

EUROOPAN KESKUSPANKKI

07 | 2006

KUUKAUSIKATSAUS

EUROOPAN KESKUSPANKKI

01 | 2006

02 | 2006

03 | 2006

04 | 2006

05 | 2006

06 | 2006

07 | 2006

08 | 2006

09 | 2006

10 | 2006

11 | 2006

12 | 2006

KUUKAUSIKATSAUS SYYSKUU

© BCE ECB EZB EKT EKP

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS SYYSKUU 2006

Vuonna 2006
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 5 euron
setelistä.

© Euroopan keskuspankki, 2006

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja kehikkoa "Euroalueen talousnäkymiä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsausta ei syyskuun 2006 numerosta alkaen enää paineta suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on avattu uusi maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.bof.fi/Tilaukset/. Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 30.8.2006 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-3020 (verkkójulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS	5
RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS	9
Talouksen kehitys euroalueen ulkopuolella	9
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	15
Hinnat ja kustannukset	47
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	54
Julkisen talouden kehitys	65
Valuuttakurssit ja maksutase	69
Kehikot:	
1. Sektoreittaiset rahavarannot ja rahan määrän merkitys inflaation tarkastelussa	18
2. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 10.5.–8.8.2006	28
3. Miksi euroalueen pörssilistatut yritykset ovat kasvattaneet käteisvarojaan kolmen viime vuoden aikana?	41
4. Kuluttajien inflaatio-odotusten viimeaikainen kehitys	52
5. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän viimeaikainen kehitys euroalueella	59
6. Euroalueen talousnäkömiä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot	62
EUROALUEEN TILASTOT	TI
EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET	I
TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ	III
EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2005	VII
SANASTO	XIII

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	HU	Unkari
CZ	Tšekki	MT	Malta
DK	Tanska	NL	Alankomaat
DE	Saksa	AT	Itävalta
EE	Viro	PL	Puola
GR	Kreikka	PT	Portugali
ES	Espanja	SI	Slovenia
FR	Ranska	SK	Slovakia
IE	Irlanti	FI	Suomi
IT	Italia	SE	Ruotsi
CY	Kypros	UK	Iso-Britannia
LV	Latvia	JP	Japani
LT	Liettua	US	Yhdysvallat
LU	Luxemburg		

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWA	Hamburgisches Welt-Wirtschafts-Archiv
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. 1	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 31.8.2006 pitämässään kokouksessa pitää EKP:n ohjauskorot ennallaan. Edellisen kokouksen jälkeen saadut tiedot vahvistivat entisestään perusteluja, joiden nojalla EKP:n neuvosto oli päättänyt nostaa korkoja 3.8.2006. Tiedot niin ikään vahvistivat, että on ensiarvoisen tärkeää pysyä hyvin valppaana sen varmistamiseksi, että hintavakauteen kohdistuvat inflaation kiihtymisen riskit pystytään hillitsemään. EKP:n ohjauskorot ovat edelleen alhaiset sekä nimellisesti että reaalisesti, rahan määrän ja luotonannon kasvu on voimakasta ja likviditeettiä on mittaustavasta riippumatta runsaasti, eli EKP:n rahapolitiikka on yhä elvyttävää. Jos EKP:n neuvoston oletukset ja perusskenaario osoittautuvat edelleen oikeiksi, rahapolitiikan elvyttävän virityksen muuttaminen asteittain on jatkossakin perusteltu linja. On erittäin tärkeää toimia ajoissa hintavakauteen kohdistuvien riskien hillitsemiseksi, jotta voidaan varmistaa, että inflaatio-odotukset pysyvät euroalueella lujasti ankkuroituina hintavakauden määritelmän mukaiseen inflaatiovauhtiin. Inflaatio-odotusten ankkuroiminen on edellytys sille, että rahapolitiikalla voidaan jatkuvasti tukea kestäväää talouskasvua ja uusien työpaikkojen luomista euroalueella.

Taloudellisissa analyysissä kaikki hiljattain saataville tulleet euroalueen keskeiset indikaattorit osoittavat taloudellisen toimeliaisuuden voimistuneen merkittävästi kuluvan vuoden alkupuoliskolla ja talouskasvun ylittäneen virallisten ja yksityisten ennustelaitosten aikaisemmat ennusteet. Eurostatin mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2006 toisella neljänneksellä 0,9 % eli neljännesvuosikasvu oli nopeampaa kuin edellisellä neljänneksellä. BKT:tä koskevia viimeaikaisia tietoja tulkittaessa on syytä ottaa huomioon kasvulukujen vaihtelevuus vuosineljänneksestä toiseen. Yleisesti ottaen tiedot kuitenkin vahvistavat EKP:n neuvoston näkemyksen, että talouskasvu on entistä laaja-alaisempaa ja kestävämpää. Kolmannen vuosineljänneksen talouskehitystä koskevat tiedot – jotka on saatu lukuisista luottamuskselyistä ja indikaattoreihin perustuvista arvioista – ovat edelleen suotuisia ja tukevat arviota, jonka mukaan BKT:n määrä kasvaa jokseenkin potentiaalista kasvuvauhtiaan.

Euroalueella on tulevaisuudessakin edellytykset suunnilleen potentiaalisen kasvuvauhdin mukaiseen talouskasvuun. Maailmantalouden kasvu on yhä vankkaa, mikä tukee euroalueen vientiä. Investointien odotetaan jatkuvan vahvoina ja saavan tukea jo pitkään hyvin suotuisana jatku-neesta rahoitustilanteesta, taseiden uudelleenjärjestelyistä, jatkuvasti vahvasta tuloskasvusta sekä yritysten tehokkuuden paranemisesta. Kulutuksen kasvu myös vahvistunee euroalueella entisestään ajan kuluessa ja seuraillee käytettävissä olevien tulojen kehitystä työmarkkinatilanteen parantuessa entisestään.

Näkymät ovat samankaltaiset myös makrotaloutta koskevissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa, joissa Slovenia on ensimmäistä kertaa otettu mukaan vuotta 2007 koskeviin arvioihin osana euroaluetta. Arvioissa BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin ennakoidaan olevan 2,2–2,8 % vuonna 2006 ja 1,6–2,6 % vuonna 2007. BKT:n määrän kasvuarvioiden vaihteluväljä vuosille 2006 ja 2007 on tarkistettu ylöspäin verrattuna kesäkuussa 2006 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin. Tähän ovat vaikuttaneet pääasiassa ennakoitua vahvemmat kasvuluvut kuluvan vuoden alkupuoliskolla sekä monista muista indikaattoreista saatujen merkkien pysyminen myönteisinä.

Näihin talouskasvua koskeviin arvioihin liittyvät riskit ovat lyhyellä aikavälillä yleisesti ottaen tasapainossa. Pitemmällä aikavälillä tarkasteltaessa epävarmuus on lisääntynyt, ja ennakoitua hitaamman kasvun riskit liittyvät pääasiassa mahdollisiin uusiin öljyn hinnankorotuksiin, maailman tasapainottomuuksiin ja protektionismipaineisiin varsinkin Dohan kierroksen kauppaneuvottelujen keskeydyttyä.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että Eurostatin alustavan arvion mukaan vuotuinen YKHI-inflaatio oli 2,3 % elokuussa 2006, kun se kuu-kautta aikaisemmin oli 2,4 %. Inflaatiovauhti pysynee nopeana yli 2 prosentissa vuoden 2006 jälkipuoliskolla ja myös vuonna 2007 keskimäärin; toteutuva hintataso riippuu pääasiassa energian tulevasta hintakehityksestä. Työvoimakustannusten kehityksen odotetaan pysyvän euro-

alueella maltillisena loppuvuonna 2006 ja vuonna 2007 – heijastaen mm. jatkuvia kansainvälisiä kilpailupaineita erityisesti tehdasteollisuudessa. Öljyn aiempien hinnankorotusten viiveellä ilmenevillä välillisillä vaikutuksilla ja jo ilmoitetuilla välillisten verojen korotuksilla odotetaan kuitenkin olevan ensi vuonna huomattava inflaatiota kiihdyttävä vaikutus.

EKP:n asiantuntijoiden uusissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation arvioidaan olevan 2,3–2,5 % vuonna 2006 ja 1,9–2,9 % vuonna 2007. Arvioitu vaihteluväli vuonna 2006 sijoittuu kesäkuussa 2006 julkaistuissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa esitetyn vaihteluvälin yläpäähän ja vuodelle 2007 arvioitua vaihteluväliä on tarkistettu hienokseltaan ylöspäin pääasiassa oletetun öljyn hinnannousun vuoksi.

Näihin hintanäkymiin liittyvät riskit painottuvat edelleen inflaation kiihtymisen suuntaan. Tällaisia riskitekijöitä ovat uudet öljyn hinnankorotukset, öljyn aiempien hinnankorotusten ennakoitua voimakkaampi siirtyminen kuluttajahintoihin, hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen lisäkorotukset sekä – olennaisimpana – odotettua voimakkaampi palkkakehitys.

Tässä tilanteessa on ratkaisevan tärkeää, että työmarkkinaosapuolet kantavat edelleen vastuunsa myös olosuhteiden muuttuessa talouskasvun ja työllisyyden kannalta suotuisammiksi.

Kun tarkastellaan keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaationäkymiä, rahatalouden analyysi vahvistaa jälleen EKP:n neuvoston arvion, jonka mukaan hintavakauteen kohdistuu yhä inflaation kiihtymisen riskejä. Rahan määrän ja luotonannon kasvu jatkuu nopeana heijastaen euroalueen alhaisena pysynyttä korkotasoa. Erityisesti lainananto yksityiselle sektorille jatkaa kasvuaan yli kymmenen prosentin vuosivauhdilla. Nopean kasvun taustalla pysyvät yhtäläisesti sekä kotitalous- että yrityssektorille myönnettyt lainat. M3:n vuotuisen kasvun hidastuminen kesäkuussa (8,5 prosenttiin) ja heinäkuussa (7,8 prosenttiin) saattoi johtua aikaisempien koronnostojen vaikutuksesta. M3:n kehitystä tarkasteltaessa on kuitenkin otettava huomioon myös se, että tou-

kuussa mitattu M3:n vuotuinen kasvu oli nopeimmasta päästä euron käyttöönoton jälkeen. Yleisesti ottaen rahan määrän viimeaikaista kehitystä on asianmukaista arvioida keskipitkällä aikavälillä, eli arvioinnissa on syytä ottaa huomioon rahan määrän trendikasvun vuoden 2004 puolivälistä jatkunut sitkeä nopeutuminen. Näin tarkasteltaessa euroalueella on mittaustavasta riippumatta yhä kohtuuttoman runsaasti likviditeettiä. Kun likviditeettiä on jo entuudestaan runsaasti, rahan määrän ja luotonannon jatkuva vahva kasvu viittaa hintavakautta uhkaaviin inflaation kiihtymisriskeihin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Siksi rahatalouden kehitystä on seurattava tarkasti erityisesti tilanteessa, jossa taloudellinen tilanne on kohentunut ja kiinteistömarkkinoiden kehitys on vahvaa monissa euroalueen maissa.

Yhteenvedona voidaan todeta, että vuotuisen inflaatiovauhdin arvioidaan pysyvän nopeana vuosina 2006 ja 2007 ja että näihin näkymiin kohdistuvat riskit painottuvat edelleen selvästi inflaation kiihtymisen suuntaan. Rahan määrän ja luotonannon kasvun jatkuessa voimakkaana tilanteessa, jossa likviditeettiä on jo entuudestaan runsaasti, taloudellisen ja rahatalouden analyysin tulosten vertaileminen tukee arviota, jonka mukaan hintavakauteen kohdistuu yhä inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä aikavälillä. On ensiarvoisen tärkeää, että inflaatio-odotukset pysyvät vakaasti ankkuroituina hintavakauden määritelmän mukaiseen inflaatiovauhtiin. Hintavakauteen kohdistuvien riskien hillitsemiseksi onkin syytä olla hyvin valppaana. Jos EKP:n neuvoston oletukset ja perusskenaario osoittautuvat edelleen oikeiksi, rahapolitiikan elvyttävän virityksen muuttaminen asteittain on jatkossakin perusteltu linja. Toimimalla ajoissa edistetään jatkuvasti talouden kestävästä kasvusta ja työpaikkojen luomista.

Finanssipolitiikan alalla voidaan todeta, että monet jäsenvaltiot näyttävät saavuttavan tai jopa ylittävän julkista talouttaan koskevat tämänvuotiset tavoitteet suotuisan taloustilanteen, odottamattomien tulojen ja tehokkaiden vakauttamistoimien vaikuttaessa myönteisesti julkisen talouden rahoitusasemaan. Joissakin maissa julkisen

talouden tämänhetkiset näkymät kuitenkin viittaavat siihen, että vaadittuja julkisen talouden rakenteellisia parannuksia ei ole toteutettu täysimääräisesti. Tämä on omiaan herättämään huolta uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteiden ja sitoumusten täyttämistä. Siksi onkin ensiarvoisen tärkeää, että loppuvuonna 2006 noudatetaan tiukasti budjettikuria ja että budjet-tisuunnitelmat vuodelle 2007 ja siitä eteenpäin laaditaan riittävän kunnianhimoisesti. Kaikkien maiden olisi hyödynnettävä meneillään olevaa talouden elpymistä vakauttaakseen julkisen talouden rahoitusasemaansa. Erityisesti niiden maiden, joihin sovelletaan liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä ja joiden velkasuhde on korkea, olisi hyödynnettävä talouskasvun elpymistä saattaakseen julkisen talouden alijäämänsä alle 3 prosenttiin sovittuun määräaikaan mennessä. Kunnianhimoisempi julkisen talouden vakauttaminen on ensiarvoisen tärkeää keskipitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi. On niin ikään erittäin tärkeää, että kattavilla uudistusohjelmilla vahvistetaan taloudellisia kannustimia ja parannetaan sosiaaliturvajärjestelmien kestävyyttä. Näin finanssipolitiikalla voidaan parhaiten edistää luottamuksen rakentamista euroalueen kasvu- ja vakaushäkymiä sekä uudistettua vakaus- ja kasvusopimusta kohtaan.

Rakenteellisten uudistusten saralla EKP:n neuvosto painotti tarvetta parantaa euroalueen potentiaalista kasvuvauhtia, lisätä kannustimia työnte-koon ja vahvistaa euroalueen kykyä selviytyä sokeista. Toteuttamalla kattavia uudistuksia täysin toimivien sisämarkkinoiden varmistamiseksi, lisäämällä palkkojen ja hintojen joustavuutta ja luomalla yrityksille suotuisampi ympäristö tarjottaisiin uusia mahdollisuuksia yrityksille ja työntekijöille sekä edistettäisiin investointeja, innovaatioita ja uusien työpaikkojen luomista. Tällaisilla rakenteellisilla uudistuksilla voitaisiin paitsi tukea vauhtiin päässyttä talouden elpymistä myös turvata euroalueen kansalaisten elintaso pitkällä aikavälillä.

RAHA- JA REAAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Vaikka maailmantalouden kasvu hidastui jonkin verran toisella vuosineljänneksellä, se on silti jatkunut vahvana. Samalla kuluttajahintainflaatio on nopeutunut useassa maassa, mikä johtuu pääasiassa energian hintakehityksestä. Tuoreista ennakovivista indikaattoreista päätellen on todennäköistä, että maailmantalouden kasvu hidastuu vähitellen kohti historiallisia keskiarvoja. Maailmantalouden kehitysnäkymiin kohdistuvat suurimmat riskit liittyvät edelleen öljymarkkinoiden kehitykseen, johon taas vaikuttavat lisääntyneet geopoliittiset huolenaiheet. Maailmantalouden tasapainottomuuksien hallitsemattomaan purkautumiseen liittyvät riskit ja lisääntyvät protektionismipaineet ovat myös edelleen todellisia.

I.1 MAAILMANTALOUDEN KEHITYS

Vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä maailmantalous kasvoi nopeasti, mutta toisella neljänneksellä kasvu jäi jonkin verran hitaammaksi, kun Yhdysvaltain ja Japanin talouskasvu maltillistui. Euroalueen ulkoinen ympäristö pysyi kuitenkin yleisesti katsoen suotuisana, kun kasvu oli vahvaa Aasian kehittyvissä talouksissa, kuten Kiinassa, ja myös useimmissa muissa Euroopan maissa. Vuotuinen teollisuustuotannon kasvu OECD-maissa (euroaluetta lukuun ottamatta) nopeutui hieman toukokuussa, huhtikuun 4,3 prosentista 4,4 prosenttiin (ks. kuvio 1). Kyselytulokset viittaavat tehdasteollisuuden tuotannon vahvan kasvun jatkumiseen samalla, kun palvelusektorin kasvu näyttää hidastuvan.

Hintakehityksen osalta energian hinnan muutokset ovat edelleen vaikuttaneet voimakkaasti vuotuisen kuluttajahintainflaatioon. OECD-maissa kuluttajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui hieman ja päättyi heinäkuussa 3,1 prosenttiin oltuaan kesäkuussa 3,2 %. Samalla ajanjaksolla ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio nopeutui 0,1 prosenttiyksikköä ja oli heinäkuussa 2,2 %. Kyselytulosten perusteella sekä tuotantopanosten hintojen että myyntihintojen inflaatio on pysynyt useimmissa OECD-maissa viime kuukausina nopeana.

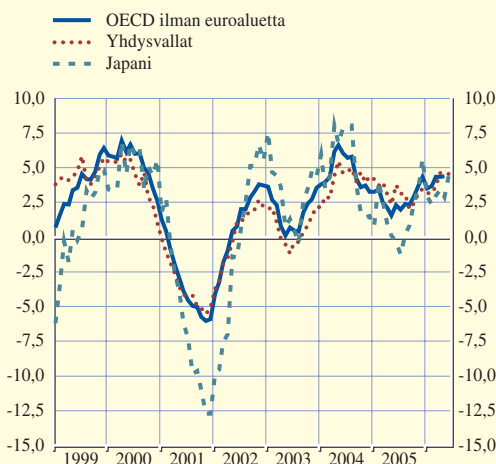
YHDYSVALLAT

Yhdysvalloissa alustavat arviot viittaavat siihen, että vuositasolla BKT:n kasvu hidastui vuoden 2006 toisella vuosineljänneksellä 2,9 prosenttiin. Eniten BKT:n kasvua hidasti kotitalouksien kestäviin kulutustavaroihin tekemien investointien väheneminen, mutta kotitalouksien lisääntynyt palveluiden kysyntä tasoitti osittain tätä kehitystä. Kasvun hidastuminen toisella vuosineljänneksellä oli seurausta myös kiinteiden investointien vähenemisestä, mitä varastojen kasvu vain osittain tasoitti. Investoinnit asuinrakentamiseen vähenivät jyrkästi, mikä oli merkki Yhdysvaltain asuntomarkkinoiden kehityksen hidastumisesta.

Sekä viennin että tuonin kasvu hidastui selvästi, ja ulkomaankaupan nettokehityksen vaikutus talouteen oli jonkin verran positiivinen. Viennin määrä on tänä vuonna toistaiseksi kasvanut tuontia

Kuvio 1. OECD-maiden teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: OECD ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuorein havainto on kesäkuulta 2006 paitsi ilman euroaluetta lasketun OECD:n osalta (toukokuu 2006).

nopeammin. Tämän myönteisiä vaikutuksia kauppataaseeseen on kuitenkin tasoittanut suureksi osaksi se, että tuontien energia- ja jyrkkä hinnannousu on heikentänyt ulkomaankaupan vaihtosuhdetta.

Yhdysvaltain talouskasvu laantunee edelleen vuoden jälkipuoliskolla, sillä kotitalouksien kulutuksen kasvun arvioidaan hidastuvan. Hidastumiseen vaikuttavat asuntomarkkinoiden heikkeneminen, öljyn hinnannousu ja viime vuosina tiukentunut rahapolitiikka. Nopeutuva palkkojen nousu voi kuitenkin osaltaan lievittää kotitalouksien kulutuksen supistumista. Yritysten investoinnit pysyvät keskeisenä kasvua vilkastuttavana tekijänä, jota yritysten edelleen vahva tuloskehitys tukee.

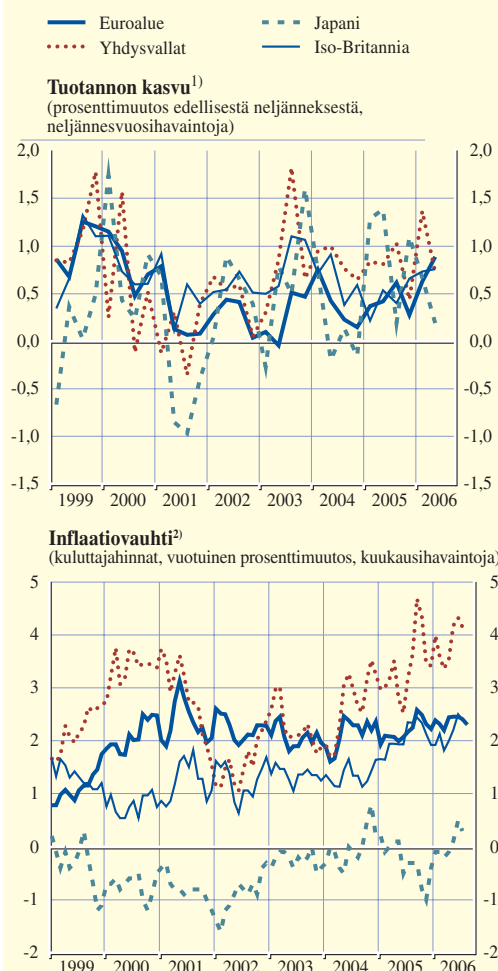
Yleinen kuluttajahintainflaatio hidastui heinäkuussa jonkin verran, kun muiden kuin energiaerien hinnannousu maltillistui. Talouskasvun todennäköisen hidastumisen ja maltillisten inflaatio-odotusten odotetaan vähitellen lievittävän hintojen nousupaineita, joita ovat ylläpitäneet korkea resurssien käyttöaste ja kalliit raaka-aineen hinnat. Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea päätti 8.8.2006 ensimmäistä kertaa yli kahteen vuoteen pitää federal funds -tavoitekorkonsa ennallaan 5,25 prosentissa.

JAPANI

Japanissa talous kasvoi edelleen ja kuluttajahinnat nousivat. Virallisten hallituslähteiden julkistamien alustavien tietojen mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2006 toisella neljänneksellä vuosineljänneksellä 0,2 %, kun vastaava kasvu oli ollut edellisellä neljänneksellä 0,7 %. Kasvun hidastumisen syynä ovat pääasiassa julkisen kysynnän ja yksityisen sektorin varastoinvestointien kielteiset vaikutukset. Yksityinen kotimainen kysyntä jatkui vahvana vuoden 2006 toisella neljänneksellä, jolloin sen osuus BKT:n kasvusta oli 0,5 prosenttiyksikköä. Tätä suotuisaa kehitystä nopeuttivat yritysten investointien lisääntyminen ja yksityisen kulutuksen kasvu. Vuoden 2006 toisella neljänneksellä konetilausten määrä (ilman epäsäännöllisiä tilauksia) kasvoi vuosineljänneksellä 8,9 %. Tuoreimmat tiedot vahvistivat, että yksityinen kotimainen kysyntä oli tärkein talouskasvuun vaikuttaneista tekijöistä. Japanin talousnäköymät ovat edelleen suotuisat.

Hintakehityksen osalta kuluttajahinnat nousivat edelleen. Ilman tuoreiden elintarvikkeiden hintojen laskettu kuluttajahintaindeksi nousi heinäkuussa edellisen kuukauden tapaan vuositasolle korotettuna 0,2 %. Yleinen kuluttajahintaindeksi nousi heinäkuussa vuositasolle korotettuna

Kuvio 2. Keskeisten teollistuneiden talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

2) YKHI euroalueen ja Ison-Britannian osalta; kuluttajahintaindeksi Yhdysvaltain ja Japanin osalta.

0,3 %, kun se oli noussut kesäkuussa 0,5 %. Tuottajahinnat – yritysten maksamien kotimaisten hintojen indeksillä (domestic corporate goods price index) laskettuna – jatkoivat heinäkuussa nousuaan vuotuista 3,4 prosentin vauhtia. Sen sijaan vuoden 2006 toisella neljänneksellä BKT:n deflaattori pieneni edelleen vuositasolla (-0,8 %), mutta hitaammin kuin edellisellä vuosineljänneksellä (-1,2 %). Rahapolitiikan osalta Japanin keskuspankki päätti 11.8.2006 pitämässään kokouksessa pitää vakuudettomien yön yli -luottojen tavoitekoron ennallaan 0,25 prosentissa.

Vuoden 2004 puolivälistä alkaen Japanin kauppataaseen ylijäämä on supistunut, mikä johtuu pääasiassa tuontitavaroiden, kuten öljyn ja teollisuuden raaka-aineiden, hintojen noususta. Nettomääräisten tuotannonkijäkorvausten taseen merkittävä paraneminen tasoitti kuitenkin suuren osan siitä, mitä kauppataaseen supistuminen oli vaikuttanut vaihtotaseeseen. Osittain tähän oli synnä ulkomaisten tytäryritysten voittojen lisääntyvä kotiuttaminen. Uusimpien kehityssuuntausten perusteella Japanin vaihtotaseen ylijäämä on supistunut vuoden 2006 alusta lähtien, koska nettomääräisten tuotannonkijäkorvausten tase on pysynyt vakaana ja tavara- sekä palvelukaupan taseen ylijäämä on pienentynyt.

ISO-BRITANNIA

BKT:n vuosineljänneksen kasvuvauhti oli vuoden 2006 toisella neljänneksellä 0,8 %, kun se oli ollut edellisellä neljänneksellä 0,7 %. Kasvua vauhditti etupäässä yksityinen kulutus, jonka kasvu nopeutui merkittävästi edelliseen neljännekseen verrattuna. Nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun oli negatiivinen. Yrityksiä koskevien suhdannekyselyjen mukaan ulkomaisia tilauksia on paljon, mikä viittaa viennin jatkumiseen lähikuukausina vilkkaana.

Työttömyysaste nousi edelleen ja oli toisella vuosineljänneksellä 5,5 %. Tällaisen kehityksen on päätelty johtuvan aktiivisen työvoiman määrän ja työelämään osallistuvien väestöosuuden kasvusta. Vuoden 2006 toisella puoliskolla BKT:n vuosineljänneksen kasvun odotetaan jatkuvan vakaana vahvan viennin ja investointien kasvun ansiosta. Maaliskuun ja kesäkuun välillä nopeutunut vuotuinen YKHI-inflaatio hidastui heinäkuussa 0,1 prosenttiyksikköä ja oli 2,4 %. Tämä hidastuminen johtuu suureksi osaksi huonekalujen, kalusteiden ja rahoituspalveluiden hintoihin liittyvistä vertailuajankohdan vaikutuksista. Keskimääräisten ansiotulojen kasvu pysyi maltillisena. Tuoreet tiedot vahvistavat käsitystä, jonka mukaan asuntojen hintojen vuotuinen nousuvauhti oli edelleen nopea.

Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti 2.–3.8.2006 pitämässään kokouksessa nostaa repokorkoa 25 peruspistettä eli 4,75 prosenttiin. Päätökseen vaikuttivat vakaa talouskasvu, käyttämättömän kapasiteetin rajallisuus, lavean rahan ja luottojen määrän nopea kasvu sekä inflaatio, jonka odotetaan vielä jonkin aikaa jatkuvan tavoitevauhtia nopeampana.

MUUT EUROOPAN MAAT

Useimmissa muissa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa tuotannon kasvu jatkui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vahvana, ja kotimainen kysyntä oli tärkein kasvua vauhdittava tekijä. Monissa uusissa EU:n jäsenmaissa aiemmin tehtyihin suoriin ulkomaisiin investointeihin liittyvä viennin voimakas kasvu on tukenut talouden kehitystä. Useimmissa maissa vuotuinen YKHI-inflaatio nopeutui edelleen heinäkuussa, vaikka YKHI:n energiaerään kuuluvien hintojen nousuvauhti yleensä laantui. Slovenian, Tanskan ja Ruotsin keskuspankit nostivat elokuussa keskeistä ohjaukorkoiaan 25 peruspistettä, ja Unkarin keskuspankki nosti keskeistä ohjaukorkoiaan 50 peruspistettä.

Tanskassa BKT:n kasvuvauhti oli vuosineljänneksen tasolla suhteellisen hidasta eli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 %, kun taas Ruotsissa BKT:n kasvu nopeutui ensimmäisellä ja toisella vuosineljänneksellä 1,4 prosenttiin. Talouskasvun vakautta on edistänyt molemmissa maissa suh-

teellisen vahva kotimainen kysyntä ja Ruotsissa myös nettovienti. Vuotuinen YKHI-inflaatio hidastui heinäkuussa jonkin verran, Tanskassa 2,0 prosenttiin ja Ruotsissa 1,8 prosenttiin. Talouden yleiset kasvunäkymät ovat molemmissa maissa hyvät.

Puolassa, Tšekissä ja Unkarissa vahva ulkomainen ja kotimainen kysyntä vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä tukivat edelleen tuotannon kasvua. Tšekissä ja Unkarissa BKT:n kasvu jatkui edelliseen vuosineljännekseen verrattuna ennallaan, Tšekissä 2,0 prosentin ja Unkarissa 1,0 prosentin vauhtia, mutta Puolassa kasvu hidastui 1,2 prosenttiin. Taloudellista toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit osoittavat, että talouskasvu jatkuu todennäköisesti vahvana. Heinäkuussa vuotuinen YKHI-inflaatio nopeutui Tšekissä (2,4 prosenttiin) ja Unkarissa (3,2 prosenttiin), mutta Puolassa se hidastui hieman (1,4 prosenttiin). Kaikissa kolmessa maassa energian ja elintarvikkeiden hinnat ovat vaikuttaneet merkittävästi viimeaikaiseen inflaatioon. Unkarissa ja Puolassa ilman energiaerää laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio on vuoden alusta alkaen vähitellen nopeutunut.

Muissa EU:n jäsenmaissa talouskasvu on jatkunut voimakkaana. Tämä koskee erityisesti Baltian maita ja Slovakiaa, joissa myös inflaatio on nopeinta. Talouden yleiset kasvunäkymät ovat edelleen suotuisat.

EU:n ulkopuolisista Euroopan maista Sveitsissä talouskasvu on ollut vakaata, kun sitä on tukenut sen tärkeimpien kauppakumppaneiden voimakas kasvu. Uusimmat kyselytulokset viittaavat siihen, että talouden toimeliaisuuden odotetaan pysyvän vahvana. Vuotuinen inflaatiovauhti oli heinäkuussa 1,4 %, kun se oli ollut kesäkuussa 1,6 %. Vaikka Venäjän teollisuustuotannon kasvu hidastui heinäkuussa, talouden kasvunäkymät pysyivät suotuisina ja kotimaisen kysynnän vaikutuksen odotetaan olevan loppuvuonna myönteinen. Vuotuinen inflaatiovauhti hidastui kesäkuussa 9 prosenttiin, mikä johtuu jossain määrin ruplan valuuttakurssin maltillisesta noususta.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvässä Aasiassa yritysten toimintaa kuvaavat indikaattorit osoittavat, että vuoden 2006 alkupuoliskon voimakkaan BKT:n kasvun jälkeen talouskasvu olisi viime kuukausina jonkin verran laantunut. Kotimaan talouden kehitys hidastui useimmissa alueen suurissa talouksissa, kun taas vienti vilkastui yleensä edelleen voimakkaasti. Monissa alueen talouksissa inflaatio nopeutui vuoden ensimmäisellä puoliskolla öljyn hinnannousun ja käyttämättömän kapasiteetin vähenemisen vuoksi. Viime aikoina inflaatio on kuitenkin useimmissa alueen maissa hidastunut.

Kiinan talouskasvu näyttää heinäkuussa jonkin verran hidastuneen vuoden 2006 alkupuoliskon huipulukemista. Hidastuminen näkyi selvimmin teollisuustuotannon kasvuvauhdista, joka maltillistui heinäkuussa vuositasolla 16,7 prosenttiin oltuaan kesäkuussa 19,5 %. Myös kiinteiden käyttöomaisuusinvestointien kasvu hidastui samalla ajanjaksolla, vaikka investointien nopea kasvuvauhti on ilmoitettu yhdeksi syyksi viranomaisten toimille rahapolitiikan tiukentamiseksi. Sen sijaan vähittäiskaupan kasvu jatkui entiseen tapaan, mikä oli merkki yhä vahvasta kulutuskysynnästä.

Ulkomaankaupassa kauppataseen ylijäämä nousi heinäkuussa ennätyslukemiin, kun viennin kasvu jatkui edelleen vahvana. Vuoden 2006 ensimmäisten seitsemän kuukauden kumulatiivinen kauppataseen ylijäämä nousi näin ollen 76 miljardiin Yhdysvaltain dollariin eli huomattavasti suuremaksi kuin vuoden 2005 saman ajanjakson 50 miljoonaa dollaria. Inflaatio hidastui kesäkuun 1,5 prosentista heinäkuun 1 prosenttiin, joka vastasi maaliskuun tasoa. Kiinan keskuspankki nosti 18.8.2006 rahapolitiikan ohjauskorkoaan 27 peruspistettä hillitäkseen edelleen luottojen ja investointien kasvua.

Myös Koreassa lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat talouskasvun hidastumiseen kolmannella vuosineljänneksellä, kun sekä teollisuustuotannon että viennin kasvu laantuivat heinäkuussa jonkin verran. Vuotuinen inflaatiouvauhti hidastui heinäkuussa 2,3 prosenttiin, kun se oli ollut kesäkuussa 2,6 %. Elokuussa keskuspankki päätti muuttaa vuoden 2007 alusta kolmivuotisen inflaatiotavoitteen- sa ydininflaatiosta pohjainflaatioksi ja nosti korkoja 25 peruspistettä 4,5 prosenttiin.

Kehittyvän Aasian yleiset talousnäkymät ovat edelleen suotuisat. Etupäässä energian hintojen nousu ja ylikapasiteetti joillakin Kiinan sektoreilla ovat edelleen ne tekijät, jotka voivat uhata näitä näky- miä.

LATINALAINEN AMERIKKA

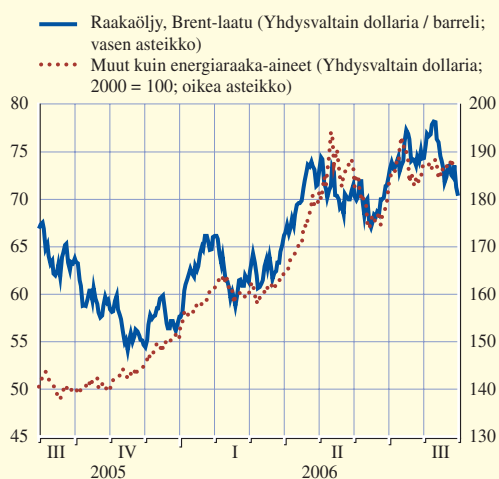
Taloudellinen toimeliaisuus on edelleen vilkasta useimmissa Latalaisen Amerikan maista. Meksi- kossa BKT:n määrä kasvoi tuoreimpien arvioiden mukaan vuoden 2006 toisella neljänneksellä vuo- sitasolla 4,7 %. Kasvun nopeutumisen suurimpia syitä olivat öljyn ja autojen vienti sekä korkojen alenemisen vilkastuttama kotimainen kysyntä. Inflaatio oli heinäkuussa vuositasolla 3,1 %. Brasi- liassa monet talouden toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit, erityisesti teollisuustuotantoa kuvaavat luvut, osoittivat talouskasvun olevan ehkä hidastumassa. Näissä olosuhteissa vuotuinen inflaatio- vauhti oli kutakuinkin vakaana noin 4 prosentissa. Argentiinan talouskasvua kuvaavat tuoreet indi- kaattorit ennakoivat vahvaa kasvua, jota kotimainen kysyntä ja raaka-ainevienti vauhdittavat. Inflaa- tiopaineet ovat edelleen Argentiinan talouden suurin riski, vaikka inflaatio hidastui heinäkuussa vuositasolla 10,6 prosenttiin. Koko alueen yleiset kehitysnäkymät jatkuvat myönteisinä, kun ulkoiset rahoitusolosuhteet ovat suotuisat.

1.2 RAAKA-AINEMARKKINAT

Öljyn hinnannousu jatkui elokuun alussa ja raakaöljyn (Brent) barrelihinta saavutti 9.8.2006 histo- riallisen ennätystason 78,2 Yhdysvaltain dollaria. Tarjontapuolen perustekijöiden merkittävä heik- keneminen piti öljyn hinnan edelleen korkeana. Tällaisia perustekijöitä olivat hidas edistyminen Lähi-idän jännitteiden ratkaisemisessa, sisäisten levottomuuksien jatkuminen Nigeriassa (ja niistä johtuva maan korkealaatuisen raakaöljyn tuotan- non häiriintyminen), odotettavissa oleva Poh- jois-Atlantin hirmumyrskykausi ja se, että yksi tärkeimmistä BP:n öljykentistä suljettiin Poh- jois-Amerikassa. Hinnat ovat laskeneet elokuun alusta lähtien merkittävästi, mutta ovat historial- lisesti katsottuna edelleen korkeat. Hintojen vii- meaikainen lasku johtui pääasiassa Libanonin tulitaukoilmoituksesta, joka lievensi pelkoa öljy- toimitusten mahdollisesta keskeytymisestä alueella. Raakaöljyn (Brent) hinta 30.8.2006 oli 70,4 Yhdysvaltain dollaria barrelilta, eli noin 10 % uusinta ennätyshintaa alhaisempi, mutta silti noin 22 % korkeampi kuin vuoden 2006 alussa (ks. kuvio 3).

Koska käyttämätöntä kapasiteettia öljyn koko tuotantoketjussa on rajoitetusti ja öljyn hinta on

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Bloomberg ja HWWA.

sen vuoksi hyvin herkkä kysynnän ja tarjonnan tasapainon odottamattomille muutoksille, sen odotetaan pysyvän lyhyellä aikavälillä sekä suhteellisen korkeana että epävakaina. Markkinatoimijat odottavat öljyn hinnan pysyvän korkeana, ja öljyn joulukuun 2008 nykyinen futuurihinta on 73,1 dollaria.

Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat laskivat heinäkuun lopussa jonkin verran, mutta alkoivat elokuun alussa jälleen nousta ja ovat sittemmin pysyneet korkeina. Teollisuuden raaka-aineet, etenkin muut kuin rautametallit, näyttävät vaikuttaneen ratkaisevasti viimeaikaiseen kehitykseen. Muiden raaka-aineiden kuin energian dollarimääräiset kokonaishinnat olivat elokuun 2006 loppua kohden noin 25 % korkeammat kuin vuoden alussa.

I.3 TALOUSKEHITYKSEN NÄKYMÄT EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Ulkoisen ympäristön ja sen myötä euroalueen tavaroiden ja palvelujen ulkomaisen kysynnän kehitysnäkymät ovat edelleen yleisesti katsoen suotuisat. OECD:n ennakoivan yhdistelmäindikaattorin (composite leading indicator, CLI) kuuden kuukauden muutosvauhti osoitti kesäkuussa maailmantalouden kasvun olevan jonkin verran hidastumassa. Se koski erityisesti Yhdysvaltoja ja Japania. Talouden yleinen kasvuvauhti on kuitenkin edelleen hyvä ja historiallisia keskiarvoja nopeampi.

Kehitysnäkymät painottuvat jossain määrin kasvun hidastumisen suuntaan. Öljyn hinta on yksi suurimmista maailmantalouden kehitystä vaarantavista riskeistä, mikä johtuu niiden mahdollisista vaikutuksista kasvuun ja inflaatioon. Kuluttajahintojen nousu monissa OECD-maissa ja tuotantopanosten korkeat hinnat korostavat inflaatoriskejä, jotka liittyvät öljyn korkeaan hintaan tilanteessa, jossa kapasiteetin käyttöaste on korkea. Myös maailmantalouden tasapainottomuuksien hallitsemattomaan purkautumiseen liittyvät riskit ja lisääntyvät protektionismipaineet ovat edelleen todellisia.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Rahan määrän kasvu oli vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla edelleen nopeaa, sillä taloudellinen toimeliaisuus kohentui ja korkotaso oli matala, mikä johti siihen, että yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen nopea kasvu jatkui. Aivan viime aikoina on näkynyt merkkejä siitä, että EKP:n ohjauskorkojen äskettäiset nostot vaikuttaisivat rahan määrän kehitykseen. Erityisesti yön yli -talletuksia on siirretty laveaan raha-aggregaattiin M3:een sisältyviin korkeampikorkoisiin instrumentteihin. Rahan määrän ja luottojen kehitys viittaa kaiken kaikkiaan edelleen siihen, että hintavakautteen kohdistuu inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä erityisesti talousnäkymien ja taloudellisen toimeliaisuuden kohentuessa.

LAVEA RAHA-AGGREGAATTI M3

Rahan määrän kasvu pysyi nopeana vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla. M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2006 toisella neljänneksellä 8,7 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 7,9 prosentista ja oli nopeimmillaan sitten vuoden 2003 puolivälin (ks. kuvio 4). Neljännesvuositiedoissa ei kuitenkaan näy, että kasvuvauhti on kahtena viime kuukautena hienoisesti maltillistunut, sillä M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 7,8 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa ollut 8,5 % ja toukokuussa 8,8 %. Hidastuminen näkyy myös lyhyen aikavälin kasvussa, jota mitataan esimerkiksi M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhdilla vuositasolle korotettuna. Tämä kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 8,4 prosenttiin kesäkuun 9,6 prosentista. Tätä maltillistumista lukuun ottamatta rahan määrän kasvu pysyy edelleen kaiken kaikkiaan nopeana.

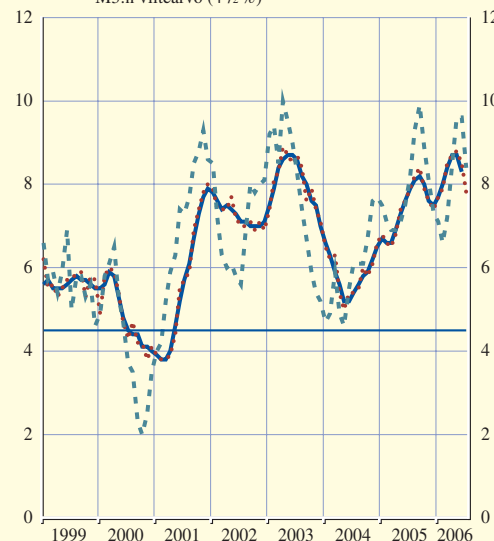
Viimeisimmät rahan määrää koskevat tiedot tukevat arviota, jonka mukaan M3 kasvuvauhdin jatkuminen edelleen nopeana johtuu suureksi osaksi siitä, että korot ovat pysyneet edelleen matalina ja euroalueen taloudellinen toimeliaisuus on kohentunut. Tätä tulkintaa tukee erityisesti se, että yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti on yhä nopea. Samaan aikaan jotkin tiedot viittaavat nyt siihen, että EKP:n ohjauskorkojen viimeaikaiset nostot vaikuttavat rahan määrän kehitykseen siten, että varoja siirretään laveaan raha-aggregaattiin M3:n sisällä esimerkiksi yön yli -talletuksista muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluviin korkeampikorkoisiin instrumentteihin.

Koska aiempien sijoitusten siirtojen purkautumisesta ei enää näkynyt merkkejä sen jälkeen, kun se oli tilapäisesti alkanut uudelleen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, sekä virallinen M3 että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattu M3 kehittyivät samalla tavoin (ks. kuvio 5). Sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjatun M3:n vuotuinen kasvuvauhti on kuitenkin edelleen nopeampi kuin virallisen M3:n. Tämä johtuu aiempien sijoitusten siirtojen purkautumisesta vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

Kuvio 4. M3:n kasvu ja viitearvo

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- M3 (vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo)
- M3 (vuotuinen kasvuvauhti)
- - - M3 (kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna)
- M3:n viitearvo (4½%)

Lähde: EKP.

lä. On kuitenkin huomattava, että koska sijoitusten siirtojen vaikutuksen arvioiminen on väistämättä epävarmaa, korjattua kasvuvauhtia on tulkittava varauksin.

M3:N PÄÄERÄT

Vaikka M1:n kasvuvauhti hidastui vielä jonkin verran, se oli edelleen ripeä ja vaikutti eniten M3:n nopeaan kasvuun vuoden 2006 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 6). M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli 7,4 % heinäkuussa 2006, kun se oli ollut 9,9 % toisella neljänneksellä ja 10,3 % ensimmäisellä neljänneksellä (ks. taulukko 1).

M1:n alieristä liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti oli heinäkuussa 11,5 %, kun se oli ollut 11,9 % vuoden 2006 toisella neljänneksellä ja 13,4 % ensimmäisellä neljänneksellä. Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 6,7 prosenttiin toisen neljänneksen 9,5 prosentista ja ensimmäisen neljänneksen 9,8 prosentista.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti on viime kuukausina nopeutunut. Heinäkuussa se oli 9,3 %,

Kuvio 5. M3 sekä sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattu M3

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

1) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Taulukko 1. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II	2006 Kesä	2006 Heinä
M1	48,0	11,2	10,9	10,3	9,9	9,3	7,4
Liikkeessä oleva raha	7,5	16,0	14,8	13,4	11,9	11,1	11,5
Yön yli -talletukset	40,5	10,4	10,2	9,8	9,5	9,0	6,7
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	38,0	5,5	5,9	6,8	8,4	8,8	9,3
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	16,8	4,5	6,5	9,7	15,2	17,3	19,2
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	21,2	6,0	5,3	4,6	3,7	3,0	2,5
M2	86,0	8,4	8,5	8,6	9,2	9,1	8,2
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	14,0	5,6	3,8	3,4	5,7	4,8	5,0
M3	100,0	8,0	7,8	7,9	8,7	8,5	7,8
Luotot euroalueelle		7,0	7,9	8,7	9,4	9,1	9,2
Luotot julkisyhteisöille		1,1	2,5	2,3	0,8	0,1	-0,9
Lainat julkisyhteisöille		-1,2	0,0	0,8	0,2	-0,2	-0,6
Luotot yksityiselle sektorille		8,6	9,4	10,4	11,7	11,5	11,8
Lainat yksityiselle sektorille		8,4	9,0	10,1	11,3	11,0	11,1
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		10,1	9,5	8,8	8,8	8,3	8,7

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

kun se oli ollut 8,4 % vuoden 2006 toisella neljänneksellä ja 6,8 % ensimmäisellä neljänneksellä. Kasvuvauhdin nopeutuminen johtuu siitä, että määräaikaistalletusten (eli enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten) vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen. Sen sijaan säästötalletusten (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten) vuotuinen kasvuvauhti hidastui jatkaen näin viime neljänneksen aikana nähtyä suuntausta.

Erityyppisten lyhytaikaisten talletusten kasvuvauhdin kehittyminen eri tavoin johtuu todennäköisesti siitä, että näille talletuksille maksettavien korkojen ero on suurentunut. Kun määräaikaistalletusten korko on noussut suurin piirtein samalla tavoin kuin rahamarkkinakorot (jotka ovat puolestaan seuranneet EKP:n ohjauksenkorkojen nousua), yön yli -talletusten ja säästötalletusten korot ovat sitä vastoin reagoineet korkojen nousuun vain hieman.

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti – johon yleensä liittyy huomattavaa lyhyen aikavälin vaihtelua – oli heinäkuussa 5,0 % oltuaan toisella neljänneksellä 5,7 % ja ensimmäisellä neljänneksellä 3,4 %.

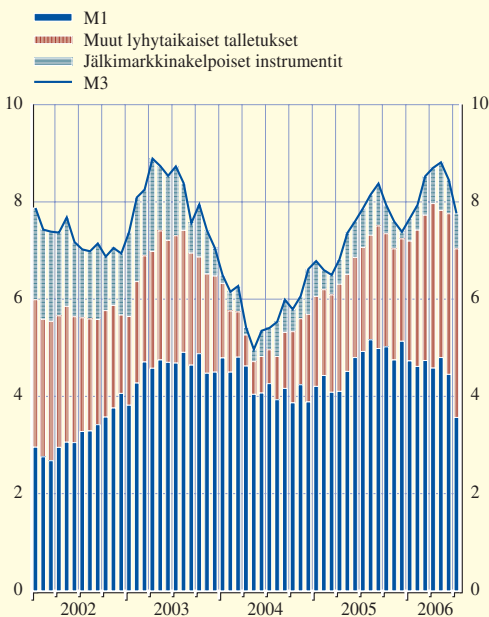
Kotitaloudet ja yritykset sijoittavat rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden lisääntyessä usein varojaan rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksiin. Niiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vaimeana. Vuotuinen kasvuvauhti oli 0,3 % heinäkuussa 2006, kun se oli ollut –0,6 % toisella neljänneksellä ja –0,8 % ensimmäisellä neljänneksellä.

Sen sijaan enintään kahden vuoden velkapapereiden kysyntä oli erittäin vahvaa vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla. Tämä saattaa liittyä osittain siihen, että markkinoille on tuotu uusia strukturoituja tuotteita, joissa nämä arvopaperit yhdistetään osakkeiden hintoihin sidottuihin johdannaisiin ja joissa tappioille on määritelty enimmäisrajat osakkeiden hintojen laskun varalta. Lisäksi takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti, joka yleensä vaihtelee erityisen paljon, oli heinäkuussa 4,5 %, kun se oli ollut 6,7 % vuoden 2006 toisella neljänneksellä ja 2,2 % ensimmäisellä neljänneksellä. Kun lyhyiden korkojen odotetaan nousevan, lyhytaikaisten velkapapereiden ja takaisinostosopimusten likvidiys-, tuotto- ja vastapuoliriskiominaisuudet tekevät niistä sijoittajien kannalta yhtä houkuttelevia sijoituskohteita kuin määräaikaistalletukset.

Lyhytaikaisten talletusten ja takaisinostosopimusten sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kehitykseen vuoden 2005 lopusta lähtien on vaikuttanut pääosin muiden rahoituksenvälittäjien osuus, joka aluksi kasvoi nopeasti mutta on viime kuukausina heikentynyt. Kotitalouksien ja yritysten osuus on ollut kaiken kaikkiaan aiempaa vakaampi, ja kotitaloudet ovat edelleen vaikuttaneet eniten lyhytaikaisten talletusten ja takaisinostosopimusten nopeaan kasvuun.

Kuvio 6. M3:n erien vaikutus M3:n kasvuun vuositasolla

(vaikutus prosenttiyksikköinä, M3:n kasvu prosentteina, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Lyhytaikaisten talletusten ja takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa kaikilla yksityisen sektorin aloilla, mutta erityisesti muiden rahoituskäyttäjien sektorilla, jossa se hidastui kesäkuun 19,0 prosentista heinäkuussa 15,3 prosenttiin. Yritysten hallussa olevien M3:een sisältyvien talletusten vuotuinen kasvuvauhti hiipui heinäkuussa 9,6 prosenttiin, kun se oli edellisessä kuussa ollut 10,3 %. Kotitalouksien talletusten kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 5,2 prosenttiin kesäkuun 5,5 prosentista. Alustavia tietoja siitä, mikä merkitys eri sektoreiden – erityisesti kotitalouksien – hallussa pitämien rahoitusvarojen informaatioisällöllä on euroalueen inflaation tarkastelussa, esitetään kehikossa 1.

Kehikko 1.

SEKTOREITTAISET RAHAVARANNOT JA RAHAN MÄÄRÄN MERKITYS INFLAATION TARKASTELUSSA

Rahan määrän pitkän aikavälin kehityksen ja inflaation välillä on luotettavien empiiristen tutkimusten mukaan yhteys. Tämä havainto on EKP:n rahatalouden analyysin kulmakivi.¹ Kuten elokuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Sectoral money holding: determinants and recent developments” todetaan, tarkastelemalla hallussa pidettyjen varojen kehitystä sektoreittain eriteltynä voidaan saada tärkeää lisävalaistusta siitä, heijastaako M3:n tämänhetkinen kasvu taustalla olevaa rahan määrän kehitystrendiä. Tässä kehikossa tarkastellaan joitakin alustavia havaintoja siitä, minkälaista informaatiota eri sektoreilla – etenkin kotitaloussektorilla – hallussa pidetyt varat antavat euroalueen inflaatiosta. Hallussa pidetyistä varoista on saatavissa sektoreittain eritellyjä tietoja vasta vuodesta 1991 vuoden 2006 puoliväliin. Lisäksi tietoihin on vaikuttanut merkittävä tavalla se, että vuodesta 2001 vuoden 2003 puoliväliin sijoituksia siirrettiin huomattavasti likvideihin varoihin, kun geopolittiseen tilanteeseen, talouteen ja rahoitusmarkkinoihin liittyi suurta epävarmuutta. Tässä kehikossa esitetyt tulokset ovat näin ollen luonteeltaan vasta alustavia, ja niitä on tulkittava varovasti.

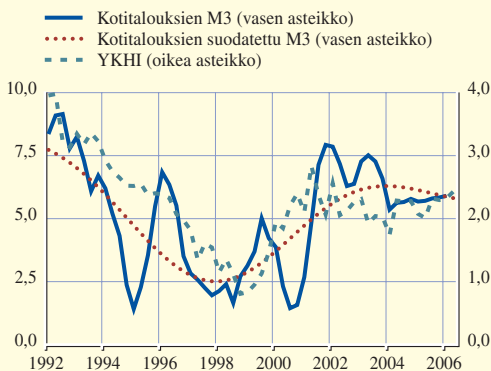
Kun arvioidaan, ovatko kotitalouksien hallussa pitämät varat parempi euroalueen inflaatiota ennakoiva indikaattori kuin koko laava raha-aggregaatti M3, on pidettävä mielessä seuraavat kaksi seikkaa. Toisaalta, koska kotitalouksien hallussa pitämien varojen ja kotitalouksien tekemien kulutus päätösten välillä on selkeä yhteys, voitaisiin olettaa, että kotitalouksien varojen kehitys liittyy kuluttajahintainflaatioon läheisemmin kuin raha-aggregaatti M3:n kehitys. Mutta toisaalta, kun eri sektoreilla hallussa pidetyt varat lasketaan yhteen ja muodostetaan niistä M3, satunnaisen tekijöiden vaikutukset ja substituutiovaikutukset (esimerkiksi kotitalouksien pankkitalletuksina tekemien suorien sijoitusten ja niiden sijoitusrahastojen ja muiden rahoituksen välittäjien kuin rahalaitosten kautta tekemien epäsuorien sijoitusten välillä) voidaan tasoittaa, jolloin rahan määrän informaatioisältö saadaan esiin.

Kuviossa A kuvataan kotitalouksien hallussa olevien M3:een sisältyvien instrumenttien vuotuisen kasvuvauhdin ja euroalueen YKHI-inflaation välistä yhteyttä. Toteutuneiden vuotuisten kasvuvauhtien perusteella kotitalouksien hallussa olevien varojen ja inflaation välillä ei ole läheistä yhteyttä. Tällaisia rahan määrän kasvua kuvaavia mittareita häiritsee kuitenkin rahan määrän kasvun neljännesvuositason kehitykseen liittyvä ns. kohina. Jotta kotitalouksien hallussa pitämien varojen ja inflaation välinen suhde saataisiin paremmin esille, on saatava selville kotitalouksien

¹ Ks. kehikko 2 ”The use of simple structural filters to extract monetary signals concerning risks to price stability” lokakuun 2004 Kuukausikatsauksessa artikkelissa ”Monetary analysis in real time”.

Kuvio A. Kotitalouksien M3 ja inflaatio

(vuotuinen prosenttimuutos)

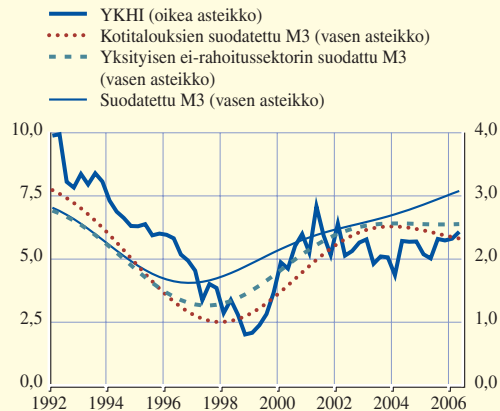

Lähteet: Eurostat ja EKP:n arviot.

Huom. Kotitaloussektorin suodatettu M3 on suodattamattomasta M3:sta Christiano–Fitzgerald-suotimella laskettu matalataajuuksikomponentti. Laskelmissa yli seitsemän vuoden suhdannesykliä on laskettu mukaan sarjan trendiin.

Kuvio B. M3:n trendikasvu ja inflaatio

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n arviot.

Huom. Kotitaloussektorin suodatettu M3 on suodattamattomasta M3:sta Christiano–Fitzgerald-suotimella laskettu matalataajuuksikomponentti. Laskelmissa yli seitsemän vuoden suhdannesykliä on laskettu mukaan sarjan trendiin.

hallussa olevien varojen kasvuun vaikuttaneet tekijät. Tätä tarkoitusta varten on kehitetty mittaustapa, jossa ns. tilastollisen suotimen avulla voidaan yksinkertaisesti – joskin melko mekaanisesti – mitata kotitalouksien hallussa pitämien varojen kasvun taustatekijöitä. Empiirisissä tutkimuksissa on osoitettu, että tällaiset tilastolliset suotimet ovat käyttökelpoisia selvittäessä, millä rahan määrän kasvuun vaikuttavista tekijöistä on merkitystä hintakehitykselle.² Kun vuotuista YKHI-inflaatiota verrataan tämän mittaustavan mukaisesti kotitalouksien hallussa pitämien M3:een sisältyvien instrumenttien kasvuun, havaitaan, että nämä kaksi aikasarjaa kehittyvät samansuuntaisesti.

Tällä yksinkertaisella analyysillä voidaan mitata myös muiden sektoreiden vaikutusta M3:n kasvuvauhtiin. Kuvioista B ilmenee rahan määrän kasvu (taulukossa ”suodatettu” rahan määrän kasvu) eriteltyinä kotitaloussektorin, yksityisen ei-rahoitussektorin (kotitaloudet ja yritykset) ja koko M3:n osalta. Kaikki kolme aikasarjaa viittaavat siihen, että rahan määrän suodatetun kasvun ja inflaation välillä on yhteys. Etenkin näiden aikasarjojen käännekohta 1990-luvun lopussa on yhteydessä euroalueen inflaation kiihtymiseen vuodesta 1999 vuoteen 2002.

Kaikki kolme kuviossa B esitettyä suodatettua rahan määrän kasvua kuvaavaa aikasarjaa kehittyivät jokseenkin samansuuntaisesti. Tämä kuvastaa sitä, että M3:n vuotuisen kasvuvauhtiin on vaikuttanut ratkaisevasti kotitalouksien hallussa olevien M3:een sisältyvien instrumenttien kasvu. Kaikkein läheisin yhteys inflaatioon on kotitalouksien hallussa olevien varojen suodatetulla kasvulla. Esimerkiksi tarkasteluajanjaksona inflaation ja kotitaloussektorin suodatetun M3:n kasvun välisen suhteen korrelaatiokerroin on 0,76, kun taas yksityisellä ei-rahoitussektorilla inflaation ja suodatetun rahan määrän kasvun välinen korrelaatiokerroin on 0,61 ja inflaation ja suodatetun ra-

2 Pitkän aikavälin kehitys on johdettu käyttämällä epäsymmetristä Christiano–Fitzgerald-kaistanpäästösuodinta (asymmetric band-pass filter), jossa yli seitsemän vuoden suhdanteet on katsottu trendiksi. Lisätietoja tämäntyyppisten tilastollisten suotimien soveltamisesta ks. esimerkiksi A. Bruggeman, G. Camba-Mendez, B. Fischer ja J. Sousa, ”Structural filters for monetary analysis: inflationary developments in the euro area” ECB Working Paper nro 470, huhtikuu 2005 ja K. Assenmacher-Wesche ja S. Gerlach, ”Interpreting Euro Area Inflation at High and Low Frequencies”, BIS Working Paper nro 195, helmikuu 2006.

ha-aggregaatin M3:n kasvun välinen korrelaatiokerroin on 0,43. Tämä viittaa siihen, että arvioitaessa rahan määrän kasvun vaikutusta inflaationäkymiin kannattaa keskittyä kotitalouksien hallussa olevien M3:een sisältyvien instrumenttien kehitykseen.

Kuviosta B käy kuitenkin myös ilmi, että 1990-luvun jälkipuolen käännekohdat suodatettua rahan määrän kasvua kuvaavissa aikasarjoissa eivät olleet yhteneväiset. Yksityisen ei-rahoitussektorin aikasarjan käänne tapahtui aiemmin kuin M3:een sisältyviä kotitalouksien sijoituksia kuvaavan aikasarjan käänne ja raha-aggregaatti M3:n suodatettua kasvua kuvaavan aikasarjan käänne aikaisemmin kuin yksityisen ei-rahoitussektorin aikasarjan käänne. Tästä käy ilmi, että mitä laajemman sektorin aikasarja kattaa, sitä aiemmin se ennakoii euroalueen inflaation kiihtymisen. Tämä havainto viittaa siihen, että on hyödyllistä tarkastella laavaa raha-aggregaattia, kun rahan määrän kasvua koskevia tietoja käytetään inflaatiopaineita ennakoivana indikaattorina. Perinteisen monetaristisen näkemyksen mukaan raha-aggregaateissa monet erilaiset vaateet voivat korvautua toisilla monimutkaisin tavoin, ja niihin sisältyy huomaamattomia likviditeetti- ja riskipreemioita.³ Koska kotitalouksien hallussa olevat varat voivat raha-aggregaatti M3:ssa korvautua muiden rahoituksen välittäjien kuin rahalaitosten ja/tai yritysten tekemillä talletuksilla, inflaatiovaikutukset saattavat näkyä M3:ssa aiemmin kuin pelkästään kotitalouksien M3:een sisältyvissä sijoituksissa.

Tässä esitetyn analyysin mukaan kotitalouksien M3:een sisältyvien varojen pitkän aikavälin kehitys saattaa vaikuttaa YKHI-inflaatioon enemmän kuin koko raha-aggregaatti M3:n pitkän aikavälin kehitys. Samalla M3:n eri sektoreiden yhteenlasketut aikasarjat näyttävät kuitenkin muodostavan paremman ennakoivan indikaattorin kuin pelkän kotitaloussektorin kattavat M3:n aikasarjat. Molemmat näistä tuloksista viittaavat siihen, että tarvitaan kattavaa rahataloudellista analyysia, jossa tarkastellaan niin aggregoituja kuin sektoreittaisiakin tietoja. Näin EKP:ssä tällä hetkellä tehdäänkin. Tässä kehikossa esitetyn analyysin mukaan muiden rahoituksen välittäjien kuin rahalaitosten euroalueella tekemien talletusten viimeaikaisen nopean kasvuvauhdin vaikutusta hintakehitysnäkymiin on vaikea arvioida, koska aikasarjojen volatilitteetti on suurta. Analyysi viittaa kuitenkin myös siihen, että tällaista talletusten sektorikohtaista kehitystä on seurattava tarkasti, koska sillä saattaa olla merkitystä rahan määrän informaatioisisältöön tarkasteltaessa koko raha-aggregaatti M3:a.

3 Ks. esimerkiksi K. Brunner ja A. H. Meltzer, "Liquidity Traps for Money, Bank Credit, and Interest Rates," *Journal of Political Economy* 76, sivut 1–37, 1968.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 9,2 % heinäkuussa, kun se oli ollut vuoden 2006 toisella neljänneksellä 9,4 % ja ensimmäisellä neljänneksellä 8,7 %. Alaerät kehittyivät kuitenkin eri tavoin: julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen, kun taas yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu on viime neljänneksillä nopeutunut (ks. taulukko 1).

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui heinäkuussa 11,8 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 11,7 % ja ensimmäisellä neljänneksellä 10,4 %. Samaan aikaan yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti vakautui hieman ja oli 11,1 % heinäkuussa oltuaan 11,3 % vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Yrityksille myönnettyjen lainojen kasvu kiihtyi edelleen, mutta kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui toista kuukautta peräkkäin, vaikka pysyikin edelleen nopeana (ks. osat 2.6 ja 2.7, joissa kerrotaan yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen sektorikohtaisesta kehityksestä).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa -0,9 prosenttiin toisen neljänneksen 0,8 prosentista ja edellisen neljänneksen 2,3 prosentista. Hidastuminen johtui useista eri alarivistä, sillä sekä rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämät lainat että julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden nettohankinnat ovat supistuneet.

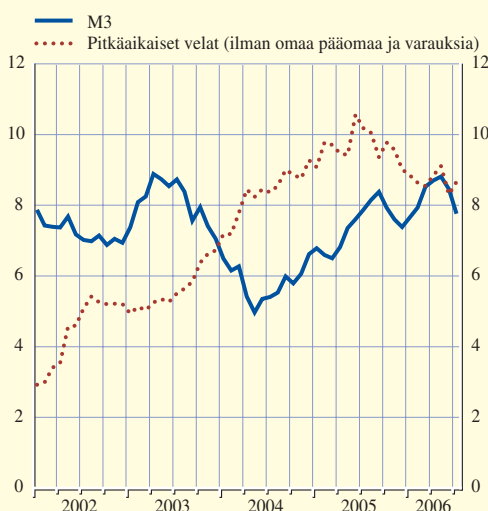
M3:n muista vastaeristä rahaa hallussa pitävän sektorin sijoitukset rahalaitosten pitkäaikaisiin (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettuihin) velkoihin sisältyviin instrumentteihin kasvoivat edelleen nopeasti (ks. kuvio 7). Näiden instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti oli 8,7 % heinäkuussa, kun se oli ollut 8,8 % vuoden 2006 toisella ja ensimmäisellä neljänneksellä. Kasvuvauhdin jatkuminen nopeana viittaa euroalueen rahaa hallussa pitävän sektorin halukkuuteen sijoittaa edelleen euroalueen pitkäaikaisiin instrumentteihin.

Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvu oli heinäkuussa vuositasolla edelleen positiivinen. Nettosaamiset olivat heinäkuussa 5 miljardia euroa, kun ne olivat kesäkuussa olleet 10 miljardia euroa (ks. kuvio 8). Kun tämän lisäksi otetaan huomioon vuoden ensimmäisen ja toisen neljänneksen kehitys, nämä tiedot viittaavat siihen, että se kasvua vaimentava vaikutus, joka rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten merkittävällä pienenemisellä vuoden 2005 loppuun saakka oli, on hälventynyt. Tältä osin ulkomaisten nettosaamisten viimeaikainen kehitys saattaisi johtua siitä, että sijoittajat niin euroalueella kuin sen ulkopuolellakin sijoittavat aiempaa enemmän euroalueen instrumentteihin.

Kaiken kaikkiaan rahan määrä ja luotot ovat kasvaneet edelleen nopeasti, vaikka M3:n vuotuinen kasvuvauhti onkin viime aikoina hidastunut. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti on yhä nopea euroalueen edelleen matalan korkotason ja taloudellisen toimeliaisuuden kohtumisen vuoksi. Samaan aikaan rahalaitosten pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvien instrumenttien

Kuvio 7. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)

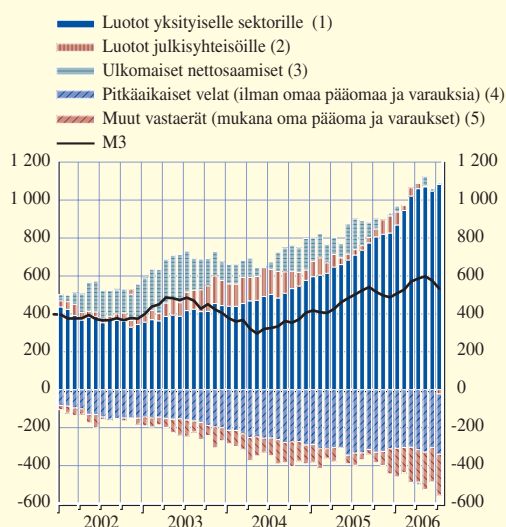
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 8. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

voimakas kysyntä on yhä vaimentanut M3:n kasvua, mutta tämä ei ole vaikuttanut enää ulkomaisiin nettosaamisiin.

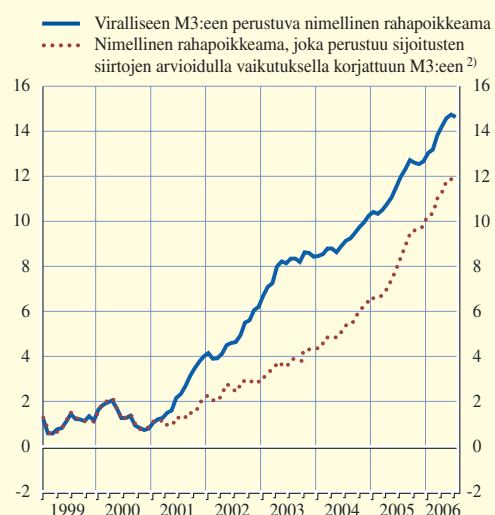
KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTILANTEESTA

M3:n kasvun hidastuminen aivan viime aikoina, erityisesti heinäkuussa, on johtanut siihen, että likviditeetin kasvuvauhti on hidastunut, kuten saatavilla olevat rahapoikkeamat osoittavat, mutta rahapoikkeamat ovat suurimmillaan EMUn kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen. Sekä virallisen M3:n aikasarjan että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjatun M3:n aikasarjan perusteella lasketut nimelliset rahapoikkeamat tasoittuivat. Koska ei ollut viitteitä siitä, että aikaisempia sijoitusten siirtoja purettaisiin vielä lisää sen jälkeen kun niiden purkaminen oli tilapäisesti alkanut uudelleen viime vuoden viimeisellä neljänneksellä, molemmat rahapoikkeamat kehittyivät samansuuntaisesti ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä. Poikkeamat olivat edelleen hyvin erisuuruisia, sillä korjatun M3:n aikasarjan perusteella laskettu rahapoikkeama oli huomattavasti pienempi (ks. kuvio 9).

Reaalisissa rahapoikkeamissa otetaan huomioon, että hintojen nousu on eliminoinut osan likviditeetin kertymisestä, mitä EKP:n hintavakauden määritelmän mukaista nopeampi inflaatiovauhti kuvastaa. Sekä virallisen M3:n aikasarjaan että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een perustuvat reaaliset rahapoikkeamat ovat pienempiä kuin vastaavat nimelliset rahapoikkeamat (ks. kuviot 9 ja 10).

Kuvio 9. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

Lähde: EKP.

1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksona pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kuvio 10. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

Lähde: EKP.

1) Reaalin rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflaoituina YKHillä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuun 1998) lähtien.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Nämä mekaaniset indikaattorit ovat kuitenkin vain epätäydellisiä arvioita likviditeettitilanteesta. Koska esimerkiksi perusjakson valinta on jossain määrin mielivaltaista, näihin poikkeamiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, ja niitä tulee siksi tulkita varauksin. Tätä epävarmuutta kuvaa hyvin edellä mainituista neljästä indikaattorista johdettavien arvioiden laaja vaihteluväli.

Vaikka yksittäiset arviot ovat epävarmoja, näiden indikaattoreiden perusteella saatava kokonaiskuva viittaa kuitenkin siihen, että euroalueella on runsaasti likviditeettiä. Rahan määrän ja luottojen voimakkaan kasvun vuoksi hintavakauteen kohdistuu inflaation kiihtymisen riski keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, kun likviditeettiä on jo runsaasti tarjolla.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SJOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä hieman, sillä pitkäaikaiset investoinnit kasvoivat aiempaa hitaammin. Institutionaalisia sijoittajia koskevat tiedot viittaavat siihen, että sijoitukset sijoitusrahastoihin lisääntyivät. Tämä johtui ilmeisesti suureksi osaksi vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen sijoituksista.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman eli 5,0 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat. Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 5,1 % (ks. taulukko 2). Hidastumiseen vaikutti se, että pitkäaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hiljeni, kun lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti sitä vastoin nopeutui edelleen (ks. kuvio 11). Tämän vastakkaisen kehityksen vuoksi pitkä- ja lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuisten kasvuvauhtien välinen ero kasvoi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli jonkin verran supistunut edellisten neljännesten aikana.

Taulukko 2. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina kokonais- määrästä ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I
Rahoitusinvestoinnit yhteensä	100	4,5	4,3	4,8	4,9	4,8	4,7	4,5	4,4	5,1	5,0
Käteinen ja talletukset	36	5,6	5,4	5,6	6,0	6,1	5,9	6,0	5,6	6,2	6,4
Muut arvopaperit kuin osakkeet	11	-3,0	-2,5	1,4	2,1	3,9	4,0	3,2	2,0	2,5	4,7
josta: lyhytaikaiset	1	-14,0	-2,1	22,5	25,4	36,4	17,8	8,6	4,7	-4,6	12,9
josta: pitkäaikaiset	10	-1,9	-2,6	-0,5	-0,1	0,8	2,6	2,6	1,7	3,4	3,7
Rahasto-osuudet	12	7,2	5,2	3,3	2,3	1,7	1,9	2,4	3,7	4,2	3,1
josta: rahasto-osuudet ilman raha- markkinarahastojen rahasto-osuuksia	10	6,7	5,8	3,8	2,9	2,6	3,3	4,0	5,3	5,3	4,0
josta: rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	2	9,5	3,0	1,6	0,1	-1,6	-3,3	-3,4	-2,0	-0,1	-0,5
Noteeratut osakkeet	16	1,9	1,9	3,8	3,0	1,3	1,1	-0,9	-1,7	1,0	-1,4
Vakuutus tekninen vastuuvetäjä	25	6,8	6,8	6,7	6,7	6,7	6,5	6,7	6,9	7,1	7,3
M3 ²⁾		7,1	6,3	5,4	6,0	6,6	6,5	7,6	8,4	7,4	8,5
Ei-rahoitussektorin arvopaperisijoitusten vuotuiset hallussapitovoitot ja -tappiot (% BKT:stä)		4,8	8,9	4,3	3,6	2,2	2,3	4,0	7,6	6,6	9,4

Lähde: EKP

Huom. Lisätietoja tilasto-osan taulukossa 3.1.

1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallissektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

Ei-rahoitussektorin pitkäaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti heikkeni 3,6 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden viimeisen neljänneksen 4,1 prosentista. Tämä johtui siitä, että sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin ja sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin (pl. rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet) kasvoivat aiempaa vaimeammin. Tätä korvasi osittain pitkäaikaisiin velkapapereihin tehtyjen sijoitusten nopeampi kasvu samoin kuin vakuutus- ja eläketuotteisiin tehtyjen sijoitusten kasvuvauhdin kiihtyminen edelleen. Lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 7,0 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen neljänneksen 6,6 prosentista. Tähän vaikutti se, että sijoitukset lyhytaikaisiin talletuksiin ja velkapapereihin lisääntyivät.

Kaiken kaikkiaan suurimman osan ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinneista – joiden osuus vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen 5 prosentin kasvusta oli 3,6 prosenttiyksikköä – muodostavat edelleen kaksi ryhmää, jotka ovat tyyppillisesti investointihorisontin vastakkaisilla puolilla: lyhytaikaiset talletukset sekä vakuutus- ja eläketuotteet.

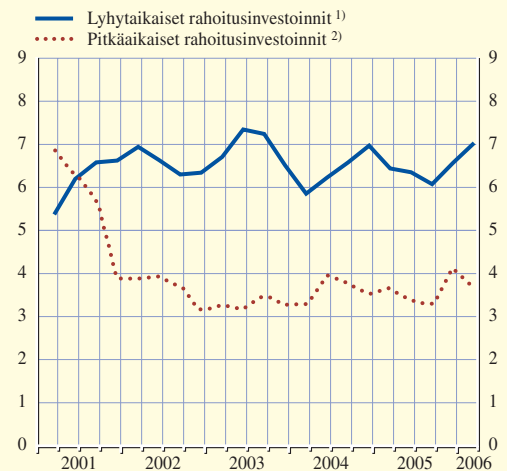
INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Euroalueen sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuuden arvon vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 27,9 prosenttiin vuoden 2005 viimeisen neljänneksen 25,0 prosentista. Tässä näkyi lähinnä osake- ja sekarahastosijoitusten arvon kasvun nopeutuminen, kun taas joukkolaina- ja kiinteistörahastosijoitusten arvon vuotuinen kasvuvauhti heikkeni hieman. Kokonaisvarallisuuden kannan arvon muutoksiin sisältyy instrumenttien hintojen muutosten aiheuttamia arvostusmuutoksia, joten kannan arvon muutokset saattavat antaa puutteellista tietoa institutionaalisten sijoittajien sijoituksista. European Fund and Asset Management Associationin (EFAMA)¹ julkaisemat tiedot osoittavat, että sijoitusrahastojen (pl. rahamarkkinarahastot) vuotuiset nettomyynnit kasvoivat vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden viimeisestä neljänneksestä. Tämä johtui siitä, että osakerahastojen vuotuiset nettomyynnit kasvoivat edelleen nopeasti – nopeimmin sitten vuoden 2001. Nettomyyntien kasvu oli selvästi nopeampaa kuin joukkolainarahastoihin tehtyjen vuotuisen nettosijoitusten supistuminen (ks. kuvio 12). Samaan aikaan vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkinarahastoihin supistuivat edelleen.

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen kokonaisrahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui euroalueella hieman eli 7,1 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ollut 7,4 % (ks. kuvio 13). Tämä johtui lähinnä muihin arvopapereihin

Kuvio 11. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos)

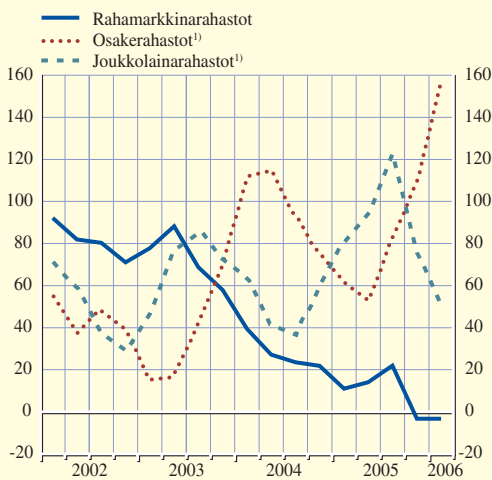
Lähde: EKP.

- 1) Sisältää käteisen, lyhytaikaiset talletukset, lyhytaikaiset velkapaperit, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä vakuutusmaksu- ja korvausvastuun.
- 2) Sisältää pitkäaikaiset talletukset, pitkäaikaiset velkapaperit, noteeratut osakkeet, sijoitusrahastojen rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahasto-osuuksia sekä kotitalouksien osuuden henkivakuutus- ja eläkerahastoista.

¹ EFAMA-järjestö antaa tietoja suurelle yleisölle tarjottavien avointen osake- ja joukkolainarahastojen nettomyynneistä (tai nettosijoituksista) Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin ja Suomen osalta. Ks. tarkemmin kesäkuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko "Nettokassavirta euroalueen osakerahastoihin sekä pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin viime aikoina".

Kuvio 12. Vuotuiset nettosijoitukset sijoitusrahastoihin rahastotyypeittäin

(mrd. euroa)

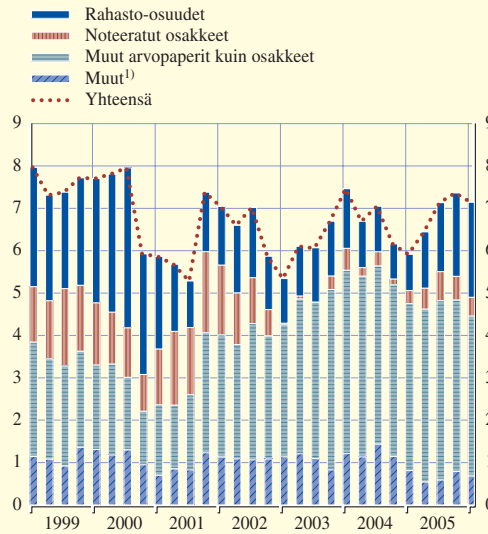

Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) EFAMAN tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Kuvio 13. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttisyksikkönä)

Lähde: EKP.

1) Lainat, talletukset ja vakuutustekninen vastuovelka.

hin kuin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten osuuden supistumisesta. Osakesijoitusten osuus suureni hieman vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta tämän erän alieristä sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin kasvoivat hitaammin ja sijoitukset sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin yhä nopeammin. Arvopaperisijoitusten hallussapitovoitot kasvoivat kaiken kaikkiaan voimakkaasti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä, kun osakkeiden hallussapitovoitot olivat huomattavasti muiden arvopaperien kuin osakkeiden hallussapitotappioita suuremmat.

Kaiken kaikkiaan mielenkiintoinen piirre ei-rahoitussektorin ja institutionaalisten sijoittajien rahoitusinvestointeja koskevissa viimeisimmässä tiedoissa näyttää olevan se, että ei-rahoitussektori on sijoittanut voimakkaasti vakuutus- ja eläketuotteisiin ja että vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ovat puolestaan sijoittaneet nämä varat yhä enenevässä määrin sijoitusrahastoihin (pl. rahamarkkinarahastot).

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot nousivat kesä-elokuussa 2006 kaikissa maturiteeteissa, kun markkinoiden odotukset sen suhteen, että EKP:n ohjauksorkojen nousu jatkuu erityisesti vuoden 2006 lopulla, vahvistuivat. Rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka oli jyrkentynyt heinäkuun puoliväliin saakka, loiveni tämän jälkeen ja oli lopuksi hyvin samanlainen kuin toukokuun lopussa.

Rahamarkkinakorot ovat nousseet merkittävästi lokakuusta 2005 lähtien, ja nousu jatkui kesäkuun alusta elokuun loppuun. Yhden kuukauden korot pysyivät elokuussa 2006 verrattain vakaina, kun taas kolmen ja kahdentoista kuukauden korot nousivat markkinoiden odottaessa EKP:n nostavan ohjauksorkojaan edelleen vuoden jälkipuoliskolla. Yhden kuukauden korko oli elokuun 30. päivänä

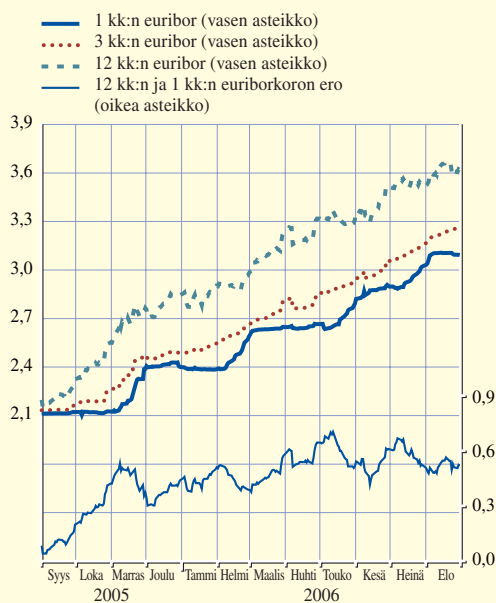
3,09 % eli 0,30 prosenttiyksikköä korkeampi kuin toukokuun lopussa. Kolmen kuukauden korko oli tuolloin 3,26 % eli 0,33 prosenttiyksikköä korkeampi ja kuuden kuukauden korko 3,44 % eli 0,35 prosenttiyksikköä korkeampi kuin toukokuun lopussa. Kahdentoista kuukauden korko oli 3,62 %, eli se oli noussut toukokuun lopusta 0,31 prosenttiyksikköä. Tämän seurauksena rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka oli jyrkentynyt kesäkuusta heinäkuun puoliväliin, loiveni niin, että se oli elokuun lopussa muodoltaan suurin piirtein samanlainen kuin toukokuun lopussa. Kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero oli elokuun 30. päivänä 0,53 prosenttiyksikköä, kun se oli toukokuun 31. päivänä 2006 ollut 0,52 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 14).

Markkinaosapuolet ovat toukokuun 2006 lopusta lähtien arvioineet uudelleen lyhyiden korkojen kehitystä vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2007 ensimmäisellä puoliskolla ja odottavat korkojen nousevan. Joulukuussa 2006 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi 0,15 prosenttiyksikköä toukokuun 2006 lopusta elokuun 30. päivään 2006, jolloin se oli 3,63 %. Maaliskuussa 2007 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi 0,12 prosenttiyksikköä ja kesäkuussa 2007 erääntyvien futuurisopimusten korko 0,06 prosenttiyksikköä samana aikana. Maaliskuussa erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko oli tuolloin 3,71 % ja kesäkuussa erääntyvien sopimusten korko 3,72 % (ks. kuvio 15).

Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimukseen perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatili-teetti lisääntyi hieman toukokuussa, mutta vähentyi myöhemmin, ja oli elokuun lopussa pitkällä aikavälillä arvioiden vähäistä. Implisiittisen volatiliteetin kehitys kolmen viime kuukauden aikana

Kuvio 14. Lyhyet rahamarkkinakorot

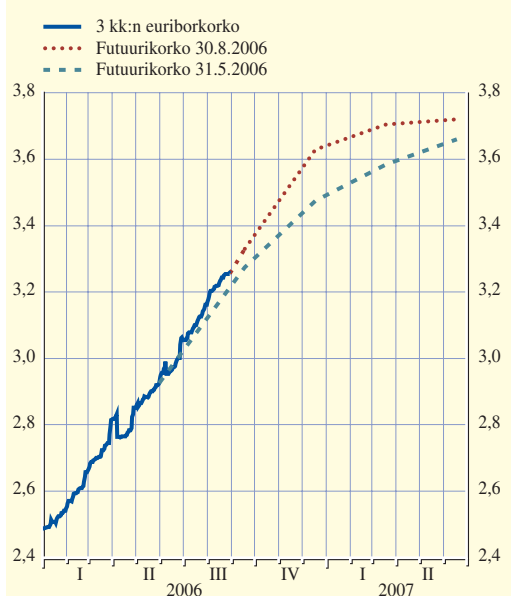
(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

Kuvio 15. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

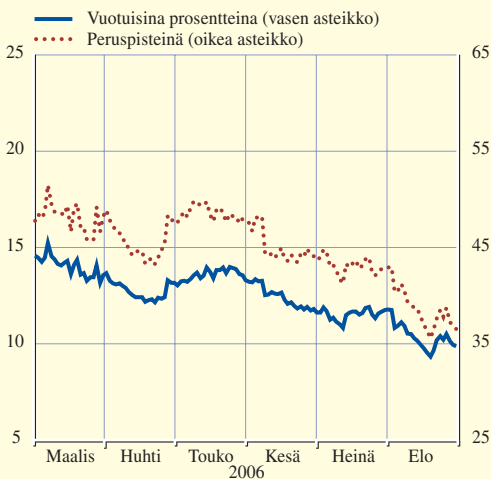

Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

Kuvio 16. Maaliskuussa 2007 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuureihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina ja peruspisteinä, päivähavainnot)

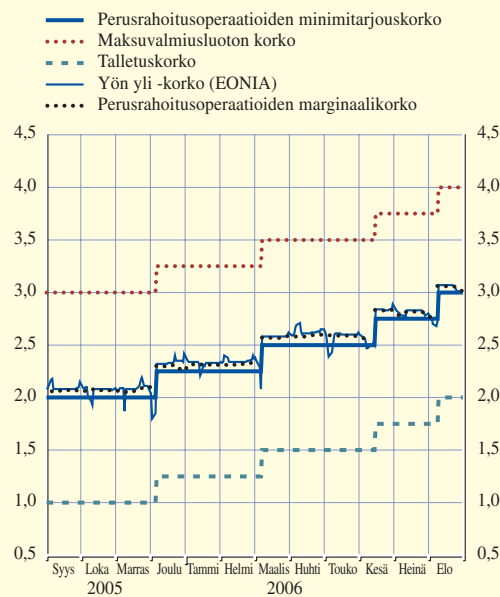

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Peruspisteinä ilmaistu volatilitteetti on laskettu kertomalla prosentteina ilmaistu implisiittinen volatilitteetti vastaavalla korralla. (Ks. myös kehikko ”Implisiittisen volatilitteetin johtaminen lyhyisiin korkofutuureihin perustuvista optioista” toukokuun 2002 Kuukausikatsauksessa.)

Kuvio 17. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavainnot)

Lähteet: EKP ja Reuters.

viittaa edelleen siihen, että markkinaosapuolten epävarmuus lyhyiden korkojen kehityksestä vuoden 2006 lopussa ja vuoden 2007 ensimmäisinä kuukausina on pysynyt vähäisenä (ks. kuvio 16).

EKP:n neuvosto päätti nostaa EKP:n ohjaukorkoja 0,25 prosenttiyksikköä 8.6. ja 3.8. tekemillään päätöksillä. Lyhyimmät rahamarkkinakorot nousivat näiden päätösten jälkeen. Kolmen pitoajanjakson eli 14.6., 11.7. ja 8.8.2006 päättyneiden pitoajanjaksojen aikana eoniakoron ja minimitarjouskoron välinen ero supistui vähitellen. Tämä johtui pääosin siitä, että jokaisessa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiossa näiden kolmen pitoajanjakson aikana jaetun likviditeetin määrä oli 2 miljardia euroa yli julkaistun normiallokaation. Päätös jakaa likviditeettiä 2 miljardia euroa yli julkaistun normiallokaation tehtiin, jotta aiemmin vuoden aikana havaittu korkoeron suurentuminen saataisiin hillityksi. Yksityiskohtaisempi kuvaus eoniakoron kehityksestä näiden kolmen pitoajanjakson aikana on kehikossa 2. Eoniakorko oli 9.8. alkaneen pitoajanjakson kahden ensimmäisen viikon aikana vakaasti 3,07 % eli 0,07 prosenttiyksikköä korkeampi kuin minimitarjouskorko. Kuukauden loppua kohti eoniakorko laski kuitenkin vähitellen. Elokuun 30. päivänä se oli 3,02 %. Tämä oli seurausta rahamarkkinoilla vallinneesta keveästä likviditeettitilanteesta ja siitä, että markkinat ennakoivat likviditeettitilanteen pysyvän keveänä pitoajanjakson lopussa EKP:n likviditeetin hallintapolitiikan ansiosta (ks. kuvio 17).

Eoniakoron kehitystä jossain määrin kuvastaen ero yhtäältä eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden viikoittaisten huutokauppojen marginaalikoron ja painotetun keskikoron ja toisaalta marginaalikoron ja minimitarjouskoron välillä supistui vähitellen kesä-elokuussa. Marginaalikoron ja minimitarjouskoron välinen ero, joka 14.6. päättyneen pitoajanjakson operaatioissa oli 0,07–0,08

prosenttiyksikköä, supistui 0,06 prosenttiyksikköön 11.7. päättyneen pitoajanjakson aikana ja noin 0,05 prosenttiyksikköön 9.8. alkaneen pitoajanjakson aikana. Painotetun keskikoron ja marginaalikoron välinen ero pysyi sen sijaan erittäin vakaana näiden ajanjaksojen ajan ja oli yleensä 0,01 prosenttiyksikköä. Poikkeuksia olivat kunkin pitoajanjakson viimeisten huutokauppojen tulokset, kun sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko olivat matalampia kuin aikaisemmissa huutokaupoissa ja painotetun keskikoron ja marginaalikoron välinen erotus oli suurempi kuin tavanomainen 0,01 prosenttiyksikköä. Lisätietoja lyhyistä koroista ja likvideettitilanteesta kolmen viime pitoajanjakson aikana on esitetty myös kehikossa 2.

Kolme pitempiäaikaista perusrahoitusoperaatiota toteutettiin 29.6., 27.7. ja 30.8. Ensimmäisessä niistä marginaalikorko oli 0,06 prosenttiyksikköä, toisessa 0,07 prosenttiyksikköä ja kolmannessa 0,06 prosenttiyksikköä pienempi kuin tuolloinen kolmen kuukauden euriborkorko.

Kehikko 2.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 10.5.2006–8.8.2006

Tässä kehikossa tarkastellaan EKP:n likvideettinhallintaa 14.6., 11.7. ja 8.8.2006 päättyneinä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoina.

Pankkijärjestelmän likvideettitarpeet

Pankkien likvideettitarpeet kasvoivat tarkastelujaksona 22,2 miljardia euroa, mikä johtui riippumattomien tekijöiden aiempaa suuremmasta vaikutuksesta (16,5 miljardia euroa) ja aiempaa suuremmista varantovelvoitteista (5,7 miljardia euroa) (ks. kuvio A). Liikkeessä olevat setelit ovat merkittävin riippumaton tekijä (eli muu kuin rahapolitiikan välineiden käyttöön liittyvä likvideettiin vaikuttava tekijä), ja niiden määrä 4.8. oli ennätykselliset 593,9 miljardia euroa. Kaiken kaikkiaan riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus eurojärjestelmän likvideettivajeeseen tarkastelujaksona oli 263,1 miljardia euroa. Vähimmäisvarantovelvoitteet, jotka ovat toinen merkittävä osa pankkien likvideettitarpeista, kasvoivat samana aikana 5,7 miljardia euroa eli 164,7 miljardiin euroon. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten päivittäisen keskiarvon vaikutus eurojärjestelmän likvideettivajeeseen oli tarkastelujaksona keskimäärin 0,70 miljardia euroa. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten keskiarvo oli 14.6. päättyneenä pitoajanjaksona 0,73 miljardia euroa ja 11.7. päättyneenä pitoajanjaksona 0,74 miljardia euroa, mutta supistui 8.8. päättyneenä pitoajanjaksona 0,61 miljardiin euroon (ks. kuvio B).

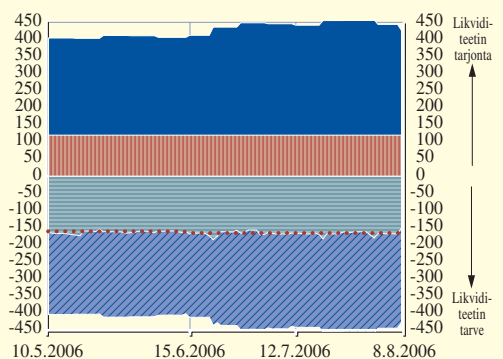
Likvideetin tarjonta ja korot

Likvideetin kysynnän lisääntymisen myötä avomarkkinaoperaatioiden volyyymi kasvoi asteittain (ks. kuvio A). Perusrahoitusoperaatiois-

Kuvio A. Pankkijärjestelmän likvideettitarpeet ja likvideetin tarjonta

(mrd. euroa, kustakin erästä mainittu erän päivittäinen keskiarvo)

- Perusrahoitusoperaatiot: 308,89 miljardia euroa
- Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot: 120,00 miljardia euroa
- Sekkiliititalletukset: 165,37 miljardia euroa
- Varantovelvoitteen määrä (varantovelvoitteet: 164,67 miljardia euroa; varantovelvoitteen ylittävät talletukset: 0,70 miljardia euroa)
- ▨ Riippumattomat tekijät: 263,09 miljardia euroa

Lähde: EKP.

sa jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 308,9 miljardia euroa. Tarjousten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään (eli tarjousten kattamissuhde) vaihteli 1,06:n ja 1,33:n välillä. Ajanjakson keskimääräinen tarjousten kattamissuhde oli 1,19.

Pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä pysyi tarkastelujaksona ennallaan 120 miljardissa eurossa.

EKP ilmoitti 3.5., että se harkitsisi jakavansa likviditeettiä edelleen normaali-allokaation mukaista määrää enemmän kaikissa seuraavan pitoajanjakson perusrahoitusoperaatioissa (myös viimeisessä), jos sillä olisi tarvetta torjua eoniakoron ja minimitarjoukron välisen eron suurenemista. EKP:n tavoitteena on kuitenkin yhä se, että likviditeettitilanne olisi tasapainoinen pitoajanjakson viimeisenä päivänä. Ilmoituksensa mukaisesti EKP jakoi likviditeettiä 2 miljardia euroa normaali-allokaation mukaista määrää enemmän kaikissa pitoajanjakson perusrahoitusoperaatioissa.

Kuvio B. Varantovelvoitteen ylittävät talletukset¹⁾

(mrd. euroa, kukin pitoajanjakson keskiarvo)

Lähde: EKP.

1) Pankkien varantovelvoitteen ylittävät sekkitalletukset.

Kesäkuun 14. päivänä päättynyt pitoajanjakso

Pitoajanjakson alussa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 2,58 % ja painotettu keskikorko 2,59 %, kun taas eoniakorko (yön yli -korko) oli 2,60 % eli kymmenen peruspistettä suurempi kuin minimitarjoukorko. Marginaalikorko ja painotettu keskikorko pysyivät ennallaan kolmessa seuraavassa perusrahoitusoperaatiossa. Toukokuun 31. päivänä eoniakorko nousi 2,62 prosenttiin kuukauden lopun vaikutuksesta. Sitä seuraavina päivinä eoniakorko laski 2,57 prosenttiin, koska markkinaosapuolten odotukset siitä, että EKP jakaisi likviditeettiä normaali-allokaatiota suuremman määrän myös viimeisessä perusrahoitusoperaatiossa, vahvistuivat. Tässä tilanteessa eoniakorko laski pitoajanjakson viimeisenä likviditeetin jakopäivänä edelleen 2,55 prosenttiin, marginaalikorko laski 3 peruspistettä ja painotettu keskikorko 2 peruspistettä. Tuona samana ja sitä seuraavana päivänä eoniakorko laski 2,47 prosenttiin ja oli aivan minimitarjoukron tuntumassa tai sen alapuolella myös seuraavina päivinä. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP oli aikonut vähentää ylimääräistä likviditeettiä 5 miljardilla eurolla toteuttamalla hienosäätöoperaation. Operaatiossa kuitenkin tehtiin tarjouksia vain 4,91 miljardin euron arvosta. Jakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin silti 0,84 miljardin euron arvosta ja eoniakorko päättyi minimitarjoukron tasolle eli 2,50 prosenttiin.

Heinäkuun 11. päivänä päättynyt pitoajanjakso

EKP:n neuvosto päätti 8.6. nostaa EKP:n ohjauskorkoja 25 peruspistettä. Perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjoukorko nousi siten 2,75 prosenttiin, talletuskorko korko 1,75 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton korko 3,75 prosenttiin. Muutos tuli voimaan 15.6. eli seuraavan pitoajanjakson alusta.

Pitoajanjakson kahden ensimmäisen viikon aikana eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 2,82 % ja painotettu keskikorko 2,83 %, kun taas eoniakorko vakiintui 2,83–2,84 prosenttiin eli 8–9 peruspistettä suuremmaksi kuin uusi minimitarjoukorko. Toiseksi vii-

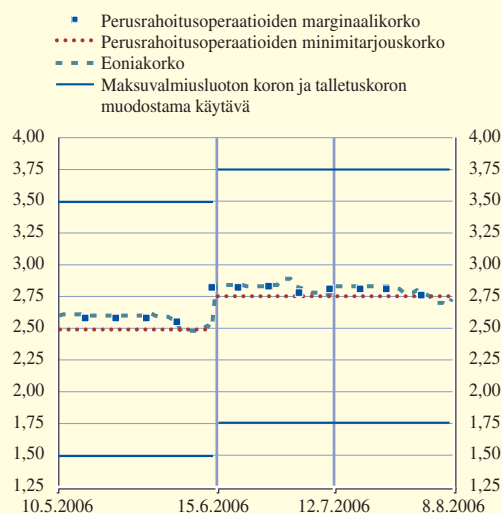
meisessä perusrahoitusoperaatioissa sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko olivat 1 prosenttiyksikön suuremmat ja eoniakorko pysyi vakaana 2,84 prosentissa. Tavanomaisten vuosineljänneksen loppuun liittyvien vaikutusten vuoksi eoniakorko nousi 2,89 prosenttiin 30.6., mutta laski seuraavana päivänä 2,83 prosenttiin. Ennen pitoajanjakson viimeistä perusrahoitusoperaatiota eoniakorko laski, koska markkinoilla odotettiin EKP:n jatkavan aiempaa likviditeetinjakopolitiikkaansa ja jakavan 2 miljardia euroa normaaliallokaation mukaista määrää enemmän myös pitoajanjakson viimeisessä perusrahoitusoperaatiossa. Operaation marginaalikorko päättyi 2,78 prosenttiin ja painotettu keskikorko 2,81 prosenttiin. Koska likviditeettiä oli tarjolla sopivasti, eoniakorko laski entisestään perusrahoitusoperaation jälkeisinä päivinä ja oli 10. heinäkuuta 2,78 %. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP toteutti hienosäätöoperaation ja vähensi likviditeettiä 8,5 miljardia euroa. Pitoajanjakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin 0,84 miljardin euron arvosta ja eoniakorko oli 2,76 %.

Elokuun 8. päivänä päättynyt pitoajanjakso

Pitoajanjakson päättyessä eoniakorko oli 2,83 % eli 8 peruspistettä suurempi kuin minimitarjouskorko. Eoniakorko pysyi ennallaan pitoajanjakson kahden ensimmäisen viikon aikana. Eoniakorko alkoi laskea ennen viimeistä perusrahoitusoperaatiota ja oli 28. heinäkuuta 2,78 %. Korko nousi 2,80 prosenttiin 31. heinäkuuta tavanomaisten kuukauden lopun vaikutusten vuoksi. Tämän pitoajanjakson viimeisen perusrahoitusoperaation likviditeetinjakopäivänä eli 1.8. eoniakorko laski takaisin 2,78 prosenttiin. Eoniakorko laski edelleen ja oli 2,68 % pitoajanjakson toiseksi viimeisenä päivänä. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP toteutti hienosäätöoperaation ja vähensi likviditeettiä 18 miljardia euroa. Pitoajanjakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin 1,2 miljardin euron arvosta ja eoniakorko oli 2,73 %.

Kuvio C. Eoniakorko ja EKP:n korot

(päivittäiset korkoprosentit)

Lähde: EKP.

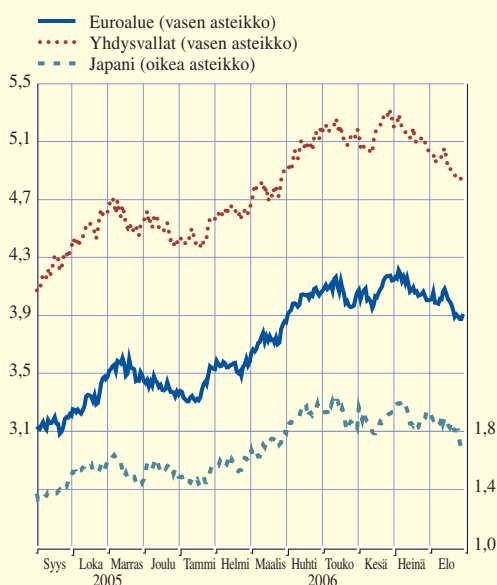
2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

Pitkät korot ovat heilahdelleet merkittävästi keskeisillä joukkolainamarkkinoilla muutaman viime kuukauden aikana. Kaiken kaikkiaan valtion pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat sekä euroalueella että Yhdysvalloissa jonkin verran toukokuun lopusta elokuun loppuun osittain aiempaa pienempien reaalityttöjen vuoksi. Nämä pienemmät pitkän aikavälin tuotot näyttivät puolestaan olevan seurausta sijoittajien näkemyksestä, että talouskasvu maailman suurimmalla talousalueella oli heikkenemässä ja että joukkolainamarkkinoiden riskipreemiot olivat pienemässä maailmanlaajuisesti. Pitkän aikavälin tuotot yhtenäistävä inflaatiövauhti pysyi suurin piirtein ennallaan euroalueella, mutta hidastui etenkin Yhdysvalloissa. Joukkolainamarkkinoiden volatiteetti, joka oli lisääntynyt jonkin verran keskeisillä markkinoilla osakemarkkinoiden toukokuisen myyntiryntäyksen aikana, on heikentynyt vähitellen heinäkuun puolivälistä alkaen.

Euroalueen ja Yhdysvaltain pitkät korot ovat kehittyneet suurin piirtein samalla tavoin viime kuukausina. Kesäkuussa pitkien joukkolainojen nimellistuotot kasvoivat merkittävästi molemmilla talousalueilla, mitä vahvisti osakkeiden hintojen maailmanlaajuinen elpyminen toukokuun puolivälin myyntiryntäyksen jälkeen. Heinäkuun alusta lähtien pitkän aikavälin tuotot kuitenkin supistuivat markkinoiden ennakoidessa, että Yhdysvaltain talouskasvu saattaisi hidastua pidemmäksi aikaa kuin aikaisemmin oli arvioitu (ks. kuvio 18). Kaiken kaikkiaan valtion pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat euroalueella 0,15 prosenttiyksikköä toukokuun lopusta elokuun loppuun ja olivat noin 3,9 % elokuun 30. päivänä. Samaan aikaan Yhdysvaltain pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat suunnilleen 0,40 prosenttiyksikköä ja olivat tarkastelujakson lopussa noin 4,8 %. Tämän seurauksena valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoero Yhdysvaltain ja euroalueen välillä supistui noin 0,90

Kuvio 18. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

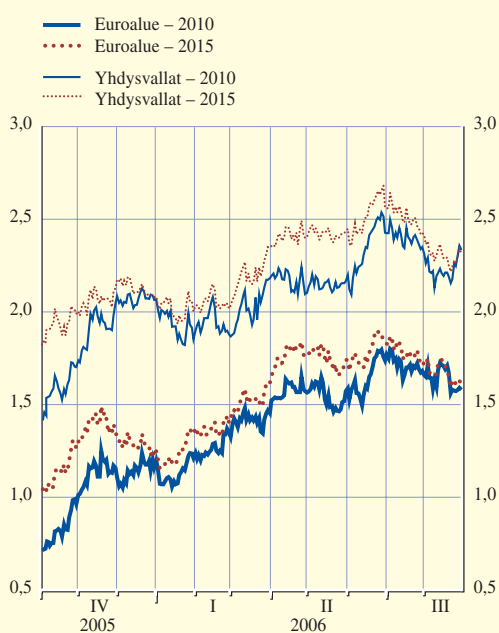

Lähteet: Bloomberg ja Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 19. Joukkolainojen reaalitytöt

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

prosenttiyksikköön elokuun 30. päivänä. Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat elokuun 30. päivänä noin 1,7 % eli likimain 0,15 prosenttiyksikköä pienemmät kuin toukokuun lopussa.

Markkinaosapuolten epävarmuus joukkolainamarkkinoiden lähiajan kehityksestä – joukkolainamarkkinoiden implisiittisellä volatilitteetilla mitattuna – hälveni yleisesti keskeisillä markkinoilla oltuaan suurta rahoitusmarkkinoiden heilahtelujen aikana toukokuussa.

Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot olivat pieniä osakemarkkinoiden laskun aikana toukokuun puolivälissä, kun sijoittajat olivat siirtäneet sijoituksiaan turvallisempina kohteina pitämiinsä valtion joukkolainoihin. Tuotot kääntyivät sittemmin tilapäisesti kasvuun kesäkuussa. Heinä-elokuussa valtion pitkien joukkolainojen tuotot kuitenkin vähitellen supistuivat ja olivat tarkastelujakson lopussa suunnilleen 4,8 % eli pienimmillään huhtikuun jälkeen. Tärkeimpänä syynä joukkolainojen tuottojen vähittäiselle supistumiselle näyttivät olevan sijoittajien kasvaneet odotukset Yhdysvaltain talouskasvun heikkenemisestä ja inflaatiopaineiden vähenemisestä. Tästä syystä ja Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitean (Federal Open Market Committee, FOMC) päätettyä 9.8. pitää federal funds -tavoitekoron ennallaan ensimmäistä kertaa kahteen vuoteen markkinaosapuolet muuttivat odotuksiaan virallisten korkojen tulevasta kehityksestä ja odottivat niiden laskevan merkittävästi. Avomarkkinakomitean 29.6. tekemä päätös nostaa federal funds -tavoitekorkoa 0,25 prosenttiyksikköä ei ollut vaikuttanut merkittävästi rahoitusmarkkinoihin, koska sitä oli odotettu. Kolmen viime kuukauden kehitys johti siihen, että tuottokäyrä loiveni Yhdysvalloissa edelleen ja 10 vuoden ja kahden vuoden tuottojen välinen ero hävisi elokuun lopussa.

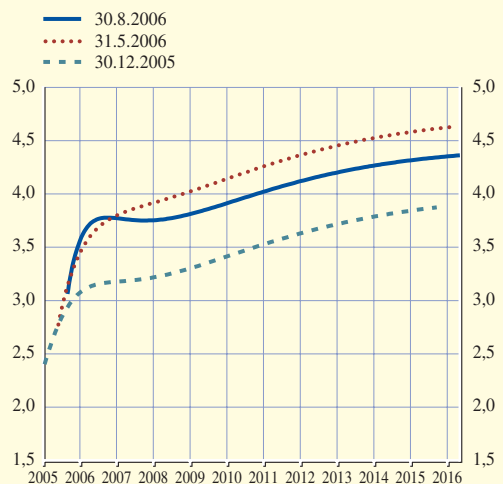
Vaikka sijoittajien aiempaa pessimistisemmät käsitykset Yhdysvaltain talouden kasvunäkymistä ilmenivät siinä, että indeksiin sidottujen pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat toukokuun lopusta elokuun loppuun (ks. kuvio 19), markkinaosapuolten inflaatio-odotukset hälvenivät tuotot yhtenäistävällä inflaatiovauhdilla mitattuna huomattavasti kaikilla aikaväleillä.

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot kasvoivat euroalueella vähitellen tarkastelujakson alussa, kun markkinoiden odotukset alueen taloudellisesta toimeliaisuudesta kohentuivat. Myöhemmin sekä sijoittajien lisääntynyt huoli Lähi-idän konfliktin mahdollisista taloudellisista seurauksista että edellä mainittu markkinoiden kasvava pessimismi Yhdysvaltain talouden kasvunäkymien suhteen olivat ilmeisesti vaikutuksiltaan suurempia kuin euroalueen taloudellista toimeliaisuutta koskeneiden edelleen positiivisten uutisten vaikutus.

EKP:n neuvoston päätökset nostaa ohjauskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 8.6. ja 3.8. pidetyissä kokouksissa liittyivät siihen, että korkojen aikarakenteesta johdettuja yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä siirtyi lyhyissä maturiteeteissa ylöspäin toukokuun lopusta elokuun loppuun. Terminiinikortit laskivat samaan aikaan keskipit-

Kuvio 20. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio.

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikossa 4. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

källä ja pitkällä aikavälillä todennäköisesti mm. riskipreemioiden pienenemisen vuoksi maailmanlaajuisten joukkolainamarkkinoiden kehityksen mukaisesti (ks. kuvio 20).

Euroalueen pitkät reaalikorot laskivat hieman indeksiin sidottujen joukkolainojen tuotolla mitattuina tarkastelujakson aikana. Lasku oli suurin piirtein samansuuntainen nimellistuottojen heikkenemisen kanssa. Koska joukkolainamarkkinoiden riskipreemiot ovat pienentyneet tuottoikäyrän pidemmissä maturiteeteissa ja koska indeksiin sidottujen lyhyiden joukkolainojen tuotot ovat pysyneet suurin piirtein ennallaan kolmen viime kuukauden aikana, on todennäköistä, että markkinaosapuolet eivät ole muuttaneet pitkän aikavälin odotuksiaan euroalueen talouskasvusta merkittävästi.

Pitkän aikavälin tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti – joka lasketaan vuonna 2015 eräänntyvien nimellisten ja indeksiin sidottujen valtion joukkolainojen tuottoerona – pysyi suurin piirtein ennallaan toukokuun lopusta elokuun 30. päivään, vaikka YKHI-inflaatio oli verrattain nopeaa. Pitkän aikavälin tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti oli tämän ajanjakson lopussa 2,2 %. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti vaihteli lyhyemmällä aikavälillä (maturiteetti 2010) hieman enemmän tarkastelujakson aikana ja oli elokuun lopussa hieman hitaampi kuin toukokuun lopussa.

Lisätietoja niistä aikaväleistä, joihin inflaatio-odotukset muuttuvat, saadaan erittelemällä 10 vuoden nollakorkoisten arvopapereiden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti viiden vuoden tuotot yhtenäistäväksi inflaatiovauhdiksi ja viiden vuoden futuuriin perustuvaksi tuotot yhtenäistäväksi inflaatiovauhdiksi käyttäen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhdin nollakorkoisten arvopapereiden aikarakenteen estimaattia (ks. kuvio 21).² Tämä antaa mahdollisuuden mitata tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhtia maturiteettien pysyessä vakiona ja vahvistaa, että euroalueen pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat vakaita ja heilahtelevat vain vähän verrattuna lyhyemmän aikavälin inflaatio-odotuksiin. Euroalueen tuotot yhtenäistävä inflaatiokäyrän loiventuminen viidestä kymmeneen vuoden segmentillä viime vuoden aikana näkyy myös selvästi kuviosta.

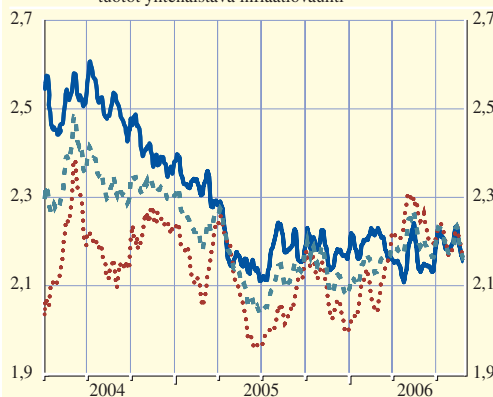
2.5 OSAKEMARKKINAT

Osakemarkkinat ympäri maailmaa ovat heilahdelleet voimakkaasti kolmena viime kuukautena. Sen jälkeen, kun markkinat olivat notkahtaneet riskinkarttamisen voimakkaan kasvun myötä toukokuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin, osakkeiden hinnat euroalueella ja Yhdysvalloissa elpyivät kesän mittaen, kun yritysten tulokset olivat verrattain hyviä. Sijoittajien epävarmuus näyttää lieventyneen, mistä kertoo se, että markkinoiden volatilitteetti vähentyi kesäkuun puolivälin aikaisesta huipustaan.

Kuvio 21. Nollakorkoisiin spot-arvopapereihin ja futuureihin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo)

- Viiden vuoden futuuriin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti
- Viiden vuoden spotarvopaperiin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti
- - - - - Kymmenen vuoden spotarvopaperiin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

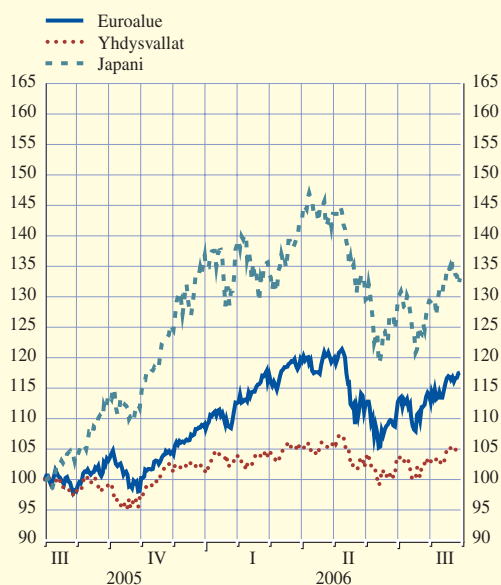

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

² Estimaatista tarkemmin heinäkuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikossa 3.

Kuvio 22. Osakeindeksit

(1.8.2005 = 100, päivähavainnot)

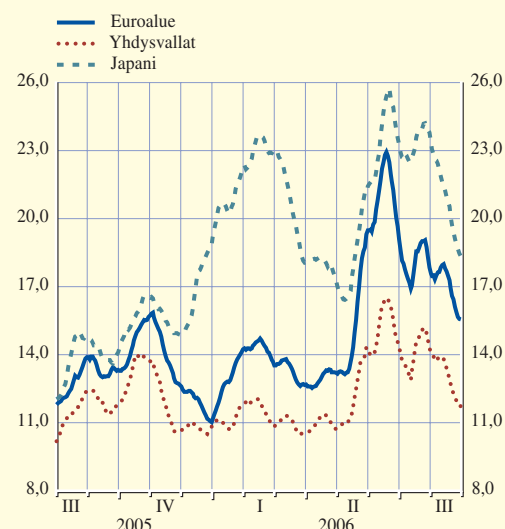

Lähteet: Reuters ja Thomson Financial Datastream.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 23. Osakekurssien implisiittinen volatilitiitti

(vuotuisina prosentteina; päivähavainnot 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnanmuutosten keskijointaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitiittiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Voimakkaista heilahteluista huolimatta keskeisten talouksien osakkeiden hinnat kaikkiaan nousivat jonkin verran kolmena viime kuukautena (ks. kuvio 22). Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattuna euroalueen osakkeiden hinnat nousivat noin 5 % toukokuun lopusta elokuun 30. päivään asti, kun taas Yhdysvalloissa osakkeiden hintojen kallistuminen Standard & Poor's 500 -indeksillä mitattuna oli samaan aikaan noin 3 % eli hieman jähmeämpää. Myös Japanin Nikkei 225 -indeksi nousi noin 3 %.

Osakemarkkinoiden epävarmuus mitattuna osakeoptioista johdetulla implisiittisellä volatilitiitillä kasvoi jyrkästi keskeisillä markkinoilla toukokuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin. Kehitys heijasti riskinkarttamisen ja koetun riskin merkittävää lisääntymistä markkinaosapuolten keskuudessa. Tämän jälkeen osakemarkkinoiden implisiittinen volatilitiitti laski jonkin verran kesäkuun puolivälin huipusta, mutta oli elokuun lopussa edelleen korkeampi kuin huhtikuussa (ks. kuvio 23).

Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat heilahtelivat rajusti kolmena viime kuukautena. Kesäkuussa osakkeiden hinnat näyttävät kärsineen markkinoiden inflaatiohuolista ja niihin liittyneistä Yhdysvaltain keskuspankin korkopäätöksiä koskeneista odotuksista. Nämä näkymät yhdessä kiristyneiden geopoliittisten jännitteiden kanssa saivat sijoittajat vaatimaan korkeampia osakeriskipreemioita, mikä johdatti siihen, että osakkeiden hinnat laskivat. Kun geopoliittisia riskejä, inflaatiokehitystä ja Yhdysvaltain ohjauksorkojen tulevaa kehitystä koskeva epävarmuus väheni, markkinoiden volatilitiitti laski ja osakkeiden hinnat nousivat asteittain. Volatilitiitin lasku ja osakkeiden hintojen kallistuminen saivat lisäksi tukea verrattain vahvoista yritysten toteutuneista tuloksista ja tulosodotuksista, vaikka markkinaosapuolten keskuudessa odotettiin laajalti Yhdysvaltain talouskasvun hidastuvan vuoden jälkipuoliskolla (ks. kuvio 24).

Euroalueen osakemarkkinoiden kehitys kolmena viime kuukautena oli jokseenkin samanlaista kuin Yhdysvalloissa. Osakkeiden hintojen lasku tarkastelujakson alussa oli kuitenkin euroalueella voimakkaampaa kuin Yhdysvalloissa, ja heinäkuun puolivälistä alkanut osakkeiden hintojen asteittainen nousu oli niin ikään jonkin verran reippaampaa. Yritysten kohtuullisen vahvat tulokset ovat todennäköisesti tukeneet elpymistä tarkastelujakson loppupuolella. Elokuussa Thomson Financial Datastream kertoi analyytikoiden ennustaneen, että Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien yhtiöiden osakekohtaiset tulokset kasvaisivat seuraavien 12 kuukauden aikana 10 %. Lisäksi saman lähteen mukaan tuoreimmat odotukset tulosten kehityksestä pidemmällä aikavälillä (kolmesta viiteen vuotta) kohe- nivat myös kesäkuun lukemista. Viimeaikaiset uutiset, jotka vahvistavat euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden olleen vilkasta vuoden alku- puolella saattavat myös selittää sen, miksi sijoit- tajien riskinkarttamisen maailmanlaajuinen vä- heneminen on vaikuttanut myönteisemmin osak- keiden hintojen kehitykseen euroalueella kuin muualla.

**Kuvio 24. Osakekohtaisten tuotto-
odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja
euroalueella**

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

- 1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).
- 2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

Toimialakohtaisten osakeindeksien viimeaikaisesta kehityksestä euroalueella voidaan todeta, että kolmen viime kuukauden aikainen kehitys on ollut varsin epäyhtenäistä. Tämä johtui luultavasti riskinottohalukkuuden muutoksista kyseisellä jaksolla. Esimerkiksi rahoituslaitosten osakkeet, joilla on taipumusta reagoida voimakkaasti sijoittajien riskinottohalukkuuden muutoksiin, olivat kesä-

Taulukko 3. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista)

	Raaka- aineet	Kulutus- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveys- denhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta (ajanjakson lopun tietoja)	5,6	6,5	11,1	7,4	34,8	3,7	10,5	5,1	6,1	9,2	100,0
Hintojen muutokset (ajanjakson lopun tietoja)											
II/2005	-0,8	1,8	2,6	11,4	2,8	5,6	5,2	10,1	-0,3	8,2	4,4
III/2005	12,5	1,7	11,8	14,1	9,8	4,5	7,0	4,8	1,3	6,5	8,1
IV/2005	6,2	4,3	0,6	-6,3	9,0	6,5	7,1	7,0	-4,1	5,7	4,5
I/2006	11,5	5,6	11,3	2,7	12,5	11,3	14,8	11,2	-0,1	12,9	10,3
II/2006	-1,2	-3,0	-7,5	-3,9	-7,1	-2,1	-5,4	-9,7	-5,8	-2,4	-5,6
Kesäkuu	2,3	0,9	-0,7	0,8	0,1	2,1	0,5	-2,2	-0,2	1,1	0,3
Heinäkuu	3,2	0,7	3,5	2,7	1,8	-1,1	-2,6	-6,8	-0,6	3,3	1,0
Elokuun 2006 loppu	8,4	4,0	5,7	3,4	7,7	-1,4	1,7	-2,3	0,8	8,2	5,0

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

kuussa eräs heikoimmin kehittyneistä ryhmistä mutta muutaman viimeisen viikon aikana parhaimpien joukossa, ja kuluneiden kolmen kuukauden aikana niiden kehitys oli kaiken kaikkiaan yleisindeksiä parempi (ks. taulukko 3). Myös peruspalvelu- ja raaka-ainealat kehittyivät laajaa Dow Jones Euro Stoxx -indeksiä paremmin, kun taas teknologiasektori kehittyi heikosti koko tarkastelujakson aikana.

2.6 YRITYSTEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat vuoden 2006 toisella neljänneksellä, mutta aiempaan kehitykseen nähden ne pysyivät yhä pieninä. Samana ajanjaksona yritykset lisäsivät velkarahoitustaan entisestään lähinnä kasvattamalla huomattavasti lainarahoituksen osuutta sekä laskemalla liikkeeseen hieman aiempaa enemmän velkapapereita. Yrityssektorin velkasuhde siis kasvoi hieman vuoden 2006 toisella neljänneksellä.

RAHOITUSKUSTANNUKSET

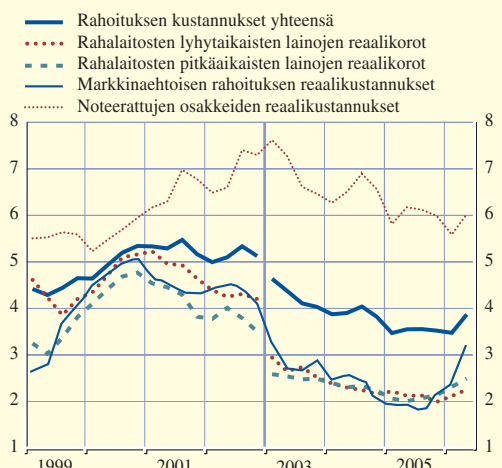
Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Ne olivat kuitenkin edelleen pienet aiempaan kehitykseen nähden. Nämä kustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistetuilla) kannoilla (ks. kuvio 25).³ Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannusten pysyminen pienenä oli seurausta siitä, että sekä velkarahoituksen reaalikustannukset että oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat tarkastelujakson aikana huomattavasti.

Pankkien luotonannon reaalikustannukset kasvoivat jonkin verran vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Maturiteettikohtainen erittely osoittaa, että rahalaitosten yrityksille myöntämien lyhytaikaisten (vaihtuvakorkoisten ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidottujen) lainojen korot nousivat 24 peruspistettä maaliskuu-kuussa 2006. Tämä johtui siitä, että rahamarkkinakorot nousivat samana ajanjaksona (ks. taulukko 4). Rahamarkkinakorot alkoivat nousta syyskuussa 2005, ja sen jälkeen yrityksille myönnettujen lyhytaikaisten lainojen korot ovat nousseet noin 66–77 peruspistettä eli hieman vähemmän kuin vastaavat markkinakorot. Rahalaitosten yrityksille myöntämien pitkäaikaisten (alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan yli viideksi vuodeksi sidottujen) lainojen korot ovat nousseet samana ajanjaksona 6–21 peruspistettä. Tämä on seurausta siitä, että vastaavien pitkien markkinakorkojen nousu on välittynyt pankkien pitkiin korkoihin melko hitaasti. Pankkien antolainauskorkojen ja vastaavanpituisten lainojen markkinakor-

3 Yksityiskohtainen kuvaus euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannusten mittaamisesta löytyy maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikosta 4.

Kuvio 25. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset euroalueella

(vuotuisina prosenteina)

Lähteet: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflaoituna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa.

Taulukko 4. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä ja painotettuna)¹

							Muutos peruspisteinä kesäkuuhun 2006 saakka ²⁾		
	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 Touko	2006 Kesä	2005 Joulu	2006 Maalis	2006 Touko
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	5,11	5,13	5,14	5,30	5,36	5,46	32	15	9
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,88	3,81	3,99	4,23	4,38	4,47	48	24	8
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,22	4,06	4,10	4,19	4,27	4,40	30	21	13
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	2,94	2,97	3,24	3,50	3,58	3,74	50	24	16
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	3,87	3,88	3,98	4,22	4,34	4,28	30	6	-7
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	2,11	2,14	2,47	2,72	2,89	2,99	51	26	10
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	2,07	2,21	2,80	3,22	3,38	3,47	67	25	10
Valtion viiden vuoden joukkolainan tuotto	2,58	2,60	3,07	3,47	3,74	3,78	71	31	4

Lähteet: Reuters, Bloomberg ja Financial Datastream.

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

2) Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

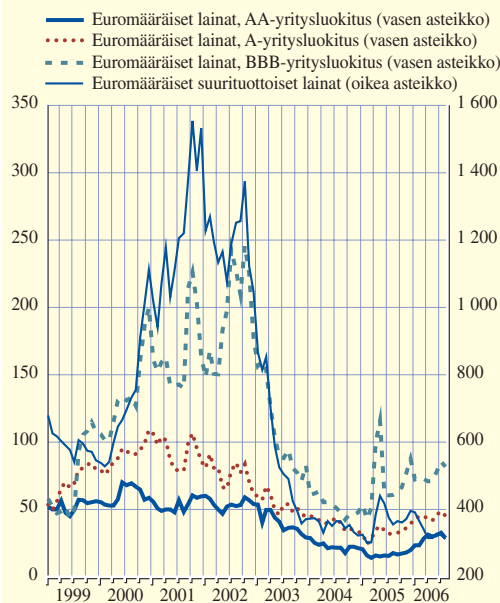
kojen väliset erot muuttuivat samansuuntaisesti: niiden kaventuminen, joka oli alkanut vuoden 2003 alussa, jatkui vuoden 2006 toisella neljänneksellä keskipitkissä ja pitkissä luotoissa. Sitä vastoin lyhytaikaisten pankkilainojen korot pysyivät jokseenkin ennallaan.

Yritysten markkinaehtoisien velkarahoituksen reaalikustannukset kasvoivat entisestään vuoden 2006 toisella neljänneksellä, sillä pitkät riskittömät korot nousivat ja yritysten joukkolainojen tuottoerot alkoivat suurentua (ks. kuvio 26). Erytisesti BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen tuottoerot kasvoivat, mikä saattaa johtua myös siitä, että velkaantuminen on viime aikoina lisääntynyt.

Yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat jonkin verran vuoden 2006 toisella neljänneksellä pääosin osakemarkkinoiden kehityksen seurauksena ja pysyivät merkittävästi suurempina kuin velkarahoituksen reaalikustannukset.

Kuvio 26. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

RAHOITUKSEN HANKINTA

Sisäisten rahoituslähteiden tarkastelu osoittaa, että euroalueen yritysten kannattavuus – mitattuna myynnin suhteella liike- ja nettotulokseen – on pysynyt hyvänä koko vuoden 2005 sekä vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Tiedot perustuvat euroalueen pörssiyritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Yritysten tulokset paranivat erityisen vahvasti kuljetus- ja tietoliikennealoilla. Tukku- ja vähittäiskaupassa voitot puolestaan jäivät keskimääräistä pienemmiksi. Syynä tähän voi olla se, että yksityinen kulutus kasvoi maltillisesti euroalueella tarkastelujakson aikana.

Osakemarkkinoihin perustuvat kannattavuusmittarit osoittavat, että suurten pörssiyritysten kannattavuuden kasvun odotetaan pysyvän melko tasaisena seuraavien 12 kuukauden aikana (ks. kuvio 24).⁴

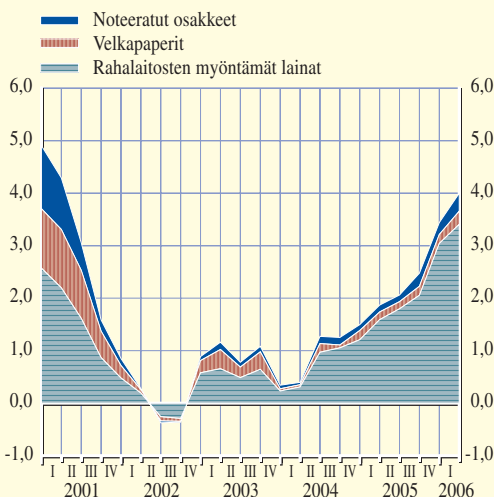
Sen lisäksi, että yrityksillä oli käytössään runsaasti sisäistä rahoitusta, niiden ulkoisen rahoituksen kysyntä kasvoi entisestään vuoden 2006 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 27). Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalin vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2006 toisella neljänneksellä 4,0 prosenttiin, kun se oli ollut ensimmäisellä neljänneksellä 3,4 %. Kasvuvauhdin nopeutumista vauhditti lähinnä se, että rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen osuus kasvoi edelleen voimakkaasti. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden ja noteerattujen osakkeiden osuus pysyi sitä vastoin vaatimattomana.

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2006 toisen neljänneksen lopussa 11,5 prosenttiin, kun se oli ensimmäisellä neljänneksellä ollut 10,5 % (ks. taulukko 5). Kasvuvauhti kiihtyi heinäkuussa edelleen 11,8 prosenttiin. Nopeutumisen taustalla oli lähinnä yhdestä viiteen vuotta pitkien lainojen kehitys. Maturiteettikohtainen erittely osoittaa, että lyhytaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti piristyi toisella neljänneksellä hie-man ja oli kesäkuussa 8,1 %. Tarkastelujaksona rahalaitosten myöntämien pitkäaikaisten (yli viiden vuoden pituisten) lainojen vuotuinen kasvuvauhti vakiintui noin 11 prosenttiin, johon se oli asettunut edellisen neljänneksen lopussa, kun taas yhdestä viiteen vuotta pitkien lainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui entisestään ja oli kesäkuussa 17,8 %.

Pankkilainojen käyttöä rahoitukseen vauhditti se, että pankkien antolainauksen reaalikustannukset olivat pienet, pankkien lainanantopolitiikka oli suotuisaa ja luottamus kohentui. Yrityksille myönnettyjen lainojen nopeana jatkuva kasvu saattaa liittyä euroalueen myönteiseen talouskehitykseen tämän vuoden alkupuoliskolla. Yritykset ovat kenties käyttäneet osan hankkimistaan varoista reaali-investointeihin. Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen kasvu oli nimittäin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä vahvimmillaan noin

Kuvio 27. Yritysten rahoituksen hankinnan vuotuisen reaalin kasvuvauhdin erittely¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

1) Vuotuinen reaalin kasvuvauhti on toteutuneen vuotuisen kasvuvauhdin ja BKT:n deflaattorin välinen ero.

⁴ Yritysten reaalista tuloskehitystä mittaavalla Dow Jones EURO STOXX -indeksillä arvioidaan yritysten lisäksi myös rahoituslaitoksia.

viiteen vuoteen.⁵ Fuusioiden ja yritysostojen voimakas lisääntyminen euroalueella on sekin saattanut edistää yritysten luotonoton nopeaa kasvua (ks. kuvio 28). Tämä näkyy erityisesti tilapäisrahoituksen käytetyissä lyhytaikaisissa lainoissa, jotka muutetaan usein myöhemmin velkapapereiden liikkeeseenlaskuiksi (ks. heinäkuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko ”Recent trends in merger and acquisition activity in the euro area”). Useissa viimeaikaisissa fuusioissa ja yritysostoissa on maksettu käteistä tai velkaa ostetun yrityksen osakkaille, mikä on saattanut edellyttää lisärahoituksen hankkimista. Vuoden 2006 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä saatujen tietojen mukaan myös muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui yhä jyrkästi.

Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi jonkin verran ja oli kesäkuun lopussa 4,5 %. Se, että kasvu pysyi vaimeana markkinaehtoisen velkarahoituksen pienistä reaalikustannuksista huolimatta, saattaa juontaa juurensa muun muassa käytettävissä olevan sisäisen rahoituksen runsaudesta, yrityksille myönnettyjen pankkilainojen osuuden voimakkaasta kasvusta – eli mahdollisesta substituutiovaikutuksesta – ja siitä, että velkapapereita kuoletettiin suhteellisen paljon. Lisäksi muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten epäsuorasti esimerkiksi erillisyyhtiöiden kautta, liikkeeseen laskemien velkapapereiden käyttö rahoituksessa näyttää vaimentuneen sillä kyseisen alan liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti hidastui kesäkuun lopussa 24,4 prosenttiin, kun se oli ollut edellisen vuosineljänneksen lopussa 27,1 %. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuminen johtui pitkäaikaisten velkapape-

5 Ks. myös elokuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko 2 ”The results of the July 2006 bank lending survey for the euro area”.

Taulukko 5. Yritysten rahoituksen hankinta

	Kanta sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä (mrd. euroa)	Vuotuinen kasvuvauhti (prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)					
		2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II	Heinä 2006 ³⁾
Rahalaitosten lainat	3 644	6,5	7,3	8,3	10,5	11,5	11,8
Enintään vuoden	1 099	5,5	5,4	5,8	7,7	8,1	9,0
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	653	6,3	6,7	9,9	14,9	17,8	19,0
Yli 5 vuoden	1 891	7,2	8,6	9,3	10,7	11,4	11,0
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	631	3,1	2,9	3,7	3,1	4,5	-
Lyhytaikaiset	98	-2,9	-1,3	-0,4	-6,8	-3,3	-
Pitkäaikaiset, joista: ¹⁾	533	4,4	3,7	4,5	5,2	6,1	-
Kiinteäkorkoiset	409	0,8	0,4	0,4	0,3	0,8	-
Vaihtuvakorkoiset	107	26,1	18,2	23,4	25,0	30,1	-
Noteeratut osakkeet	3 942	0,6	0,5	1,0	0,7	1,0	-
Lisätieto²⁾							
Rahoituksen hankinta yhteensä	9 255	3,2	4,4	5,6	6,2	7	-
Lainat yrityksille	4 182	5,1	5,8	7,8	9,7	10 3/4	-
Yritysten eläkerahastojen vastuuvelat	317	4,5	4,5	4,2	4,4	4 1/4	-

Lähde: EKP.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat rahoitustilinpidon tilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, noteeratut osakkeet ja eläkerahastojen vastuuvelat. Lainat yrityksille käsittävät rahalaitosten ja muiden rahoituslaitosten myöntämät lainat. Viimeisimmän neljänneksen luvut on arvioitu raha- ja pankkitilastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella.

3) Heinäkuun 2006 tiedot ovat käytettävissä ainoastaan rahalaitosten lainojen osalta.

Kuvio 28. Lainojen kehitys ja yrityskaupat euroalueen yrityssectorilla

(toteutuneiden kauppojen arvo miljardeina euroina, 12 kuukauden liukuva summa, euroalueen yritykset ostajina)

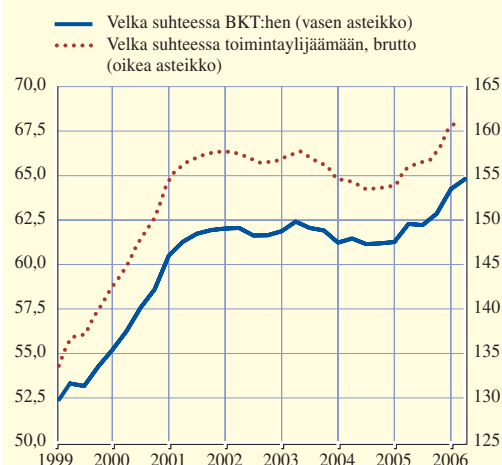

Lähteet: Bureau van Dijk (Zephyr-tietokanta).

Huom. Käteisenä tai velkana maksetut yrityskaupat tarkoittavat kauppooja, joihin liittyy käteistä tai velkaa. Yrityskauppojen yhteismäärän ja käteisenä tai velkana maksettujen yrityskauppojen välinen ero määräytyy niiden transaktioiden perusteella, jotka on maksettu muuten kuin käteisenä tai velkana eli lähinnä osakkeina.

Kuvio 29. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Toimintaylijäämä (brutto) viittaa toimintaylijäämään (brutto) ja sekalaisiin tuloihin koko taloudessa. Velka perustuu rahoitustilinpidon tilastoihin. Siihen sisältyvät lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat arvioita.

reiden vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymisestä. Yritysten liikkeeseen laskemien lyhyiden velkapapereiden vuotuinen muutosvauhti puolestaan pysyi vuoden 2006 toisella neljänneksellä edelleen negatiivisena, kuten jo lähes koko edeltävän vuoden ajan.

Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui hieman ja oli vuoden 2006 toisen neljänneksen lopussa 1 %, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 0,7 %. Osakkeiden liikkeeseenlasku johtui osittain fuusioiden ja yritysostojen lisääntymisestä, ja sitä tuki ilmeisesti bruttoemissioiden kasvu niin listautumisantien kuin uusantienkin kautta.

RAHOITUSASEMA

Yrityssectorin velka suhteessa BKT:hen kasvoi 65 prosenttiin vuoden 2006 toisella neljänneksellä, koska yritysten velkarahoituksen hankinta oli edelleen kiihtynyt (ks. kuvio 29). Vakaan jakson jälkeen yritysten velkasuhteet ovatkin nyt suurempia kuin edellisessä huipussaan vuoden 2003 puolivälissä. Sitä ennen velkasuhde oli suurentunut jyrkästi 1990-luvun jälkipuoliskolla.

Velkarahoituksen alhaiset kustannukset ja talouden valoisa kasvunäkymät ovat ilmeisesti rohkaisseet yrityksiä lisäämään velanottoaan ja tekemään investointeja. Sitä paitsi yrityksillä on ollut taipumusta lisätä käteisvarojaan (ks. kehikko 3) eli pitää hallussaan likvidejä varoja, joilla ne voivat jatkossa hankkia rahoitusomaisuutta joustavammin. Samaan aikaan myös velan suhde bruttotoimin-

Kehikko 3.

MIKSI EUROALUEEN PÖRSSILISTATUT YRITYKSET OVAT KASVATTANEET KÄTEISVAROJAAN KOLMEN VIIME VUODEN AIKANA?

Euroalueen yritysten tasetiedot viittaavat niiden käteisvarojen¹ merkittävään kasvuun kolmen viime vuoden aikana. Yhtäältä kasvu kuvastaa yleisesti euroalueen yritysten rahoitustilan kohenevista, mikä vähentää yritysten alttiutta rahoitusmarkkinoiden sokeille. Toisaalta suurten käteisvarojen hallussapito pitkän aikaa näyttäisi olevan yritysten tavoitteiden vastaista. Yritysten suurten käteisvarojen asianmukainen arviointi edellyttää siten liikeyritysten perimmäisten tarkoitusten riittävää ymmärtämistä. Tässä kehikossa esitetään useita viitteitä siitä, miksi euroalueen yritykset ovat lisänneet käteisvarojaan. Käsitellyt tiedot on hankittu pörssiyritysten otoksesta.

Teoriassa käteisvarat säädetään sen suuruiseksi, että niiden rajakustannus ja rajahyöty kohtaavat, jolloin osakkeenomistajan varallisuus maksimoituu. Käteisen hallussapidon (vaihtoehtoisto-)kustannus on vaihtoehtoisten sijoituskohteiden odotettua tuottoa heikompi tuotto, ja sen hyödyt johduvat pienemmästä rahoitusvajeen todennäköisyydestä, mikäli voitot jäävät odotettua heikommiksi. Tämä päättely näyttää pätevän kaikenlaisiin euroalueen yrityksiin niiden rahoitustilanteesta riippumatta.² Sellaiset yritykset, joilla on paljon aineetonta omaisuutta, ovat erityisen taipuvaisia pitämään hallussaan enemmän käteistä, koska ulkoinen rahoitus on kalliimpaa tämällyyppistä vakuusarvotonta ja vaihtelualltiimpaa omaisuutta vastaan.³ Lisäksi lyhyellä aikavälillä yritykset saattavat mieluummin pitää kiinteän osuuden voitoistaan likvideinä varoina eräänlaisena puskurina, ennen kuin ne päättävät varojen pysyvämmästä allokoinnista muihin sijoituskohteisiin tai niiden jakamisesta osakkeenomistajille.

Käteisvarojen kehitys

Käteisvaroja on ollut suhteellisen paljon kolmen viime vuoden aikana verrattuna jaksoon 2000–2002. Käteisvarojen osuus kaikista varoista on kasvanut vuonna 2000 olleesta 8 prosentista hie man yli 10 prosenttiin vuonna 2005 (ks. kuvio A). Määrä on sama kuin vuosina 1995–1999 keskimäärin. Toimialakohtainen jaottelu (ks. kuvio A) osoittaa, että yleinen kasvutrendi käteisen suhteessa kaikkiin varoihin vuosina 2002–2005 vuosien 1999–2000 notkahduksen jälkeen vallitsi monilla toimialoilla. Vuosina 2004 ja 2005 palvelu-, kuljetus- ja viestintä- sekä peruspalvelu-toimialoilla käteisvarojen osuus kasvoi, kun taas muilla toimialoilla käteisen osuus on pysynyt vakaana tai jopa supistunut.

Kassavirta, kannattavuus ja vaihtoehtoiskustannukset

Jaksolla 2001–2002 yritysten voitot ja kassavirta supistuivat merkittävästi mutta kohenivat selvästi vuodesta 2003 eteenpäin.⁴ Sen selvittämiseksi, missä määrin kassavarojen kasvu liittyi voitojen ja kassavirran kasvuun, kuviossa B kuvataan yritysten keskimääräistä kannattavuutta ja

1 Käteisvarat on määritelty käteisrahaksi ja käteisen kaltaisiksi instrumenteiksi (Lähde: Thomson Financial Datastream). Määritelmä on laajempi kuin raha-aggregaatti M3:n määritelmä. Ks. myös elokuun 2006 Kuukausikatsauksessa ilmestynyt artikkeli "Sectoral money holdings: Determinants and recent developments", jossa käsitellään yrityssektorin rahan kysynnän tekijöitä.

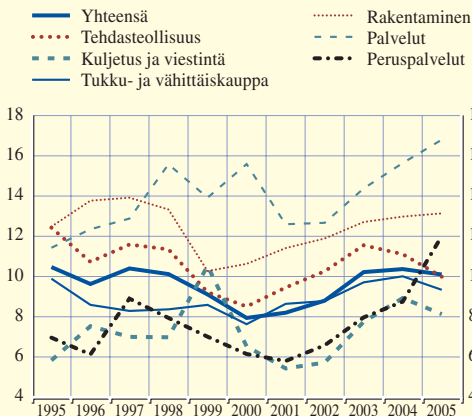
2 R. Pal ja A. Ferrando, "Financing constraints and firms' cash policy in the euro area", EKP:n Working Paper nro 642, 2006.

3 R. Passov, "How much cash does your company need?", Harvard Business Review, Harvard School of Business, marraskuu 2003.

4 Ks. kehikko kesäkuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko "Profitability and leverage developments of listed non-financial corporations in the euro area".

Kuvio A. Käteisen osuus kaikista varoista toimialoittain jaoteltuna

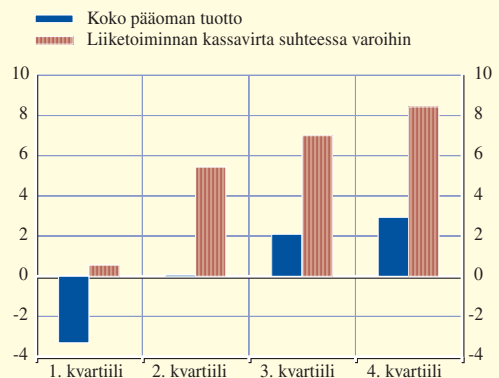
(prosenttia)

Lähteet: Thomson Financial DataStream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelma perustuu euroalueen pörssiyritysten yhteenlasketuihin tilinpäätöksiin. Otoksesta on poistettu poikkeavat havainnot.

Kuvio B. Kassavirta ja kannattavuus

(prosenttia; jakso 2003–2005)

Lähteet: Thomson Financial DataStream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelma perustuu euroalueen pörssiyritysten yhteenlasketuihin tilinpäätöksiin. Yritykset on asetettu nousevaan järjestykseen sen mukaan, miten ne ovat kartuttaneet käteistä vuosina 2003–2005; siten 1. kvartti kuvaa sitä 25 %:a yrityksistä, jotka ovat kartuttaneet vähiten käteisvaroja.

kassavirran muodostumista sen mukaan, mikä on yritysten käteisvarojen taso. Suhde on monotoninen ja positiivinen, mikä osoittaa, että käteisen kertyminen seuraa voittojen kasvusta, kun oletetaan, että osa voitoista pidetään käteisenä. Käteisen kertymisen ja voittojen välisen suhteen painotettu keskiarvo oli 17 % vuosina 2003–2005, joskin se laski vuonna 2003 olleesta 55 prosentista 8 prosenttiin vuonna 2005.

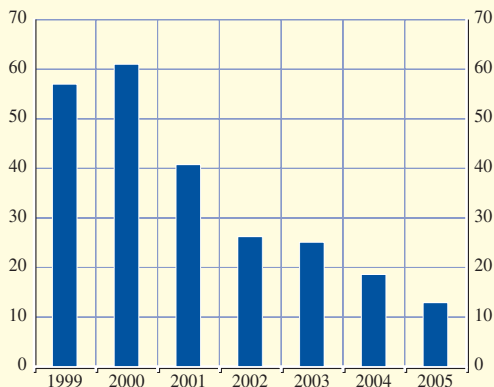
Käteisen hallussapidon vaihtoehtoiskustannuksen määrittelee vaihtoehtoisten sijoituskohteiden odotettu tuotto. Pitkiä korkoja voitaisiin pitää yhtenä mahdollisena vaihtoehtoisten sijoituskohteiden tuoton mittarina. Muutamana viime vuonna matalana pysynyt korkotaso on saattanut edistää käteisen kertymistä.

Käteisen hallussapidon hyödyt: maksuvalmiudettomuuden ja luottorajoitteiden välttäminen

Eräs käteisen hallussapidon eduista on se, että yritys voi välttää maksuvalmiusvaikeudet. Käteisvaranto suojelee yritystä riskiltä joutua turvautumaan kalliisiin luottolimiitteihin tai jopa konkurssiin, jos sen toiminnassa kertyvä kassavirta ei riitä sen velvollisuuksien täyttämiseen. Tällainen tilanne syntyy todennäköisimmin volatiilissa liiketoimintaympäristössä, ja siten jos liikevaihto vaihtelee suuresti, käteisen hallussapidon hyödyt ovat suuremmat. Kuvio C kuitenkin osoittaa, että euroalueen yritysten liikevaihdon kasvun volatilitteetti on viime vuosina vähentynyt liikevaihdon keskimääräisen kasvun hidastumisen myötä. Koska toteutunut volatilitteetti (joka suuntautuu menneisyyteen) ei kuitenkaan välttämättä ole täydellinen tulevan volatilitteetitason mittari, ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että myös liiketoimintaan liittyvä epävarmuus on vaikuttanut euroalueen yritysten käteisvarojen kasvuun.

Kuvio C. Liikevaihdon vaihtelevuus

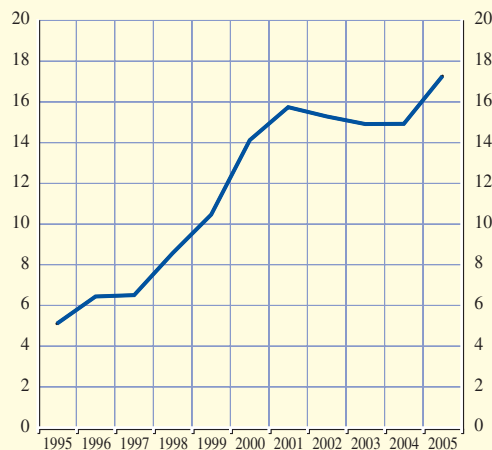
(keskihajonta; vuotuiset tiedot)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelma perustuu noin 800 euroalueen pörssiyrityksen yhteenlaskettuihin tilinpäätöksiin. Keskihajonnat on laskettu yksittäisten yritysten liikevaihdon kasvusta neljän vuoden jaksolla kaikkien varojen määrällä painotettuna.

Kuvio D. Pysyvän aineettoman omaisuuden suhde kaikkiin varoihin

(prosenttia)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskelma perustuu euroalueen pörssiyritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöksiin. Otoksesta on poistettu poikkeavat havainnot.

Lisäksi yritykset odottavat hyötывnsä käteisen keräämisestä, jos ne aikovat ryhtyä lyhyellä aikavälillä investointeihin, jolloin käteisvaroja käytettäisiin eräänlaisena ennakkorahoituksen lähteenä. Yrityskaupat ja fuusiot kiihtyivät voimakkaasti vuosina 2005 ja 2006, ja ne rahoitettiin aikaisempaa suuremmalta osin käteisellä. Tämä saattaa todistaa, että odotetut kannattavat investoinnit todella olivat osittaisena syynä käteisvarojen kasvuun.⁵

Vakuuksien saatavuus on myös tekijä, joka vaikuttaa yrityksen luotonsaantimahdollisuuksiin. Näin ollen euroalueen pörssiyritysten aineettoman omaisuuden merkittävä kasvu saattaa olla syy, miksi yritykset ovat pitäneet hallussa ylimääräisiä käteisvaroja (ks. kuvio D). Pitämällä hallussaan enemmän käteistä yritykset vähensivät ulkoisen rahoituksen kustannuksia, jotka liittyvät sellaisiin varoihin, joita ei voi helposti käyttää vakuutena.

Päätelmät

Euroalueen yritysten käteisvarojen kasvu näyttää liittyvän läheisesti pörssiyritysten kannattavuuden paranemiseen ja kassavirran kasvuun euroalueella viime vuosina, sillä yritykset ovat saattaneet päättää ”hamstrata” kasvaneet varansa lyhytaikaisesti ja tilapäisesti likvideihin omaisuuksiin. Lisäksi yritysten hallussaan pitämien käteisvarojen määrä saattaa olla suuri, jos ne odottavat tulevia investointeja, kuten fuusioita ja yritysostoja. Euroalueen pörssiyritysten käteisvarojen kasvua saattaa lisäksi selittää käteisen hallussapidon alhainen rajakustannus verrattuna vaihtoehtoihin finanssisijoituksiin muutaman viime vuoden aikana. Lisäksi yritykset ovat saattaneet kasvat-
taa käteisvarojaan siksi, että entistä suurempi osa niiden nykyisistä ja tulevista varoista on aineet-
tomana omaisuutena.

⁵ Ks. heinäkuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkeli ”Recent trends in mergers and acquisition activity in the euro area”.

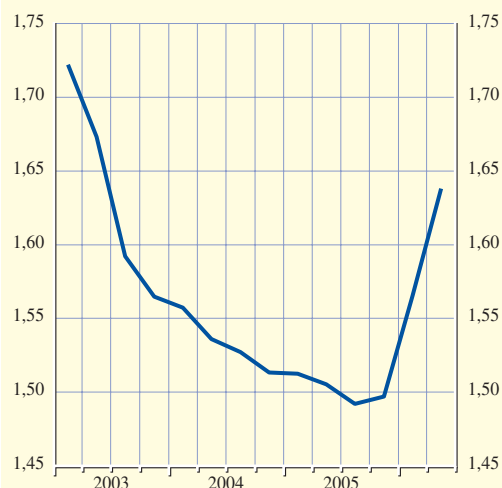
taylijäämään suureni ja oli 162 % vuoden 2006 toisella neljänneksellä.

Velan määrän ja korkojen kehitys ovat ilmeisesti yhdessä aiheuttaneet sen, että yritysten korkorasite on kasvanut huomattavasti vuoden 2006 alkupuoliskolla (ks. kuvio 30).

Yritysten rahoitustilanne on velkasuhteiden ja nettomääräisten korkomaksujen viimeaikaisesta suurentumisesta huolimatta yhä kaiken kaikkiaan suotuisa lähinnä sen ansiosta, että yritysten kannattavuus on hyvä ja rahoituskustannukset ovat pysyneet pieninä.

Kuvio 30. Yritysten nettomääräiset korkomaksut

(% BKT:stä)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Nettomääräiset korkomaksut on laskettu vähentämällä rahalaitosten euromääräisistä lainoista maksetuista koroista rahalaitoksissa olevista euromääräisistä talletuksista saadut korot.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien lainanotto jatkui vahvana vuoden 2006 toisella neljänneksellä, ja sitä tukivat suotuisat rahoitusolot, asuntomarkkinoiden vahva kehitys ja kuluttajien lisääntynyt luottamus. Vaikka lainanoton kasvu on ollut viime kuukausina vaimenemaan päin, rahalaitosten myöntämien asuntolainojen määrä kasvoi edelleen voimakkaasti. Tämä säilyi ensisijaisena syynä siihen, että lainanannon kokonaiskasvu on ollut niin vahvaa. Lainanoton vahvana jatkunutta kasvua kuvastaa myös se, että kotitalouksien velka suhteessa BKT:hen lisääntyi entisestään vuoden 2006 toisella neljänneksellä.

RAHOITUSOLOT

Rahalaitosten korkotilastoista ja heinäkuussa 2006 toteutetusta pankkien luotonantokyselystä⁶ käy ilmi, että euroalueen kotitaloussektorin rahoitusolot pysyivät suotuisina vuoden 2006 toisella neljänneksellä, vaikka lainakustannukset kasvoivatkin hienokseltaan EKP:n nostettua ohjauskorkojaan.

Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen korot jatkoivat nousuaan kaikissa maturiteeteissa vuoden 2006 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 31) ja olivat keskimäärin 15–25 peruspistettä korkeammat kuin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Lyhyiden lainojen korot nousivat hieman enemmän kuin pitkät korot, minkä seurauksena implisiittiset tuottoerot kutistuivat pienimmilleen sitten alkuvuoden 2003, jolloin tilastointi aloitettiin. Rahalaitosten myöntämistä kulutusluotoista enintään yhdeksi vuodeksi sidottujen lainojen korot olivat vuoden 2006 toisella neljänneksellä keskimäärin 25 peruspistettä korkeammat kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas yli vuodeksi sidottu-

6 Ks. kehikko 2 "The results of the July 2006 bank lending survey for the euro area" elokuun 2006 Kuukausikatsauksessa.

jen lainojen korot olivat 10 peruspistettä alhaisemmat kuin ensimmäisellä neljänneksellä.

Heinäkuussa 2006 tehdyssä pankkien luotonantokyselyssä pankit ilmoittivat jälleen kaiken kaikkiaan lieventäneensä kotitalouksille myöntamiensä asuntolainojen ja kulutusluottojen luottoehtoja. Huhtikuun kyselyyn verrattuna hieman pienempi osuus pankeista ilmoitti lieventäneensä asuntolainojen luottoehtoja, kun taas kulutusluottojen ehtoja lieventäneiden pankkien osuus oli hieman kasvanut. Pankkien ilmoituksen mukaan toisten pankkien ja muiden rahoituslaitosten kuin pankkien aiheuttamat kilpailupaineet olivat pääsyyinä luottoehtojen lieventämiseen. Tähän kehitykseen vaikutti myös se, että yleistä talouskehitystä koskeviin odotuksiin ja asuntomarkkinoiden näkymiin liittyvät riskit arvioitiin entistä pienemmiksi. Luottoehtojen muutokset toteutettiin pääasiassa supistamalla keskimääräisten lainojen marginaaleja ja pidentämällä asuntolainojen laina-aikoja.

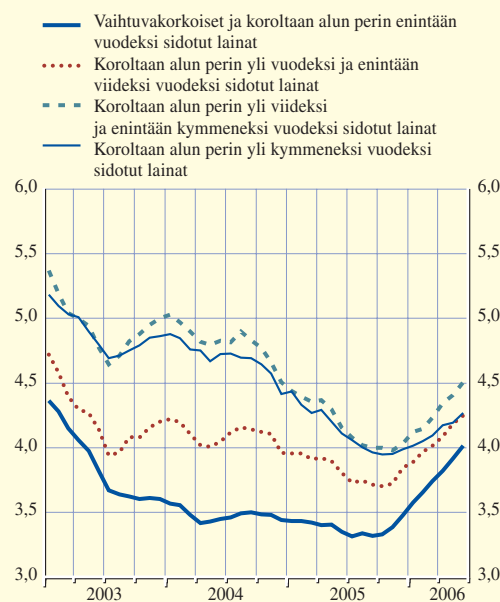
RAHOITUKSEN HANKINTA

Euroalueen neljännesvuosittaisesta rahoitustilinpäädöstä julkistettujen tuoreimpien tietojen mukaan kaikkien rahoituslaitosten euroalueen kotitaloussektorille myöntämien lainojen yhteenlasketun määrän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 9,8 prosenttiin vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 9,4 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 32). Kotitalouksien rahoituksen hankinnan kasvu vahvistui edelleen pääasiassa siksi, että euroalueen rahalaitosten myöntämät lainat lisääntyivät. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten (muiden rahoituksen välittäjien, vakuutusyhtiöiden ja eläkerahastojen) myöntämien lainojen osuus taas pysyi suurin piirtein ennallaan. Kotitalouksille myönnettyjen lainojen kokonaismäärän vuotuisen kasvun arvioidaan vaimenneen hieman vuoden 2006 toisella neljänneksellä.

Rahalaitoksista heinäkuuhun 2006 mennessä saatujen tietojen mukaan kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvu jatkui runsaana, mutta edellisillä vuosineljänneksillä todettu jatkuva vahvistuminen näyttää taittuneen. Tämä johtui erityisesti asuntolainojen kasvun kehityksestä, joka on säilynyt vahvan luotonannon pääasiallisena syynä. Asuntoluottojen kysynnän kasvu vaimeni viime kuukausina: asuntoluottojen vuotuinen kasvuvauhti oli heinäkuussa 11,4 %, kun se oli ollut kesäkuussa 11,8 % ja vuoden toisella neljänneksellä keskimäärin 12,1 %. Heinäkuussa 2006 toteutetun pankkien luotonantokyselyn mukaan asuntolainojen kasvun viimeaikainen hidastuminen saattaa osittain johtua siitä, että lainanottajat ovat rahoittaneet asunnonhankintansa entistä enemmän vaihtoehtoisten rahoituslähteiden avulla, kuten käyttämällä säästöjään tai mahdollisesti myös myymällä rahoitusomaisuuttaan. Tästä huolimatta asuntoluottojen kasvu jatkuu vankkana suotuisien rahoitusolo-

Kuvio 31. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten painotettuja korkoja)¹⁾

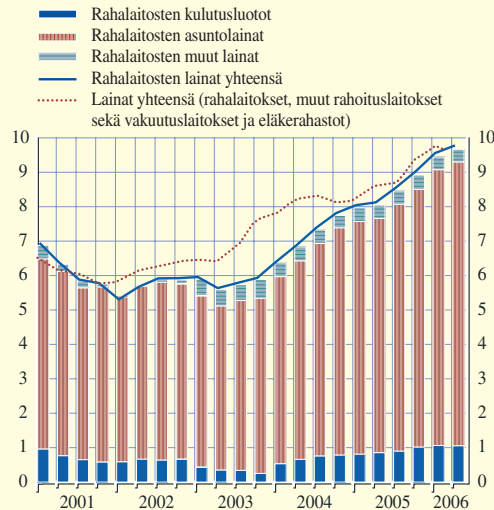

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro level".

Kuvio 32. Kotitalouksille myönnetty lainat yhteensä

(vuotuinen kasvuvauhti prosentteina, vaikutus lainojen kasvuun prosenttiyksikkönä, vuosineljänneksen lopussa)

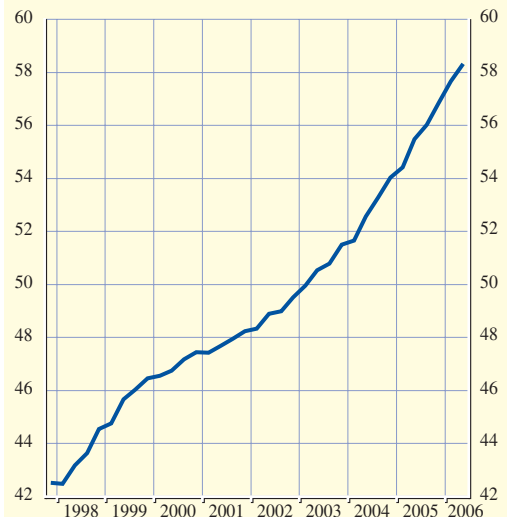

Lähteet: EKP.

Huom. Vuoden 2006 toiselta neljännekseltä lainojen yhteismäärä (rahallaitokset, muut rahoituslaitokset sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot) on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista.

Kuvio 33. BKT:hen suhteutettu kotitalouksien velka

(prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Neljännesvuotuisten rahoitustilinpidon tietojen mukaan laskettuna velan suhde BKT:hen on hieman pienempi kuin vuotuisten tietojen mukaan laskettuna. Tämä johtuu lähinnä siitä, että euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämät lainat eivät tällöin sisälly laskentaan. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

jen ja kuluttajien lisääntyneen luottamuksen takia sekä siksi, että asuntomarkkinat ovat kehittyneet voimakkaasti monissa euroalueen maissa.

Kulutsluottojen vuotuinen kasvuvauhti oli heinäkuussa 8,6 % eli korkeampi kuin yhtenäkkään kuukautena vuoden 1999 lopun jälkeen. Vuoden 2006 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli 8,2 % kummallakin. Kotitalouksille myönnettyjen muiden luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli heinäkuussa 2,3 %, kun se oli ollut keskimäärin 2,1 % sekä vuoden 2006 ensimmäisellä että toisella neljänneksellä. Heinäkuussa 2006 tehdyn pankkien luotonantokyselyn mukaan kulutusluottojen ja muiden lainojen positiivinen nettokysyntä johtui lähinnä siitä, että kestokulutustavaroiden hankinnat olivat lisääntyneet ja kuluttajien luottamus kohentunut.

RAHOITUSASEMA

Koska kotitalouksien lainanotto pysyi vahvana, euroalueen kotitalouksien velan suhteen BKT:hen arvioidaan kasvaneen edelleen vuoden 2006 toisella neljänneksellä noin 58,5 prosenttiin (ks. kuvio 33). Vaikka velkasuhde on jatkuvasti suurentunut, kotitalouksien velkaantuneisuus on kansainvälisessä vertailussa yhä maltillisella tasolla. Kotitalouksien velanhoitorasituksen (korkomenot ja velkapääoman lyhennyserät prosentteina käytettävissä olevista tuloista) arvioidaan lisääntyneen jonkin verran vuonna 2005 ja kasvavan maltillisesti myös vuonna 2006, mikä johtuu lainojen voimakkaasta kasvusta ja siitä, että pankit ovat nostaneet myöntämiensä lainojen korkoja kuluvan vuoden alkupuoliskolla.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Euroalueen kuluttajahintainflaatio on pysytellyt yli 2 prosentissa koko vuoden 2006, mikä johtuu lähinnä energian hinnan nousupaineiden jatkumisesta. Tuottajahinnoissa on havaittavissa tuotantopanoskustannusten kasvun aiheuttamia nousupaineita, jotka johtuvat energian ja raaka-aineiden hintojen kallistumisesta. On myös merkkejä siitä, että tuottajat ovat siirtämässä tuotantopanoskustannusten kasvun kuluttajahintoihin vähitellen. Viimeaikaiset indikaattorit viittaavat kuitenkin siihen, että palkkojen nousupaineet ovat pysyneet maltillisina. EKP:n asiantuntijoiden tuoreimpien arvioiden mukaan inflaatiouvahdin odotetaan pysyvän nopeana loppuvuonna 2006 ja vuonna 2007 keskimäärin. Tähän arvioon liittyvät riskit painottuivat inflaation nopeutumisen suuntaan.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

YKHI-INFLAATIO ELOKUUSSA 2006

Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio oli elokuussa 2,3 %, kun se heinäkuussa oli ollut 2,4 % (ks. taulukko 6). Arvioon liittyy kuitenkin epävarmuustekijöitä, koska käytettävissä olevat tiedot ovat vain alustavia. YKHI:n yksittäisten erien kehityksestä on saatavissa yksityiskohtaisia tietoja syyskuun puolivälissä.

YKHI-INFLAATION KEHITYS HEINÄKUUHUN 2006 ASTI

Kokonaisinflaatio oli 2,4 % heinäkuussa 2006, kun sen kesäkuussa oli ollut 2,5 %. Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että kokonaisinflaatio on marraskuusta 2005 lähtien vaihdellut 2,2 prosentista 2,5 prosenttiin. Tätä edelsi inflaatiouvahdin huomattava kiihtyminen syksyllä 2005. Inflaatiouvahdi on pysynyt tämän vaihteluvälin yläpäässä huhtikuusta 2006 lähtien.

YKHI-inflaation viimeaikaiseen nopeutumiseen on vaikuttanut ennen kaikkea energian hinnan kallistuminen, joka on seurausta öljyn hinnan huomattavasta noususta. Energian hinnan vuotuinen nousuvauhti on ollut nopea koko vuoden 2006 alkupuoliskon (ks. kuvio 34). Viimeisimpien kuukausitaso- hinnannousujen vaikutusta on kuitenkin osittain vaimentanut suotuisa vertailuajankohdan vaikutus. Öljyn hinta nousi nimittäin jyrkästi samaan aikaan viime vuonna.

Jalostamattomien elintarvikkeiden vuotuinen muutosvauhti – se oli edellisvuosina ollut melko vai-
mea – nopeutui kesä- ja heinäkuussa 2006. Muutosvauhdin erityisen voimakas kiihtyminen heinä-
kuussa johtui suurimmaksi osaksi hedelmien hintojen nopeasta noususta ja vähäisemmässä määrin
vihannesten hintojen noususta. Hinnannousut olivat todennäköisesti seurausta suurimmassa osassa

Taulukko 6. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)								
	2004	2005	2006 Maalis	2006 Huhti	2006 Touko	2006 Kesä	2006 Heinä	2006 Elo
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät								
Kokonaisindeksi ¹⁾	2,1	2,2	2,2	2,4	2,5	2,5	2,4	2,3
Energia	4,5	10,1	10,5	11,0	12,9	11,0	9,5	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	0,6	0,8	0,6	1,2	1,5	2,1	3,2	.
Jalostetut elintarvikkeet	3,4	2,0	2,3	2,2	2,2	2,2	2,3	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,8	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,5	.
Palvelut	2,6	2,3	1,9	2,2	1,8	2,0	2,1	.
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	30,5	44,6	52,6	57,6	55,7	55,4	58,8	58,1
Öljyn hinta (euroa/barreli)	10,8	9,4	20,0	25,4	31,5	22,0	26,7	26,9
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat								

Lähteet: Eurostat, HWWA ja Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Elokuun 2006 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Eurooppaa tuolloin vallinneesta poikkeuksellisen kuumasta ja kuivasta säästä.

Ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHI:n vuotuinen muutosvauhti on vaihdellut 1,5 prosentin tuntumassa vuoden 2005 loppupuoliskosta lähtien. Heinäkuussa 2006 muutosvauhti oli 1,6 %. Tämä kehitys tukee käsitystä, että energian ja muiden tuotteiden kuin energian hintojen nousun aiheuttamat kotimaiset kustannuspaineet ovat toistaiseksi pysyneet maltillisina. Tästä vakaasta kehityksestä ei kuitenkaan käy ilmi ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHI:n erien vastakkainen kehitys.

Palvelujen hintojen nousuvauhti on pysynyt verrattain vakaana eli noin 2,0 prosentissa vuoden 2006 alusta lähtien, ja heinäkuussa se oli 2,1 %. Viime kuukausina nousuvauhdin lyhyen aikavälin kehitykseen ovat vaikuttaneet erityisesti valmistajien ja majoituspalvelujen hinnat, mikä johtuu kesälomakaudesta. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti on sitä vastoin ollut maltillisempi. Nousuvauhti on kuitenkin nopeutunut vuoden 2005 puolivälistä lähtien, ja tällä hetkellä se on nopeampi kuin vuonna 2005 keskimäärin. Tämä saattaa johtua öljyn aiempien hinnannousujen aiheuttamista vähittäisistä välillisistä vaikutuksista kuluttajahintoihin. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui heinäkuussa 0,5 prosenttiin. Hidastuminen johtui kuitenkin suurimmaksi osaksi kesäalennusmyyntien poikkeuksellisen suurista hinnanalennuksista, joten nousuvauhdin hidastuminen jää todennäköisesti lyhytaikaiseksi. Myös jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui vuoden 2006 toisella neljänneksellä.

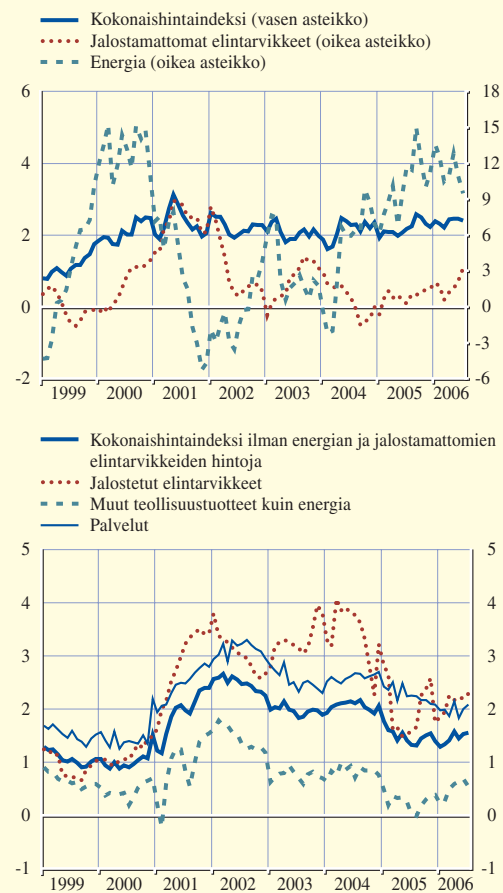
3.2 TUOTTAJAHINNAT

Teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti on nopeutunut selvästi viime vuosien aikana, ja touko- ja kesäkuussa 2006 se oli lähes 6,0 %. Elokuun Kuukausikatsauksen jälkeen ei ole saatu uusia tietoja euroalueen tuottajahinnoista. Tuottajahintojen huomattavat nousupaineet ovat kuitenkin todennäköisesti jatkuneet heinäkuussa.

Teollisuuden tuottajahintojen nousuvauhtiin ovat vaikuttaneet välituotteiden hintojen nopea nousu sekä energian hinnan huomattava vaikutus (ks. kuvio 35). Energian hinnan vaikutus on vaimentunut hieman vuonna 2006, mikä osittain johtuu suotuisista vertailuajankohdan vaikutuksista. Energian hinnan vaikutus on kuitenkin edelleen suuri. Välituotteiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti

Kuvio 34. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

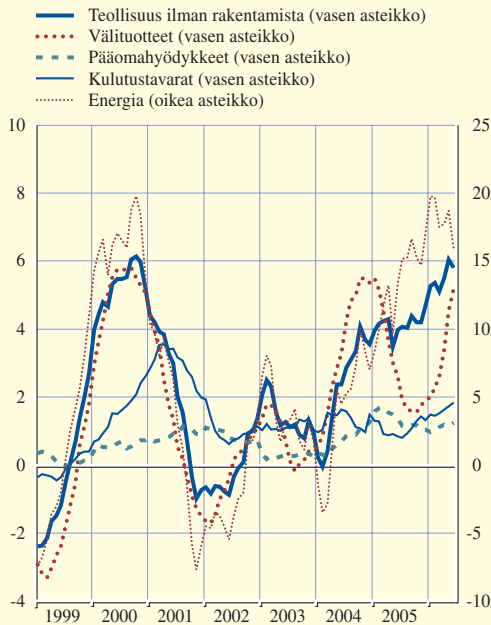
(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Kuvio 35. Teollisuuden tuottajahinnat eriteltyinä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavainnot)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 36. Tuottajien tuotosten ja panosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavainnot)

Lähde: NTC Economics.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

on sitä vastoin nopeutunut tasaisesti vuoden 2006 koko alkupuoliskon – erityisesti toisella neljänneksellä – ja oli heinäkuussa 5,2 % (vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä se oli keskimäärin 1,7 %). Nousuvauhdin nopeutuminen johtui lähinnä väli tuotteiden tuontihintojen noususta, mikä puolestaan saattoi johtua myös raaka-aineiden hintojen kallistumisesta (ks. osiot 1.2 ja 6.2). Kulutustavaroiden tuottajahintojen vuotuisen nousuvauhdin vähittäinen nopeutuminen vuoden 2005 puolivälistä lähtien viittaa siihen, että tuottajat ovat saattaneet siirtää tuotantopanostuskustannusten kasvun tuotantoketjun myöhempiin vaiheisiin vähitellen ja osittain. Pääomahyödykkeiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui hieman kesäkuussa.

Teollisuuden tuottajahintojen viimeaikainen kehitys tukee kaiken kaikkiaan arviota, jonka mukaan teollisuustoimialalla kustannusten nousupaineet ovat jatkuneet ja että yritykset ovat entistä paremmin pystyneet siirtämään tuotantopanosten hintojen nousun kuluttajahintoihin. Tätä arviota tukevat suhdannekyselyistä saadut viimeaikaiset tiedot hinnanasetannasta. NTC Economicsin tietojen mukaan tehdasteollisuuden tuotantopanosten ja tuotosten hintaindeksit olivat heinäkuussa pitkän aikavälin keskiarvoon verrattuna korkeat (ks. kuvio 36). Tehdasteollisuusyritykset ilmoittivat hinnoitteluvaikeuksia lisääntyneen vilkkaan kotimaisen kysynnän ja liian vähäisen tuotantokapasiteetin vuoksi. Ostopäälliköiden kyselyn tulokset osoittavat, että tuotantopanosten hintojen nousupaineet ja palvelutuottajien mahdollisuudet korottaa myyntihintojaan ovat lisääntyneet myös palvelutoimialalla. Kyselyyn vastanneet ovat kertoneet, että tuotantopanoksina käytettävien raaka-aineiden hintojen aiheuttamat kustannuspaineet ovat lisääntyneet ja että toukokuusta 2006 lähtien palvelutoimialalla on ollut nähtävissä merkkejä työvoimakustannusten aiheuttamista hintojen nousupaineista.

Taulukko 7. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2004	2005	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II
Sopimuspalkat	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,1	2,3
Työvoimakustannukset/tunti	2,4	2,4	2,6	2,0	2,1	2,2	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	2,2	1,8	1,6	1,8	2,0	2,0	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	1,3	0,7	0,5	0,9	1,0	1,0	.
Yksikkötyökustannukset	0,9	1,1	1,1	0,8	1,0	0,9	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

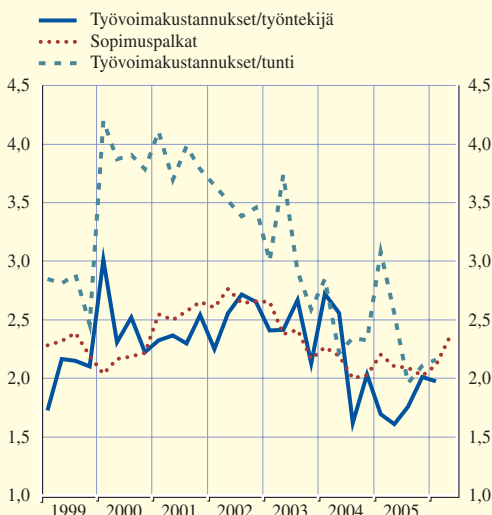
Vuoden 2006 toisella neljänneksellä euroalueen sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui 2,3 prosenttiin, kun se ensimmäisellä neljänneksellä oli ollut 2,1 % (ks. taulukko 7). Vaikka nopeutuminen johtui pääosin Saksan teollisuustoimialan kertaluonteisista maksuista, jotka aiheuttivat hienoista lyhyen aikavälin vaihtelua sopimuspalkkoihin, sopimuspalkkaindikaattori nousi hieman korkeammaksi kuin vuosina 2004 ja 2005 (keskimäärin 2,1 %). Kattavuuden erojen ja mahdollisten palkkaliukumien vuoksi sopimuspalkkaindikaattori on verrattain karkea todellisen palkkakehityksen mittari. Sopimuspalkkaindikaattorin lisäksi on arvioitava muita työvoimakustannusindikaattoreita, joita ei ole vielä julkaistu toiselta neljännekseltä 2006.

Saatavissa olevien, vuoden 2006 ensimmäiselle neljännekselle ulottuvien tietojen perusteella työvoimakustannusindikaattorien viimeaikainen kehitys vahvistaa arviota, jonka mukaan palkkakehitys on jatkunut maltillisena. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 2,0 % eli hieman nopeampi kuin se on ollut vuoden 2004 puolivälistä lähtien. Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten viimeaikainen kasvuvauhti on ollut huomattavasti hitaampi kuin vuodesta 1999 vuoden 2004 puoliväliin ulottuvana ajanjaksona keskimäärin (ks. kuvio 37). Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen muutosvauhti yrityssectorilla (ilman maataloutta) nopeutui vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä hieman eli 2,2 prosenttiin. Hienoisesta lyhyen aikavälin vaihtelusta huolimatta tämä työvoimakustannusindikaattori näyttäisi vakaantuneen vuosia jatkuneen laskusuuntauksen jälkeen.

Toimialakohtaiset tiedot osoittavat, että työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti teollisuudessa on vaihdellut 2,0 prosentin tuntumassa vuoden 2005 alusta lähtien (ks. kuvio 38). Tätä edelsi kasvuvauhdin huomattava hidastuminen vuonna 2004. Markkinaehtoisilla palvelualoilla työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti on pysytellyt jokseenkin vakaana eli 2,0 prosentin tuntumassa vuoden 2003 jälkipuoliskosta lähtien.

Kuvio 37. Työvoimakustannusindikaattoreita

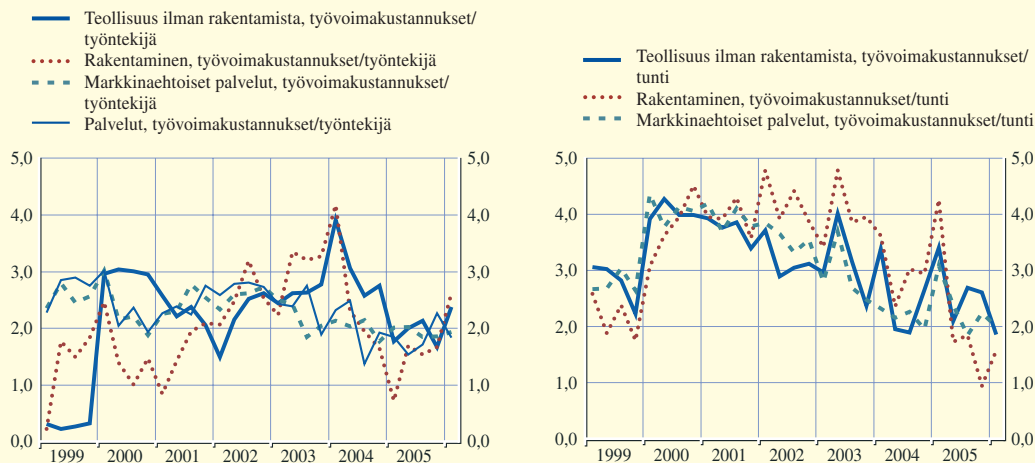
(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 38. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten maltillisen kasvun ja työn tuottavuuden vakaan vuotuisen kasvuvauhdin ansiosta yksikkötyökustannusten kasvu on pysynyt viime neljänneksinä maltillisena. Näin ollen työmarkkinoista johtuvat inflaatiopaineet ovat olleet vuoden 2006 alussa vaimeita.

3.4 INFLAATIONÄKYMÄT

Euroalueen inflaation odotetaan pysyttelevän yli 2 prosentissa loppuvuonna 2006. Todennäköisesti YKHI-inflaation lyhyen aikavälin kehitykseen vaikuttaa huomattavasti energian hinnan kehitys. Vuoden 2007 alussa euroalueen inflaatioon vaikuttaa todennäköisesti myös suunniteltu Saksan arvonlisäveron korotus. Arvonlisäveron korotus selittää myös kotitalouksien inflaatio-odotuksia koskevan kyselytutkimuksen indikaattorin viimeaikaisen nousun (ks. kehikko 4). Tämänhetkisten tietojen perusteella euroalueen kotimaisten inflaatiopaineiden odotetaan kuitenkin lisääntyvän hitaasti, mikä on seurausta maltillisen palkkakehityksen jatkumisesta ja kansainvälisen kilpailun lisääntymisestä. EKP:n asiantuntijoiden tuoreissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaatiovauhdin ennustetaan olevan 1,9–2,9 % vuonna 2007. Näitä arvioita tarkastellaan lähemmin kehikossa ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot”.

Näihin hintakehitysnäkymiin liittyy kuitenkin useita ennakoitua nopeamman inflaation riskejä. YKHI-inflaatioon saattavat vaikuttaa energian ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen odotettua huomattavampi nousu sekä se, että tämä nousu välittyy kuluttajahintoihin tällä hetkellä ennakoitua enemmän. Riskejä aiheuttavat myös hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen uudet odotettua suuremmat korotukset. Lyhyellä aikavälillä inflaation nopeutumisen riskejä saattaa myös aiheuttaa jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen viimeaikainen heilahtelu. Työmarkkina- ja kasvunäkymien kohentumisesta saattaa myös seurata riski, että palkka- ja hintapaineet ovat arvioitua suuremmat.

KULUTTAJIEN INFLAATIO-ODOTUSTEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

EKP seuraa kuluttajien inflaatio-odotusten kehitystä, sillä näistä odotuksista voidaan saada tietoa siitä, miten kuluttajat kokevat hintakehitykseen vaikuttavat sokit. Inflaatio-odotusten avulla voidaan myös arvioida kuluttajien mahdollisia reaktioita näihin sokkeihin. Koska kuluttajien inflaatio-odotuksilla saattaa olla merkittävä vaikutus esimerkiksi palkanmuodostukseen, ne saattavat olla tärkeä YKHI-inflaatioon vaikuttava tekijä. Kuluttajia koskeva Euroopan komission suhdannekysely osoittaa, että kotitalouksien lyhyen aikavälin inflaatio-odotukset ovat viime aikoina lisääntyneet. Tässä kehikossa tarkastellaan tätä kehitystä.

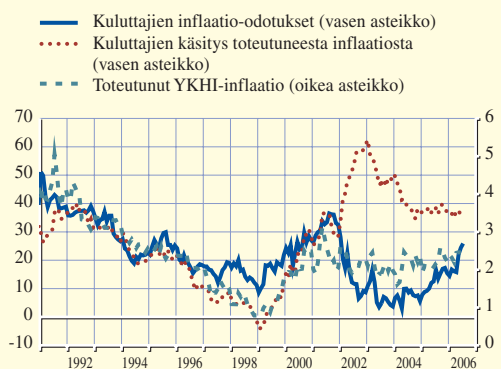
Euroopan komission kuukausittaisessa suhdannekyselyssä¹ noin 20 000 kuluttajalta tiedustellaan heidän odotuksiaan kuluttajahintojen kehityksestä seuraavien 12 kuukauden aikana verrattuna 12 edellisen kuukauden kehitykseen. Vastajien tulee arvioida, onko tuleva hintojen nousuvauhti: 1) nopeampi kuin tällä hetkellä, 2) yhtä nopea kuin tällä hetkellä, 3) hitaampi kuin tällä hetkellä, 4) pysyvätkö hinnat jokseenkin ennallaan, 5) laskevatko ne vai 6) eikö tieto ole saatu/eikö vastaajalla ole käsitystä. Komissio kokoaa näitä kvalitatiivisia odotuksia koskevat tulokset saldotilastoksi, johon on laskettu vastausvaihtoehtojen 1 tai 2 osuuden painotetun keskiarvon ja vastausvaihtoehtojen 4 tai 5 osuuden painotetun keskiarvon erotus (prosenttiyksikkönä).²

Vaikka tämä Euroopan komission laskema indikaattori on kvalitatiivinen, siitä saadaan tietoja kuluttajien odottamien hinnanmuutosten suunnasta ja nopeudesta. Siten sitä voidaan suoraan verrata toteutuneeseen YKHI-inflaatioon. Kuluttajien kokema ja toteutunut inflaatio kehittyivät aiemmin jokseenkin samansuuntaisesti (ks. kuvio). Tämä tiivis yhteys katkesi kuitenkin, kun eurosetelit ja -kolkot otettiin käyttöön vuonna 2002. Samanaikaisesti inflaatio-odotukset – kyselyssä ne on sisällytetty kysymykseen, joka koskee kuluttajien käsitystä vallitsevasta inflaatiosta – heikkenivät ja pysyivät verrattain vähäisinä jonkin aikaa.

Viimeaikaisen kehityksen tarkastelu osoittaa kuluttajien inflaatio-odotusten kvalitatiivisen indikaattorin nousseen tasaisesti vuoden 2005 alusta lähtien. Vuoden 2005 aikainen nousu johtuu mitä todennäköisimmin öljyn hinnannousujen vaikutuksesta inflaatioon. Toukokuusta 2006 lähtien kuluttajien inflaatio-odotukset ovat jälleen lisääntyneet huomattavasti. Tämä johtui lähes yksinomaan saksalaisten kuluttajien inflaatio-odotusten kehityksestä. Se puolestaan oli todennäköisimmin seurausta siitä, että kuluttajat odottavat Saksan tammikuussa 2007 voimaan tulevan arvolisäveron 3 prosenttiyksikön korotuksen nopeuttavan inflaatiota huomattavasti.

Kuluttajien inflaatio-odotukset ja käsitykset sekä toteutunut YKHI-inflaatio

(saldoluvut prosenttiyksikkönä, vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Euroopan komissio ja Eurostat.

1 Lisätietoja heinäkuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Measures of inflation expectations in the euro area".

2 Ääripäiden eli vastausvaihtoehtojen 1 tai 5 paino on kaksinkertainen verrattuna maltillisempien vaihtoehtojen 2 tai 4 painoihin.

Vaikka saksalaisten kuluttajien viimeaikaiset odotukset arvonlisäveron tulevasta kehityksestä ovat vaikuttaneet inflaatio-odotusten kehitykseen Saksassa, koko euroalueen inflaatiovauhdin tarkastelu osoittaa – toisin kuin kyselyn kysymyksenasettelusta voisi olettaa – että inflaatio-odotusten kvalitatiivinen indikaattori on pikemminkin seurannut toteutunutta ja senhetkistä inflaatiovauhtia kuin ennustanut tulevan vuoden inflaatiovauhdin kehitystä. Inflaatio-odotusten muutosten ja vuotuisen inflaatiovauhdin muutosten korrelaatioista ainoastaan tarkasteluajankohdan inflaatiovauhdin ja inflaatio-odotusten korrelaatio (noin 0,3), on tilastollisesti lähes merkittävä. Sitä vastoin tulevan hintakehityksen ja kuluttajien inflaatio-odotusten korrelaatio on ollut vähäinen. Inflaatio-odotuksia kuvaavan indikaattorin antamaa tietoa tulevasta kehityksestä onkin tämän vuoksi tulkittava varoen.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Eurostatin alustava arvio euroalueen BKT:n määrän kasvusta vuoden 2006 toisella neljänneksellä vahvistaa sen, että euroalueen talouden elpyminen on vauhdittunut edelleen vuoden 2006 alkupuoliskon aikana. BKT:n määrän neljännesvuosikasvu oli toisella neljänneksellä 0,9 % eli vahvin kuuteen vuoteen. Käytettävissä olevien tietojen mukaan kasvu jakaantui toisella neljänneksellä tasaisesti eri toimialojen kesken, ja kyselytutkimustulosten perusteella kasvu jatkuu vireänä kolmannen neljänneksen alussa. Työmarkkinatilanne näyttää vuoden 2006 alkupuoliskolla kohentuneen vähitellen edelleen. Talouskasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana. Näihin näkymiin kohdistuvat riskit ovat kutakuinkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä, mutta pitkällä aikavälillä kasvua uhkaavat hidastaa pääasiassa riskit öljyn hinnannousun mahdollisesta jatkumisesta, maailmantalouden tasapainotomuuksien hallitsemattomasta purkautumisesta ja protektionismipaineista.

4.1 TUOTANTO JA KYSYNTÄ

BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

Euroalueen BKT:n määrä on kasvanut enimmäkseen vaimeasti parin viime vuoden aikana, mutta kasvu kiihtyi huomattavasti tämän vuoden alkupuoliskolla. Eurostatin alustavan arvon mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2006 toisella vuosineljänneksellä 0,9 % edellisestä neljänneksestä, jolloin neljännesvuosikasvu oli myös ollut vahvaa (ks. kuvio 39). Toisen neljänneksen 0,9 prosentin kasvu on euroalueen nopein neljännesvuositason kasvuvauhti kuuteen vuoteen. Kun talouden kasvuvauhti vuoden 2006 alkupuoliskolla kuvastaa yleisesti sitä, että talouden elpyminen on vauhdittunut, myös jotkin erityistekijät ovat voineet tilapäisesti parantaa kasvuvauhtia toisella neljänneksellä. Etenkin rakennusalan toimeliaisuus on todennäköisesti vironnut, kun alan kehitys oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä ollut heikkoa kylmien säiden vuoksi.

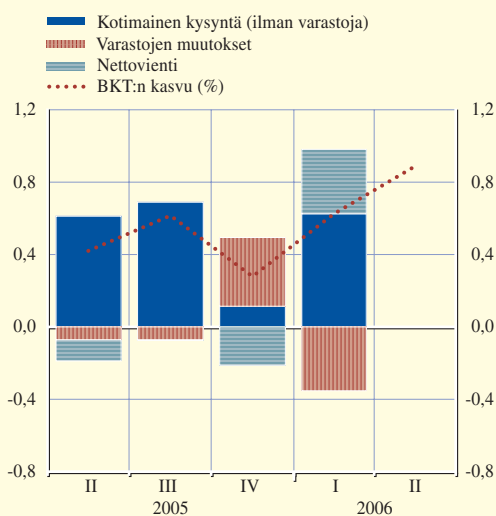
Euroalueen BKT:n määrän kasvuun vaikuttavista yksittäisistä kysyntäeristä ei ole vielä saatavissa virallisia tietoja vuoden 2006 toiselta neljännekseltä. Käytettävissä olevat tiedot viittaavat kuitenkin siihen, että kotimainen kysyntä (ilman varastoja) kiihdytti edelleen kasvua huomattavasti toisella vuosineljänneksellä. Tämä johtui erityisesti kiinteän pääoman bruttomuodostuksen ripeästä lisääntymisestä. Myös varastojen muutosten kasvuvaikutus oli todennäköisesti positiivinen toisella neljänneksellä, mutta nettoviennin vaikutus kasvuun lienee pienentynyt edelliseen vuosineljännekseen nähden.

TUOTANTO TOIMIALOITTAIN JA TEOLLISUUSTUOTANTO

Sekä teollisuuden että palvelualojen kasvu on ollut viime vuosina pitkään suhteellisen vaimeaa. Arvonlisäyksen kasvun nopeutuminen vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä jakautui jokseenkin tasaisesti teollisuuden (ilman rakentamista) ja palvelualojen kesken, sillä kasvu oli kummallakin alalla keskimääräistä vilkkaampaa. Sitä vastoin rakennusosalalla arvonlisäyksen neljännesvuosikasvu hiipui ensimmäisellä neljänneksellä poikkeuksellisen kylmien sääolojen vuoksi.

Kuvio 39. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuositaitaisesta kasvuvaikutukset prosenttyyksikköinä; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuorein tieto BKT:n kasvusta perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 40. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuaikutus

(kasvuvauhti ja kasvuaikutukset prosenttiyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden keskitettyinä liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

mista laskettu euroalueen teollisuustuotanto on kaiken kaikkiaan lisääntynyt melkoisesti (yli 4 %) viime vuoden aikana, kun se sitä edeltävien 12 kuukauden aikana kasvoi tuskin lainkaan.

Teollisuuden uudet tilaukset ovat lisääntyneet voimakkaasti vuoden 2005 alusta lähtien, mutta viime aikoina kasvusuuntaus on saattanut hidastua jonkin verran. Vuoden 2006 toisella neljänneksellä uudet tilaukset kasvoivat vain hyvin vähän edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Ilman erityisen runsaasti vaihtelevaa muiden kuljetuslaitteiden erää laskettu indeksi nousi kuitenkin toisella neljänneksellä nopeammin kuin kokonaisindeksi, vaikka ensin mainitun indeksin nousu näyttikin hiljentyneen jonkin verran ensimmäiseen vuosineljännekseen nähden.

TEHDASTEOLLISUUDEN JA PALVELUALOJEN KYSELYTUTKIMUKSET

Kyselytutkimusindikaattorit ovat kohonneet huomattavasti vuoden 2005 puolivälistä lähtien, minkä perusteella niin teollisuuden kuin palvelualojenkin suhdannetilanne on parantunut tänä aikana voimakkaasti. Kyselytutkimusten mukaan sekä teollisuus että palvelualat vauhdittivat BKT:n määrän nopeaa kasvua vuoden 2006 toisella neljänneksellä (kuten edellä on todettu). Niiden perusteella kummankin alan suhdannetilanne on edelleen pysynyt myönteisenä kolmannen vuosineljänneksen alussa, joskin jotkin indikaattorit ovat saattaneet olla viime aikoina ennätysmäisen korkealla.

Teollisuuden kyselytutkimuksissa sekä tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi että Euroopan komission mittaama teollisuuden luottamusindikaattori ovat kohentuneet voimakkaasti viime vuoden aikana, ja kumpikin indikaattori on nyt lähellä kaikkien aikojen huippulukemia. Noustuaan huomattavasti tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi laski heinäkuussa hieman (ks. kuvio 41). Tätä laskua edistivät indeksin kaikki muut osatekijät paitsi toimitusaikojen alainerä. Toimitusajat näyttävätkin pidentyneen edelleen, mikä viittaa tehdasteollisuuden kapasiteettirajoitusten lisääntymiseen. Laskustaan

Arvonlisäyksen kasvun toimialakohtaisesta jakaantumisesta ei ole vielä julkistettu vuoden 2006 toista neljänneistä koskevia tietoja, mutta käytettävissä olevien tietojen mukaan kasvu on tuolloin ollut vahvaa niin teollisuudessa kuin palvelualoillakin. Ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto lisääntyi toisella vuosineljänneksellä 1,0 % edellisestä neljänneksestä. Tämän perusteella alan vaikutus euroalueen BKT:n määrän kasvuun oli toisella neljänneksellä noin 0,2 prosenttiyksikköä. Tämä on selvästi suurempi kuin alan pitkäaikainen keskimääräinen kasvuaikutus, joka on 1990-luvun puolivälistä alkaen ollut 0,1 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 40). Tuotanto lisääntyi voimakkaasti vuoden 2006 toisella neljänneksellä kaikilla teollisuuden päätoimialoilla. Ainoastaan energiasektorin tuotanto supistui huomattavasti. Energiatuotannon väheneminen toisella vuosineljänneksellä saattaa josakin määrin johtua tuotannon kasvun taittumisesta ensimmäisen neljänneksen tilanteesta. Tuotanto oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä ollut erityisen voimakasta ja oli todennäköisesti johtunut tuolloin joissakin euroalueen maissa vallinneesta erityisen kylmästä säästä. Ilman rakenta-

huolimatta ostopäällikköiden indeksi on yhä selvästi tuotannon kasvua osoittavan raja-arvon yläpuolella. Ostopäällikköiden indeksistä poiketen Euroopan komission mittaama teollisuuden luottamusindikaattori nousi heinäkuussa edelleen. Nousu johtui tilauskantoja koskevien arvioiden ja tuotanto-odotusten kohentumisesta. Lopputuotevaraston indeksi pysyi sen sijaan muuttumattomana.

Palvelualoille suunnatuissa kyselytutkimuksissa sekä ostopäällikköiden indeksin yritystoiminnan alaindeksi että Euroopan komission mittaama luottamusindikaattori ovat nousseet merkittävästi vuoden 2005 puolivälistä lähtien. Näiden kahden indikaattorin mukaan palvelualan kasvu oli voimakasta vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Indikaattorit eivät kuitenkaan viittaa siihen, että alan kasvu nopeutuisi edelleen kolmannen vuosineljänneksen alussa. Heinäkuussa palvelualojen ostopäällikköiden indeksin yritystoiminnan alaindeksi laski hyvin korkeista lukemistaan. Lasku saattoi osittain juontaa juurensa siitä, että Saksassa pidettyjen jalakapallon maailmanmestaruuskisojen aiheuttama tilapäinen suotuisa vaikutus lakkasi. Yritystoiminnan alaindeksi oli heinäkuussa kuitenkin edelleen samansuuntainen euroalueen palvelualan vahvana jatkuvan kasvun kanssa. Euroopan komission mittaama palvelualojen luottamusindikaattori pysyi jokseenkin ennallaan heinäkuussa, kun se oli laskenut edellisenä kuukautena. Suhdannenäkymien ja kysyntäodotusten alaindeksit paranivat, mutta niiden vaikutus kumoutui siksi, että viime kuukausien kysyntätalannetta kuvaava alaindeksi puolestaan heikkeni.

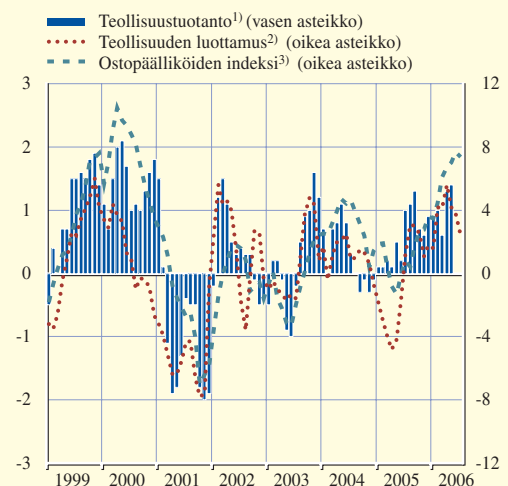
Yksityinen kulutus on kasvanut viime vuosina suhteellisen vaimeasti. Kehitys on osaksi johtunut käytettävissä olevien tulojen vaimeasta kasvusta, mikä on puolestaan ollut seurausta työllisyyden suhteellisen vaatimattomasta lisääntymisestä, energian hinnan kallistumisesta sekä välillisten verojen ja hallinnollisesti määräytyvien hintojen korotuksista. Vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen yksityinen kulutus kasvoi merkittävästi. Kotitalouksien kulutuksen indikaattoreiden mukaan vähittäiskaupan myynnin ja uusien henkilöautojen rekisteröintien yhteenlaskettu vaikutus yksityisen kulutuksen kasvuun oli toisella vuosineljänneksellä keskimääräistä suurempi eli 0,3 prosenttiyksikköä. Vähittäiskaupan myynnin määrän neljännesvuosikasvu oli toisella neljänneksellä 0,5 %. Näin ollen se oli huomattavasti suurempi kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit lisääntyivät toisella neljänneksellä 1,7 %, ja kasvu oli ollut samansuuruista myös edellisellä vuosineljänneksellä.

KOTITALOUKSIEN KULUTUKSEN INDIKAATTORIT

Käytettävissä olevat kotitalouksien kulutuksen indikaattorit kattavat kuitenkin vain noin 50 % euroalueen yksityisestä kulutuksesta. Jäljelle jäävistä euroalueen yksityisen kulutuksen kohteista ei ole käytettävissä lyhyen aikavälin tietoja. Näitä kulutuseriä ovat esimerkiksi asuminen, ravintolat ja hotellit sekä koulutus. Koska näiden tekijöiden vaikutus yksityisen kulutuksen kasvuun oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä suuri, toisen neljänneksen kehitys saattaa jäädä vaisummaksi. Euroopan komission mittaama kuluttajien luottamusindikaattori nousi edelleen sekä vuoden 2006 toisena neljänneksenä että kolmannen vuosineljänneksen alussa, kun se on kohentunut asteittain vuoden 2005 puolivälistä alkaen (ks. kuvio 42).

Kuvio 41. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäällikköiden indeksi

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, NTC Economics ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
- 2) Saldoluvut prosentteina; muutokset edellisen kolmen kuukauden jaksosta.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä.

Kuvio 42. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

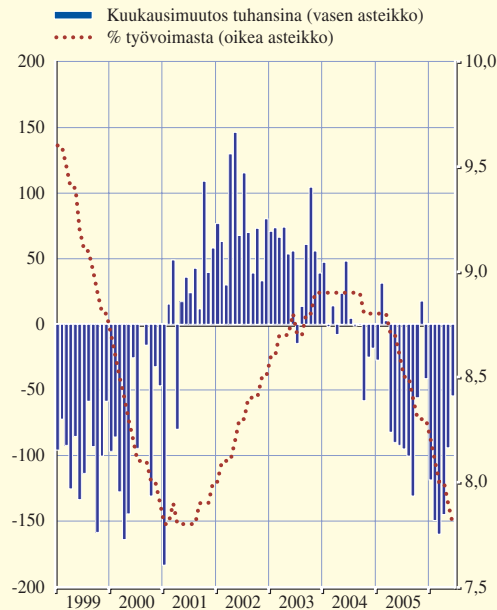

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Eurostat.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja. Euroalueen kuluttajien luottamusta koskevat tiedot tammikuusta 2004 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien lukujen kanssa Ranskan kyselyssä esitettyjen kysymysten muutosten vuoksi.

Kuvio 43. Työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

4.2 TYÖMARKKINAT

Käytettävissä olevien tietojen mukaan euroalueen työmarkkinatilanne on kaiken kaikkiaan parantunut. Työttömyysaste on laskenut yhtäjaksoisesti vuoden 2004 puolivälistä lähtien, ja työllisyyden kasvu on reipastunut viime vuoden aikana. Työllisyysodotukset ovat niin ikään kohentuneet voimakkaasti vuoden 2005 puolivälistä lähtien, joskin ne näyttävät heikentyneen heinäkuussa jonkin verran.

TYÖTTÖMYYS

Euroalueen työttömyysaste on laskenut merkittävästi kahden viime vuoden aikana: vuoden 2004 puolivälin 8,9 prosentista 7,8 prosenttiin kesäkuussa 2006 (ks. kuvio 43). Eniten tänä aikana on vähentynyt alle 25-vuotiaiden työttömyys. Se on supistunut 1,6 prosenttiyksikköä ja oli 16,5 % kesäkuussa 2006. Samana aikana 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömyys on vähentynyt 0,9 prosenttiyksikköä ja oli kesäkuussa 6,7 %. Työttömien määrä on kutistunut vuoden 2004 puolivälistä noin 1,5 miljoonalla yhteensä 11,5 miljoonaa henkeen kesäkuussa 2006. Viimeaikaista kehitystä tarkasteltaessa työttömyysaste on laskenut siten, että työttömien määrä väheni kesäkuussa 55 000:lla toukokuuhun verrattuna. Tämä väheneminen oli kuitenkin pienempää kuin edellisinä kuukausina keskimäärin.

TYÖLLISYYS

Työllisyyden kasvu on kohentunut viime vuonna asteittain. Se nopeutui vuoden 2005 ensimmäisen kolmen neljänneksen 0,1 prosentista 0,3 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä ja vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. taulukko 8). Toimialoittain tarkasteltuna palvelualojen työllisyyden neljännesvuosikasvu oli 0,4 % vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Se pysyi ennallaan edelliseen vuosineljännekseen nähden, mutta vilkastui kuitenkin sitä edeltävistä neljänneksistä. Ilman rakenta-

Taulukko 8. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosi muutokset		Neljännesvuosi muutokset				
	2004	2005	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I
Koko kansantalous	0,6	0,7	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3
<i>josta:</i>							
Maa- ja kalatalous	-1,4	-1,0	-0,8	0,1	0,1	-0,3	-0,3
Teollisuus	-0,8	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,2
ilman rakentamista	-1,7	-1,2	-0,5	-0,3	-0,1	-0,2	0,0
Rakentaminen	1,5	2,3	0,8	0,4	0,0	1,0	0,4
Palvelut	1,2	1,1	0,3	0,2	0,2	0,4	0,4
Kauppa ja kuljetus	0,7	0,7	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,3
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut	1,7	1,8	0,3	0,2	0,6	0,9	0,6
Julkishallinto	1,3	1,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

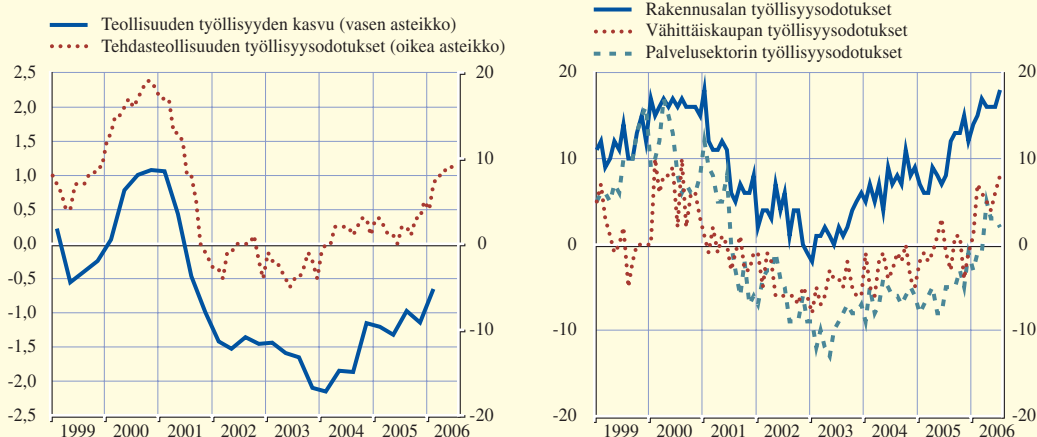
mista lasketun teollisuuden työllisyyden kasvuvauhti oli nollassa vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä viittaa alan tilanteen hienoiseen kohentumiseen, sillä alan työllisyys on vähentynyt viime vuosina lähes keskeytyksettä.

Pidemmillä aikavälillä työllisyyden kasvu näyttää kuitenkin nopeutuneen vain vähitellen talouden viimeaikaisen elpymisen aikana. Tämä näyttää johtuvan siitä, että nykyisen elpymisen aikana keskimääräisiä työtunteja on sopeutettu suhdannevaihteluihin aiempaa enemmän. Toinen kiinnostava havainto on, että euroalueen työllisyyden kasvu näyttää vuoden 2003 elpymisestä lähtien johtuneen lähes yksinomaan osa-aikatyöllisyyden lisääntymisestä. Tämä kuvastaa todennäköisesti ainakin jossain määrin talouden joustavuuden lisäämiseen tähtäävien euroalueen työmarkkinauudistusten vaikutuksia (ks. kehikko 5).

Sekä teollisuuden että palvelualojen työllisyysodotukset ovat kohentuneet huomattavasti vuoden 2005 puolivälistä lähtien, mutta jotkin indikaattorit ovat heikentyneet viime aikoina (ks. kuvio 44). Euroopan komission mittaamat teollisuuden työllisyysodotukset olivat kutakuinkin muuttumattomat heinäkuuhun päättyneen kolmen kuukauden jakson aikana, ja ostopäälliköiden indeksin työllisyyden alaindeksi laski

Kuvio 44. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluviut prosentteina, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt. Huom. Saldoluviut ovat keskiarvokorjattuja.

heinäkuussa. Yhdessä nämä seikat viittaavat siihen, että mahdollisuudet teollisuuden työllisyyden kasvuun ovat saattaneet supistua. Palvelualojen indikaattoreista Euroopan komission mittaamat työllisyysodotukset heikkenivät ja myös ostopäällikköiden indeksin työllisyyden alaindeksi laski heinäkuussa. Työllisyyden alaindeksi pysyttelee kuitenkin edelleen selvästi alan kasvua kuvaavan raja-arvon yläpuolella.

Kehikko 5.

TEHTYJEN TYÖTUNTIEN KOKONAISMÄÄRÄN VIIMEAIKAINEN KEHITYS EUROALUEELLA

Viime vuosina monet rakenteelliset muutokset ovat vaikuttaneet euroalueen työmarkkinoihin. Jotkin näistä muutoksista liittyvät osa-aikatyön käytön lisääntymiseen, mutta myös kokopäivätoimisten työntekijöiden työajoissa on ollut entistä suurempaa joustavuutta. Näiden muutosten odotetaan osaltaan lisäävän työmarkkinoille osallistuvien ihmisten määrää, parantavan potentiaalista kasvua ja auttavan euroalueen taloutta sopeutumaan aiempaa joustavammin häiriöihin. Nämä rakenteelliset muutokset ovat kuitenkin entisestään monimutkaistaneet työmarkkinakehityksen arviointia, sillä työpanoksen muutosten arvioinnissa on otettava huomioon paitsi työllisyyden muutokset myös työajan muutokset. Tämän vuoksi tehtyjen työtuntien kokonaismäärää käytetään usein mieluiten työpanoksen mittarina. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän kehitys kuvaa määritelmän mukaan työllisyyden ja yksittäisen työntekijän tekemien tosiasiallisten työtuntien muutosta.

Nämä työpanoksen kaksi osatekijää saattavat myös kehittyä aivan eri tavoin suhdannekierron aikana. Erityisesti silloin, kun työvoiman vaihtuvuus tulee kalliiksi ja suhdannetaantumana (tai -nousuna) odotetaan jäävän lyhytaikaiseksi, yritykset saattavat sopeuttaa työpanostaan säatelemällä mieluummin tehtyjen työtuntien kuin työpaikkojen määrää pystyäkseen vastaamaan kysyntään. Tällaisia sopeutustoimia voivat olla myös siirtymiset kokoaikatyöstä osa-aikatyöhön tai päinvastoin. Tässä kehikossa tarkastellaan tehtyjen työtuntien kokonaismäärän viimeaikaista kehitystä euroalueella.

Tehtyjen työtuntien kokonaismäärää voidaan arvioida käyttämällä EU:n työvoimatutkimuksen vuositasoista tietoa kokopäivätoimista tai osa-aikatyöntekijää kohden tehdyistä työtunneista kerrottuna kokopäivätoimisten ja osa-aikatyöntekijöiden lukumäärällä (varmistamalla tulos yhdistämällä kansantalouden tilinpidon työllisyystietoja työvoimatutkimuksen osa-aikaisen ja kokopäivätyön suhdetta koskeviin tietoihin).¹ Tulisi ottaa huomioon, että työpäivien lukumäärä saattaa vaikuttaa näin saatavaan arvioon.² Arvio on tästä huolimatta riittävän luotettava suuntausten analysoimiseksi. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän arvioitu kehitys kuvastaa siten kokopäivätoimisten tai osa-aikaisten työntekijöiden lukumäärän ja kokopäivä- tai osa-aikatyötä tekevien työntekijöiden tosiasiallisesti tekemien työtuntien määrän muutoksia.³

Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän, työllisyyden ja työntekijää kohden tehtyjen keskimääräisten työtuntien kehitys

Kuviosta A ilmenee tehtyjen työtuntien kokonaismäärän kehitys euroalueella ajanjaksona 1996–2005. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärä lisääntyi voimakkaasti 1990-luvun jälkipuoliskolla,

1 Ks. myös lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko 1 ”Developments in total hours worked in the euro area”.

2 Ennen vuoden 2005 ensimmäistä neljänestä työvoimatutkimuksen vuotuiset euroalueen tiedot on koottu toiselta neljännekseltä (lukuun ottamatta Ranskaa ja Itävaltaa, joiden tiedot ovat ensimmäiseltä neljännekseltä). Vuodesta 2005 alkaen työvoimatutkimuksen tiedot ovat todellisia vuosikeskiarvoja, joihin tiedot on koottu jatkuvasti vuoden aikana. Työpäivien lukumäärä vaikuttaa siten todennäköisemmin vuotta 2005 edeltäviin tietoihin, koska pääsiäislomat saattavat sisältyä tai olla sisältymättä tiedonkeruuajanjaksoon.

3 Tosiasiallisissa työtunneissa ei oteta huomioon vuosilomasta tai sairaudesta johtuvia poissaoloja, mutta niihin sisältyvät ylityötä koskevat tiedot.

mutta väheni talouskasvun hidastumisen myötä vuosina 2002 ja 2003 (kasvuvauhti oli $-0,5\%$ vuonna 2002 ja $-0,7\%$ vuonna 2003). Kun talous vähitellen elpyi, työtuntien kokonaismäärä kehittyi BKT:n kasvua myötäillen ja kasvoi jälleen $0,6\%$ vuonna 2004 ja $0,7\%$ vuonna 2005. Työllisyyden kasvun suhdannekehitys ei ole yhtä selväpiirteistä tänä ajanjaksona. Myös työllisyyden kasvu hidastui taloudellisen toimeliaisuuden heiketessä, mutta pysyi positiivisena, eikä se ole vuositasolla koskaan jäänyt alle $0,4\%$ prosentin. Lisäksi se näyttää kohentuneen uudelleen talouden viimeaikaisen elpymisen myötä ainoastaan vähitellen.

Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän selvempi reagoiminen suhdannekehitykseen johtuu siitä, että työntekijää kohden tehtyjen keskimääräisten työtuntien määrä on muuttunut tuntuvasti. Näiden tuntien määrä väheni keskimäärin $1,1\%$ vuosina 2002–2003, mutta lisääntyi hieman vuosina 2004–2005. Tämä lisäys on poikkeuksellista, kun otetaan huomioon se hyvin tunnettu suuntaus, että keskimääräiset työtunnit ovat pitkän ajan kuluessa vähentyneet.⁴ Tämä työntekijää kohden tehtyjen keskimääräisten työtuntien määrän poikkeama yleisestä suuntauksesta voisi selittyä sillä, että ylimääräisen työvoiman uudelleenkäyttö oli lisääntynyt, kun talouden tilapäinen laskusuhdanne oli ohitettu. Sikäli kuin tämä pitää paikkansa, työtuntien kokonaismäärän kasvuvauhdin voidaan odottaa hidastuvan uudelleen työllisyyden kasvua pienemmäksi, kun tehtyjen keskimääräisten työtuntien määrän kasvu palautuu myötäilemään yleistä suuntausta. On kuitenkin tärkeää huomata, että on vaikea tehdä selvää eroa viimeaikaisen suhdannekehityksen ja muiden keskimääräisiin työtunteihin vaikuttavien syiden välillä.⁵

Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän muutoksiin vaikuttavat seikat

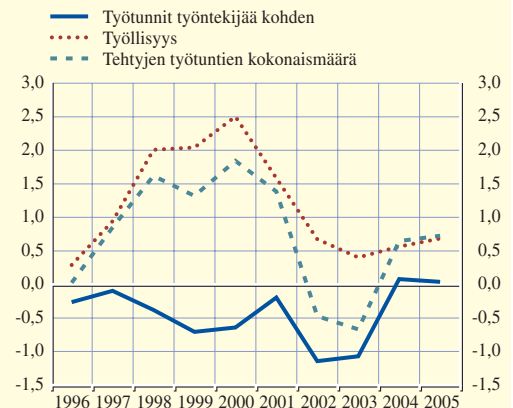
Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän muutoksia voidaan tarkastella arvioimalla, miten niihin ovat vaikuttaneet työllisyyden muutokset sekä muutokset keskimääräisissä työtunneissa jaoteltuina osa-aika- ja kokopäivätyöhön. Työtuntien kokonaismäärän vuositasen muutos (edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta) voidaan eritellä neljään kehityskulkuun, jotka heijastelevat osa- ja kokoaikatyön muutoksia ja muutoksia kokopäivätoimisten ja osa-aikaisten työntekijöiden keskimääräisissä työtunneissa.

Kuviosta B ilmenee tehtyjen työtuntien kokonaismäärän muutos (katkoviiva) ja vaikutukset työtuntien kokonaismäärän vuosimuutokseen (pylväät). Kunkin vuoden kohdalla pylväät kuvaavat jokaisen neljän kehityskulun vaikutusta (miljoonina tunteina). Pylväiden summa vastaa tehtyjen työtuntien kokonaismäärän muutosta yhteensä.

Kuviosta paljastuu, että työtuntien kokonaismäärän vahvaa kasvua 1990-luvun jälkipuoliskolla lähinnä vauhditti kokopäivätyön lisääntyminen. Edelleen kuviosta selviää, että vuodesta 2000 läh-

Kuvio A. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärä, työllisyys ja työtunnit työntekijää kohden

(vuotuinen prosenttimuutos)

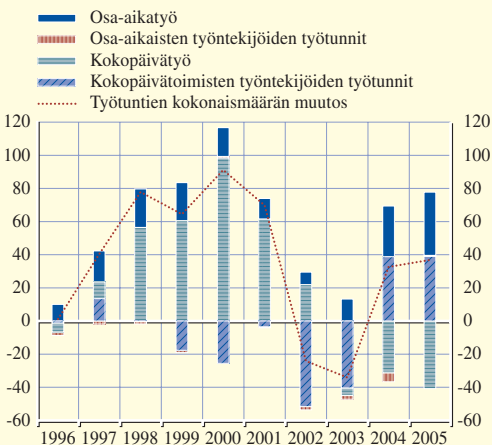
Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

4 Ks. myös N. Leiner-Killinger, C. Madaschi ja M. Ward-Warmedinger, "Trends and patterns in working time across euro area countries 1970-2004: causes and consequences". EKP:n Occasional Paper -sarjan julkaisu nro 41. Joulukuu 2005.

5 Lainsäädännön muutoksilla, kuten 35 tunnin työviikon käyttöönotolla Ranskassa helmikuussa 2000, on luonnollisesti keskeinen vaikutus työaikaan. Tämä yksittäinen lainsäädännön muutos ei kuitenkaan vaikuta laadullisesti analyysin keskeisiin päätelmiin.

Kuvio B. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän muutoksiin vaikuttavat seikat

(miljoonaa tuntia)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

räykksiä kutistaakseen palkkaus- ja irtisanomiskustannukset niin pieniksi kuin mahdollista. Tämä on tehty sopeuttamalla kokopäivätoimisten työntekijöiden tekemiä työtunteja siten, että kysyntään on pystytty vastaamaan suhdannekierron aikana.⁶ Arviot keskimääräisten työtuntien viimeaikaisesta kehityksestä tukevat tätä tulkintaa. Lisäksi institutionaaliset muutokset ovat saattaneet vaikuttaa siihen, millaista työllisyyden viimeaikainen koheneminen on ollut, ja johtaa osa-aikatyön lisääntymiseen. Euroalueen osa-aikatyön osuus on viime aikoina kasvanut 16,9 prosentista 19 prosenttiin vuodesta 2003 vuoteen 2005. Tämä voimakas lisääntyminen on todennäköisesti seurausta euroalueen työmarkkinauudistuksista (kuten Hartz-uudistus, jonka myötä Saksassa on otettu käyttöön ns. yhden euron työpaikkoja). Kuitenkin joissakin euroalueen maissa toteutetut tilastolliset ja metodologiset muutokset ovat myös voineet vaikuttaa asiaan.⁷

Kaiken kaikkiaan tehtyjen työtuntien kokonaismäärän kehitys euroalueella osoittaa, että yritykset olivat reagoineet talouden hidastumiseen vähentämällä tuntuvasti keskimääräisten työtuntien määrää. Kun talous sitten toipui, keskimääräiset työtunnit lisääntyivät ja työllisyyden kasvu oli jonkin verran aiempaa reippaampaa. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän viimeaikainen lisäys näyttää kokonaan juontaneen juurensa siitä, että kokopäiväisten työntekijöiden tekemien keskimääräisten työtuntien määrä on kasvanut ja osa-aikatyö yleistynyt. Sitä vastoin kokopäivätyön muutokset ovat jarruttaneet euroalueella tehtyjen työtuntien kokonaismäärän kasvua.

Vastaisuudessa kokopäivätoimisten työntekijöiden tekemien työtuntien yleistä suuntausta vahvemman kasvun voidaan odottaa päättyvän jossakin vaiheessa. Tämä saattaa luoda mahdollisuuksia euroalueen työllisyyden kohentumiselle, koska taloudellisen toimintaympäristön odotetaan pysyvän suotuisana.

tien työtuntien kokonaismäärän suhdanteisiin perustuviin muutoksiin ovat suuresti vaikuttaneet keskimääräisten työtuntien muutokset, kun taas työllisyyden vaikutukset ovat pysyneet positiivisina mutta vaatimattomina. Mielenkiintoisinta on havaita, että talouden viimeaikaisen elpymisen aikana työllisyyden kasvulle näyttää olleen tyypillistä siirtyminen kokopäivätyöstä osa-aikatyöhön. Itse asiassa kokopäivätyö on vähentynyt, mikä on supistanut työtuntien kokonaismäärän kasvua. Tätä supistavaa vaikutusta suurempi on kuitenkin vuodesta 2003 lähtien ollut se, että osa-aikatyö on vahvasti kiihdyttänyt työtuntien kokonaismäärän kasvua.

Edellä kuvattu kehitys luonnollisesti heijastaa sekä suhdanteista johtuvaa muutosta että rakennemuutosta. Vaikuttaa siltä, että yritykset ovat käyttäneet hyväkseen viranomaismää-

6 Vuotuisia työtunteja koskevat viranomaismääräykset euroalueella mahdollistavat yrityskohtaiset sopimukset työn yksityiskohdista. Nämä sopimukset koskevat muutoksia viikoittaisissa tai vuotuisissa työajoissa ja lisälomien käyttöönottoa. Lisäksi esimerkiksi sopimukset, joilla sallitaan työajan laskeminen ja järjestäminen joustavasti vuoden ajalle, ovat tulossa yhä yleisempään käyttöön.

7 Espanjassa ja Italiassa näistä muutoksista seurasi se, että osa-aikatyön osuuden kehitys ei enää jatkunut entisen suuntaisena. Keskeiset päätelmät pysyvät kuitenkin laadullisesti ennallaan, vaikka Espanjaa ja Italiaa ei otetakaan lukuun. Tammikuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikossa 5 ”Some country-specific factors behind recent euro area employment developments” on yleiskatsaus viimeaikaisista työmarkkinauudistuksista ja sekä tilastollisista että metodologisista muutoksista.

4.3 KASVUNÄKYMÄT

Euroalueen BKT:n määrän kasvu vuoden 2006 toisella neljänneksellä vahvisti näkemyksen, että talouskasvu on vilkastunut vuoden 2006 alkupuoliskolla. Käytettävissä olevien tietojen mukaan kasvu jatkuu vahvana vuoden 2006 kolmannella neljänneksellä. Tämä arvio on sopusoinnussa yksityisen sektorin tutkimuslaitosten ja kansainvälisten järjestöjen ennusteiden kanssa. Se vastaa myös euroalueen talousnäkyviä koskevia EKP:n asiantuntijoiden tuoreimpia arvioita, joiden mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvaa keskimäärin 2,2–2,8 % vuonna 2006 ja 1,6–2,6 % vuonna 2007 (ks. kehikko 6). Näihin näkymiin kohdistuvat riskit ovat kutakuinkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä niihin kohdistuu kasvun hidastumiseen viittaavia riskejä, jotka liittyvät pääasiassa öljyn hinnannousun mahdolliseen jatkumiseen, maailmantalouden tasapainottomuuden hallitsemattomaan purkautumiseen ja protektionismipaineisiin.

Kehikko 6.

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMÄ KOSKEVAT EKP:N ASIAANTUNTIJOIDEN ARVIOT

EKP:n asiantuntijat ovat laatineet elokuun 18. päivään 2006 mennessä saatavilla olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 2,2–2,8 % vuonna 2006 ja 1,6–2,6 % vuonna 2007. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 2,3–2,5 % vuonna 2006 ja 1,9–2,9 % vuonna 2007.

Korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset

Korkoja sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin. Kolmen kuukauden euriborkorkolla mitattuja lyhyitä korkoja koskevat markkinaodotukset perustuvat elokuun 8. päivän termiinikorkoihin ja kuvaavat tuottokäyrän poikkileikkausta tuona päivänä. Sen mukaan tuotot nousevat keskimäärin 3,1 prosentista vuonna 2006 keskimäärin 3,9 prosenttiin vuonna 2007. Elokuun 8. päivän markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella nousevat hieman eli keskimäärin 3,9 prosentista vuonna 2006 keskimäärin 4,1 prosenttiin vuonna 2007. Elokuun 9. päivänä päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinoiden perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan olevan 71,0 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2006 ja 77,6 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2007. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen oletetaan Yhdysvaltain dollareina mitattuna nousevan keskimäärin 26,2 % vuonna 2006 ja keskimäärin 8,4 % vuonna 2007.

Yksi teknisistä oletuksista on, että kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne olivat elokuun 8. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Tämän oletuksen mukaan euron dollarikurssi on 1,28 ja euron efektiivinen valuuttakurssi 1,2 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

¹ EKP:n asiantuntijoiden arvioilla täydennetään eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioita, jotka EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijat laativat yhteistyönä kahdesti vuodessa. Molempien arvioiden laadinnassa käytetään samoja tekniikoita. Ne on esitelty oppaassa "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluväleinä. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa. Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty yksityiskohtaisesti niin, että ne hyvin todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Euroalueen ulkopuolisen ympäristön odotetaan pysyvän arviointijaksolla suotuisana. Yhdysvaltain BKT:n määrän kasvun arvioidaan hidastuvan hieman viime vuosiin verrattuna, mutta kehityvässä Aasiassa BKT:n määrän kasvun odotetaan pysyvän selvästi nopeampana kuin maailmantaloudessa keskimäärin ja useimpien muiden suurten talouksien kasvun arvioidaan myös jatkuvan voimakkaana.

BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin euroalueen ulkopuolella arvioidaan olevan keskimäärin noin 5,2 % vuonna 2006 ja 4,9 % vuonna 2007. Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden kasvuvauhdin arvioidaan olevan noin 8,7 % vuonna 2006 ja noin 6,6 % vuonna 2007.

BKT:n määrän kasvua koskevat arviot

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen BKT:n määrän neljännesvuosikasvu nopeutui voimakkaasti 0,9 prosenttiin vuoden 2006 toisella neljänneksellä kasvuvauhdin oltua ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 %. BKT:n kasvun vahvistuminen käy yksiin kyselytutkimuksista saatujen myönteisten tietojen kanssa. BKT:n neljännesvuosikasvun arvioidaan pysyvän tarkastelujaksolla 0,5 prosentin tuntumassa. Ainoastaan vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä välillisten verojen huomattavien korotusten odotetaan vaimentavan kasvua jonkin verran.

Näin ollen BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 2,2–2,8 % vuonna 2006 ja 1,6–2,6 % vuonna 2007. BKT:n määrän kasvuun vaikuttaa muun muassa se, että viennin kasvun odotetaan kilpailukyvyyn jonkinasteisesta heikkenemisestä huolimatta tukevan edelleen taloudellista toimeliaisuutta, kun ulkoisen kysynnän oletetaan jatkuvan vahvana. Yksityisen kulutuksen arvioidaan lisääntyvän ja seurailevan suurin piirtein käytettävissä olevien tulojen kehitystä, jonka odotetaan hyötyvän erityisesti työmarkkinoiden paranemisesta. Odotusten

Taulukko 10. Euroalueen talousnäkyviä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)^{1), 2)}

	2005	2006	2007
YKHI	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9
BKT:n määrä	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
Yksityinen kulutus	1,5	1,8–2,2	0,9–2,1
Julkinen kulutus	1,3	1,0–2,0	0,7–1,7
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,7	3,0–4,6	2,1–5,3
Vienti (tavarat ja palvelut)	4,2	6,0–8,8	3,4–6,6
Tuonti (tavarat ja palvelut)	5,2	5,7–8,7	3,1–6,5

1) Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon. BKT:n määrää ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevilla arvioilla on mukana myös euroalueen sisäinen kauppa.

2) Syyskuun 2006 arvioissa Slovenia on ensi kertaa mukana euroaluetta vuonna 2007 koskevilla arvioilla. Slovenian BKT-paino suhteessa euroalueeseen oli 0,3 % vuonna 2005. Vuotuiset prosenttimuutokset vuodelle 2007 pohjautuvat sellaiseen euroalueen kokoonpanoon, jossa Slovenia on mukana jo vuonna 2006.

mukaan kulutusta hillitsevät vuonna 2006 energian hinnannousu ja vuonna 2007 välillisten verojen nousu. Kiinteiden investointien kasvu on nopeutunut viime aikoina, ja sen arvioidaan jatkuvan vankkana, kun rahoitustilanne pysyy suotuisana ja tuotot ja kysyntänäkymät hyvinä. Yksityisten asuinrakennusinvestointien arvioidaan kasvavan arviointijaksolla edelleen maltillisesti.

Hintoja ja kustannuksia koskevat arviot

YKHI:n keskimääräisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 2,3–2,5 % vuonna 2006 ja 1,9–2,9 % vuonna 2007. Hintoja koskevissa arvioissa näkyy energian ja muiden raaka-aineiden kuin öljyn hintojen nousun merkittävä vaikutus vuonna 2006. Tämän vaikutuksen odotetaan tämänhetkisten futuurisopimusten perusteella heikkenevän vuonna 2007, mutta välillisten verojen nousu vaikuttaa tuona vuonna merkittävästi YKHI-inflaatioon. Hintoja koskevien arvioiden taustalla on siis odotus, että öljyn hinnannoususta aiheutuu vain rajoitetusti kerrannaisvaikutuksia palkkoihin ja että työmarkkinoilla tapahtuu hiljaista paranemista, minkä seurauksena palkankorotukset jäänevät arviointijaksolla pieniksi. Kun tuottavuuden kasvu arvioidaan suhteellisen vakaaksi, yksikkötyökustannusten kasvun odotetaan yleisesti ottaen nopeutuvan jonkin verran arviointijaksolla. Lisäksi YKHIä koskevat arviot perustuvat odotukseen, että muusta tuonnista kuin raaka-aineiden tuonnista ei aiheudu merkittäviä hintapaineita.

Vertailua kesäkuun 2006 arviioon

Kesäkuun 2006 Kuukausikatsauksessa julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviioon verrattuna BKT:n määrän kasvun vaihteluvälejä on tarkistettu ylöspäin sekä vuodelle 2006 että vuodelle 2007. Taustalla ovat pääasiassa odotettua parempi toteutunut kasvu tämän vuoden alkupuoliskolla sekä kyselytutkimuksista ja työmarkkinoilta saatujen merkkien pysyminen myönteisinä, minkä seurauksena euroalueen kotimaisen kysynnän näkymät ovat arviointijaksolla hieman paremmat kuin aikaisemmin.

YKHI-inflaation vuotuisen nousuvauhdin arvioitu vaihteluväli vuonna 2006 asettuu tämänkertaisessa arviossa kesäkuun 2006 arviossa esitetyn vaihteluvälin yläpäähän. Vaihteluväliä vuodelle 2007 on tarkistettu ylöspäin. Tämä heijastaa lähinnä oletusta energian hintojen nousun voimistumisesta, jonka seurauksena energiaerällä on suurempi YKHI-inflaatiota nopeuttava vaikutus.

Taulukko B. Vertailua kesäkuun 2006 arviioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2005	2006	2007
BKT:n määrä – kesäkuu 2006	1,4	1,8–2,4	1,3–2,3
BKT:n määrä – syyskuu 2006	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
YKHI – kesäkuu 2006	2,2	2,1–2,5	1,6–2,8
YKHI – syyskuu 2006	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Vuoden sisäistä kehitystä koskevat tiedot viittaavat siihen, että tällä hetkellä useimmat maat etenevät suunnitellusti kohti vakausohjelmissa vuodelle 2006 asettamia tavoitteita tai joissakin tapauksissa jopa ylittävät ne. Vaikka rahoitusasemaa tasapainottavilla toimenpiteillä näytetäänkin päästyn näihin tuloksiin, toimenpiteet ovat edelleen varsin suppeita ja myönteiset tulokset perustuvat paljolti suhdannekehitykseen ja odottamattomiin tuloihin. Näin ollen on tarpeen panna budjetti täytäntöön tarkoin ja supistaa mahdollisilla odottamattomilla budjettituloilla alijäämiä nykyistä nopeammin erityisesti liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena olevissa maissa. Kun otetaan huomioon julkista taloutta tukevat kasvunäkymät ja todennäköinen myönteinen kasvuperintö vuodelta 2006, vuodeksi 2007 laadittavien budjettisuunnitelmien on oltava huomattavasti kunnianhimoisempia kuin uusimmissa vakausohjelmissa määritellyt tavoitteet. ”Hyviä aikoja” on siis hyödynnettävä julkisen talouden tilan kohentamisen nopeuttamiseksi. Suunnitelmien on perustuttava kattaviin, menoihin perustuviin strategioihin, joissa otetaan huomioon myös julkisesta taloudesta vastaavien laitosten ja tilastoinnin puutteet.

JULKISEN TALOUDEN NÄKYMÄT VUONNA 2006

Tuoreimpia hallitusten toimittamia tietoja julkisen talouden kehityksestä ja poliittisista toimenpiteistä ei ole yhdenmukaistettu maiden kesken, koska tietojen kattavuudessa ja määrittelyissä on eroja. Näin ollen euroalueen maiden julkisen talouden lyhyen aikavälin näkymistä voidaan tässä vaiheessa tehdä vain alustavia arvioita. Tuoreimmat euroalueen julkista taloutta koskevat yhdenmukaistetut tiedot ovat Euroopan komission keväällä 2006 julkaisemat ennusteet (ks. kesäkuun 2006 Kuukausikatsaus) ja neljännesvuosittaiset tilastoidinkaattorit vuoden 2006 ensimmäiseltä neljännekseltä (ks. tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osa).

Vuoden sisäistä kehitystä koskevat tiedot viittaavat siihen, että euroalueen julkisen talouden näkymät vuonna 2006 ovat jonkin verran paremmat kuin Euroopan komission keväällä julkaisemissa ennusteissa ja maiden vakausohjelmissa keskimäärin arvioitiin. Tämä kertoo siitä, että tällä hetkellä useimmat maat etenevät suunnitellusti komission ennusteissa esitettyjen arvioiden mukaisesti ja kohti maiden vakausohjelmissaan vuodelle 2006 asettamia tavoitteita. Useimmat jopa ylittävät ne. Finanssipolitiikan linjan odotetaan kuitenkin euroalueella pysyvän jokseenkin neutraalina, koska alkupe räiset tavoitteet olivat useissa maissa vaatimattomia ja koska ennustettu julkisen talouden kohentuminen paljolti perustuu odotettua suotuisampiin kasvunäkymiin.

Toteutetut julkista taloutta koskevat rakenneuudistukset näyttävät vaikuttaneen odotetusti menojen hillintään ja tulojen jatkuvuuteen, mikä on tasoittanut joidenkin tilapäisten toimien asteittaisen poistamisen haitallisia vaikutuksia alijäämään. Joissakin maissa suhdannesyklin nousuvaiheen seurauksena kasvaneet odottamattomat tulot saattavat hyvinkin kohentaa julkisen talouden rahoitusasemaa entisestään. Tämä vaikutus on todennäköisesti luonteeltaan lähinnä tilapäinen, eikä sitä pidä automaattisesti tulkita finanssipolitiikan kiristymiseksi, kun otetaan huomioon, että vuoden 2006 budjettien hyväksymisen jälkeen on toteutettu vain joitakin rahoitusasemaa tasapainottavia lisätoimenpiteitä.

Julkisen talouden velkasuhteen ennustetaan euroalueella hieman supistuvan aiempaa alempien alijäämlukujen ja korkeampien kasvulukujen vuoksi. Toisin sanoen julkisen talouden velkasuhde pienenee euroalueella ensimmäisen kerran sitten vuoden 2002. BKT:hen suhteutettu velka tulee edelleen ylittämään 60 prosentin rajan seitsemässä maassa, ja velan ennustetaan kasvavan edelleen osassa maista, joissa on liiallinen alijäämä.

Julkisen talouden epätasapaino on edelleen erityisen huolestuttava niissä viidessä maassa, jotka tällä hetkellä ovat liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena (Italia, Kreikka, Portugali, Ranska ja Saksa). Kaikissa näissä maissa julkisen talouden alijäämien ennustetaan olevan lähes tai jopa selvästi yli 3 % BKT:stä.

Saksassa hallituksen strategia menojen karsimiseksi julkisen sektorin kaikilla tasoilla on tähän mennessä osoittautunut tehokkaaksi. Sitä ovat edistäneet aiempaa suotuisampi makrotaloudellinen kehitys ja arvioitua vähäisempi menojen kasvu sosiaalialalla. Tämä strategia ja erittäin voimakas tulojen kasvu varsinkin yrityssektorilta todennäköisesti auttavat supistamaan alijäämän alle 3 prosenttiin vuonna 2006 eli vuosi ennen vakausohjelmassa määriteltyä tavoitetta ja liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä asetettua määräaikaa.

Kreikassa rahoitusasemaa tasapainottavat toimenpiteet näyttävät jossain määrin hidastavan menojen kasvua. Tämän ennustetaan auttavan Kreikkaa saavuttamaan tavoitteensa eli supistamaan alijäämän alle 3 prosenttiin vuonna 2006, kun otetaan samanaikaisesti huomioon julkiseen talouteen kohdistuvat voimakkaan kasvun ja tuloja kasvattavien toimenpiteiden vaikutukset, jotka ovat suurelta osin tilapäisluonteisia. Vuoden 2005 julkista taloutta koskeviin tietoihin liittyvät ratkaisemattomat tilastointikysymykset ja tänä vuonna käyttöön otettujen tilapäisten toimien kirjanpidollinen käsittely on kuitenkin vielä selvitettävä. Tietojen antamiseen liittyvät jatkuvat ongelmat ovat mahdollisesti osaltaan vaikuttaneet suuriin alijäämiin ja velkaa koskeneisiin korjauksiin, jotka ovat heikentäneet julkisen talouden velkasuhteen kehitystä.

Ranskassa hallituksen budjettisuunnitelman eli alle 3 prosentin alijäämän toteutuminen vuonna 2006 on aiempaa todennäköisempää, koska vilkas talouskasvu on lisännyt julkisia tuloja. Vaikka menojen kasvu on toistaiseksi edelleen hillittyä, riskejä aiheutuu mahdollisesti arvioitua suuremmista terveydenhuollon ja paikallishallinnon menoista. Julkisen velan kehityksestä voidaan todeta, että vuonna 2006 huomattavan velkojen takaisinmaksun ennustetaan perustuvan pikemminkin valtion kassavarojen supistumiseen kuin perusjäämän kohentumiseen.

Italian hallitus tarkisti heinäkuussa vuoden 2006 budjettiennustettaan toistamiseen aikaisempaa arviota suuremmaksi: tarkistetun ennusteen mukaan BKT:hen suhteutettu alijäämä on 4 % eli suurempi kuin joulukuussa 2005 esitettyyn vakausohjelmaan sisältyneen alkuperäinen 3,5 prosentin tavoite ja vain hieman pienempi kuin vuoden 2005 alijäämäsuhte. Tarkistetuissa luvuissa otetaan jo huomioon hallituksen kesäkuun lopussa hyväksymä minibudjetti, jonka rahoitusasemaa tasapainottavat vaikutukset ovat hyvin vähäisiä vuonna 2006 ja jossa useimmat alijäämiä supistavat toimenpiteet toteutetaan vuonna 2007. Suotuisaan suhdannekehitykseen perustuva voimakas tulojen kasvu ja tietyssä määrin myös veronkierron torjuntatoimet vaikuttavat julkiseen talouteen myönteisesti. Näihin lukuihin ei sisälly juurikaan tai ei lainkaan rakenneuudistuksia vuonna 2006 sen jälkeen kun tilapäisten toimien vaikutukset on nettoutettu. Tämä on vastoin sitoumusta toteuttaa rakenneuudistuksia, joilla julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu vähintään 0,8 prosentin verran BKT:stä ilman kertaluonteisten toimien vaikutuksia.

Portugalissa viranomaiset pyrkivät saamaan BKT:hen suhteutetun alijäämän supistetuksi 4,6 prosenttiin vuonna 2006 (vrt. 6 prosentin alijäämä vuonna 2005), mutta edistymisestä tämän tavoitteen saavuttamisessa on saatavana tietoa vain rajoitetusti. Valtionhallinnon tasolla finanssipoliittinen strategia, joka painottuu menojen karsintaan ja joihinkin veronkorotuksiin, näyttää tuottaneen toivottuja tuloksia tämän vuoden alkupuoliskolla. Toimenpiteiden tehokkuudesta julkisyhteisöjen kannalta vallitsee kuitenkin edelleen merkittävä epävarmuus, kun otetaan huomioon aiemmin harjoitetun menokurin vaikutusten rajallisuus.

Eräissä muissa maissa on edelleen olemassa vaara, että tasapainoisten rahoitusasemien saavuttamisessa ei edisty riittävästi tai että harjoitetaan elvyttävää finanssipoliittikkaa huolimatta julkista taloutta tukevasta taloudellisesta tilanteesta. Tällaisiin näkymiin vaikuttavat voimakas menojen kasvu ja/tai veronkevennykset.

Koko euroalueen kannalta näkymät viittaavat siihen, että vuonna 2006 alijäämä on keväällä ennustettua pienempi. Finanssipoliittiset toimet näyttävät toimineen suunnitellusti, mutta rahoitusaseman kohentuminen todennäköisesti johtuu pikemminkin aiempaa voimakkaammasta kasvusta ja erityistekijöistä kuin aiempaa tiukemmasta finanssipoliitikasta ja kunnianhimoisemmista rahoitusasemaa tasapainottavista toimista, vaikka eräissä maissa sopeuttamistoimet todennäköisesti ovatkin edelleen puutteellisia. Näin ollen vuonna 2006 on jatkettava tinkimätöntä budjettien täytäntöönpanoa, ja mahdollisilla odottamattomilla tuloilla on supistettava alijäämiä nykyistä nopeammin. Tällä tavoin estetään tarpeettoman elvyttävän politiikan harjoittaminen ja edistetään sitä, että suotuisaa taloudellista tilannetta hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti vakaiden julkisen talouden rahoitusasemien saavuttamiseksi.

BUDJETTISUUNNITELMAT VUODEKSI 2007

Useimmat euroalueeseen kuuluvat jäsenvaltiot valmistelevat parhaillaan budjettiluonnoksia vuodelle 2007. Vuoden 2007 budjettitavoitteet, jotka sisältyvät viime vuoden lopussa tai tämän vuoden alussa esitettyihin vakausohjelmiin, viittaavat siihen, että euroalueen BKT:hen suhteutettu julkisen talouden alijäämä on 1,8 %, jos kasvu jatkuu odotettua epäsuotuisampana. Kun otetaan huomioon lisäponnistusten tarve ”hyvinä aikoina” ja vuonna 2006 kiihtyvän talouskasvun perintö, vuoden 2007 budjettitavoitteiden niissä maissa, joiden julkinen talous on epätasapainossa, on oltava huomattavasti nykyistä kunnianhimoisempia ja muiden maiden on vältettävä suhdanteita vahvistavaa politiikkaa. Jos tavoitteita ei aseteta aiempia vaativimmiksi ja odottamattomat tulot kulutetaan, julkisen talouden rahoitusasemien tasapainottaminen ei edisty vaan taantuu.

Vaikka julkistetut vuoden 2007 finanssipoliittiset strategiat ovatkin huolestuttavan pieniä, ne näyttävät olevan oikeansuuntaisia. Maat, joiden on tarpeen sopeuttaa julkista talouttaan, ilmoittavat, että julkiseen talouteen tehtävät tarkistukset koskevat enimmäkseen menopuolta ja että niihin usein sisältyy institutionaalisia järjestelmiä koskevia parannuksia menokurin toteuttamiseksi. Jotkin näistä maista turvautuvat myös veronkorotuksiin. Lisäksi maat, jotka ovat aiemmin toteuttaneet runsaasti tilapäisiä toimia, sisällyttävät nämä toimet asteittain rakenteellisiin toimiin. Tämänhetkiset julkisen talouden näkymät kuitenkin osoittavat, että vuoden 2007 budjettien yhteydessä on tarpeen toteuttaa tuntuvia lisäkorjaustoimia, jotta saavutetaan tavoitteet vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten ja ennustetun taloudellisen tilanteen mukaisesti.

Niissä viidessä maassa, jotka tällä hetkellä ovat liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena, julkinen talous hyötyy tällä hetkellä suhdannetekijöiden myönteisistä vaikutuksista. Vaikka BKT:hen suhteutettu alijäämä saattaakin Kreikassa, Ranskassa ja Saksassa supistua alle 3 prosenttiin (tai pysyä alle 3 prosentissa) vuonna 2006, julkisen talouden tilan kohentuminen riippuu siitä, jatketaanko pysyviä rahoitusasemaa tasapainottavia toimenpiteitä vuonna 2007 ja sitä seuraavina vuosina. Lisäksi Kreikassa etusijalle on asetettava tilapäisten toimien korvaaminen muilla toimilla ja julkista taloutta koskevan tiedottamisen parantaminen, jotta liiallisesta alijäämästä päästään eroon EU:n neuvoston vaatimalla tavalla. Italian ja Portugalin on toteutettava merkittäviä sopeuttamistoimia noudattaakseen sitoumuksiaan ja supistaakseen alijäämänsä alle 3 prosenttiin, Italian tapauksessa viimeistään vuonna 2007 ja Portugalin tapauksessa vuonna 2008. Tämän saavuttamiseksi on toteutettava huomattavia lisätoimia. Italian ja Portugalin hallitusten halukkuus pitää kiinni sitoumuksistaan on myönteinen asia. Jos rahoitusasemien kehitys ja sitä koskevat suunnitelmat ovat sitoumuksiin nähden riittämättömiä maissa, joissa on liiallinen alijäämä, on syytä harkita siirtymistä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn seuraaviin vaiheisiin uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen tinkimättömän täytäntöönpanon mukaisesti.

Niissä maissa, joissa ei ole liiallista alijäämää mutta jotka eivät ole saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitettaan, budjeteilla on varmistettava riittävä edistyminen tavoitteiden saavuttamisessa vuonna

2007. Kun otetaan huomioon suhteellisen rohkaisevat kasvunäkymät, voidaan odottaa edistymistä nykyisiä ennusteita nopeammin. Niiden maiden, jotka ovat jo saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitteensa, on vältettävä elvyttävää politiikkaa, joka vaarantaisi niiden saavutukset julkisen talouden alalla ja johtaisi suhdanteita vahvistavaan finanssipolitiikan linjaan. Erityisesti niiden on vältettävä nopeaa menojen kasvua, jotta estetään talouden ylikuumeneminen.

Keskipitkän ja pitkän aikavälin kehitystä koskevien näkökohtien vuoksi on myös toteutettava tuntuvia rahoitusasemaa tasapainottavia toimia, jotta voidaan selvittää suurista julkisen talouden velkasuh-teista, hitaasta trendikasvusta ja väestön ikääntymisen aiheuttamista suurista implisiittisistä vastuis-ta. Tämän vuoksi vuoden 2007 budjettisuunnitelmiin on sisällytettävä rahoitusaseman tasapainotta-minen osana kattavaa keskipitkän aikavälin strategiaa, joka parantaa kasvunäkymiä ja julkisen ta-louden kestävyyttä. Julkisen talouden laadun parantaminen onkin edelleen yksi euroalueen maiden suurista haasteista. Menositoumusten hillitsemisen ja sosiaaliturvajärjestelmien uudistusten edelly-tetään paitsi helpottavan velka- ja alijäämätavoitteiden saavuttamista myös parantavan työnteon, investointien ja innovatiivisuuden kannustimia. Eräitä maita on kehoitettu parantamaan poliittista toimintaympäristöään tältä osin. Tehokas budjetin seuranta ja luotettavat tilastotiedot ovat myös ratkaisevassa asemassa, kun tuetaan julkisen talouden kurinalaisuutta. Uusimpia vakausohjelmia koskevissa EU:n neuvoston lausunnoissa kehoitettiin maita, joissa on liiallinen alijäämä, parantamaan budjettimenettelyjään muun muassa lisäämällä budjettien avoimuutta ja tiedonkeruuta koskevia jär-jestelmiä sekä parantamalla menojen ja tulojen seurantaa ja valvontaa julkisen sektorin eri osa-alueilla ja varsinkin sosiaaliturvamenojen alalla. Tämä kävisi yksiin myös kansallisten finansi-poliittisten sääntöjen ja laitosten toiminnan parantamisen kanssa. Siitä käydään parhaillaan keskus-teluja eurooppalaisilla foorumeilla.

6 VALUUTTAKURSSIT JA MAKSUTASE

6.1 VALUUTTAKURSSIT

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi pysyi jokseenkin ennallaan kesä-elokuussa. Euron huomattavaa vahvistumista suhteessa Japanin jeniin tasoitti suurelta osin euron heikkeneminen suhteessa Englannin puntaan. Samaan aikaan euro pysyi kutakuinkin muuttumattomana suhteessa Yhdysvaltain dollariin.

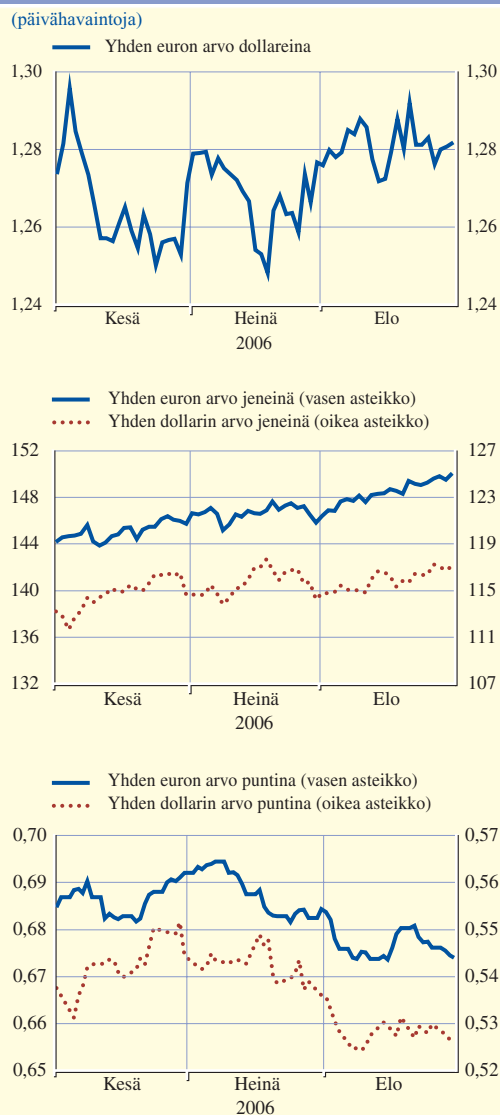
EURON JA YHDYSVALTAIN DOLLARIN SUHDE

Muutamaa huomattavaa heilahdusta lukuun ottamatta elokuun lopussa 2006 päätyneenä kolmen kuukauden jaksona euron dollarikurssi vaihteli 1,25:stä 1,30:een (ks. kuvio 45). Suurimman osan tarkastelujaksoa euron dollarikurssi vaihteli jokseenkin Yhdysvaltain ja euroalueen kahden vuoden korkoeron muutosten tuntumassa. Kesäkuussa korkoero suureni tilapäisesti yhdysvaltalaisen sijoituskohteiden eduksi, kun markkinaosapuolet huolestuivat Yhdysvaltain inflaatiokehityksestä. Heinä-elokuussa ero jälleen kapeni, kun euroalueen talouskasvusta kertovat indikaattorit olivat aiempaa myönteisempiä ja markkinoiden käsitykset Yhdysvaltain talouskasvun hidastumisesta vahvistuivat. Markkinoiden tarkistetut arviot Yhdysvaltain talouskasvun näkymistä näyttävät perustuneen kolmeen seikkaan: asuntomarkkinoiden rauhoittumisesta kertoviin merkkeihin, BKT:n kasvusta kertoviin arvioihin, jotka olivat markkinoiden odotuksia heikommat, sekä viitteisiin hintojen nousun hidastumisesta. Elokuun 30. päivänä euron dollarikurssi oli 1,28 eli lähellä toukokuun lopun kurssia ja 3,0 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

EURON JA JAPANIN JENIN SUHDE

Euro vahvistui lähes keskeytyksettä suhteessa Japanin jeniin kesä-elokuussa. Elokuun 30. päivänä euron jenikurssi nousi ennätysellisen korkeaksi 150,1:een, joka on 4,0 % vahvempi kuin toukokuun lopussa ja 9,7 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin (ks. kuvio 45). Jenin kurssi heikkeni, vaikka Japanin keskuspankki nosti 14,7. ohjauskorkoaan 0,25 prosenttiin ja lopetti siten viisi vuotta kestäneen nollakorkopolitiikan. Jeni heikkeni siitäkin huolimatta, että Japanin keskuspankin tuoreet tutkimukset osoittivat markkinoiden käsitysten Japanin talouskehityksestä olevan aiempaa myönteisempiä. Markkinaosapuolet näyttävät liittävän jenin heikkenevän Japanin keskuspankin asteittaiseen rahapolitiikan kiristämiseen, josta se on kertonut useaan otteeseen.

Kuvio 45. Valuuttakurssikehitys

Lähde: EKP.

EURON JA EU:N JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN SUHDE

Useimmat ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat vaihtelivat viime kuukausien aikana edelleen eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä (ks. kuvio 46). Kyproksen punta ja Latvian lati pysyivät vakaasti eurokeskuskurssinsa vaihteluvälin yläosassa. Slovakian korona sitä vastoin heilahteli enemmän tarkastelujaksona. Kesäkuun aikana koronaan kohdistui laskupaineita, jotka johtuivat lähinnä markkinoiden huolestuneisuudesta uuden hallituksen talousohjelmasta ja uuden finanssipolitiikan suunnasta. Tämän takia Slovakian korona vaihteli heinäkuun puolivälissä tilapäisesti hieman eurokeskuskurssinsa alapuolella. Slovakian keskuspankki teki valuuttaintervention tukeakseen koruna ja nosti 25.7. kahden viikon repokorkoa 50 peruspistettä. Siitä lähtien korona on vahvistunut, ja sen eurokurssi oli 30. elokuuta 37,75 eli lähes 2 prosenttia ERM II -keskuskurssiaan vahvempi.

Muista EU-valuutoista voidaan todeta, että muuttamista heilahteluista huolimatta euro heikkeni Englannin puntaan nähden elokuun lopussa päättyneenä kolmen kuukauden jaksona. Elokuun 30. päivänä euron puntakurssi oli 0,67 eli 1,7 % heikompi kuin toukokuun lopussa ja 1,4 % heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin (ks. kuvio 45). Tarkastelujakson aikana euro pysyi myös jokseenkin vakaana Ruotsin kruunuun nähden. Se pysyi niin ikään lähestulkoon ennallaan suhteessa Puolan zlotyyyn ja Tšekin koronaan, vaikka molempien valuuttojen kurssit vaihtelivat huomattavasti. Toukokuun lopun ja elokuun 30. päivän välisenä aikana Unkarin forintti heikkeni 5,4 % suhteessa euroon, mikä johtui lähinnä siitä, että markkinaosapuolet olivat huolissaan Unkarin julkisen talouden näkymistä.

MUUT VALUUTAT

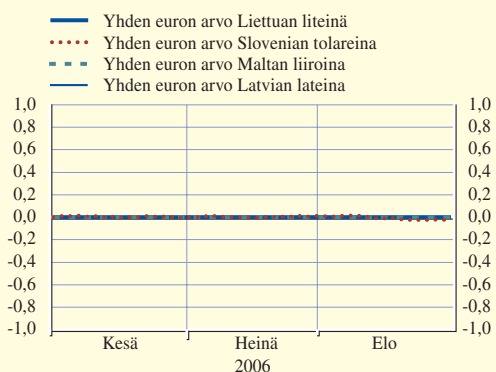
Toukokuun lopun ja elokuun 30. päivän välisenä aikana euro vahvistui suhteessa Norjan kruunuun (3,2 %), Sveitsin frangiin (1,1 %) ja Kanadan dollariin (0,6 %), mutta heikkeni suhteessa Australian dollariin (1,0 %) ja Kiinan renminbiin (1,1 %). Euron kurssissa ei havaittu merkittäviä muutoksia useimpiin Yhdysvaltain dollariin kytkettyihin Aasian valuuttoihin nähden.

EURON EFEKTIIVINEN VALUUTTAKURSSI

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi, joka lasketaan euroalueen 23 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttakurssien perusteella, pysyi tarkastelujaksona jokseenkin vakaana. Elokuun 30. päivänä euron efektiivinen kurssi oli 0,2 % vahvempi kuin toukokuun lopussa ja 1,6 % vah-

Kuvio 46. Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavaintoja, poikkeama keskuskurssista prosenttiyksikköinä)

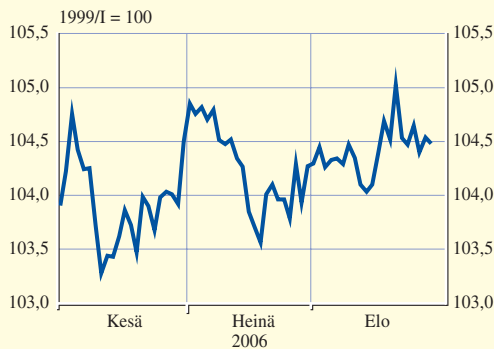

Lähde: EKP.

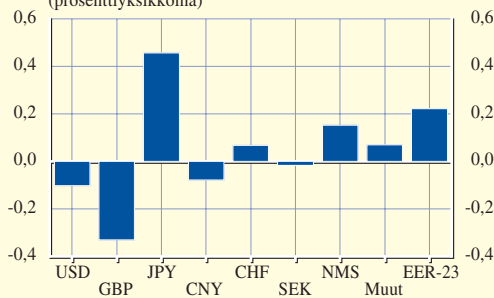
Huom. Positiivinen poikkeama keskuskurssista merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin heikolla puolella. Vastaavasti negatiivinen poikkeama merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin vahvalla puolella. Tanskan kruunun vaihteluväli on $\pm 2,25$ % ja kaikkien muiden vakiovaihteluväli ± 15 %.

Kuvio 47. Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin²⁾
31.5.–30.8.2006
(prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

- 1) Indeksien nousu merkitsee euron vahvistumista euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden ja kaikkien euroalueen ulkopuolisten EU-maiden valuuttoihin nähden.
- 2) Vaikutus 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin on esitetty erikseen euroalueen kuuden tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden. Ryhmä "NMS" käsittää niiden kymmenen uuden jäsenvaltion valuutat, jotka liittyivät EU:hun 1.5.2004. Ryhmä "Muut" käsittää loput seitsemän niistä euroalueen kauppakumppanimaiden valuutoista, jotka kuuluvat valuuttakurssi-indeksiin. Muutosten laskennassa on käytetty 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin vastaavia kauppapainoja.

Kuvio 48. Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/I = 100)

Lähde: EKP.

- 1) Kun euro vahvistuu, 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin käyrä nousee. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat heinäkuulta 2006. Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksiin perustuvassa indeksissä tuorein havainto on vuoden 2006 ensimmäiseltä neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

vempi kuin vuonna 2005 keskimäärin (ks. kuvio 47). Euron lievää vahvistumista suhteessa Japanin jeniin tasoitti lähinnä euron heikkeneminen Englannin puntaan nähden. Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittavista indikaattoreista voidaan todeta, että euron reaali efektiivinen valuuttakurssi heinäkuussa 2006 oli noin 1,5 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin. Luku perustuu sekä kuluttaja- että tuottajahintojen kehitykseen (ks. kuvio 48).

6.2 MAKSUTASE

Tuoreimmat, kesäkuuhun 2006 ulottuvat maksutasetiedot osoittavat tuonnin ja viennin hidastuneen alkuvuoteen verrattuna. Vuoden 2006 kesäkuussa 12 kuukauden kumulatiivisen vaihtotaseen alijäämä oli noin 0,5 % BKT:stä, kun se oli vuotta aiemmin ollut ylijäämäinen. Vaihtotaseen alijäämään oli syynä lähinnä öljyn hinnan ja muiden raaka-aineiden kuin öljyn tuonnin kallistuminen. Rahoitustaseesta käy ilmi, että pääomaa tuotiin yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina nettomääräisesti 44,0 miljardin euron arvosta vuoden 2006 kesäkuuhun päättyneenä 12 kuukauden ajanjaksona. Tämä johtui arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnista, jota ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti tasoitti vain osittain.

Taulukko 9. Euroalueen maksutaseen keskeiset erät

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, ellei toisin mainita)

			Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo; jakso päättyy				12 kuukauden kumulatiivisia lukuja; jakso päättyy	
	2006 Touko	2006 Kesä	2005 Syys	2005 Joulu	2006 Maalis	2006 Kesä	2005 Kesä	2006 Kesä
<i>Mrd. euroa</i>								
Vaihtotase	-7,6	4,0	-3,0	-7,2	-3,5	-0,9	26,4	-44,1
Tavarat	0,1	2,5	3,6	1,4	1,1	1,3	78,4	22,4
Vienti	110,7	114,6	104,2	105,8	111,2	113,1	1 154,4	1 302,5
Tuonti	110,6	112,1	100,6	104,4	110,1	111,7	1 076,0	1 280,1
Palvelut	2,6	2,3	2,6	3,7	3,5	2,7	30,6	37,9
Vienti	35,1	35,3	33,6	34,8	35,3	35,0	373,7	416,2
Tuonti	32,5	33,1	30,9	31,1	31,8	32,3	343,1	378,3
Tuotantontekijäkorvaukset	-5,2	2,2	-3,6	-6,6	-2,4	-0,3	-22,4	-38,7
Tulonsiirrot	-5,2	-3,0	-5,7	-5,7	-5,8	-4,7	-60,2	-65,7
Rahoitustase¹⁾	37,1	15,1	11,5	-7,9	28,2	19,0	72,3	152,4
Suorat sijoitukset ja arvopaperi-								
sijoitukset yhteensä, netto	49,0	62,8	-2,6	-23,1	5,5	34,9	101,7	44,0
Suorat sijoitukset, netto	-0,4	-8,7	-32,5	-6,7	-4,9	-3,6	-53,0	-143,4
Arvopaperisijoitukset, netto	49,3	71,4	29,9	-16,4	10,4	38,5	154,7	187,4
Osakkeet	5,5	65,8	39,6	1,3	7,8	19,7	102,8	205,0
Velkapaperit	43,8	5,6	-9,7	-17,7	2,6	18,8	52,0	-17,6
Joukkolainat	43,5	16,0	-15,6	-12,5	-0,5	21,7	49,1	-21,2
Rahamarkkinainstrumentit	0,3	-10,4	6,0	-5,1	3,2	-2,9	2,8	3,5
<i>Prosenttimuutos edellisestä kaudesta</i>								
Tavarat ja palvelut								
Vienti	-1,8	2,8	5,1	2,1	4,1	1,1	7,8	12,5
Tuonti	-0,4	1,5	7,2	3,0	4,7	1,6	11,7	16,9
Tavarat								
Vienti	-2,8	3,6	5,2	1,6	5,1	1,7	7,5	12,8
Tuonti	-1,6	1,4	8,1	3,7	5,5	1,5	13,3	19,0
Palvelut								
Vienti	1,2	0,6	5,0	3,7	1,3	-0,7	8,6	11,4
Tuonti	3,7	1,7	4,6	0,6	2,0	1,7	7,1	10,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Luvut ovat saldoluokkia (nettovirtoja). Positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

KAUPPA JA VAIHTOTASE

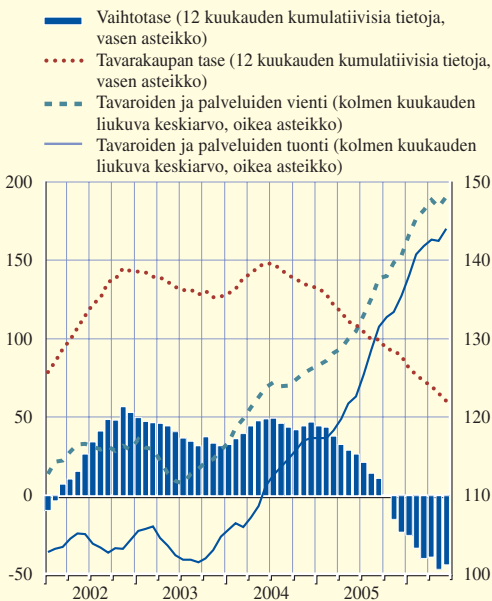
Tuonti euroalueen ulkopuolelta ja vienti euroalueen ulkopuolelle kasvoivat voimakkaasti vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta supistuivat toisella neljänneksellä (ks. kuvio 49). Tavaroiden ja palvelujen viennin arvo kasvoi toisella neljänneksellä 1,1 % kun se oli kasvanut ensimmäisellä neljänneksellä 4,1 % (ks. taulukko 49). Samaan aikaan tavaroiden ja palveluiden tuonti kasvoi 1,6 % toisella neljänneksellä, kun kasvuvauhti oli ensimmäisellä neljänneksellä ollut 4,7 %. Kasvuvauhdin hidastuminen näkyi sekä tavaroiden että palvelujen kaupassa, ja palvelujen vienti supistui 0,7 prosenttia ensimmäisestä neljänneksestä.

Tavaraviennin arvo kasvoi vuoden 2006 ensimmäisellä neljänneksellä 5,1 %, mutta supistui toisella neljänneksellä 1,7 prosenttiin. Tämä johtui lähinnä ulkomaisesta kysynnästä, jonka kasvu oli erittäin vahvaa alkuvuonna keskeisten kauppakumppanimaiden voimakkaan tuonnin ansiosta.

Tuontitavaroiden hinnat kallistuivat edelleen vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla. Öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin öljyn hinnan voimakas kallistuminen on johtanut tuontihintojen huomattavaan inflaatioon. Tämä koskee etenkin välituotteita, joihin kuuluu monia energiatuotteita (ks. kuvio 50). Raaka-aineiden hintojen kallistuminen on myös nostanut tuontitavaroiden toimittajien tuotantokustannuksia, ja tämä puolestaan näkyy siinä, että kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden tuontihinnat kallistuvat.

Kuvio 49. Euroalueen vaihtotase ja tavarakaupan tase

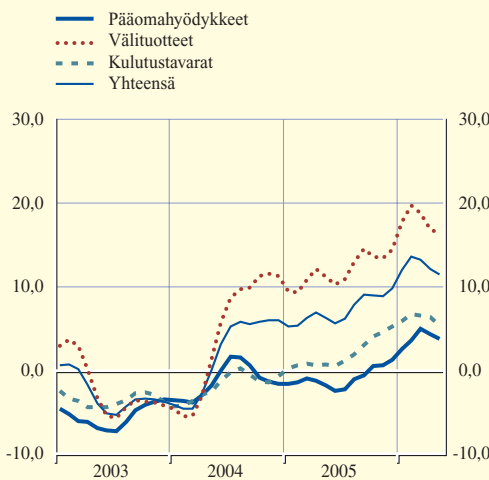
(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 50. Euroalueelle sen ulkopuolelta tulevien pääomahyödykkeiden, välituotteiden ja kulutustavaroiden tuontihinnat

(kolmen kuukauden liukuva keskiarvo, vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tuorein havainto on huhtikuulta 2006.

Tavaratuonnin arvo kasvoi vuoden 2006 toisella neljänneksellä 1,5 %, kun se oli ensimmäisellä neljänneksellä kasvanut 5,5 %. Vaikka tuontihintojen nousupaineet näyttävät olleen osasy tavaratuonnin arvon kasvuun ensimmäisellä neljänneksellä, euron vahvistumisen toisella neljänneksellä oletetaan hidastaneen tuontihintojen nousuvauhtia hieman. Tämä auttaisi selittämään sen, että tuonnin arvon kasvu hidastui toisella neljänneksellä. Etenkin euron vahvistuminen suhteessa Yhdysvaltojen dollariin vähensi tuontihintojen nousupaineita tasoittamalla osaksi dollarimääräisten raaka-aineiden hintoja. Tuonnin määrän supistuminen näyttää kuitenkin myös vaikuttaneen tuonnin kasvuvauhdin hidastumiseen toisella neljänneksellä. Tämä on näennäisesti ristiriidassa sen kanssa, että euroalueen BKT on kasvanut voimakkaasti toisella neljänneksellä. Viennin hidastuminen samana ajanjaksona on kuitenkin saattanut hidastaa tuontia, koska tuontipanosten osuus viennissä on huomattava.

Pitkällä aikavälillä euroalueen vaihtotaseen 12 kuukauden kumulatiivinen alijäämä kesäkuuhun 2006 saakka ulottuvana ajanjaksona oli 44,1 miljardia euroa (eli suunnilleen 0,5 % BKT:stä) verrattuna edeltävän vuoden 26,4 miljardiin euroon (eli 0,3 prosenttiin BKT:stä). Muutos johtui suurelta osin energian ja raaka-aineiden tuontihintojen kallistumisesta sekä sen aiheuttamasta euroalueen tavarakaupan taseen heikkenemisestä. Tuoreimpien tietojen mukaan kumulatiivinen öljykaupan alijäämä kasvoikin toukokuussa 2006 päättyneenä 12 kuukauden ajanjaksona 168,4 miljardiin euroon, mikä on 47,8 miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

RAHOITUSTASE

Pääomaa tuotiin euroalueelle yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina nettomääräisesti 104,6 miljardin euron arvosta vuoden 2006 toisella neljänneksellä, mikä johtui euroalueen ulkopuolisten nettomääräisistä euroalueen arvopaperisijoitusten hankinnoista. Samaan aikaan

kirjattiin 10,9 miljardin euron arvosta nettomääräistä pääoman vientiä suorina sijoituksina euroalueelta.

12 kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella euroalueen yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti oli 44,0 miljardia euroa, mikä johtui arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnista (187,4 miljardia euroa). Sen vaikutuksia kumosi osittain suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettovienti (ks. kuvio 51). 12 kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella euroalueen yhteenlasketut suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvät pääomavirrat olivat nettomääräisesti vientivoittoisia tämän vuoden alussa, mutta nettomääräinen tuonti alkoi kasvaa maaliskuusta 2006 lähtien. Tuonnin kasvu johtui lähinnä siitä, että euroalueen ulkopuolisten tekemät euroalueen arvopaperien nettohankinnat kasvoivat.

Arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti oli kesäkuussa 2006 päättyneenä 12 kuukauden jaksolla 205,0 miljardia euroa. Osakesijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti on lisääntynyt vähitellen vuoden 2006 alussa kirjatun lyhyen supistumisen jälkeen. Tähän voi olla syynä se, että osake- tuotot ovat kasvaneet euroalueella voimakkaammin kuin Yhdysvalloissa vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Sitä vastoin 12 kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella velkapapereihin liittyvät nettopääomavirrat ovat olleet jokseenkin tasapainossa vuoden 2005 lopusta lähtien, ja niissä kirjattiin lievää nettomääräistä vientiä (17,6 miljardia euroa) kesäkuussa 2006 päättyneenä 12 kuukauden jaksolla. Tuoreimpien kuukausihavaintojen mukaan velkapapereihin liittyvien pääomavirtojen nettomääräinen tuonti näyttäisi voimistuvan. Tämä on seurausta siitä, että euroalueen ulkopuoliset ovat hankkineet nettomääräisesti yhä enemmän euroalueen velkapapereita, sillä euroalueen joukkolainojen kokonaistuotot ovat parantuneet voimakkaammin kuin yhdysvaltalaisien joukkolainojen kokonaistuotot.

Suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettovienti oli kesäkuussa 2006 päättyneenä 12 kuukauden jaksolla 143,4 miljardia euroa. Suoriin sijoituksiin liittyvä nettovienti on ollut melko vakaata vuoden 2005 puolivälistä lähtien.

Kuvio 51. Euroalueen yhteenlasketut suorat ja arvopaperisijoitukset

(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, 12 kuukauden kumulatiivisia virtatietoja)

Lähde: EKP.

EUROALUEEN TILASTOT

SISÄLLYS¹

	YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA	
	Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista	T5
I	RAHAPOLITIIKKATILASTOT	
1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	T6
1.2	EKP:n keskeiset korot	T7
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	T8
1.4	Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot	T9
2	RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIOITUSRAHASTOT	
2.1	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase	T10
2.2	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase	T11
2.3	Rahatalouden tilastot	T12
2.4	Rahalaitosten lainat, erittely	T14
2.5	Talletukset rahalaitoksissa, erittely	T17
2.6	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely	T20
2.7	Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset	T21
2.8	Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely	T22
2.9	Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	T24
2.10	Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan	T25
3	RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO	
3.1	Ei-rahoitussektorien rahoitusvarojen pääerät	T26
3.2	Ei-rahoitussektorien velkojen pääerät	T27
3.3	Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusvarojen ja velkojen pääerät	T28
3.4	Säästäminen, investoinnit ja rahoitus vuosittain	T29
4	RAHOITUSMARKKINAT	
4.1	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	T30
4.2	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan	T31
4.3	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti	T33
4.4	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	T35
4.5	Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	T37
4.6	Rahamarkkinakorot	T39
4.7	Valtion lainojen tuotot	T40
4.8	Osakeindeksit	T41
5	HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT	
5.1	YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset	T42
5.2	Tuotanto ja kysyntä	T45
5.3	Työmarkkinat	T49

¹ Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int. Katso EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

6	JULKINEN TALOUS	
6.1	Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T50
6.2	Velka	T51
6.3	Velan muutos	T52
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T53
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T54
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Maksutase	T55
7.2	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T60
7.3	Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain	T61
7.4	Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	T63
7.5	Ulkomaankauppa	T65
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T67
8.2	Euron valuuttakurssit	T68
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T69
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T70
	KUVIOLISTA	T72
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T73
	YLEISTÄ	T77

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.

”.” Tiedot eivät ole saatavissa.

”...” Nolla tai merkityksetön.

”miljardia” 10⁹

(p) Ennakkotieto.

kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1), 2)}	M3 ^{1), 2)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	10,0	6,3	5,9	-	6,1	10,0	2,11	4,14
2005	10,4	7,9	7,4	-	8,1	12,7	2,18	3,44
2005 III	11,2	8,4	8,0	-	8,4	13,3	2,13	3,26
IV	10,9	8,5	7,8	-	9,0	14,8	2,34	3,42
2006 I	10,3	8,6	7,9	-	10,1	16,3	2,61	3,56
II	9,9	9,2	8,7	-	11,3	16,1	2,90	4,05
2006 maaliskuu	10,1	9,0	8,5	8,4	10,9	16,7	2,72	3,73
huhti	9,8	9,3	8,7	8,7	11,4	16,2	2,79	4,01
touko	10,2	9,1	8,8	8,7	11,4	16,3	2,89	4,06
kesä	9,3	9,1	8,5	8,3	11,0	14,8	2,99	4,07
heinä	7,4	8,2	7,8	.	11,1	.	3,10	4,10
elo ^(p)	3,22	3,97

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteollii- suudessa, %	Työllisyys	Työttömyys (% työvoimasta)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	2,1	2,3	2,4	2,1	2,0	81,6	0,6	8,9
2005	2,2	4,1	2,4	1,3	1,2	81,3	0,7	8,6
2005 III	2,3	4,2	2,0	1,6	1,4	81,0	0,6	8,5
IV	2,3	4,4	2,1	1,7	2,1	81,5	0,6	8,3
2006 I	2,3	5,2	2,2	2,0	3,4	82,3	0,9	8,1
II	2,5	5,8	.	2,4	3,7	83,0	.	7,9
2006 maaliskuu	2,2	5,1	-	-	4,2	-	-	8,0
huhti	2,4	5,5	-	-	1,6	82,5	-	8,0
touko	2,5	6,1	-	-	5,2	-	-	7,9
kesä	2,5	5,8	-	-	4,4	-	-	7,8
heinä	2,4	.	-	-	.	83,6	-	.
elo	2,3	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (taloustoimet, netto)				Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 23 ³⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot		Suorat sijoitukset	Arvopaperi- sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
	1	Tavarat 2						
2004	67,3	105,3	-41,2	60,3	280,7	103,8	105,9	1,2439
2005	-10,6	54,1	-156,3	155,4	320,3	103,0	105,2	1,2441
2005 III	1,5	16,0	-97,6	89,8	311,7	101,9	104,2	1,2199
IV	-8,1	4,9	-20,2	-49,1	320,3	100,9	103,1	1,1884
2006 I	-12,9	-4,6	-14,6	31,2	327,1	101,2	103,5	1,2023
II	-11,3	5,7	-10,9	115,5	323,8	103,5	105,7	1,2582
2006 maaliskuu	-2,5	2,2	11,4	46,4	327,1	101,5	103,8	1,2020
huhti	-6,8	0,4	-1,9	-5,2	336,8	102,7	105,0	1,2271
touko	-10,8	0,9	-0,4	49,3	333,2	103,8	106,0	1,2770
kesä	6,3	4,4	-8,7	71,4	323,8	103,9	106,1	1,2650
heinä	330,1	104,3	106,5	1,2684
elo	104,4	106,7	1,2810

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausitietojen vuotuiset prosenttimuutokset ovat kuukauden lopun tietoja, neljännesvuosi- ja vuositietojen sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisia muutoksia. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

3) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja saa Yleistä-osasta.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

I.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase (miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	4.8.2006	11.8.2006	18.8.2006	25.8.2006
Kulta ja kultasaamiset	175 131	175 099	175 076	175 059
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	141 098	142 617	143 395	143 525
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	25 741	25 518	24 947	24 427
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	13 661	13 138	13 064	12 382
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	444 007	438 150	431 012	437 511
Perusrahoitusoperaatiot	323 999	318 000	311 002	317 500
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot	120 002	120 002	120 002	120 002
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	0	0	0	0
Maksuvalmiusluotot	0	148	0	0
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	6	0	8	9
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	6 324	6 588	6 601	7 552
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	85 863	85 846	84 294	84 738
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	40 050	40 050	40 050	40 049
Muut saamiset	182 752	185 696	185 473	187 782
Vastaavaa yhteensä	1 114 627	1 112 702	1 103 912	1 113 025

2. Vastattavaa

	4.8.2006	11.8.2006	18.8.2006	25.8.2006
Liikkeessä olevat setelit	593 865	594 160	590 682	584 865
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	167 863	167 427	169 172	166 133
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	167 818	167 421	169 147	166 099
Talletusmahdollisuus	45	6	25	34
Määräaikaistalletukset	0	0	0	0
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	0	0	0	0
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	101	100	99	99
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset	0	0	0	0
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	70 400	66 783	61 105	78 439
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	15 327	15 707	15 971	16 183
Valuuttamääräiset velat euroalueelle	110	112	105	106
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	9 131	10 314	10 274	9 860
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	5 692	5 692	5 692	5 692
Muut velat	67 246	67 514	64 424	65 258
Arvonmuutostilit	121 984	121 984	121 984	121 984
Pääoma ja rahastot	62 908	62 909	64 404	64 406
Vastattavaa yhteensä	1 114 627	1 112 702	1 103 912	1 113 025

Lähde: EKP.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(korke vuosittaisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos		
	Korko	Muutos	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja		Korko	Muutos
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 touko 11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
elo 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
syys 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
marras 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 joul 6.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 maal 7.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
kesä 6.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005 joul 6.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 maal 8.	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
kesä 15.	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25
elo 9.	2,00	0,25	-	3,00	0,25	4,00	0,25

Lähde: EKP.

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivämäärästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston kokokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huuto-kauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu kesikorko	
1	2	3	4	5	6	7	
Perusrahoitusoperaatiot							
2006 touko 4.	372 850	380	286 000	2,50	2,59	2,60	6
10.	372 864	381	284 000	2,50	2,58	2,59	7
17.	376 580	392	283 000	2,50	2,58	2,59	7
24.	372 247	401	291 500	2,50	2,58	2,59	7
31.	371 542	381	290 500	2,50	2,58	2,59	7
kesä 7.	339 282	357	286 000	2,50	2,55	2,57	8
15.	350 472	374	292 000	2,75	2,82	2,83	6
21.	391 122	395	316 000	2,75	2,82	2,83	7
28.	371 979	394	328 500	2,75	2,83	2,84	7
heinä 5.	376 624	381	326 000	2,75	2,78	2,81	7
12.	367 223	377	321 500	2,75	2,81	2,82	7
19.	388 712	399	335 000	2,75	2,81	2,82	6
25.	359 208	335	338 000	2,75	2,81	2,82	8
elo 2.	357 627	364	324 000	2,75	2,76	2,79	7
9.	359 131	353	318 000	3,00	3,05	3,06	6
15.	367 386	349	311 000	3,00	3,05	3,06	8
23.	376 014	388	317 500	3,00	3,05	3,06	7
30.	323 482	343	310 500	3,00	3,00	3,02	7
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot							
2005 syys 29.	52 795	142	30 000	-	2,09	2,10	84
loka 28.	51 313	168	30 000	-	2,17	2,19	90
joulu 1.	52 369	152	30 000	-	2,40	2,41	84
joulu 22. ⁵⁾	89 877	165	12 500	-	2,45	2,46	98
joulu 23. ⁵⁾	45 003	127	17 500	-	2,44	2,45	97
2006 tammi 26.	69 438	168	40 000	-	2,47	2,48	91
helmi 23.	63 980	164	40 000	-	2,57	2,57	98
maalis 30.	56 708	170	40 000	-	2,73	2,75	91
huhti 27.	63 596	188	40 000	-	2,76	2,78	91
kesä 1.	59 771	161	40 000	-	2,87	2,88	91
29.	57 185	167	40 000	-	3,00	3,01	91
heinä 27.	54 824	158	40 000	-	3,08	3,09	91
elo 31.	51 079	148	40 000	-	3,20	3,21	91

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteä-korkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
						Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2005 maal. 8.	Määräaikaistalletusten kerääminen	4 300	5	3 500	2,00	-	-	-	1
kesä 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	3 708	6	3 708	2,00	-	-	-	1
heinä 12.	Määräaikaistalletusten kerääminen	9 605	11	9 605	2,00	-	-	-	1
elo 9.	Määräaikaistalletusten kerääminen	500	1	500	2,00	-	-	-	1
syys 6.	Käänteisoperaatio	51 060	41	9 500	-	2,00	2,09	2,10	1
loka 11.	Määräaikaistalletusten kerääminen	23 995	22	8 500	2,00	-	-	-	1
joulu 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	21 240	18	7 500	2,00	-	-	-	1
2006 tammi 17.	Käänteisoperaatio	24 900	28	7 000	-	2,25	2,27	2,28	1
helmi 7.	Käänteisoperaatio	28 260	28	6 500	-	2,25	2,31	2,32	1
maal. 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	2 600	3	2 600	2,25	-	-	-	1
huhti 11.	Käänteisoperaatio	47 545	29	26 000	-	2,50	2,55	2,58	1
touko 9.	Määräaikaistalletusten kerääminen	15 810	16	11 500	2,50	-	-	-	1
kesä 14.	Määräaikaistalletusten kerääminen	4 910	8	4 910	2,50	-	-	-	1
heinä 11.	Määräaikaistalletusten kerääminen	9 000	9	8 500	2,75	-	-	-	1
elo 8.	Määräaikaistalletusten kerääminen	19 860	21	18 000	2,75	-	-	-	1

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä operaatioista vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi. Lisätietoja tätä aiemmista operaatioista osan 1.3 taulukosta 2.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatioista alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) EKP toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation menettelyihin perustuvan poikkeuksellisen operaation, koska se ei virheellisen tarjouksen vuoksi ollut edellisenä päivänä voinut toteuttaa pitempiaikaista rahoitusoperaatiota täysimääräisesti.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa; ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja ¹⁾	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoiteprosenttia		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6
2004	12 415,9	6 593,7	458,1	1 565,2	913,7	2 885,3
2005	14 040,7	7 409,5	499,2	1 753,5	1 174,9	3 203,6
2006 tammi	14 165,7	7 451,5	517,8	1 766,1	1 215,4	3 215,0
helmi	14 353,6	7 511,1	534,2	1 804,6	1 241,7	3 262,0
maalis	14 500,2	7 604,7	550,2	1 825,1	1 241,5	3 278,8
huhti	14 649,5	7 740,4	563,8	1 833,0	1 231,5	3 280,7
touko	14 769,0	7 765,7	583,5	1 843,6	1 264,4	3 311,7
kesä	14 712,2	7 764,5	550,9	1 877,1	1 174,4	3 345,3

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päätty	Vaaditut varantotalletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5
2004	137,9	138,5	0,6	0,0	2,05
2005	152,0	153,0	1,0	0,0	2,07
2006 I	157,7	158,3	0,6	0,0	2,31
2006 huhti 11.	158,9	159,5	0,6	0,0	2,56
touko 9.	160,4	161,2	0,8	0,0	2,58
kesä 14.	162,6	163,3	0,7	0,0	2,57
heinä 11.	165,6	166,3	0,8	0,0	2,81
elo 8.	166,5	167,1	0,6	0,0	2,80
syys 5.	165,8

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päätty	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luottolaitosten sekkitilit	Perusraha (keskuspankki raha)
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Maksuvalmiusluotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot	Talletusmahdollisuus	Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit eurojärjestelmässä	Muut tekijät (netto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	298,0	265,7	75,0	0,1	0,0	0,1	0,5	475,4	60,2	-36,0	138,5	614,1
2005	313,2	301,3	90,0	0,0	0,0	0,1	0,3	539,8	51,0	-39,6	153,0	692,9
2006 I	324,7	299,3	104,7	0,1	0,0	0,2	0,1	550,8	53,3	-34,0	158,3	709,2
2006 huhti 11.	327,9	290,1	113,7	0,1	0,7	0,3	0,0	556,4	51,6	-35,2	159,5	716,2
touko 9.	337,0	291,3	120,0	0,2	0,0	0,2	0,4	569,1	51,1	-33,5	161,2	730,5
kesä 14.	336,9	287,0	120,0	0,1	0,0	0,1	0,1	572,0	45,5	-37,0	163,3	735,4
heinä 11.	334,3	316,5	120,0	0,2	0,0	0,6	0,3	578,8	67,0	-42,1	166,3	745,7
elo 8.	327,6	329,7	120,0	0,2	0,0	0,1	0,6	588,2	73,0	-51,5	167,1	755,4

Lähde: EKP.

1) Ajanjakson lopussa.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä 1	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Raha- mark- kina- raha- rahasto- osuudet ¹⁾	Hallussa olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulko- maiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä 2	Julkis- yhteisöille 3	Muille 4	Raha- laitoksille 5	Yhteensä 6	Julkis- yhteisöjen 7	Muiden 8	Raha- laitosten 9					
Eurojärjestelmä														
2004	1 197,3	546,5	21,5	0,6	524,3	154,8	140,0	1,7	13,1	-	14,2	294,1	14,0	173,8
2005	1 404,9	635,5	20,7	0,6	614,2	185,7	165,6	2,1	18,1	-	14,8	337,0	14,7	217,2
2006 I	1 431,3	636,9	20,7	0,6	615,6	188,2	168,0	2,3	18,0	-	15,8	348,9	14,7	226,7
2006 huhti	1 468,7	661,0	20,7	0,6	639,7	189,9	168,6	2,3	19,0	-	16,8	358,9	14,7	227,4
2006 touko	1 472,2	662,3	20,7	0,6	641,0	194,0	171,4	2,3	20,3	-	16,4	357,2	14,6	227,6
2006 kesä	1 532,1	731,1	20,3	0,6	710,1	192,8	170,3	2,3	20,2	-	16,4	343,7	14,6	233,5
2006 heinä ^(p)	1 555,1	741,4	20,3	0,6	720,4	197,9	173,6	2,1	22,1	-	16,4	352,6	14,8	232,0
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)														
2004	21 355,4	12 825,3	811,9	7 555,6	4 457,8	3 188,1	1 299,9	465,5	1 422,7	72,6	945,5	2 943,4	159,6	1 220,9
2005	23 653,3	13 682,7	826,9	8 287,4	4 568,4	3 493,1	1 429,4	549,6	1 514,1	83,1	1 007,0	3 679,0	165,7	1 542,6
2006 I	24 361,1	14 022,4	815,5	8 552,3	4 654,6	3 582,6	1 440,5	571,7	1 570,4	83,6	1 092,3	3 854,2	166,3	1 559,9
2006 huhti	24 698,7	14 221,3	816,0	8 644,9	4 760,5	3 593,2	1 434,6	582,7	1 575,9	82,9	1 151,2	3 893,9	166,5	1 589,7
2006 touko	24 908,8	14 362,1	805,5	8 708,7	4 847,9	3 601,7	1 407,5	591,7	1 602,6	85,4	1 157,1	3 927,4	166,8	1 608,3
2006 kesä	24 747,2	14 341,3	808,2	8 787,7	4 745,5	3 593,4	1 407,3	600,7	1 585,4	87,5	1 103,7	3 882,7	167,6	1 570,9
2006 heinä ^(p)	24 884,1	14 440,5	806,2	8 860,3	4 774,0	3 598,0	1 381,5	611,0	1 605,4	86,4	1 107,1	3 955,8	168,1	1 528,3

2. Velat

	Yhteensä 1	Liikkeessä oleva raha 2	Talletukset euroalueelta				Raha- markkina- raha- rahasto- osuudet ²⁾	Liikkeeseen lasketut velka- paperit ³⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat
			Yhteensä 3	Valtion 4	Muiden julkis- yhteisöjen / muiden 5	Rahalaitosten 6					
Eurojärjestelmä											
2004	1 197,3	517,3	346,6	24,7	15,0	306,8	-	0,5	138,4	27,2	167,4
2005	1 404,9	582,7	385,4	24,4	14,5	346,5	-	0,1	202,9	27,6	206,2
2006 I	1 431,3	574,7	405,0	45,0	15,0	345,0	-	0,1	214,5	30,3	206,6
2006 huhti	1 468,7	586,6	425,9	45,8	17,4	362,6	-	0,1	218,3	28,4	209,4
2006 touko	1 472,2	588,8	427,8	34,8	19,4	373,6	-	0,1	217,2	31,2	207,1
2006 kesä	1 532,1	598,2	487,4	69,3	21,5	396,5	-	0,1	206,2	30,6	209,5
2006 heinä ^(p)	1 555,1	607,7	490,1	64,7	19,3	406,1	-	0,1	214,0	31,0	212,2
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)											
2004	21 355,4	-	11 487,5	137,7	6 640,9	4 709,0	677,4	3 496,9	1 203,1	2 815,0	1 675,6
2005	23 653,3	-	12 214,6	149,2	7 214,2	4 851,2	698,9	3 858,3	1 310,6	3 518,2	2 052,7
2006 I	24 361,1	-	12 419,7	148,1	7 322,1	4 949,5	686,7	3 991,5	1 368,4	3 733,7	2 161,0
2006 huhti	24 698,7	-	12 615,3	136,8	7 430,5	5 048,0	696,0	4 007,5	1 368,5	3 790,3	2 221,2
2006 touko	24 908,8	-	12 708,7	132,4	7 455,3	5 120,9	706,3	4 060,7	1 373,8	3 815,0	2 244,2
2006 kesä	24 747,2	-	12 737,4	138,6	7 515,9	5 083,0	703,3	4 063,0	1 380,1	3 704,0	2 159,3
2006 heinä ^(p)	24 884,1	-	12 751,3	129,0	7 519,6	5 102,8	710,7	4 096,9	1 399,4	3 782,4	2 143,3

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät erään "ulkomaiset saamiset".
- 2) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 3) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiintää omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2004	15 723,6	8 389,6	833,4	7 556,3	1 907,1	1 439,9	467,2	669,9	3 237,4	173,6	1 345,9
2005	17 897,4	9 135,6	847,5	8 288,1	2 146,6	1 595,0	551,6	708,8	4 016,0	180,4	1 709,9
2006 I	18 479,8	9 389,1	836,2	8 552,9	2 182,4	1 608,4	573,9	780,1	4 203,1	181,0	1 744,1
2006 huhti	18 707,0	9 482,2	836,7	8 645,5	2 188,2	1 603,2	585,1	831,7	4 252,8	181,2	1 770,9
2006 touko	18 786,7	9 535,4	826,2	8 709,3	2 172,8	1 578,8	594,0	821,6	4 284,6	181,4	1 790,8
2006 kesä	18 747,6	9 616,8	828,6	8 788,3	2 180,7	1 577,6	603,0	781,7	4 226,4	182,2	1 759,9
2006 heinä ^(p)	18 850,7	9 687,5	826,5	8 861,0	2 168,3	1 555,2	613,1	788,4	4 308,4	182,9	1 715,3
Taloustoimet											
2004	1 269,9	499,7	-6,7	506,4	92,1	58,1	33,9	36,5	437,7	2,7	201,3
2005	1 611,4	711,2	12,8	698,4	150,4	72,8	77,6	48,5	457,7	1,4	242,1
2006 I	597,3	240,5	-11,2	251,6	54,5	28,6	25,9	65,0	203,5	-0,2	34,1
2006 huhti	279,1	98,1	0,7	97,4	12,2	0,2	12,0	52,2	89,9	0,2	26,4
2006 touko	91,6	56,9	-10,5	67,4	-8,2	-17,6	9,5	-4,8	50,5	0,3	-3,2
2006 kesä	-35,3	82,4	2,4	80,0	11,6	1,7	9,9	-39,0	-58,1	0,8	-33,1
2006 heinä ^(p)	97,8	71,7	-3,6	75,3	-10,3	-20,2	9,9	3,7	76,9	0,5	-44,8

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Rahamarkkina-rahasto-osuudet ¹⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ²⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto
Kannat										
2004	15 723,6	468,4	162,4	6 655,9	604,9	2 061,7	1 051,6	2 842,2	1 842,9	33,6
2005	17 897,4	532,8	173,6	7 228,8	615,8	2 326,2	1 200,6	3 545,8	2 258,9	15,0
2006 I	18 479,8	532,3	193,1	7 337,1	603,1	2 403,2	1 254,9	3 764,1	2 367,7	24,3
2006 huhti	18 707,0	540,3	182,6	7 447,9	613,1	2 412,7	1 250,5	3 818,7	2 430,7	10,5
2006 touko	18 786,7	543,6	167,2	7 474,8	620,9	2 437,9	1 239,1	3 846,2	2 451,3	5,6
2006 kesä	18 747,6	553,7	207,9	7 537,4	615,8	2 457,6	1 247,9	3 734,6	2 368,8	23,9
2006 heinä ^(p)	18 850,7	562,7	193,6	7 538,9	624,4	2 469,4	1 278,4	3 813,5	2 355,5	14,5
Taloustoimet										
2004	1 269,9	70,5	6,1	377,4	22,3	197,2	49,6	276,9	232,1	37,8
2005	1 611,4	64,4	10,8	501,1	-3,0	217,1	88,2	445,3	337,1	-49,5
2006 I	597,3	-0,5	19,6	103,0	9,0	74,1	26,8	241,4	90,2	34,0
2006 huhti	279,1	8,1	-10,5	116,0	10,1	19,0	-5,1	95,9	49,6	-4,0
2006 touko	91,6	3,3	-15,4	29,2	9,3	34,3	-2,6	33,1	-1,2	1,6
2006 kesä	-35,3	10,1	40,7	61,2	-5,2	10,0	15,7	-122,4	-61,3	15,9
2006 heinä ^(p)	97,8	9,0	-13,3	3,1	10,4	16,2	21,3	82,3	-21,8	-9,4

Lähde: EKP.

1) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.

2) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.3 Rahatalouden tilastot

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

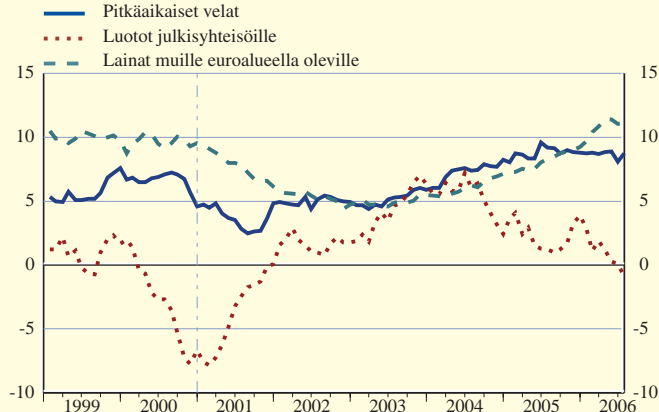
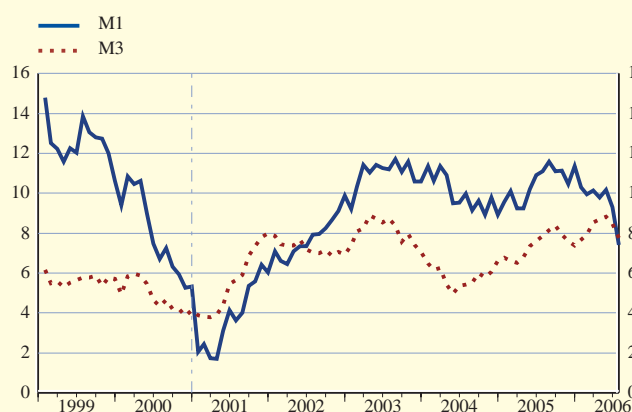
	M1		M2	M3-M2	M3	M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä- aikaiset rahoitusvelat	Luotot julkis- yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville		Ulkomaiset netto- saamiset ²⁾
	1	M2-M1 2	3	4	5	6	7	8	9	Lainat 10	
Kannat											
2004	2 908,7	2 660,5	5 569,2	963,7	6 532,9	-	4 465,3	2 294,6	8 690,1	7 548,8	385,9
2005	3 423,4	2 651,0	6 074,4	996,1	7 070,5	-	5 005,3	2 468,0	9 546,6	8 281,4	462,6
2006 I	3 496,6	2 723,0	6 219,6	1 006,0	7 225,6	-	5 141,1	2 438,3	9 903,9	8 562,4	445,9
2006 huhti	3 507,6	2 763,2	6 270,8	1 010,4	7 281,3	-	5 168,7	2 429,3	10 029,2	8 644,0	450,9
2006 touko	3 549,0	2 744,2	6 293,2	1 039,7	7 332,9	-	5 185,7	2 387,6	10 088,3	8 704,6	463,7
2006 kesä	3 565,4	2 779,6	6 345,0	1 030,6	7 375,6	-	5 226,8	2 394,8	10 139,0	8 758,8	488,4
2006 heinä ^(p)	3 546,1	2 806,9	6 353,1	1 034,1	7 387,2	-	5 283,3	2 375,2	10 249,4	8 837,3	496,8
Taloustoimet											
2004	238,6	110,7	349,3	57,3	406,6	-	341,7	54,5	576,4	506,1	166,0
2005	338,6	138,8	477,5	9,7	487,2	-	399,8	90,1	826,5	699,4	14,3
2006 I	74,9	74,5	149,4	24,9	174,3	-	102,4	-14,4	341,4	267,8	-23,4
2006 huhti	12,8	42,6	55,4	4,3	59,7	-	37,9	-3,5	131,6	86,5	4,0
2006 touko	42,5	-17,3	25,1	33,1	58,2	-	32,1	-35,0	68,4	64,2	26,0
2006 kesä	16,0	34,9	50,9	-10,5	40,4	-	39,0	10,0	53,6	55,3	35,5
2006 heinä ^(p)	-19,2	27,4	8,2	10,1	18,4	-	48,5	-19,0	109,8	81,2	0,0
Kasvuvauhdit											
2004 jouluku	8,9	4,3	6,7	6,3	6,6	6,5	8,2	2,4	7,1	7,2	166,0
2005 jouluku	11,4	5,4	8,5	1,0	7,4	7,5	8,8	3,9	9,5	9,2	14,3
2006 maalisk	10,1	7,8	9,0	5,6	8,5	8,4	8,7	1,9	11,5	10,9	-3,0
2006 huhti	9,8	8,9	9,3	5,1	8,7	8,7	8,8	1,2	11,8	11,4	-12,6
2006 touko	10,2	8,0	9,1	6,9	8,8	8,7	8,9	0,3	11,8	11,4	47,7
2006 kesä	9,3	8,8	9,1	4,8	8,5	8,3	8,1	0,1	11,5	11,0	10,2
2006 heinä ^(p)	7,4	9,3	8,2	5,0	7,8	.	8,7	-0,9	11,8	11,1	5,2

K1 Raha-aggregaatit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K2 Vastaerät

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle (M1, M2, M3: ks. sanasto).
- 2) Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat kyseiseen kuukauteen päättyneen 12 kuukauden ajanjakson taloustoimien summia.

2.3 Rahatalouden tilastot

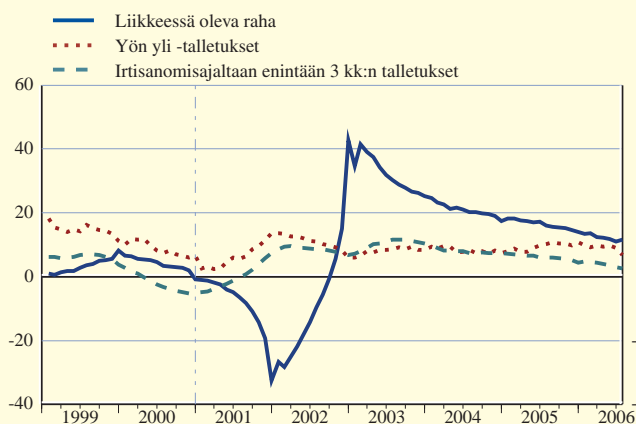
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden velkapaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2004	456,4	2 452,3	1 024,5	1 636,0	241,4	620,0	102,3	1 964,8	90,2	1 359,5	1 050,8
2005	520,4	2 903,0	1 107,9	1 543,1	235,5	630,8	129,8	2 203,8	87,0	1 514,9	1 199,6
2006 I	535,5	2 961,1	1 159,3	1 563,7	238,6	603,5	163,8	2 239,7	88,4	1 559,3	1 253,6
2006 huhti	540,6	2 967,1	1 199,2	1 564,0	239,4	605,6	165,4	2 248,2	89,2	1 575,7	1 255,5
2006 touko	544,6	3 004,3	1 174,6	1 569,6	252,2	612,6	174,8	2 258,7	90,7	1 590,4	1 245,9
2006 kesä	547,8	3 017,6	1 216,0	1 563,7	247,4	618,3	164,9	2 289,6	92,3	1 600,6	1 244,3
2006 heinä ^(p)	552,3	2 993,8	1 244,4	1 562,5	251,4	620,4	162,4	2 301,9	93,8	1 610,9	1 276,7
Taloustoimet											
2004	67,7	170,9	-2,2	112,9	24,1	21,9	11,3	185,9	-0,9	107,1	49,6
2005	64,0	274,7	69,3	69,5	-7,0	-3,2	20,0	199,1	-4,3	116,9	88,0
2006 I	15,2	59,8	53,8	20,7	3,2	-5,6	27,3	39,7	1,4	34,9	26,5
2006 huhti	5,0	7,8	42,1	0,5	0,8	2,2	1,2	18,4	0,8	17,4	1,3
2006 touko	4,1	38,4	-23,0	5,7	12,1	8,5	12,5	16,5	1,5	14,9	-0,8
2006 kesä	3,1	12,9	40,9	-6,0	-4,8	5,5	-11,2	22,5	1,5	9,7	5,2
2006 heinä ^(p)	4,5	-23,7	28,6	-1,2	5,4	3,9	0,9	13,3	1,6	10,3	23,3
Kasvuvauhdit											
2004 joul	17,4	7,5	-0,2	7,4	11,1	3,7	12,3	10,3	-1,0	8,6	4,9
2005 joul	14,0	10,9	6,6	4,4	-3,0	-0,5	19,0	10,0	-4,7	8,5	8,1
2006 maal	12,4	9,8	12,7	4,4	3,7	-0,5	44,3	8,7	-3,2	9,1	9,1
2006 huhti	12,2	9,4	16,0	3,9	9,8	-1,1	27,6	8,7	-2,4	9,7	8,9
2006 touko	11,9	9,9	14,6	3,6	7,4	-0,8	46,4	8,6	-0,5	10,5	8,2
2006 kesä	11,1	9,0	17,3	3,0	2,7	0,6	30,3	8,1	1,7	9,0	7,5
2006 heinä ^(p)	11,5	6,7	19,2	2,5	4,5	0,3	30,2	8,5	4,2	9,2	9,0

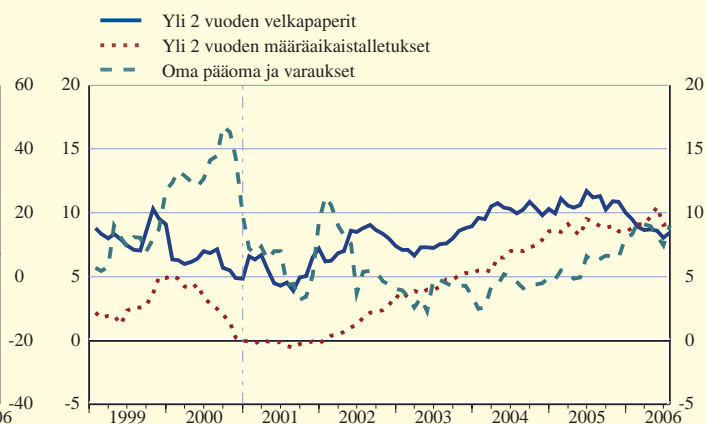
K3 Raha-aggregaattien komponentit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

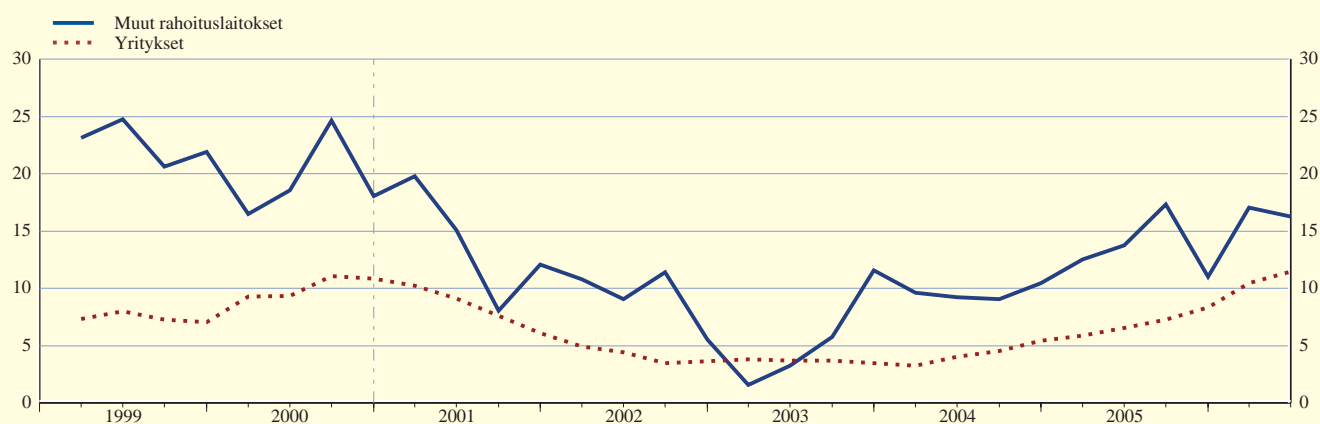
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille²⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ³⁾		Yritykset				
	Yhteensä		Yhteensä		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	1	Enintään 1 vuosi 2	3	Enintään 1 vuosi 4					5
	Kannat								
2004	48,6	31,4	546,3	334,4	3 152,2	973,8	547,3	1 631,2	
2005	64,6	41,6	620,4	370,2	3 409,1	1 037,8	594,0	1 777,2	
2006 I	81,9	57,1	661,9	412,0	3 525,9	1 060,9	626,7	1 838,2	
2006 huhti	88,1	63,0	677,2	428,5	3 568,6	1 080,6	634,3	1 853,7	
2006 touko	86,9	61,7	682,5	433,9	3 596,2	1 078,1	644,4	1 873,7	
2006 kesä	84,8	59,5	674,1	420,3	3 643,2	1 099,2	653,3	1 890,8	
2006 heinä ^(p)	89,9	64,0	667,1	408,0	3 687,4	1 111,4	671,0	1 905,1	
	Taloustoimet								
2004	13,1	9,1	52,1	27,7	163,9	24,5	31,1	108,2	
2005	15,0	9,8	60,8	29,2	262,7	57,0	54,3	151,5	
2006 I	17,2	15,7	46,6	45,2	109,6	26,9	35,8	46,9	
2006 huhti	6,2	5,9	17,0	17,7	45,4	20,5	8,6	16,2	
2006 touko	-1,1	-1,2	5,8	5,5	30,2	-1,6	10,9	20,9	
2006 kesä	-2,1	-2,2	-8,7	-13,8	47,7	21,1	9,2	17,4	
2006 heinä ^(p)	5,1	4,5	-5,1	-9,7	43,5	12,4	16,8	14,3	
	Kasvuvauhdit								
2004 joul	36,9	41,5	10,5	9,1	5,4	2,6	6,0	7,0	
2005 joul	30,6	31,2	11,0	8,7	8,3	5,8	9,9	9,3	
2006 maal	40,3	44,2	17,0	16,8	10,5	7,7	14,9	10,7	
2006 huhti	47,7	54,6	20,7	24,0	11,0	8,8	15,2	10,8	
2006 touko	39,8	44,2	19,8	23,1	11,3	8,6	16,2	11,3	
2006 kesä	32,7	36,1	16,2	16,8	11,4	8,1	17,8	11,4	
2006 heinä ^(p)	40,8	48,5	15,6	16,6	11,8	9,3	19,0	11,0	

K5 Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maalisk., kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.

3) Sisältää sijoitusrahastot.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

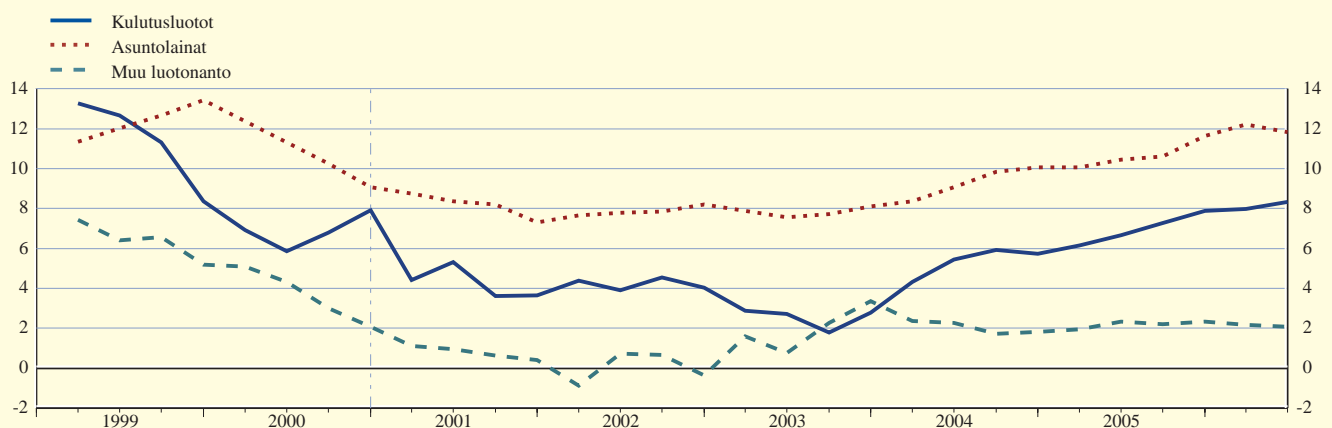
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Lainat kotitalouksille^{2),3)}

	Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto			
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat													
2004	3 808,4	515,4	120,3	189,6	205,6	2 591,5	14,6	65,8	2 511,1	701,5	144,1	99,2	458,2
2005	4 193,3	554,1	129,2	200,7	224,2	2 917,6	15,2	67,5	2 834,9	721,6	147,3	99,9	474,4
2006 I	4 282,5	557,1	126,2	200,9	230,0	3 006,3	15,1	67,9	2 923,3	719,1	146,5	98,1	474,5
2006 huhti	4 311,0	561,5	127,0	202,5	232,0	3 029,5	15,0	67,7	2 946,8	720,0	146,0	97,7	476,3
2006 touko	4 343,0	568,9	129,1	204,8	235,0	3 053,2	15,1	68,5	2 969,7	720,9	144,6	97,6	478,7
2006 kesä	4 385,6	575,7	129,8	207,1	238,7	3 081,6	15,5	69,1	2 997,0	728,3	150,8	97,6	480,0
2006 heinä ^(p)	4 415,9	579,2	130,6	207,6	241,0	3 110,5	15,5	69,5	3 025,6	726,2	146,9	97,7	481,6
Taloustoimet													
2004	277,4	27,7	6,4	8,4	12,9	237,4	0,8	2,7	233,9	12,3	-0,9	2,0	11,1
2005	359,8	40,7	9,1	11,6	20,0	302,9	0,8	4,8	297,3	16,2	3,9	1,3	11,1
2006 I	78,3	5,2	-2,2	1,2	6,2	71,8	0,0	0,4	71,4	1,2	-0,2	0,4	1,1
2006 huhti	29,0	4,6	0,8	1,3	2,4	23,4	-0,2	0,0	23,6	1,0	-0,3	-0,5	1,8
2006 touko	32,6	7,5	2,1	2,3	3,0	23,6	0,0	0,4	23,1	1,5	-1,4	0,3	2,5
2006 kesä	43,2	6,8	0,8	2,2	3,7	28,5	0,4	0,6	27,5	7,9	6,2	0,1	1,6
2006 heinä ^(p)	31,8	4,0	0,9	0,5	2,6	29,4	0,0	0,4	29,0	-1,6	-3,8	0,1	2,1
Kasvuvauhdit													
2004 joul	7,9	5,7	5,8	4,6	6,7	10,1	5,3	4,4	10,3	1,8	-0,6	2,1	2,5
2005 joul	9,4	7,9	7,6	6,1	9,7	11,6	5,6	7,5	11,8	2,3	2,7	1,3	2,4
2006 maal	9,8	8,0	6,0	5,8	11,1	12,2	7,3	6,0	12,4	2,2	1,6	2,1	2,4
2006 huhti	9,8	8,0	6,9	5,6	10,8	12,2	6,0	7,1	12,3	2,2	2,7	1,4	2,3
2006 touko	9,8	8,4	7,4	5,7	11,5	12,1	6,5	7,5	12,2	2,0	1,7	1,0	2,3
2006 kesä	9,6	8,3	5,6	5,6	12,5	11,8	5,6	6,6	12,0	2,1	0,9	1,7	2,5
2006 heinä ^(p)	9,4	8,6	7,9	4,8	12,5	11,4	5,3	6,5	11,6	2,3	1,4	1,6	2,7

K6 Lainat kotitalouksille

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

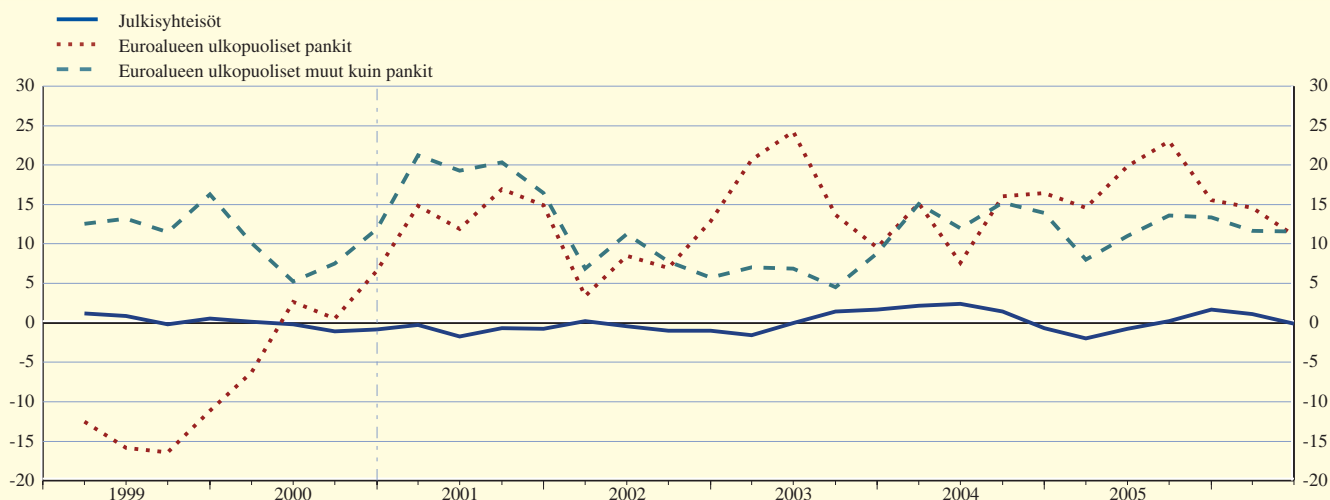
2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvahdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvahdit; koko ajanjakson taloustoimet)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ²⁾	Muut kuin pankit		
			Osavaltiohallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kannat										
2004	811,9	130,1	252,3	405,7	23,8	1 974,7	1 342,2	632,5	61,3	571,1
2005	826,9	125,1	246,8	425,8	29,2	2 485,3	1 723,6	761,6	66,0	695,6
2006 I	815,5	117,7	240,9	427,7	29,2	2 594,9	1 823,3	771,7	62,9	708,8
2006 II ^(*)	808,2	106,3	234,5	438,2	29,2	2 619,8	1 849,3	770,5	62,9	707,7
Taloustoimet										
2004	-5,6	2,2	-13,9	17,3	-11,2	275,6	194,9	80,4	1,8	78,6
2005	13,7	-5,6	-8,1	21,9	5,5	298,4	210,9	87,6	4,7	82,9
2006 I	-11,2	-7,1	-5,9	1,9	-0,1	131,3	111,7	19,6	-3,0	22,6
2006 II ^(*)	-7,1	-11,2	-6,4	10,5	0,1	55,6	41,6	14,0	0,0	14,0
Kasvuvahdit										
2004 joulu	-0,7	1,7	-5,2	4,4	-32,1	15,6	16,4	13,9	3,1	15,2
2005 joulu	1,7	-4,3	-3,2	5,4	22,9	14,9	15,5	13,4	7,7	14,0
2006 maaliskesä ^(*)	1,1	-8,6	-3,9	5,8	29,5	13,7	14,6	11,7	1,7	12,7
	-0,1	-14,2	-6,3	7,9	2,4	11,3	11,1	11,6	1,5	12,5

K7 Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille (vuotuinen kasvuvahhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

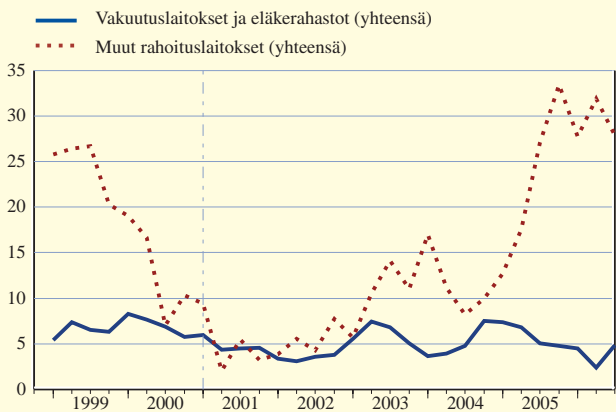
2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

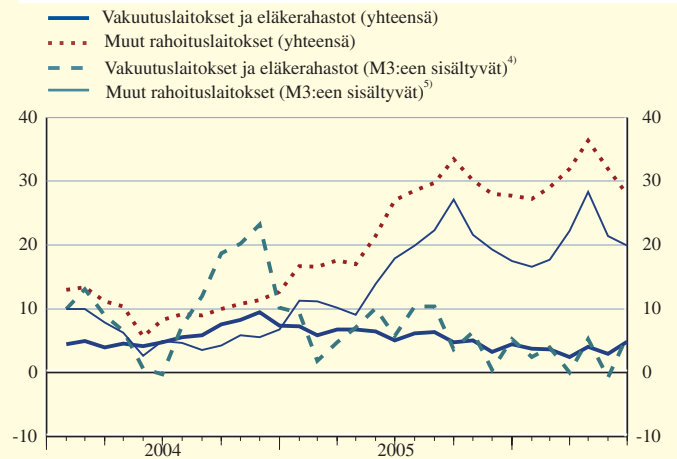
1. Rahoituslaitosten talletukset²⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituslaitokset ³⁾						
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat														
2004	583,2	59,2	51,4	449,4	1,2	1,3	20,8	636,6	180,3	139,0	187,3	10,1	0,1	119,8
2005	612,6	67,8	51,9	469,7	1,2	1,4	20,6	882,8	233,9	185,0	332,2	10,5	0,1	121,1
2006 I	613,0	65,6	50,4	474,8	1,1	1,4	19,7	989,2	271,5	195,1	376,3	11,0	0,1	135,2
2006 huhti	628,3	67,9	50,4	479,5	1,1	1,4	28,0	1 036,9	275,4	221,3	387,2	10,5	0,1	142,5
2006 touko	621,1	66,2	45,9	481,1	1,1	1,4	25,6	1 036,8	273,6	206,7	397,4	11,7	0,2	147,2
2006 kesä	625,4	68,3	47,9	484,7	1,0	1,4	22,1	1 051,1	279,6	213,3	407,0	10,8	0,2	140,2
2006 heinä ⁴⁾	633,1	65,4	51,9	488,6	1,0	1,4	24,9	1 037,4	263,5	213,0	415,4	9,9	0,2	135,4
Taloustoimet														
2004	39,9	0,7	10,3	27,7	-0,1	-0,1	1,5	72,1	0,9	5,8	43,6	4,1	0,0	17,7
2005	26,3	7,4	-0,6	19,2	0,4	0,0	-0,2	181,4	40,1	37,3	102,2	1,5	0,0	0,4
2006 I	0,6	-2,0	-1,4	5,0	-0,1	0,0	-0,8	98,2	38,3	10,7	34,4	0,5	0,0	14,2
2006 huhti	15,5	2,3	0,1	4,8	0,0	0,0	8,3	50,0	4,6	26,9	11,6	-0,5	0,0	7,3
2006 touko	-7,0	-1,6	-4,5	1,5	0,0	0,0	-2,5	-0,7	-1,4	-14,9	10,3	1,2	0,1	4,0
2006 kesä	4,2	2,1	2,0	3,6	0,0	0,0	-3,4	13,9	5,8	6,5	9,3	-0,8	0,0	-7,0
2006 heinä ⁴⁾	7,7	-2,9	4,0	3,9	0,0	0,0	2,8	-12,2	-16,0	-0,3	8,5	-1,0	0,0	-3,4
Kasvuvauhdit														
2004 joul	7,4	1,2	24,6	6,6	-8,0	-43,1	7,9	12,7	0,5	4,3	30,3	67,6	-	17,1
2005 joul	4,5	12,4	-1,2	4,3	36,0	2,9	-0,8	27,8	22,2	25,0	50,6	14,3	-	0,4
2006 maal	2,4	-1,7	2,2	3,1	11,3	0,9	-0,3	31,9	20,7	41,8	53,2	6,1	-	4,7
2006 huhti	4,0	1,8	-1,9	3,6	12,5	0,7	32,8	36,3	25,0	50,6	53,8	-10,8	-	11,6
2006 touko	3,0	0,3	-9,7	4,1	-9,7	1,1	17,4	31,9	20,3	40,1	55,0	4,3	-	4,5
2006 kesä	4,9	11,4	-1,7	4,6	-8,9	0,8	7,5	27,9	18,8	43,5	43,4	-1,8	-	-1,8
2006 heinä ⁴⁾	4,8	1,4	-0,9	5,1	-7,1	-0,7	24,0	25,0	13,5	37,0	43,2	-14,4	-	-3,5

K8 Talletukset yhteensä sektoreittain
(vuotuinen kasvuvauhti)

K9 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain
(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.
- 3) Sisältää mm. sijoitusrahastot.
- 4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

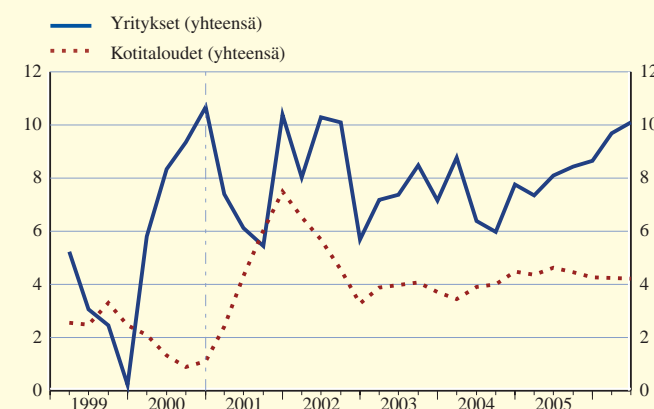
2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

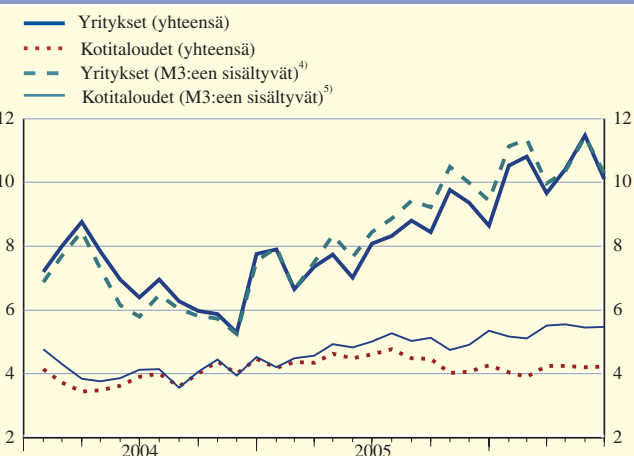
2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset²⁾

	Yritykset							Kotitaloudet ³⁾						
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Kannat														
2004	1 114,6	674,7	291,1	73,8	44,2	1,1	29,7	4 162,0	1 403,1	515,0	634,3	1 466,1	88,0	55,6
2005	1 211,8	769,2	305,1	67,2	44,5	1,2	24,6	4 343,1	1 685,9	534,0	631,3	1 354,6	84,5	52,8
2006 I	1 199,7	745,5	313,0	71,9	46,4	1,2	21,6	4 356,2	1 673,8	549,3	623,2	1 368,4	86,3	55,1
2006 huhti	1 212,0	751,3	319,8	72,5	45,6	1,3	21,4	4 385,2	1 703,9	552,7	620,7	1 367,2	86,5	54,1
2006 touko	1 230,2	772,4	314,2	72,7	45,3	1,4	24,3	4 390,6	1 702,1	560,5	618,6	1 365,1	87,7	56,6
2006 kesä	1 237,0	783,4	313,5	73,0	43,3	1,4	22,4	4 423,2	1 725,6	569,3	616,3	1 364,5	89,0	58,5
2006 heinä ⁴⁾	1 231,7	775,2	316,9	72,3	42,5	1,4	23,4	4 435,2	1 718,6	587,3	613,8	1 362,5	90,1	63,0
Taloustoimet														
2004	80,8	48,5	17,1	6,6	8,0	0,7	-0,2	178,1	90,5	-29,6	31,1	85,2	-1,9	2,7
2005	96,6	88,9	11,4	-1,6	3,7	-0,4	-5,4	177,7	125,1	16,3	-2,8	45,9	-4,0	-2,9
2006 I	-10,4	-23,0	8,9	4,8	2,0	0,0	-3,1	14,0	-11,9	16,0	-8,0	13,8	1,8	2,3
2006 huhti	14,2	6,6	7,7	0,8	-0,8	0,1	-0,2	30,0	30,3	4,0	-2,5	-1,1	0,2	-1,0
2006 touko	20,2	21,6	-4,3	0,3	-0,3	0,0	2,9	6,1	-1,6	8,2	-2,1	-2,1	1,2	2,5
2006 kesä	6,1	10,9	-0,9	0,0	-2,0	0,0	-1,9	32,5	23,4	8,7	-2,3	-0,6	1,3	1,9
2006 heinä ⁴⁾	-5,1	-8,2	3,5	-0,7	-0,8	0,0	1,1	12,1	-7,0	18,0	-2,6	-2,0	1,1	4,5
Kasvuvauhdit														
2004 joul	7,8	7,7	6,2	9,9	21,2	72,2	-0,8	4,5	6,9	-5,4	5,2	6,2	-2,1	5,2
2005 joul	8,6	13,1	3,8	-2,0	9,0	-29,0	-18,2	4,3	8,5	3,2	-0,4	3,3	-4,5	-5,1
2006 maal	9,7	9,8	11,5	6,6	14,2	-27,6	-9,8	4,2	7,4	6,6	-1,7	3,2	-2,7	7,6
2006 huhti	10,4	10,2	12,4	12,4	10,4	-20,0	-9,9	4,2	7,4	7,1	-2,2	2,9	-1,9	6,6
2006 touko	11,5	11,4	12,1	13,1	8,0	-20,7	10,9	4,2	6,9	9,0	-2,0	2,4	-0,1	8,7
2006 kesä	10,1	8,9	15,5	8,1	4,1	-11,3	2,8	4,2	6,0	11,5	-2,4	2,2	2,0	14,9
2006 heinä ⁴⁾	9,5	8,1	14,8	8,6	0,8	3,6	9,9	4,0	4,6	14,5	-2,7	1,8	4,3	17,5

K10 Talletukset yhteensä sektoreittain
(vuotuinen kasvuvauhti)

K11 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain
(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty vuoden maalisk-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.

3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.

5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

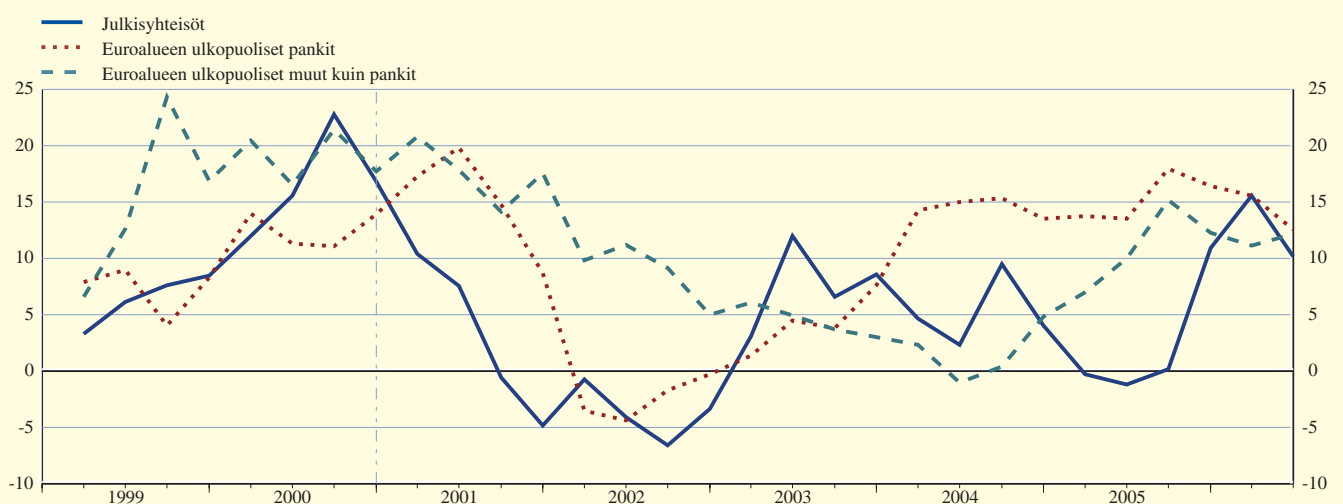
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä 1	Valtio 2	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä 6	Pankit ²⁾ 7	Muut kuin pankit		
			Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turvarahastot 5			Yhteensä 8	Julkisyhteisöt 9	Muut 10
Kannat										
2004	282,2	137,7	30,5	69,6	44,3	2 428,9	1 748,0	680,9	103,4	577,5
2005	313,1	149,2	38,3	80,9	44,7	3 050,5	2 250,5	800,0	125,8	674,2
2006 I	312,1	148,1	38,1	77,0	48,9	3 241,8	2 410,3	831,5	128,2	703,3
2006 II ^(p)	317,8	138,6	39,6	82,5	57,0	3 205,4	2 379,8	825,6	127,7	698,0
Taloustoimet										
2004	11,0	2,7	1,8	2,8	3,8	247,1	214,9	32,0	6,9	25,0
2005	30,8	11,2	7,8	11,5	0,3	378,1	292,8	85,3	22,4	63,0
2006 I	-1,0	-1,1	-0,2	-3,9	4,3	211,3	171,8	39,5	2,4	37,1
2006 II ^(p)	5,7	-9,5	1,6	5,5	8,1	-4,7	-11,4	6,7	-0,5	7,2
Kasvuvauhdit										
2004 joul	4,0	2,0	5,6	4,1	9,2	11,0	13,5	4,8	7,2	4,4
2005 joul	10,9	8,1	25,4	16,6	0,7	15,3	16,4	12,3	21,6	10,6
2006 maal	15,6	17,0	14,1	14,3	14,6	14,4	15,6	11,1	21,6	9,3
2006 kesä ^(p)	10,2	2,4	13,1	18,6	17,8	12,5	12,6	12,2	7,7	13,0

K12 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

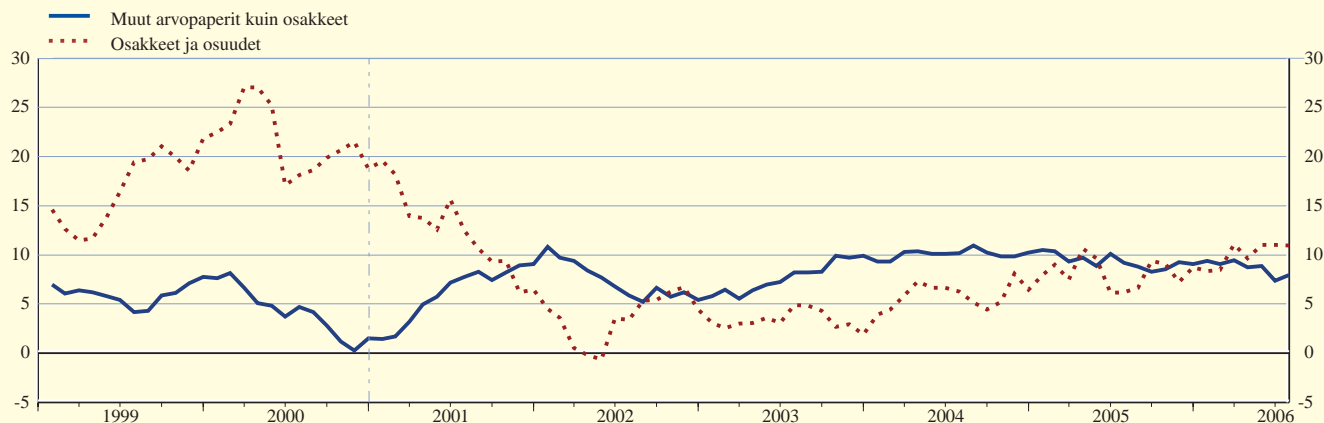
2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat												
2004	3 939,9	1 362,7	59,9	1 284,1	15,8	449,2	16,3	751,8	1 161,2	285,4	660,1	215,7
2005	4 436,2	1 450,3	63,8	1 412,5	17,0	525,5	24,1	943,1	1 256,4	308,5	698,4	249,4
2006 I	4 568,5	1 501,9	68,5	1 423,8	16,6	544,5	27,2	986,0	1 364,3	323,6	768,7	272,1
2006 huhti	4 583,1	1 506,6	69,3	1 418,0	16,6	554,5	28,2	989,8	1 421,5	331,9	819,3	270,3
2006 touko	4 600,2	1 535,6	67,1	1 391,1	16,4	564,0	27,7	998,4	1 425,6	347,5	809,6	268,5
2006 kesä	4 591,0	1 519,7	65,7	1 390,1	17,2	573,3	27,4	997,6	1 367,6	334,0	769,7	263,9
2006 heinä ^(p)	4 624,0	1 534,5	71,0	1 363,9	17,6	583,1	27,9	1 026,0	1 372,1	330,7	776,4	265,0
Taloustoimet												
2004	368,4	148,0	4,9	40,3	1,3	34,9	-1,3	140,3	69,7	2,3	36,4	30,9
2005	358,1	85,6	-1,5	48,9	-0,9	71,4	5,9	148,7	101,3	26,9	48,7	25,8
2006 I	171,9	59,5	6,2	23,5	0,2	21,9	3,7	56,9	91,1	10,7	64,3	16,1
2006 huhti	35,7	5,3	1,9	-1,7	0,3	10,4	1,6	17,9	57,8	8,2	51,2	-1,6
2006 touko	26,5	26,0	-1,6	-20,2	0,0	9,6	-0,2	12,8	12,2	16,6	-4,8	0,4
2006 kesä	-8,5	-16,3	-1,6	1,3	0,7	10,2	-0,3	-2,5	-56,2	-11,8	-39,0	-5,4
2006 heinä ^(p)	34,4	13,2	4,9	-23,3	0,4	9,3	0,8	29,1	-0,6	-3,8	3,8	-0,5
Kasvuvauhdit												
2004 joul	10,2	12,2	8,4	3,3	7,7	8,5	-7,2	22,0	6,5	0,9	5,9	17,3
2005 joul	9,0	6,3	-1,8	3,9	-4,5	15,9	33,6	19,2	8,7	9,5	7,3	11,9
2006 maal	9,4	8,3	0,0	1,3	-0,4	16,3	59,7	21,2	11,1	10,0	14,2	3,7
2006 huhti	8,7	7,0	6,2	0,5	-9,8	16,4	57,2	20,6	9,7	6,9	12,1	6,0
2006 touko	8,9	9,0	3,0	-0,4	-7,8	17,2	47,7	19,2	11,0	11,1	12,0	8,2
2006 kesä	7,4	5,9	0,8	-1,0	12,3	17,5	51,4	17,3	11,0	12,5	11,3	8,5
2006 heinä ^(p)	8,0	6,2	8,2	-2,5	11,6	19,9	47,8	20,3	10,9	10,1	12,9	6,4

K13 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset¹⁾
(miljardia euroa)

1. Kotitalouslainojen luottotappiot/arvonlennukset²⁾

	Kotitalousluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	-3,2	-1,3	-0,7	-1,3	-3,4	-0,3	-0,1	-3,0	-6,7	-2,3	-0,3	-4,1
2005	-4,1	-1,7	-0,9	-1,5	-4,4	-0,3	-1,1	-3,0	-9,8	-2,7	-3,2	-3,9
2006 I	-1,1	-0,4	-0,2	-0,5	-1,3	-0,1	0,0	-1,2	-2,0	-0,5	-0,3	-1,2
2006 huhti	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,2
2006 touko	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,6	0,0	-0,4	-0,2
2006 kesä	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,5	0,0	-0,2	-0,3
2006 heinä ^(p)	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,1

2. Yrityslainojen ja euroalueen ulkopuolisten lainojen luottotappiot/arvonlennukset

	Yritykset				Euroalueen ulkopuoliset		
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi
	1	2	3	4	5	6	7
2004	-16,1	-8,8	-0,8	-6,5	-1,6	-0,5	-1,1
2005	-19,3	-7,4	-5,6	-6,2	-1,2	-0,3	-0,9
2006 I	-3,5	-1,2	-0,7	-1,6	-0,2	0,0	-0,2
2006 huhti	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,0
2006 touko	-1,1	-0,3	-0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0
2006 kesä	-1,1	-0,2	-0,4	-0,5	0,0	0,0	0,0
2006 heinä ^(p)	-0,6	-0,1	-0,2	-0,3	0,0	0,0	0,0

3. Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden arvostusmuutokset

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulkopuoliset	Yhteensä	Raha- laitokset	Muut kuin raha- laitokset	Euroalueen ulko- puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	13,5	1,5	-0,1	10,8	-0,2	0,9	-0,1	0,6	5,4	1,3	0,8	3,3
2005	24,8	3,4	0,5	7,5	0,7	1,6	0,3	10,7	37,4	4,6	17,4	15,4
2006 I	-5,1	-1,1	-0,1	-4,1	-0,1	-0,8	0,0	1,2	17,1	3,9	6,8	6,3
2006 huhti	-8,6	-0,4	-0,1	-4,1	-0,1	-0,3	-0,1	-3,2	-0,7	0,0	-0,6	-0,2
2006 touko	-1,3	0,3	-0,1	1,9	0,0	0,0	-0,1	-3,4	-10,2	-1,0	-5,0	-4,2
2006 kesä	-3,2	0,3	0,1	-2,2	0,1	-1,0	0,0	-0,5	-1,4	-1,3	-0,9	0,8
2006 heinä ^(p)	5,4	0,6	0,4	2,7	0,0	1,3	-0,3	0,7	5,1	0,5	2,9	1,7

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely¹⁾

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

1. Talletukset

	Rahalaitokset ²⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelta														
2004	4 709,0	91,4	8,6	5,0	0,5	1,5	1,1	6 778,5	97,2	2,8	1,7	0,3	0,1	0,4
2005	4 851,2	90,9	9,1	5,6	0,4	1,5	1,0	7 363,4	96,8	3,2	1,9	0,3	0,1	0,5
2006 I	4 949,5	89,8	10,2	6,2	0,4	1,5	1,4	7 470,2	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
2006 II ^(p)	5 083,0	90,2	9,8	5,7	0,4	1,5	1,5	7 654,5	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
Euroalueen ulkopuolelta														
2004	1 748,0	46,7	53,3	35,8	2,1	3,2	9,5	680,9	55,4	44,6	28,9	1,5	2,2	9,3
2005	2 250,5	46,2	53,8	35,4	2,7	2,8	10,0	800,0	51,8	48,2	32,1	1,7	2,2	9,2
2006 I	2 410,3	47,4	52,6	34,3	2,9	2,6	9,7	831,5	51,9	48,1	32,6	1,4	2,0	9,1
2006 II ^(p)	2 379,8	47,6	52,4	33,8	2,8	2,6	10,0	825,6	53,0	47,0	30,8	1,5	2,2	9,1

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2004	3 653,9	84,6	15,4	7,6	1,7	1,9	2,7
2005	4 051,7	81,2	18,8	9,6	1,8	1,9	3,2
2006 I	4 204,3	81,2	18,8	9,5	1,8	1,9	3,2
2006 II ^(p)	4 276,1	81,3	18,7	9,3	1,8	2,0	3,3

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.
- 3) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määrälliset erät.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely¹⁾

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

3. Lainat

	Rahalaitokset ²⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueelta														
2004	4 457,8	-	-	-	-	-	-	8 367,5	96,6	3,4	1,4	0,2	1,3	0,4
2005	4 568,4	-	-	-	-	-	-	9 114,3	96,3	3,7	1,6	0,2	1,3	0,5
2006 I	4 654,6	-	-	-	-	-	-	9 367,8	96,3	3,7	1,7	0,2	1,2	0,5
2006 II ^(p)	4 745,5	-	-	-	-	-	-	9 595,9	96,4	3,6	1,6	0,2	1,2	0,5
Euroalueen ulkopuolelta														
2004	1 342,2	51,4	48,6	29,9	3,7	2,2	8,7	632,5	42,2	57,8	40,1	2,6	4,5	7,2
2005	1 723,6	48,5	51,5	30,5	4,3	2,0	10,1	761,6	38,2	61,8	43,6	1,8	4,2	8,6
2006 I	1 823,3	49,6	50,4	30,3	3,8	2,4	9,2	771,7	39,0	61,0	44,0	1,7	3,9	7,8
2006 II ^(p)	1 849,3	49,7	50,3	29,4	3,7	2,4	10,0	770,5	40,4	59,6	42,9	1,1	4,1	7,6

4. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat ²⁾							Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueelta														
2004	1 422,7	95,8	4,2	1,8	0,3	0,5	1,3	1 765,4	98,2	1,8	0,9	0,5	0,1	0,3
2005	1 514,1	95,8	4,2	2,0	0,3	0,4	1,3	1 979,0	97,9	2,1	1,1	0,3	0,1	0,5
2006 I	1 570,4	95,6	4,4	2,0	0,2	0,4	1,4	2 012,1	97,8	2,2	1,1	0,3	0,1	0,6
2006 II ^(p)	1 585,4	95,9	4,1	1,9	0,3	0,4	1,3	2 008,0	97,8	2,2	1,2	0,3	0,1	0,6
Euroalueen ulkopuolelta														
2004	341,4	50,3	49,7	28,6	1,0	0,5	17,0	410,5	44,8	55,2	30,5	8,6	0,7	9,2
2005	401,9	48,7	51,3	29,8	0,8	0,6	16,5	541,2	36,1	63,9	36,3	8,6	0,8	12,6
2006 I	428,6	50,3	49,7	28,4	0,8	0,6	16,6	557,3	37,3	62,7	35,3	6,1	0,8	14,9
2006 II ^(p)	441,3	52,0	48,0	28,0	0,9	0,5	15,3	556,3	37,9	62,1	34,3	6,4	0,7	15,2

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.
- 3) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä 1	Talletukset 2	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet 6	Hallussa olevat rahasto- osuudet 7	Kiinteä omaisuus 8	Muut saamiset 9
			Yhteensä 3	Enintään 1 vuosi 4	Yli 1 vuosi 5				
2004 IV	3 830,1	260,8	1 622,8	78,5	1 544,2	1 246,3	346,2	158,5	195,5
2005 I	4 058,5	288,2	1 692,1	79,3	1 612,8	1 320,2	376,0	163,1	218,8
II	4 313,6	296,4	1 783,0	91,5	1 691,5	1 399,9	417,5	167,6	249,2
III	4 631,3	303,5	1 860,6	101,2	1 759,4	1 553,4	460,0	171,6	282,2
IV	4 788,9	291,0	1 848,1	109,6	1 738,5	1 683,1	505,2	176,1	285,5
2006 I ^(p)	5 190,4	315,0	1 904,6	139,2	1 765,4	1 894,1	567,7	177,4	331,7

2. Velat

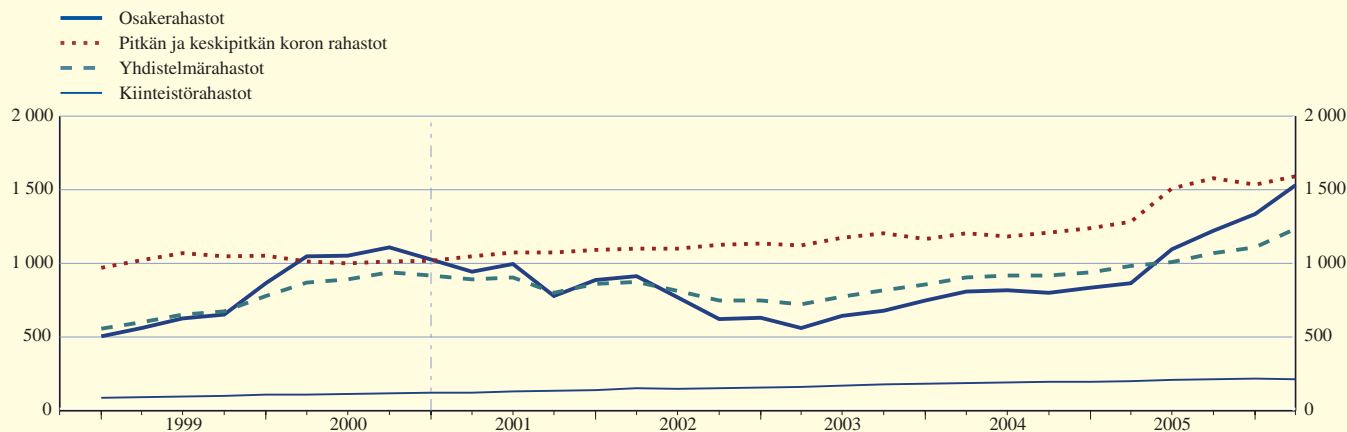
	Yhteensä 1	Talletukset ja lainat 2	Rahasto-osuudet 3	Muut velat 4
2005 I	4 058,5	61,7	3 798,0	198,8
II	4 313,6	58,7	4 034,4	220,4
III	4 631,3	60,5	4 351,7	219,1
IV	4 788,9	61,6	4 516,9	210,5
2006 I ^(p)	5 190,4	73,1	4 863,7	253,7

3. Varat/velat yhteensä rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä 1	Rahastot rahastotyypin mukaan				Rahastot sijoittajatyypin mukaan		
		Osakerahastot 2	Pitkän ja keskipitkän koron rahastot 3	Yhdistelmärahastot 4	Kiinteistörahastot 5	Muut rahastot 6	Yleisölle tarjottavat rahastot 7	Rajoitetulle sijoittajajoukolla tarjottavat rahastot 8
2004 IV	3 830,1	836,8	1 238,7	941,4	196,8	616,5	2 851,0	979,1
2005 I	4 058,5	864,6	1 285,8	984,4	201,1	722,6	3 041,4	1 017,0
II	4 313,6	1 097,2	1 510,2	1 011,1	207,1	488,0	3 245,7	1 067,9
III	4 631,3	1 224,8	1 581,9	1 071,1	213,2	540,3	3 507,6	1 123,8
IV	4 788,9	1 335,8	1 538,0	1 109,2	215,8	590,1	3 658,8	1 130,1
2006 I ^(p)	5 190,4	1 530,2	1 592,5	1 237,5	213,4	616,8	3 995,4	1 195,0

K14 Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä

(miljardia euroa)

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Rahastotyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
			Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Osakerahastot									
2004 IV	836,8	30,9	37,0	4,1	32,9	705,8	32,2	-	30,9
2005 I	864,6	33,8	37,0	4,0	33,0	729,9	33,3	-	30,6
II	1 097,2	45,0	41,6	4,5	37,1	936,5	40,0	-	34,1
III	1 224,8	48,3	43,4	4,9	38,5	1 044,8	52,4	-	35,9
IV	1 335,8	50,8	45,8	5,7	40,2	1 145,4	60,3	-	33,5
2006 I ^(p)	1 530,2	55,0	51,4	6,3	45,1	1 308,2	71,0	-	44,6
Pitkän ja keskipitkän koron rahastot									
2004 IV	1 238,7	84,1	1 020,9	43,6	977,3	39,9	29,4	-	64,3
2005 I	1 285,8	97,8	1 046,0	44,8	1 001,2	39,4	34,5	-	68,0
II	1 510,2	110,5	1 229,5	58,4	1 171,1	38,4	40,1	-	91,7
III	1 581,9	110,3	1 289,1	67,0	1 222,1	38,4	43,8	-	100,2
IV	1 538,0	100,0	1 251,7	67,6	1 184,2	38,6	46,3	-	101,3
2006 I ^(p)	1 592,5	108,9	1 286,2	82,6	1 203,6	41,1	49,3	-	107,0
Yhdistelmärahastot									
2004 IV	941,4	55,2	375,4	21,8	353,6	304,9	149,7	0,3	55,9
2005 I	984,4	61,1	388,4	22,5	365,9	315,0	155,3	0,2	64,5
II	1 011,1	65,5	418,3	21,2	397,0	277,6	170,2	0,2	79,4
III	1 071,1	67,0	426,0	21,7	404,3	301,2	185,5	0,2	91,3
IV	1 109,2	60,9	440,9	26,9	413,9	315,5	202,0	0,1	89,9
2006 I ^(p)	1 237,5	68,0	464,8	38,1	426,7	349,2	238,4	0,1	117,0
Kiinteistörahastot									
2004 IV	196,8	15,7	7,6	0,7	6,9	1,0	7,5	156,3	8,7
2005 I	201,1	14,3	8,4	0,7	7,7	1,1	7,5	160,8	9,0
II	207,1	14,0	8,2	0,8	7,5	1,1	7,6	167,1	9,0
III	213,2	15,2	8,8	1,2	7,6	1,3	8,1	171,0	8,7
IV	215,8	14,2	7,8	1,5	6,3	1,4	6,9	175,1	10,4
2006 I ^(p)	213,4	14,4	6,1	1,7	4,4	1,8	4,4	176,6	10,1

2. Sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
Yleisölle tarjottavat rahastot							
2004 IV	2 851,0	217,9	1 077,4	999,7	261,0	137,5	157,6
2005 I	3 041,4	241,7	1 134,4	1 058,3	285,7	141,1	180,2
II	3 245,7	247,7	1 207,1	1 125,1	313,7	144,8	207,3
III	3 507,6	251,6	1 261,0	1 257,9	353,3	146,5	237,4
IV	3 658,8	242,4	1 277,5	1 371,0	381,0	150,1	236,8
2006 I ^(p)	3 995,4	262,6	1 334,8	1 549,5	427,5	150,3	270,7
Rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot							
2004 IV	979,1	42,9	545,4	246,7	85,3	21,0	37,9
2005 I	1 017,0	46,6	557,7	261,9	90,3	22,0	38,6
II	1 067,9	48,7	575,9	274,8	103,9	22,8	41,9
III	1 123,8	51,9	599,6	295,5	106,7	25,2	44,8
IV	1 130,1	48,6	570,6	312,0	124,3	25,9	48,7
2006 I ^(p)	1 195,0	52,4	569,8	344,6	140,2	27,1	61,0

Lähde: EKP.

RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO

3.1 Ei-rahoitussektorin rahoitusvarojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

	Yhteensä		Käteinen ja talletukset							Lisätieto: Muiden kuin rahalaitosten talletukset pankeissa euroalueen ulkopuolella	
	Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen rahalaitoksissa	Talletukset muissa kuin rahalaitoksissa		
			Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset	Irtisanomisehtoiset	Repot				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2004 IV	16 671,1	6 346,6	412,2	5 435,0	2 165,2	1 577,9	1 603,7	88,2	162,4	337,0	336,1
2005 I	16 942,1	6 358,0	409,6	5 432,8	2 174,3	1 560,0	1 620,0	78,5	187,4	328,2	371,9
II	17 391,6	6 528,6	431,8	5 549,2	2 448,4	1 552,8	1 471,1	76,8	211,5	336,1	369,0
III	17 731,1	6 528,9	439,9	5 565,0	2 440,3	1 571,7	1 475,5	77,6	182,4	341,5	396,6
IV	18 163,8	6 730,1	465,5	5 732,3	2 559,1	1 604,0	1 489,0	80,3	173,6	358,8	369,2
2006 I	18 648,2	6 751,9	459,7	5 733,8	2 517,7	1 628,9	1 506,3	80,9	193,1	365,3	377,7
Taloustoimet											
2004 IV	162,6	160,1	28,0	159,4	65,2	49,9	38,9	5,4	-41,7	14,4	-16,3
2005 I	148,8	16,3	-2,6	-4,0	7,4	-17,4	15,7	-9,7	25,0	-2,1	26,7
II	303,0	166,7	22,2	110,0	110,9	-10,1	10,9	-1,7	24,1	10,4	-9,5
III	95,1	3,5	8,1	16,7	-7,3	18,8	4,4	0,7	-29,4	8,1	14,2
IV	296,2	207,0	25,6	170,7	119,2	34,9	14,2	2,4	-8,9	19,6	-6,7
2006 I	149,6	27,2	-5,8	4,2	-40,5	26,7	17,4	0,6	19,6	9,3	9,0
Kasvuvauhdit											
2004 IV	4,8	6,1	17,2	5,1	7,1	1,6	6,2	3,6	3,9	11,6	3,8
2005 I	4,7	5,9	16,5	5,1	7,9	1,5	5,6	-3,3	1,7	9,5	5,1
II	4,5	6,0	15,8	5,5	9,0	1,8	4,9	-3,2	-5,5	11,3	3,5
III	4,3	5,6	14,5	5,3	8,4	2,7	4,5	-6,3	-10,8	9,6	4,3
IV	5,1	6,2	12,9	5,4	10,6	1,7	2,8	-9,3	6,7	10,7	7,4
2006 I	5,0	6,4	12,2	5,6	8,4	4,5	2,9	2,7	2,9	14,4	1,9
Muut arvopaperit kuin osakkeet											
Osakkeet¹⁾											
	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Rahasto-osuudet	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Yhteensä	Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Kannat											
2004 IV	1 967,2	230,1	1 737,1	4 161,0	2 182,6	1 978,4	405,0	4 196,3	3 814,4	381,9	
2005 I	1 952,8	226,7	1 726,1	4 322,0	2 290,0	2 032,0	411,1	4 309,3	3 918,8	390,5	
II	1 994,7	234,3	1 760,4	4 452,0	2 363,3	2 088,6	408,3	4 416,3	4 022,8	393,6	
III	1 980,7	229,0	1 751,6	4 709,7	2 540,4	2 169,3	409,2	4 511,9	4 114,1	397,8	
IV	1 971,2	212,7	1 758,5	4 840,0	2 662,7	2 177,3	399,2	4 622,4	4 222,2	400,3	
2006 I	2 032,7	250,1	1 782,7	5 123,8	2 908,4	2 215,4	381,0	4 739,8	4 333,1	406,7	
Taloustoimet											
2004 IV	-0,3	3,6	-3,9	-60,2	-49,0	-11,2	-16,4	63,0	59,9	3,1	
2005 I	21,1	-3,0	24,1	36,4	1,8	34,6	6,3	75,1	66,5	8,6	
II	27,5	8,7	18,8	36,3	19,9	16,4	-1,1	72,5	69,3	3,2	
III	-7,8	0,7	-8,5	25,9	-7,7	33,6	3,0	73,5	69,4	4,1	
IV	8,3	-17,1	25,4	5,5	6,9	-1,3	-8,7	75,3	72,9	2,4	
2006 I	64,5	36,9	27,7	-36,4	-50,3	13,9	4,8	94,2	87,3	6,9	
Kasvuvauhdit											
2004 IV	3,9	36,4	0,8	1,5	1,3	1,7	-1,6	6,7	6,8	5,8	
2005 I	4,0	17,8	2,6	1,5	1,1	1,9	-3,3	6,5	6,6	5,4	
II	3,2	8,6	2,6	0,7	-0,9	2,4	-3,4	6,7	6,9	5,0	
III	2,0	4,7	1,7	1,0	-1,7	3,7	-2,0	6,9	7,1	5,0	
IV	2,5	-4,6	3,4	2,5	1,0	4,2	-0,1	7,1	7,3	4,8	
2006 I	4,7	12,9	3,7	0,7	-1,4	3,1	-0,5	7,3	7,6	4,3	

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

3.2 Ei-rahoitussektorin velkojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

	Yhteensä 1	Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallisestoreittain											Lisätieto: Muiden kuin rahalaitosten lainat euroalueen ulkopuolelta 13	
		Yhteensä		Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ¹⁾				
		Euroalueen raha- laitoksista 3	Yhteensä 4	Lyhyt- aikaiset 5	Pitkä- aikaiset 6	Yhteensä 7	Lyhyt- aikaiset 8	Pitkä- aikaiset 9	Yhteensä 10	Lyhyt- aikaiset 11	Pitkä- aikaiset 12			
Kannat														
2004	IV	17 876,7	8 935,5	7 794,7	929,7	80,8	848,9	3 780,5	1 191,4	2 589,1	4 225,3	292,4	3 932,9	435,0
2005	I	18 241,5	9 023,3	7 877,9	924,3	77,4	846,9	3 811,0	1 190,4	2 620,6	4 287,9	292,1	3 995,8	451,3
	II	18 792,7	9 240,4	8 110,3	925,7	82,2	843,5	3 907,2	1 239,2	2 668,0	4 407,4	302,7	4 104,7	518,3
	III	19 255,7	9 365,9	8 240,1	929,9	87,5	842,4	3 938,2	1 221,8	2 716,4	4 497,7	300,2	4 197,5	527,8
	IV	19 520,9	9 590,3	8 450,6	936,8	79,8	857,1	4 039,9	1 262,2	2 777,8	4 613,5	306,6	4 306,9	586,0
2006	I	20 163,4	9 829,5	8 645,2	931,7	86,7	845,0	4 181,7	1 286,5	2 895,2	4 716,2	302,7	4 413,5	654,2
Taloustoimet														
2004	IV	107,7	145,0	139,7	1,9	-9,2	11,1	55,6	23,1	32,4	87,5	5,8	81,7	1,7
2005	I	237,8	102,2	87,2	-6,2	-3,4	-2,8	43,4	5,8	37,6	65,0	0,7	64,3	7,6
	II	337,4	200,7	187,8	0,8	4,8	-4,0	84,8	39,3	45,5	115,1	10,4	104,6	60,9
	III	212,6	130,5	133,4	4,4	5,3	-0,9	33,6	-16,6	50,2	92,4	-2,5	94,9	23,4
	IV	285,7	269,0	227,0	14,4	-7,5	21,9	132,0	46,1	85,9	122,7	6,6	116,0	53,9
2006	I	299,9	203,5	176,7	-5,9	6,9	-12,8	120,6	21,7	98,9	88,8	-2,3	91,1	50,6
Kasvuvauhdit														
2004	IV	4,3	5,0	5,9	-0,9	-1,7	-0,8	3,3	2,0	4,0	8,1	1,9	8,6	2,3
2005	I	4,5	5,6	6,0	-2,0	-10,1	-1,1	4,8	3,1	5,5	8,2	3,9	8,5	1,7
	II	4,8	6,1	6,6	-0,9	-10,1	0,1	5,1	4,8	5,3	8,6	4,9	8,9	16,7
	III	5,1	6,6	7,1	0,1	-2,8	0,4	5,8	4,4	6,5	8,7	5,0	9,0	21,9
	IV	6,0	7,9	8,2	1,4	-0,9	1,7	7,8	6,3	8,5	9,4	5,2	9,7	33,5
2006	I	6,2	8,9	9,2	1,5	12,4	0,5	9,7	7,6	10,7	9,8	4,2	10,2	41,8

	Yhteensä 14	Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain						Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet 21	Julkis- yhteisöjen talletus- velka 22	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka 23	
		Julkisyhteisöt			Yritykset						
		Yhteensä 15	Lyhytaikaiset 16	Pitkäaikaiset 17	Yhteensä 18	Lyhytaikaiset 19	Pitkäaikaiset 20				
Kannat											
2004	IV	5 371,4	4 718,9	590,8	4 128,0	652,5	221,3	431,1	2 980,4	288,5	300,9
2005	I	5 496,8	4 835,2	601,3	4 233,8	661,7	235,5	426,2	3 138,6	279,1	303,7
	II	5 708,2	5 031,5	622,8	4 408,7	676,7	240,7	436,0	3 243,6	293,6	307,0
	III	5 703,1	5 025,5	610,6	4 414,9	677,6	237,2	440,4	3 580,2	296,1	310,5
	IV	5 629,7	4 960,4	586,5	4 373,9	669,3	235,6	433,7	3 675,5	311,7	313,7
2006	I	5 614,3	4 941,1	595,9	4 345,1	673,3	246,9	426,4	4 082,8	319,6	317,1
Taloustoimet											
2004	IV	-50,9	-41,6	-25,1	-16,5	-9,3	-7,3	-1,9	2,7	7,0	4,0
2005	I	137,4	123,6	9,1	114,5	13,8	15,4	-1,6	4,7	-9,3	2,8
	II	117,4	111,1	22,7	88,4	6,3	5,0	1,3	1,4	14,5	3,3
	III	-3,2	-3,1	-12,1	9,0	-0,1	-3,6	3,4	79,3	2,6	3,4
	IV	-21,4	-18,5	-24,0	5,5	-2,9	-4,4	1,5	20,5	14,4	3,2
2006	I	87,7	79,3	9,7	69,6	8,4	11,3	-2,9	-2,5	7,9	3,4
Kasvuvauhdit											
2004	IV	4,9	5,2	6,2	5,1	2,3	8,4	-0,6	0,5	8,4	4,6
2005	I	4,8	4,8	1,0	5,3	5,5	8,4	4,0	0,5	4,6	4,5
	II	4,8	5,0	1,2	5,6	3,0	4,3	2,3	0,5	7,1	4,5
	III	3,7	4,0	-0,9	4,8	1,6	4,2	0,3	3,2	5,3	4,5
	IV	4,3	4,5	-0,7	5,3	2,6	5,6	1,1	3,6	7,7	4,2
2006	I	3,3	3,5	-0,6	4,1	1,8	3,5	0,8	3,1	14,1	4,4

Lähde: EKP.

1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3.3 Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusvarojen ja velkojen pääerät
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

	Rahoitusvarojen pääerät											
	Yhteensä	Talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Lainat			Muut arvopaperit kuin osakkeet		
		Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat												
2004 IV	4 239,1	583,2	59,2	500,8	2,5	20,8	357,0	62,6	294,4	1 731,1	84,0	1 647,1
2005 I	4 361,1	597,0	65,7	508,8	2,7	19,8	356,6	63,1	293,5	1 774,7	83,4	1 691,3
II	4 497,5	595,8	61,2	511,3	2,7	20,6	352,6	64,7	287,9	1 840,3	83,8	1 756,5
III	4 673,2	602,9	60,0	517,7	2,7	22,4	359,6	70,6	289,1	1 889,0	81,9	1 807,2
IV	4 765,8	612,6	67,8	521,6	2,6	20,6	363,3	76,6	286,7	1 918,9	85,7	1 833,2
2006 I	4 935,2	613,0	65,6	525,2	2,5	19,7	377,1	81,0	296,0	1 941,2	89,5	1 851,7
Taloustoimet												
2004 IV	59,3	9,9	-1,7	10,6	0,2	0,7	-8,3	-0,6	-7,8	49,6	4,1	45,5
2005 I	89,0	12,5	6,4	6,9	0,2	-1,0	-2,3	0,9	-3,2	50,1	-0,5	50,6
II	60,7	-2,0	-5,3	2,2	0,2	0,8	-4,2	1,6	-5,8	36,2	-0,6	36,8
III	85,5	7,1	-1,2	6,4	0,1	1,8	2,4	1,3	1,1	38,8	-2,0	40,8
IV	77,0	8,7	7,4	3,1	0,0	-1,9	1,7	5,5	-3,8	46,3	3,0	43,4
2006 I	88,4	0,6	-2,0	3,6	-0,1	-0,8	5,7	4,4	1,3	43,3	3,9	39,4
Kasvuvauhdit												
2004 IV	6,2	7,4	1,2	8,2	-12,0	7,8	-0,7	2,4	-1,4	10,2	13,8	10,1
2005 I	5,9	6,8	2,2	8,3	-11,6	-10,5	-3,5	1,4	-4,5	9,9	8,4	9,9
II	6,4	5,1	1,8	5,7	23,8	-2,8	-4,2	2,6	-5,7	10,2	4,9	10,5
III	7,1	4,8	-2,8	5,3	30,1	12,0	-3,4	5,1	-5,2	10,5	1,5	10,9
IV	7,4	4,5	12,5	3,7	18,4	-0,8	-0,7	14,9	-4,0	9,9	-0,1	10,4
2006 I	7,1	2,4	-1,7	3,0	7,2	-0,3	1,6	20,4	-2,5	9,3	5,1	9,5

	Rahoitusvarojen pääerät						Velkojen pääerät						
	Osakkeet ¹⁾				Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	Yhteensä	Lainat euroalueen raha- laitoksista ja muista rahoituslaitoksista		Muut arvopaperit kuin osak- keet	Noteeratut osakkeet	Vakuutustekninen vastuuvulka		
	Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet			Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista			Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
					13	14			15	16			
Kannat													
2004 IV	1 439,1	683,9	755,3	67,4	128,7	4 371,6	79,5	48,6	21,1	207,9	4 063,0	3 469,7	593,3
2005 I	1 500,6	713,1	787,5	67,1	132,3	4 511,7	90,1	58,2	21,4	220,3	4 179,9	3 574,6	605,4
II	1 574,3	745,1	829,3	87,1	134,4	4 635,8	92,8	63,8	21,5	223,3	4 298,1	3 688,8	609,3
III	1 684,7	815,7	869,1	88,0	136,9	4 724,8	92,4	65,2	22,1	251,2	4 359,1	3 778,8	580,3
IV	1 732,0	837,5	894,5	81,0	139,0	4 874,8	65,0	64,6	22,1	285,9	4 501,8	3 881,4	620,3
2006 I	1 865,0	911,3	953,7	80,2	139,0	5 027,3	82,4	81,9	22,2	298,7	4 623,9	3 993,0	631,0
Taloustoimet													
2004 IV	7,0	-0,2	7,2	5,1	1,1	43,2	-11,0	-3,6	-0,1	0,1	54,2	50,5	3,7
2005 I	25,2	7,0	18,2	-0,3	3,5	84,0	9,7	8,6	0,6	0,0	73,6	61,6	12,0
II	28,7	4,5	24,2	6,7	2,0	74,9	2,8	5,5	0,0	0,5	71,6	67,4	4,2
III	34,6	17,1	17,6	1,0	2,5	75,5	-0,4	1,4	0,5	1,1	74,3	67,6	6,7
IV	18,8	-4,7	23,5	-8,0	1,5	79,6	-0,5	-0,6	0,1	4,0	76,0	70,8	5,2
2006 I	35,0	2,4	32,6	-0,9	3,8	112,6	17,3	17,2	0,0	0,1	95,2	84,6	10,6
Kasvuvauhdit													
2004 IV	2,8	0,8	4,7	4,8	6,1	6,2	5,5	36,9	-9,1	1,6	6,5	6,8	4,7
2005 I	3,4	1,9	4,8	6,3	6,3	6,0	5,4	23,7	-6,7	1,2	6,3	6,6	4,6
II	5,3	3,1	7,4	17,3	7,0	6,2	3,5	17,6	-6,0	1,4	6,6	7,0	4,3
III	6,8	4,3	9,1	20,2	7,1	6,5	1,2	22,8	5,0	0,9	6,9	7,3	4,5
IV	7,5	3,5	11,0	-0,9	7,4	7,2	14,5	30,8	6,2	2,7	7,3	7,7	4,7
2006 I	7,8	2,7	12,4	-1,8	7,4	7,6	21,2	40,4	3,2	2,6	7,6	8,1	4,4

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

3.4 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus vuosittain
(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

1. Kaikki euroalueen sektorit

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta					Rahoitusvarojen nettohankinta							
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Varastojen muutokset ¹⁾	Valmistamattomat varat	Yhteensä	Monetairinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekninen vastuuvulka	Muut sijoitukset, netto ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999	508,0	1 353,7	-871,5	25,7	0,1	3 313,5	-1,3	566,5	499,5	879,5	1 090,1	264,7	14,4
2000	565,4	1 456,0	-927,2	36,3	0,3	3 282,1	-1,3	369,1	334,9	797,9	1 506,6	251,4	23,5
2001	517,6	1 483,0	-976,7	10,6	0,6	2 797,7	0,5	583,2	578,4	693,8	727,1	254,4	-39,6
2002	453,0	1 481,8	-1 013,9	-15,3	0,5	2 545,7	-0,9	802,0	376,5	520,7	599,7	226,2	21,5
2003	464,0	1 507,3	-1 043,4	-0,3	0,4	2 756,8	-1,7	737,8	576,0	613,6	577,0	240,9	13,2
2004	509,7	1 573,2	-1 086,0	22,6	-0,2	3 148,8	-1,6	1 007,4	647,0	710,5	520,3	257,7	7,6

	Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾				Velkojen nettohankinta					
	Yhteensä	Bruttosäästö	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Saadut pääoman siirrot, netto	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekninen vastuuvulka
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1999	488,6	1 347,3	-871,5	12,8	3 333,0	842,5	554,4	773,5	894,5	268,0
2000	505,3	1 419,7	-927,2	12,8	3 342,1	507,7	474,0	903,2	1 200,7	256,6
2001	481,8	1 451,1	-976,7	7,4	2 833,4	614,0	512,4	673,2	773,1	260,7
2002	517,9	1 521,3	-1 013,9	10,6	2 480,7	637,8	437,7	565,4	610,0	229,8
2003	500,3	1 528,8	-1 043,4	14,9	2 720,5	672,9	587,1	581,0	629,1	250,4
2004	538,9	1 608,4	-1 086,0	16,5	3 119,5	1 120,9	684,5	548,1	506,5	259,5

2. Yritykset

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾		Velkojen nettohankinta			
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Bruttosäästö	Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	257,5	728,5	-489,2	619,9	29,9	79,6	187,4	319,4	96,6	529,8	780,8	46,8	433,4	289,7
2000	380,8	803,4	-524,2	938,4	68,2	68,5	244,2	543,7	83,4	557,3	1 235,8	70,3	632,6	521,1
2001	279,6	821,3	-554,9	623,3	106,5	45,6	183,2	234,3	95,6	587,9	807,3	104,1	381,0	310,8
2002	219,8	810,8	-576,9	408,8	24,9	22,1	65,5	256,7	123,2	639,8	505,3	17,8	268,5	206,5
2003	218,6	814,5	-592,0	378,0	91,2	-26,0	150,5	202,1	116,3	663,2	480,2	72,5	210,4	183,5
2004	254,8	850,6	-614,2	267,5	83,5	-48,6	85,2	164,9	156,0	714,6	366,3	16,8	165,9	170,5

3. Kotitaloudet⁵⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾		Velkojen nettohankinta		Lisätieto:	
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekninen vastuuvulka	Yhteensä	Bruttosäästö	Yhteensä	Lainat	Käytettävissä olevat bruttotulot	Bruttosäästämisaste ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	199,1	427,4	-232,9	472,0	116,6	-60,7	190,4	250,0	400,9	608,5	270,3	268,8	4 230,0	14,2
2000	201,4	445,2	-245,1	422,5	78,7	28,8	119,8	245,5	392,7	612,0	231,3	229,3	4 436,0	13,7
2001	184,8	443,9	-257,6	433,2	168,1	59,4	35,7	234,2	435,9	675,6	182,1	180,4	4 667,4	14,3
2002	185,9	455,4	-267,9	493,2	219,6	16,2	0,1	216,3	458,1	719,0	221,0	218,9	4 824,2	14,7
2003	190,1	465,1	-278,6	531,0	217,5	-45,6	92,3	240,0	470,7	735,9	250,4	248,3	4 958,7	14,7
2004	202,5	491,4	-291,9	601,6	237,3	62,8	18,9	246,4	485,9	761,9	318,1	315,8	5 128,9	14,7

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää arvoesineiden nettohankinnat.
- 2) Ei sisällä johdannaisia.
- 3) Johdannaiset ja muut saamiset/velat.
- 4) Muutokset johtuvat säästämisestä ja saaduista pääomansiirroista, netto, kiinteän pääoman kuluminen huomioita ottaen.
- 5) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 6) Bruttosäästö jaettuna käytettävissä olevilla tuloilla ja eläkerahastojen saamisten nettomääräisellä kasvulla.

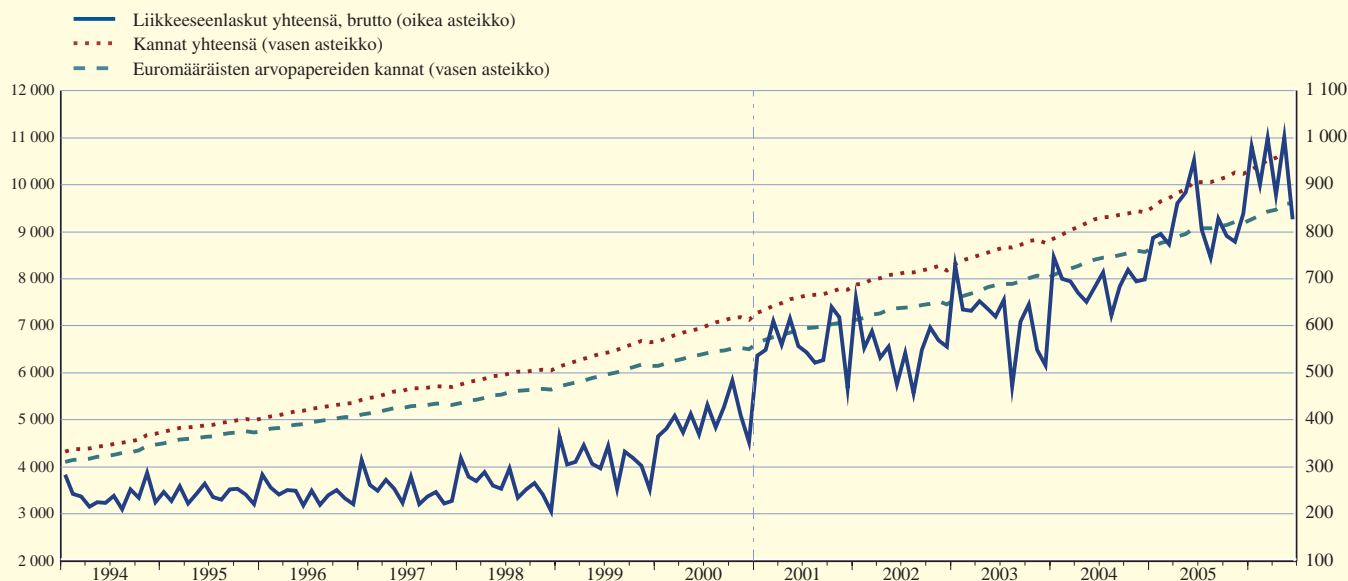
4

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan (miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvuuhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

	Euromääräiset yhteensä ¹⁾			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Euromääräiset			Kaikki valuutat						
				Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti		
	Yhteensä												
2005	kesä	10 641,1	1 026,7	193,4	9 077,5	902,7	125,1	10 049,5	952,3	134,8	8,1	128,3	9,0
	heinä	10 618,3	818,5	-23,0	9 080,4	762,7	2,8	10 055,8	804,1	5,9	7,6	14,2	8,1
	elo	10 625,7	757,8	3,7	9 073,1	705,2	-11,1	10 057,6	744,4	-2,7	7,4	39,4	7,0
	syys	10 724,6	893,7	100,3	9 109,1	786,9	37,3	10 111,7	828,1	46,1	7,4	45,9	7,3
	loka	10 739,1	797,5	14,8	9 145,2	744,1	36,3	10 165,7	790,7	53,1	7,5	53,7	6,4
	marras	10 817,3	801,5	79,8	9 206,0	734,4	62,3	10 255,0	779,4	76,7	7,6	73,5	7,3
	joulu	10 831,5	870,7	13,0	9 183,2	794,4	-23,9	10 237,1	838,3	-24,8	7,6	74,9	6,1
2006	tammi	10 880,7	971,9	55,1	9 262,0	927,4	84,7	10 321,1	982,4	103,9	7,7	62,9	7,1
	helmi	10 988,4	917,5	105,1	9 340,8	845,8	76,1	10 428,5	900,7	89,6	7,3	62,0	7,5
	maalis	11 143,2	1 054,2	154,6	9 423,1	939,4	82,1	10 514,9	999,9	99,3	7,7	72,5	8,1
	huhti	11 164,5	872,7	18,0	9 474,5	821,1	48,3	10 573,3	878,8	67,9	7,3	56,1	8,1
	touko	11 290,6	1 019,2	126,1	9 588,3	950,7	113,7	10 695,6	1 000,4	127,1	7,8	90,0	8,3
	kesä	11 341,5	876,9	56,6	9 602,5	778,6	19,7	10 719,8	826,9	27,6	6,7	20,0	7,2
	Pitkäaikaiset												
2005	kesä	9 679,5	306,1	183,5	8 242,7	238,6	146,7	9 092,5	261,1	156,8	8,9	132,7	10,3
	heinä	9 678,9	160,1	-0,9	8 235,8	131,4	-7,0	9 088,9	146,1	-2,4	8,4	8,1	8,8
	elo	9 677,6	86,9	-4,9	8 222,8	63,8	-16,8	9 086,4	77,3	-9,3	8,1	28,3	7,4
	syys	9 745,4	188,6	68,6	8 265,6	143,8	43,5	9 146,3	163,3	54,9	8,0	47,5	7,5
	loka	9 776,9	166,5	32,5	8 283,2	137,4	18,4	9 180,7	159,3	31,6	8,0	44,8	6,8
	marras	9 859,3	168,3	83,3	8 348,2	131,9	65,8	9 270,3	152,6	80,5	8,2	76,7	7,7
	joulu	9 902,9	178,3	41,8	8 375,1	147,1	25,2	9 302,8	165,9	27,4	8,3	72,1	6,2
2006	tammi	9 945,8	195,9	48,2	8 414,3	173,5	44,5	9 342,9	195,4	56,9	8,1	57,3	7,3
	helmi	10 035,5	214,8	88,2	8 475,7	170,4	59,8	9 428,5	196,0	72,0	7,6	49,7	7,8
	maalis	10 134,4	246,9	99,2	8 547,4	195,9	72,1	9 498,1	221,7	80,5	7,8	61,0	8,1
	huhti	10 169,0	172,6	33,0	8 576,4	140,8	27,6	9 534,4	168,8	46,4	7,5	47,8	8,1
	touko	10 266,7	202,4	97,8	8 661,8	166,4	85,4	9 627,3	186,0	95,1	7,7	63,1	7,7
	kesä	10 319,8	191,9	54,7	8 723,5	164,2	63,2	9 706,0	185,6	76,0	6,7	48,0	7,1

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut (miljardia euroa)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasonne korotettuna.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yhteensä												
2004	9 415	3 713	737	591	4 124	250	8 278	5 480	223	1 028	1 464	83
2005	10 237	4 109	927	610	4 309	283	9 838	6 983	324	1 032	1 404	95
2005 III	10 112	4 046	842	613	4 340	271	2 377	1 732	49	251	323	21
2005 IV	10 237	4 109	927	610	4 309	283	2 408	1 747	116	250	270	26
2006 I	10 515	4 260	969	620	4 377	289	2 883	2 108	83	258	412	22
2006 II	10 720	4 333	1 031	631	4 426	298	2 706	1 985	102	248	348	22
2006 maaliskuu	10 515	4 260	969	620	4 377	289	1 000	738	33	84	139	6
2006 huhti	10 573	4 294	986	625	4 379	289	879	639	32	82	122	5
2006 touko	10 696	4 352	1 002	639	4 410	293	1 000	752	28	93	118	8
2006 kesä	10 720	4 333	1 031	631	4 426	298	827	594	42	73	108	9
Lyhytaikaiset												
2004	912	447	7	90	362	5	6 338	4 574	44	931	756	33
2005	934	482	7	90	350	5	7 769	6 046	45	942	702	33
2005 III	965	475	7	99	379	5	1 990	1 560	12	235	175	9
2005 IV	934	482	7	90	350	5	1 931	1 531	10	221	160	8
2006 I	1 017	539	7	98	368	5	2 270	1 817	13	242	190	8
2006 II	1 014	531	10	98	371	5	2 166	1 752	14	218	174	8
2006 maaliskuu	1 017	539	7	98	368	5	778	634	4	78	59	3
2006 huhti	1 039	557	8	101	368	5	710	568	5	74	60	3
2006 touko	1 068	579	8	107	370	5	814	675	5	78	54	3
2006 kesä	1 014	531	10	98	371	5	641	509	4	66	59	3
Pitkäaikaiset ¹⁾												
2004	8 503	3 266	729	501	3 762	245	1 939	905	179	97	708	49
2005	9 303	3 627	920	520	3 959	278	2 069	937	279	89	702	61
2005 III	9 146	3 571	835	514	3 961	265	387	172	38	17	148	12
2005 IV	9 303	3 627	920	520	3 959	278	478	216	106	29	109	18
2006 I	9 498	3 720	963	521	4 009	285	613	291	70	15	222	15
2006 II	9 706	3 802	1 022	533	4 055	294	540	233	89	30	174	14
2006 maaliskuu	9 498	3 720	963	521	4 009	285	222	104	28	6	81	3
2006 huhti	9 534	3 737	979	524	4 011	284	169	71	27	8	61	2
2006 touko	9 627	3 774	994	532	4 040	288	186	77	24	15	64	5
2006 kesä	9 706	3 802	1 022	533	4 055	294	186	85	38	7	49	7
Joista pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia												
2004	6 380	1 929	416	410	3 439	186	1 193	408	70	61	620	36
2005	6 711	2 016	458	409	3 610	217	1 227	413	91	54	620	48
2005 III	6 671	2 014	435	412	3 603	207	235	80	8	8	133	8
2005 IV	6 711	2 016	458	409	3 610	217	264	95	35	16	103	14
2006 I	6 812	2 060	475	404	3 648	225	402	156	31	8	195	12
2006 II	6 906	2 080	500	409	3 685	232	329	109	42	18	150	10
2006 maaliskuu	6 812	2 060	475	404	3 648	225	140	49	16	5	68	2
2006 huhti	6 825	2 059	482	404	3 656	224	101	31	14	4	52	1
2006 touko	6 870	2 073	482	410	3 677	227	115	38	7	10	57	3
2006 kesä	6 906	2 080	500	409	3 685	232	113	40	21	4	41	6
Joista pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia												
2004	1 870	1 148	310	77	276	59	620	404	110	32	60	14
2005	2 258	1 343	457	94	304	60	715	429	188	28	58	12
2005 III	2 165	1 310	396	86	315	58	124	76	30	6	8	5
2005 IV	2 258	1 343	457	94	304	60	185	95	70	12	4	4
2006 I	2 331	1 383	483	98	307	60	172	108	39	4	18	3
2006 II	2 425	1 419	518	107	319	61	170	91	47	12	15	4
2006 maaliskuu	2 331	1 383	483	98	307	60	67	43	12	1	10	1
2006 huhti	2 355	1 393	492	100	310	60	52	28	13	4	6	1
2006 touko	2 395	1 409	507	104	313	61	61	33	17	5	4	2
2006 kesä	2 425	1 419	518	107	319	61	56	30	17	3	6	1

Lähde: EKP.

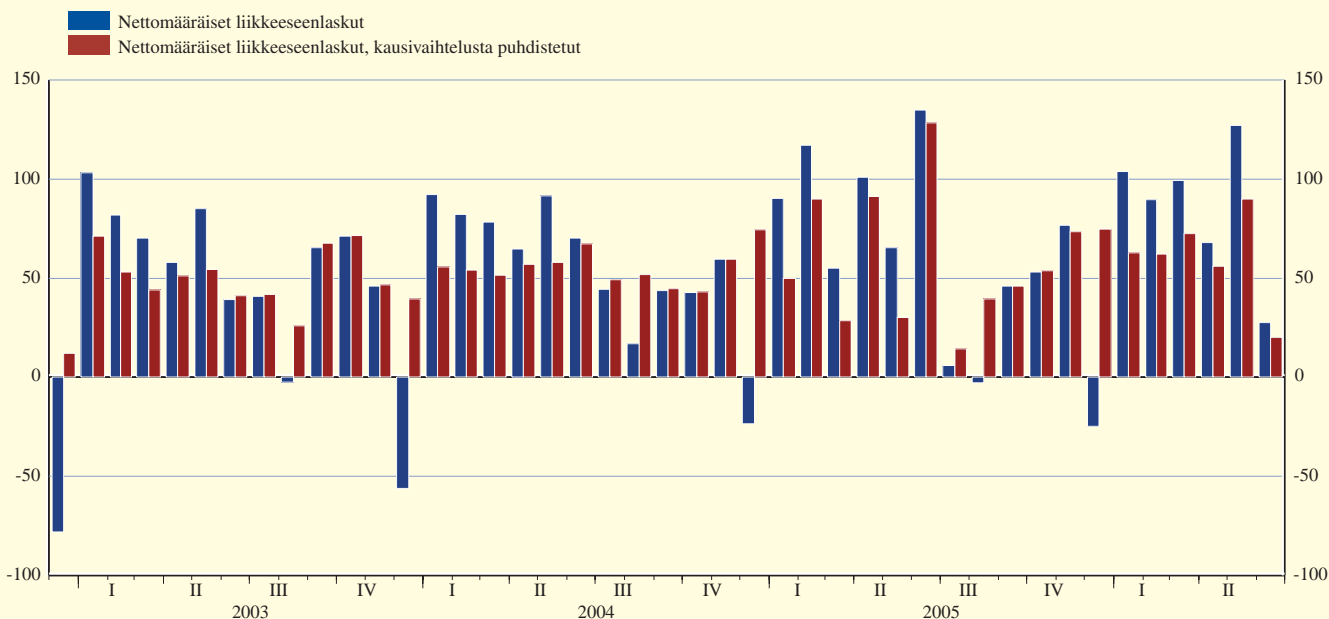
1) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisen velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisen velkapapereiden välillä johtuu nollokorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kausivaihtelusta puhdistamattomat						Kausivaihtelusta puhdistetut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
2004	662,6	350,4	75,2	8,5	197,0	31,5	666,2	354,0	73,1	8,3	199,1	31,7
2005	717,8	315,6	177,1	21,9	170,9	32,2	719,6	319,0	172,9	22,1	173,2	32,4
2005 III	49,3	38,3	12,3	-0,8	-5,0	4,5	99,6	51,9	24,6	2,9	13,4	6,8
2005 IV	105,0	44,8	81,3	-0,2	-33,1	12,3	202,1	78,1	59,2	5,9	47,8	11,0
2006 I	292,8	158,9	44,9	11,0	71,1	6,9	197,4	107,1	65,0	7,6	11,6	6,1
2006 II	222,6	80,4	64,1	17,6	51,5	9,1	166,1	84,8	51,6	10,9	10,3	8,5
2006 maaliskuuhuhti	99,3	54,9	18,5	2,7	22,9	0,3	72,5	36,3	22,5	2,4	10,4	0,9
2006 toukokuu	67,9	38,9	18,5	6,4	4,6	-0,4	56,1	30,7	18,9	4,2	2,4	-0,1
2006 kesä	127,1	59,4	16,5	14,5	32,3	4,3	90,0	51,0	17,9	9,1	7,8	4,3
	27,6	-17,9	29,1	-3,4	14,6	5,2	20,0	3,1	14,8	-2,4	0,2	4,4
	Pitkäaikaiset											
2004	615,2	297,8	73,8	12,1	201,7	29,8	617,8	299,1	71,7	12,0	205,1	30,0
2005	708,5	292,9	177,5	22,3	183,3	32,5	710,1	294,8	173,3	22,3	187,2	32,6
2005 III	43,3	28,1	12,7	5,8	-7,7	4,5	83,9	32,1	25,0	7,8	12,3	6,7
2005 IV	139,5	40,6	81,4	8,6	-3,9	12,7	193,6	68,7	59,4	7,9	45,9	11,6
2006 I	209,4	100,9	45,3	2,8	53,4	7,0	168,1	70,4	65,4	8,0	18,3	6,0
2006 II	217,6	84,1	61,2	13,8	49,2	9,2	158,9	81,9	48,7	7,1	12,5	8,8
2006 maaliskuuhuhti	80,5	36,2	19,1	0,3	24,6	0,3	61,0	19,3	22,9	0,9	17,3	0,6
2006 toukokuu	46,4	21,8	17,2	3,7	4,3	-0,6	47,8	21,5	18,1	4,0	4,4	-0,2
2006 kesä	95,1	35,3	16,3	9,2	29,9	4,5	63,1	25,6	17,5	5,7	9,7	4,6
	76,0	27,0	27,7	0,9	15,0	5,3	48,0	34,8	13,0	-2,5	-1,6	4,4

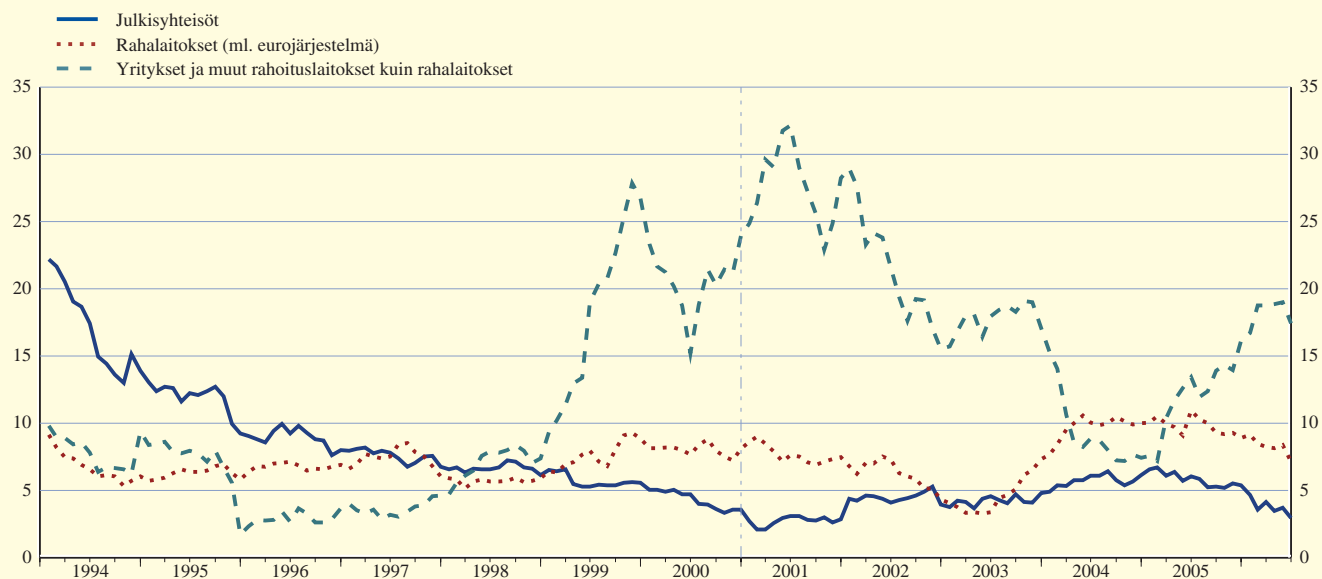
K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

Lähde: EKP.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

	Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						6 kk:n kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti						
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yhteensä													
2005	kesä	8,1	10,5	20,0	3,1	4,5	11,3	9,0	10,3	25,8	4,5	5,4	12,0
	heinä	7,6	10,0	18,7	1,6	4,2	12,9	8,1	10,6	22,3	2,5	4,2	9,9
	elo	7,4	10,0	18,8	2,3	3,7	12,1	7,0	9,6	22,9	1,9	2,5	9,4
	syys	7,4	9,4	21,2	2,9	3,7	11,8	7,3	9,2	23,2	1,9	3,5	10,2
	loka	7,5	9,4	21,4	4,1	3,6	12,2	6,4	8,4	23,5	2,0	2,2	9,0
	marras	7,6	9,4	21,0	3,1	4,0	12,3	7,3	9,2	22,3	1,5	3,4	13,8
	joulu	7,6	8,4	23,7	3,7	4,1	12,9	6,1	6,6	21,4	2,9	2,9	13,9
2006	tammi	7,7	9,1	24,3	3,6	3,7	11,3	7,1	7,7	26,2	4,6	3,2	12,7
	helmi	7,3	8,9	26,9	3,2	2,7	11,9	7,5	8,1	30,9	4,6	2,8	14,2
	maalis	7,7	9,3	27,3	3,1	3,1	11,6	8,1	9,3	31,4	4,5	2,8	13,0
	huhti	7,3	8,9	27,3	2,8	2,6	10,2	8,1	9,3	31,2	3,6	3,0	11,4
	touko	7,8	10,0	26,6	4,2	2,7	12,1	8,3	10,6	31,0	7,1	2,0	10,4
	kesä	6,7	8,0	24,4	4,5	1,9	12,3	7,2	9,5	27,3	6,1	1,0	10,6
Pitkäaikaiset													
2005	kesä	8,9	10,9	19,9	4,4	5,7	11,4	10,3	12,1	26,1	2,7	6,9	11,9
	heinä	8,4	10,3	18,6	2,7	5,4	13,2	8,8	11,0	22,5	2,8	5,1	10,5
	elo	8,1	10,0	18,8	3,5	4,8	12,4	7,4	9,3	23,4	4,6	3,0	9,9
	syys	8,0	9,3	21,2	3,7	4,8	12,2	7,5	8,5	23,7	4,1	3,9	10,5
	loka	8,0	9,2	21,5	4,3	4,7	12,5	6,8	8,4	24,0	5,0	2,3	9,1
	marras	8,2	9,3	21,2	3,7	5,0	13,0	7,7	9,0	22,7	5,6	3,6	14,2
	joulu	8,3	8,9	24,0	4,5	4,9	13,2	6,2	5,8	21,8	6,3	3,0	14,6
2006	tammi	8,1	9,1	24,6	5,1	4,2	11,8	7,3	7,3	26,5	7,4	3,2	13,1
	helmi	7,6	8,5	27,2	6,1	3,0	12,6	7,8	7,7	31,1	7,6	2,9	15,0
	maalis	7,8	8,2	27,7	5,2	3,6	12,1	8,1	7,9	31,8	6,3	3,3	13,6
	huhti	7,5	8,1	27,6	5,4	3,0	10,5	8,1	7,8	31,3	5,8	3,6	12,0
	touko	7,7	8,4	26,8	6,8	3,1	12,5	7,7	7,7	31,0	8,1	2,6	11,0
	kesä	6,7	7,2	24,4	6,1	2,3	12,8	7,1	8,5	26,9	6,0	1,5	10,9

K17 Pitkäaikaisen velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

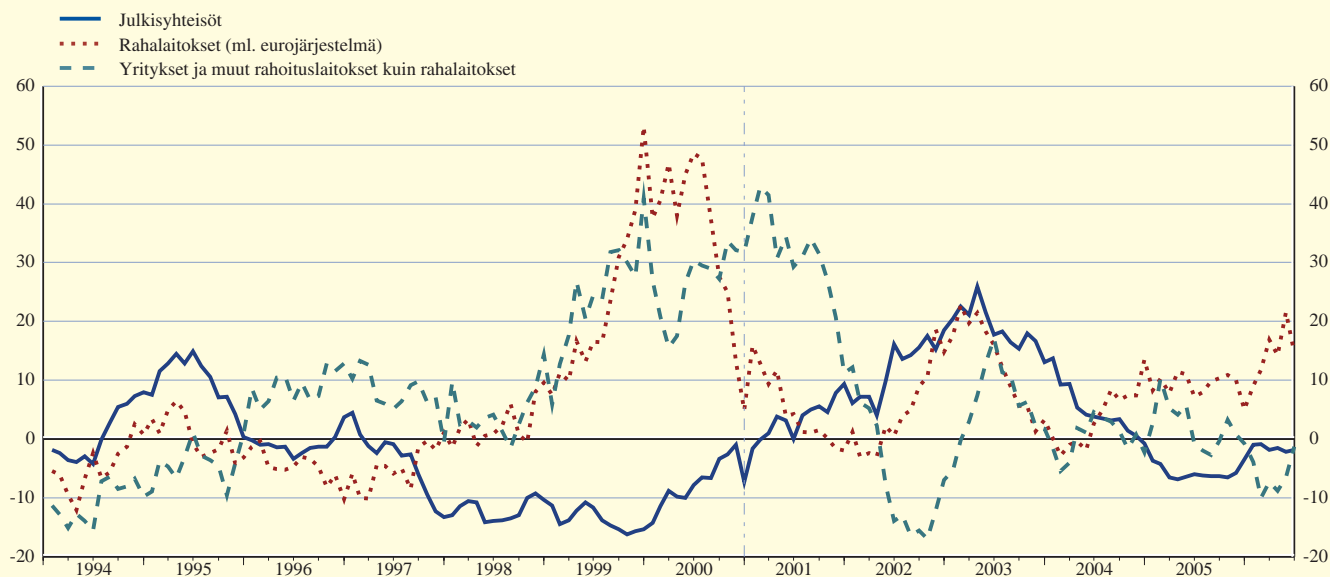
Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa)
(prosenttimuutos)

	Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä												
2004	5,1	3,1	6,5	3,4	5,8	14,7	16,2	18,5	27,1	8,8	0,3	26,5
2005	4,7	3,1	5,7	0,4	5,4	15,0	19,4	18,3	35,8	22,4	9,8	4,7
2005 III	4,5	3,0	6,4	0,7	5,0	15,6	20,7	19,7	38,8	17,5	11,5	1,7
2005 IV	4,7	3,9	6,4	0,5	4,8	15,9	19,1	15,3	43,9	19,5	11,7	1,9
2006 I	4,3	4,3	8,9	0,7	3,5	15,6	19,0	14,3	48,8	24,5	7,8	1,1
2006 II	4,2	4,4	11,7	0,8	3,0	13,6	16,9	11,9	46,1	28,0	3,6	5,1
2006 tammi	4,5	4,6	8,0	0,3	3,9	14,9	19,3	15,1	47,1	24,2	8,6	1,0
2006 helmi	3,9	4,1	9,6	1,3	2,6	16,2	19,1	14,0	51,0	25,2	7,6	0,0
2006 maaliskuu	4,4	4,4	10,3	0,3	3,6	14,5	18,0	12,7	51,3	25,0	4,9	3,2
2006 huhti	4,1	4,3	11,5	0,3	3,1	12,3	17,0	12,3	48,9	26,5	2,0	3,4
2006 touko	4,3	4,7	11,9	1,7	3,0	14,0	17,4	12,2	45,4	29,9	5,1	6,5
2006 kesä	3,8	4,1	13,1	0,8	2,2	14,4	14,4	9,7	38,0	30,1	2,7	7,5
Euromääräiset												
2004	4,8	1,3	10,5	2,0	5,9	14,7	15,6	17,8	27,2	9,1	0,2	25,3
2005	4,3	0,9	9,1	-0,1	5,3	15,3	18,8	17,2	35,2	22,4	10,2	5,3
2005 III	4,1	1,0	9,9	0,4	4,9	16,0	20,5	18,9	38,4	18,3	12,1	2,6
2005 IV	4,2	1,9	8,5	0,6	4,6	16,2	18,3	13,9	41,6	21,1	12,2	2,2
2006 I	3,7	2,4	9,1	0,5	3,5	16,1	18,2	12,9	46,1	26,5	8,2	1,0
2006 II	3,6	2,7	10,0	0,8	3,0	14,0	15,6	10,1	42,0	31,6	3,7	4,0
2006 tammi	3,9	2,7	8,5	0,0	3,9	15,4	18,6	13,7	44,6	26,1	9,0	1,1
2006 helmi	3,3	2,3	9,6	1,3	2,6	16,7	18,3	12,6	47,9	27,3	8,0	-0,4
2006 maaliskuu	3,8	2,7	9,2	0,2	3,5	15,1	17,3	11,5	48,1	27,0	5,0	2,8
2006 huhti	3,5	2,5	10,3	0,3	3,1	12,7	15,8	10,6	44,5	29,9	2,1	2,8
2006 touko	3,8	3,0	10,3	1,6	3,1	14,4	16,1	10,4	41,3	34,0	5,2	4,9
2006 kesä	3,2	2,5	9,8	0,6	2,4	14,7	12,8	7,5	33,7	34,3	2,7	5,9

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

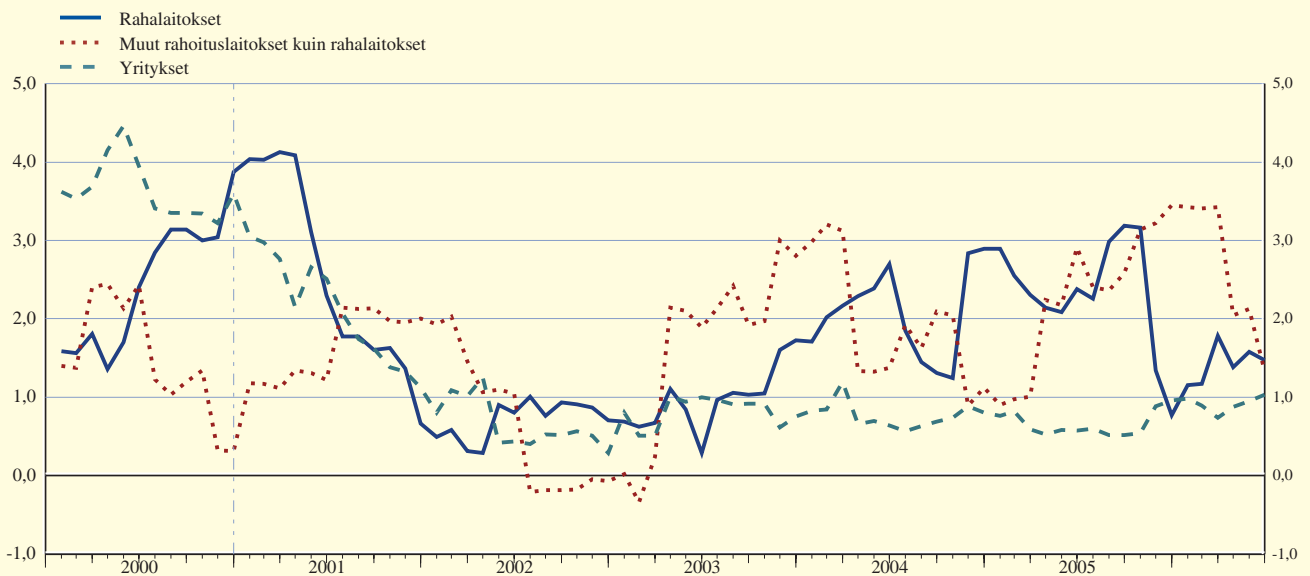
1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti
(kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi, 2001 joulukuu = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2004									
kesä	3 790,1	102,0	1,0	582,5	2,7	364,4	1,4	2 843,2	0,6
heinä	3 679,8	102,1	0,9	562,3	1,8	356,2	1,9	2 761,3	0,6
elo	3 621,2	102,0	0,9	562,5	1,4	355,3	1,6	2 703,4	0,6
syys	3 707,9	102,1	0,9	579,6	1,3	364,2	2,1	2 764,1	0,7
loka	3 787,6	102,2	0,9	598,0	1,2	374,6	2,0	2 815,0	0,7
marras	3 906,5	102,5	1,2	623,9	2,8	388,6	0,9	2 894,1	0,9
joulu	4 033,8	102,6	1,2	643,7	2,9	407,7	1,1	2 982,4	0,8
2005									
tammi	4 138,0	102,6	1,1	662,6	2,9	414,2	0,9	3 061,3	0,8
helmi	4 254,5	102,6	1,1	681,1	2,6	434,1	1,0	3 139,2	0,8
maalis	4 242,4	102,7	0,9	677,7	2,3	424,0	1,0	3 140,7	0,6
huhti	4 094,7	102,9	1,0	656,0	2,1	409,4	2,2	3 029,3	0,5
touko	4 272,7	102,9	1,0	678,1	2,1	424,0	2,2	3 170,5	0,6
kesä	4 381,2	103,1	1,1	698,0	2,4	441,5	2,9	3 241,6	0,6
heinä	4 631,2	103,1	1,0	727,9	2,3	466,7	2,4	3 436,6	0,6
elo	4 605,9	103,1	1,1	723,4	3,0	457,1	2,4	3 425,4	0,5
syys	4 827,2	103,3	1,1	764,1	3,2	483,7	2,6	3 579,3	0,5
loka	4 659,4	103,4	1,2	752,4	3,2	480,5	3,1	3 426,6	0,5
marras	4 882,0	103,7	1,2	809,2	1,3	513,6	3,2	3 559,2	0,9
joulu	5 056,2	103,8	1,2	836,4	0,8	540,8	3,4	3 679,1	1,0
2006									
tammi	5 289,1	103,9	1,3	884,8	1,2	535,8	3,4	3 868,5	1,0
helmi	5 429,2	103,9	1,2	938,8	1,2	561,8	3,4	3 928,7	0,9
maalis	5 629,8	103,9	1,2	962,3	1,8	579,1	3,4	4 088,4	0,7
huhti	5 653,2	104,0	1,1	948,8	1,4	572,9	2,0	4 131,5	0,9
touko	5 364,6	104,2	1,2	896,7	1,6	533,5	2,1	3 934,4	1,0
kesä	5 375,5	104,3	1,1	905,0	1,5	528,6	1,3	3 941,9	1,0

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

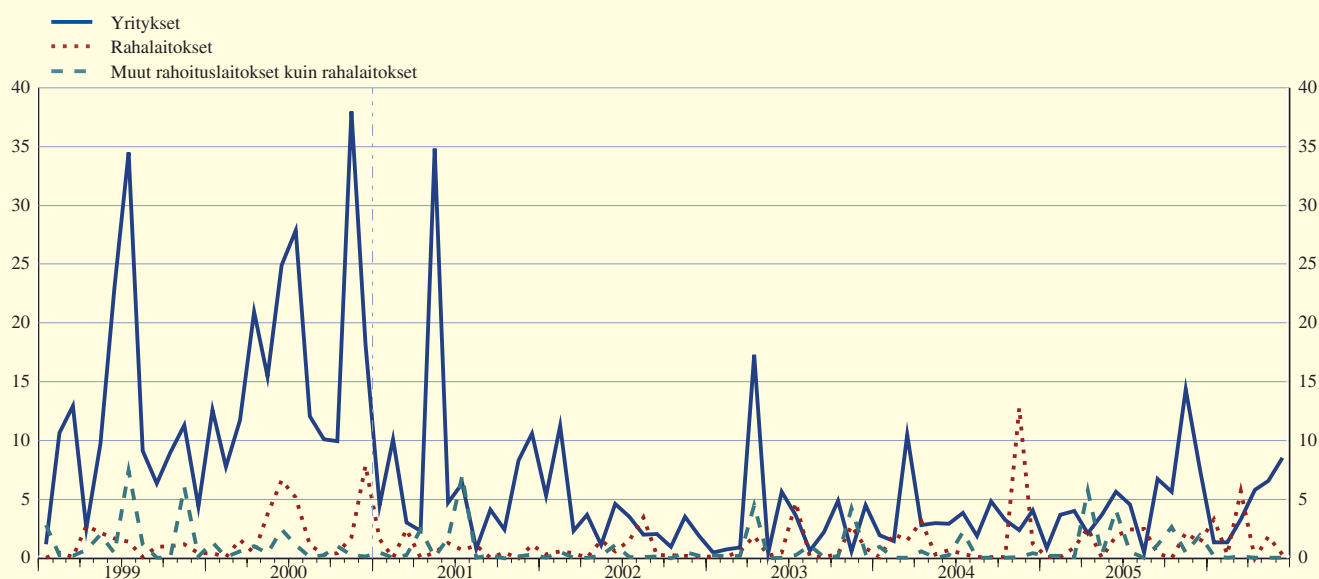
1) Indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Liikkeeseenlaskut kuukauden aikana

	Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004												
kesä	3,9	2,2	1,7	0,7	1,6	-0,9	0,3	0,0	0,2	2,9	0,6	2,4
heinä	6,4	3,8	2,6	0,4	0,0	0,4	2,2	0,0	2,2	3,9	3,8	0,1
elo	2,0	3,1	-1,1	0,1	2,2	-2,1	0,0	0,0	0,0	1,9	1,0	0,9
syys	4,9	2,2	2,8	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,0	0,0	4,8	1,3	3,5
loka	3,3	0,7	2,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	3,2	0,7	2,5
marras	15,3	3,6	11,7	12,8	0,3	12,5	0,1	0,0	0,1	2,4	3,3	-0,9
joulu	5,7	2,2	3,5	1,2	0,0	1,2	0,4	0,1	0,3	4,1	2,1	2,0
2005												
tammi	1,1	1,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,9	1,2	-0,3
helmi	4,0	1,3	2,7	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	3,7	1,2	2,5
maalis	5,0	1,8	3,2	0,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,0	4,0	0,8	3,2
huhti	10,4	2,3	8,1	2,5	0,0	2,5	5,8	0,0	5,7	2,1	2,3	-0,2
touko	4,0	3,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6	-0,3	3,7	2,7	1,0
kesä	11,6	4,9	6,7	1,9	1,0	0,9	4,1	0,7	3,3	5,6	3,2	2,5
heinä	7,5	6,6	0,9	2,4	2,9	-0,4	0,5	0,0	0,5	4,5	3,7	0,8
elo	2,9	2,2	0,8	2,5	0,0	2,5	0,0	0,2	-0,1	0,4	2,0	-1,6
syys	8,2	2,3	5,9	0,4	0,0	0,4	1,1	0,1	1,0	6,7	2,2	4,5
loka	8,3	1,6	6,7	0,0	0,1	-0,1	2,6	0,0	2,6	5,6	1,4	4,2
marras	17,0	3,8	13,2	2,1	0,0	2,1	0,5	0,0	0,5	14,4	3,8	10,6
joulu	10,9	7,3	3,5	1,3	4,3	-3,0	1,9	0,4	1,5	7,6	2,6	5,0
2006												
tammi	4,8	0,8	4,1	3,3	0,0	3,3	0,2	0,0	0,2	1,3	0,7	0,6
helmi	1,7	1,7	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	1,3	1,6	-0,3
maalis	9,1	5,4	3,7	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	0,1	3,3	5,4	-2,1
huhti	5,8	0,4	5,4	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	5,8	0,3	5,5
touko	8,4	2,2	6,2	1,9	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	6,5	2,2	4,4
kesä	8,8	2,4	6,5	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	8,5	2,4	6,2

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

Lähde: EKP.

1) Indeksien ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Yön yli ¹⁾	Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot		
		Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset				
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta		Yli 2 vuotta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
2005	heinä	0,68	1,93	2,01	2,18	2,10	2,34	0,94	2,02	2,21	3,12	2,00
	elo	0,68	1,95	2,07	2,09	1,98	2,31	0,97	2,02	2,23	2,91	2,01
	syys	0,69	1,97	2,05	2,04	1,98	2,29	0,97	2,04	2,23	2,97	2,03
	loka	0,69	1,99	2,28	2,16	1,97	2,27	0,97	2,04	2,58	3,54	2,01
	marras	0,70	2,02	2,34	2,18	2,00	2,27	1,00	2,08	2,18	3,52	2,02
	joulu	0,71	2,15	2,25	2,21	1,97	2,30	1,02	2,25	2,48	3,55	2,22
2006	tammi	0,73	2,21	2,47	2,56	2,00	2,32	1,05	2,27	2,40	3,52	2,25
	helmi	0,74	2,24	2,52	2,36	1,97	2,34	1,08	2,31	2,69	3,37	2,26
	maalis	0,76	2,37	2,60	2,45	1,98	2,37	1,14	2,48	2,93	3,28	2,44
	huhti	0,79	2,40	2,81	2,49	2,00	2,42	1,16	2,51	2,92	3,71	2,49
	touko	0,79	2,45	2,86	2,48	2,00	2,48	1,18	2,58	3,11	3,38	2,48
	kesä	0,81	2,57	2,88	2,57	2,03	2,52	1,22	2,70	3,28	3,27	2,65

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekki- luotot ¹⁾	Kulutusluotot				Todellinen vuosi- korko ³⁾	Asuntolainat				Todellinen vuosi- korko ³⁾	Muut lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 10 vuotta		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 10 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
2005	heinä	9,52	6,70	6,59	8,01	7,82	3,33	3,71	4,07	4,06	3,85	3,89	4,54	4,38
	elo	9,58	7,00	6,66	8,13	7,98	3,32	3,72	4,01	4,01	3,87	3,80	4,59	4,44
	syys	9,61	7,03	6,43	7,94	7,83	3,31	3,69	3,99	3,97	3,82	3,85	4,51	4,29
	loka	9,65	6,82	6,43	8,01	7,74	3,33	3,68	3,99	3,96	3,81	3,88	4,50	4,33
	marras	9,70	6,75	6,40	7,85	7,61	3,38	3,71	3,98	3,98	3,84	4,00	4,28	4,37
	joulu	9,67	6,76	6,36	7,43	7,45	3,49	3,85	4,03	4,01	3,98	4,06	4,57	4,40
2006	tammi	9,81	6,94	6,48	8,13	7,87	3,61	3,91	4,14	4,06	4,09	4,15	4,59	4,34
	helmi	9,61	6,88	6,34	7,95	7,76	3,66	3,97	4,14	4,06	4,08	4,24	4,66	4,35
	maalis	9,90	6,79	6,28	7,88	7,65	3,73	3,99	4,22	4,10	4,15	4,33	4,72	4,49
	huhti	9,76	7,06	6,31	7,92	7,76	3,84	4,07	4,33	4,17	4,29	4,30	4,85	4,62
	touko	9,78	7,23	6,23	7,89	7,77	3,90	4,15	4,40	4,19	4,34	4,43	5,05	4,76
	kesä	9,84	7,05	6,30	7,81	7,73	4,00	4,20	4,48	4,25	4,43	4,51	5,09	4,71

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekkiluotot ¹⁾	Muut enintään 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
								1
2005	heinä	5,09	3,86	4,39	4,15	2,96	3,57	3,74
	elo	5,10	3,91	4,45	4,16	3,00	3,53	3,80
	syys	5,13	3,81	4,36	4,05	2,97	3,40	3,88
	loka	5,11	3,88	4,43	4,04	2,94	3,58	3,80
	marras	5,09	3,91	4,44	4,03	3,10	3,60	3,98
	joulu	5,12	3,99	4,50	4,12	3,25	3,58	3,96
2006	tammi	5,23	4,07	4,59	4,13	3,18	3,72	3,96
	helmi	5,29	4,13	4,69	4,16	3,26	4,36	4,02
	maalis	5,30	4,23	4,59	4,16	3,50	3,83	4,18
	huhti	5,40	4,34	4,73	4,15	3,51	3,94	4,22
	touko	5,36	4,38	4,83	4,26	3,57	4,13	4,32
	kesä	5,45	4,47	4,84	4,33	3,74	4,12	4,26

Lähde: EKP.

- Näissä instrumenteissa uusia liiketoimintoja koskevat tiedot ja kantatiedot ovat samat. Tiedot ajanjakson lopussa.
- Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisien talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.
- Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut, vakuuskulut jne.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

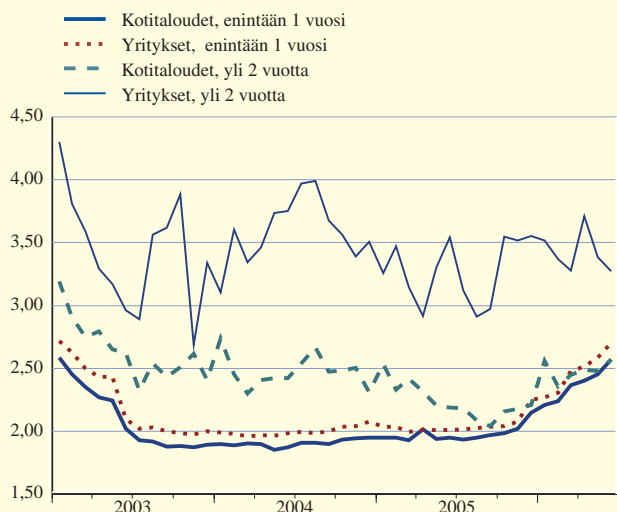
		Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{1), 2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	heinä	0,68	1,91	3,18	2,10	2,34	0,94	2,11	3,57	1,98
	elo	0,68	1,92	3,18	1,98	2,31	0,97	2,10	3,46	2,00
	syys	0,69	1,92	3,19	1,98	2,29	0,97	2,12	3,56	2,01
	loka	0,69	1,93	3,17	1,97	2,27	0,97	2,12	3,39	2,03
	marras	0,70	1,96	3,15	2,00	2,27	1,00	2,16	3,43	2,06
	joulu	0,71	2,01	3,15	1,97	2,30	1,02	2,30	3,41	2,16
2006	tammi	0,73	2,05	3,10	2,00	2,32	1,05	2,32	3,47	2,21
	helmi	0,74	2,09	3,12	1,97	2,34	1,08	2,38	3,37	2,27
	maalis	0,76	2,16	3,00	1,98	2,37	1,14	2,48	3,35	2,38
	huhti	0,79	2,21	3,01	2,00	2,42	1,16	2,53	3,40	2,42
	touko	0,79	2,27	3,04	2,00	2,48	1,18	2,59	3,41	2,49
	kesä	0,81	2,34	3,07	2,03	2,52	1,22	2,72	3,53	2,63

5. Lainakorot (kannat)

		Kotitalouslainat						Yrityslainat		
		Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	heinä	4,53	4,29	4,63	7,88	6,86	5,70	4,30	3,82	4,29
	elo	4,52	4,24	4,59	7,92	6,86	5,60	4,25	3,80	4,28
	syys	4,49	4,23	4,59	7,91	6,85	5,67	4,25	3,78	4,26
	loka	4,49	4,19	4,57	7,92	6,80	5,64	4,24	3,77	4,24
	marras	4,48	4,17	4,53	7,86	6,77	5,66	4,29	3,79	4,25
	joulu	4,54	4,14	4,52	7,89	6,77	5,62	4,35	3,84	4,24
2006	tammi	4,62	4,14	4,50	7,99	6,78	5,60	4,42	3,88	4,26
	helmi	4,59	4,17	4,54	7,97	6,78	5,68	4,49	3,95	4,31
	maalis	4,60	4,15	4,52	8,06	6,80	5,73	4,53	3,98	4,31
	huhti	4,63	4,16	4,52	8,10	6,73	5,75	4,59	4,05	4,34
	touko	4,63	4,16	4,52	8,10	6,70	5,71	4,64	4,10	4,36
	kesä	4,69	4,21	4,55	8,10	6,75	5,73	4,72	4,19	4,40

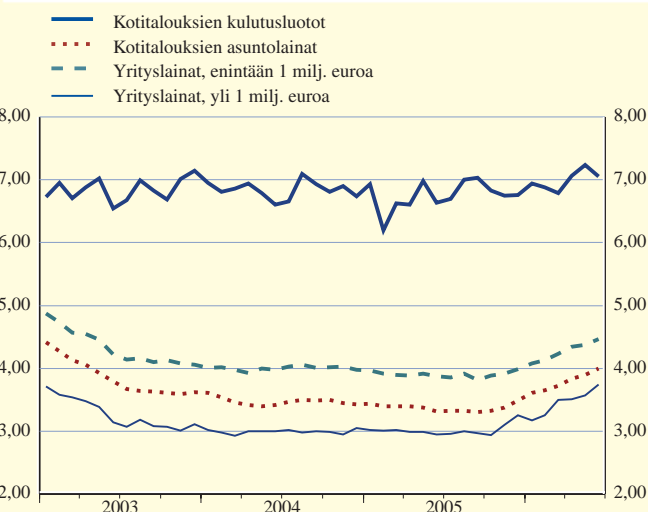
K21 Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

Lähde: EKP.

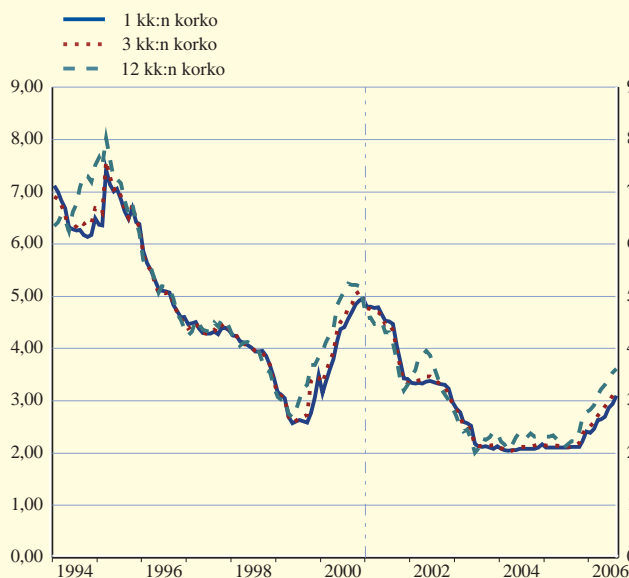
4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)

	Euroalue ¹⁾					Yhdysvallat	Japani
	Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2003	2,32	2,35	2,33	2,31	2,34	1,22	0,06
2004	2,05	2,08	2,11	2,15	2,27	1,62	0,05
2005	2,09	2,14	2,18	2,23	2,33	3,56	0,06
2005 II	2,07	2,10	2,12	2,14	2,19	3,28	0,05
2005 III	2,08	2,11	2,13	2,15	2,20	3,77	0,06
2005 IV	2,14	2,25	2,34	2,46	2,63	4,34	0,06
2006 I	2,40	2,50	2,61	2,75	2,95	4,76	0,08
2006 II	2,63	2,74	2,90	3,06	3,32	5,21	0,21
2005 elo	2,06	2,11	2,13	2,16	2,22	3,80	0,06
2005 syys	2,09	2,12	2,14	2,17	2,22	3,91	0,06
2005 loka	2,07	2,12	2,20	2,27	2,41	4,17	0,06
2005 marras	2,09	2,22	2,36	2,50	2,68	4,35	0,06
2005 joul	2,28	2,41	2,47	2,60	2,78	4,49	0,07
2006 tammi	2,33	2,39	2,51	2,65	2,83	4,60	0,07
2006 helmi	2,35	2,46	2,60	2,72	2,91	4,76	0,07
2006 maal	2,52	2,63	2,72	2,87	3,11	4,92	0,10
2006 huhti	2,63	2,65	2,79	2,96	3,22	5,07	0,11
2006 touko	2,58	2,69	2,89	3,06	3,31	5,18	0,19
2006 kesä	2,70	2,87	2,99	3,16	3,40	5,38	0,32
2006 heinä	2,81	2,94	3,10	3,29	3,54	5,50	0,40
2006 elo ^(p)	2,97	3,09	3,22	3,41	3,61	5,42	0,41

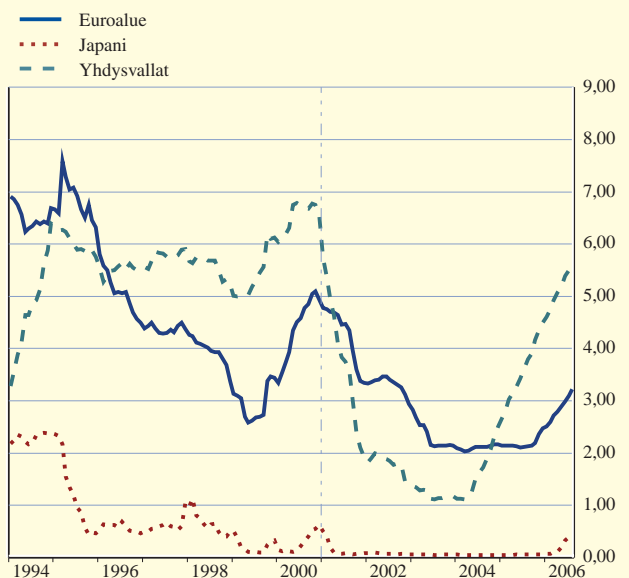
K23 Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K24 3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP.

1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.

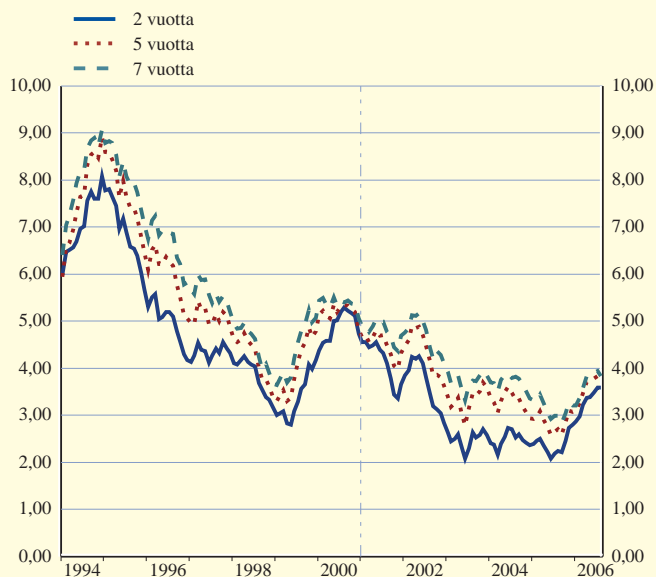
4.7 Valtion lainojen tuotot

(vuotuisina prosentteina, jakson keskiarvo)

	Euroalue ¹⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
2003	2,49	2,74	3,32	3,74	4,16	4,00	0,99
2004	2,47	2,77	3,29	3,70	4,14	4,26	1,50
2005	2,38	2,55	2,85	3,14	3,44	4,28	1,39
2005 II	2,21	2,40	2,73	3,07	3,41	4,16	1,28
III	2,21	2,36	2,65	2,94	3,26	4,21	1,36
IV	2,66	2,79	3,01	3,18	3,42	4,48	1,53
2006 I	3,02	3,11	3,28	3,39	3,56	4,57	1,58
II	3,41	3,53	3,75	3,88	4,05	5,07	1,90
2005 elo	2,24	2,40	2,70	2,99	3,32	4,26	1,43
syys	2,21	2,34	2,60	2,84	3,16	4,19	1,38
loka	2,45	2,61	2,85	3,05	3,32	4,45	1,54
marras	2,73	2,86	3,10	3,28	3,53	4,53	1,52
joulu	2,80	2,88	3,07	3,21	3,41	4,46	1,54
2006 tammi	2,86	2,94	3,10	3,21	3,39	4,41	1,47
helmi	2,97	3,07	3,26	3,37	3,55	4,56	1,57
maalis	3,22	3,30	3,47	3,57	3,73	4,72	1,70
huhti	3,37	3,49	3,71	3,83	4,01	4,99	1,91
touko	3,38	3,52	3,74	3,89	4,06	5,10	1,91
kesä	3,47	3,59	3,78	3,91	4,07	5,10	1,87
heinä	3,58	3,69	3,84	3,94	4,10	5,10	1,91
elo ^(p)	3,58	3,65	3,75	3,84	3,97	4,89	1,82

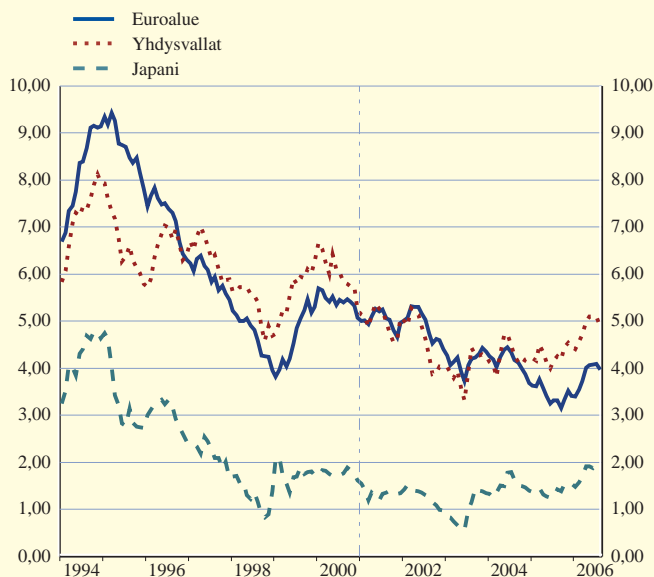
K25 Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K26 Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP.

1) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtionlainojen nimellisiä kantoja.

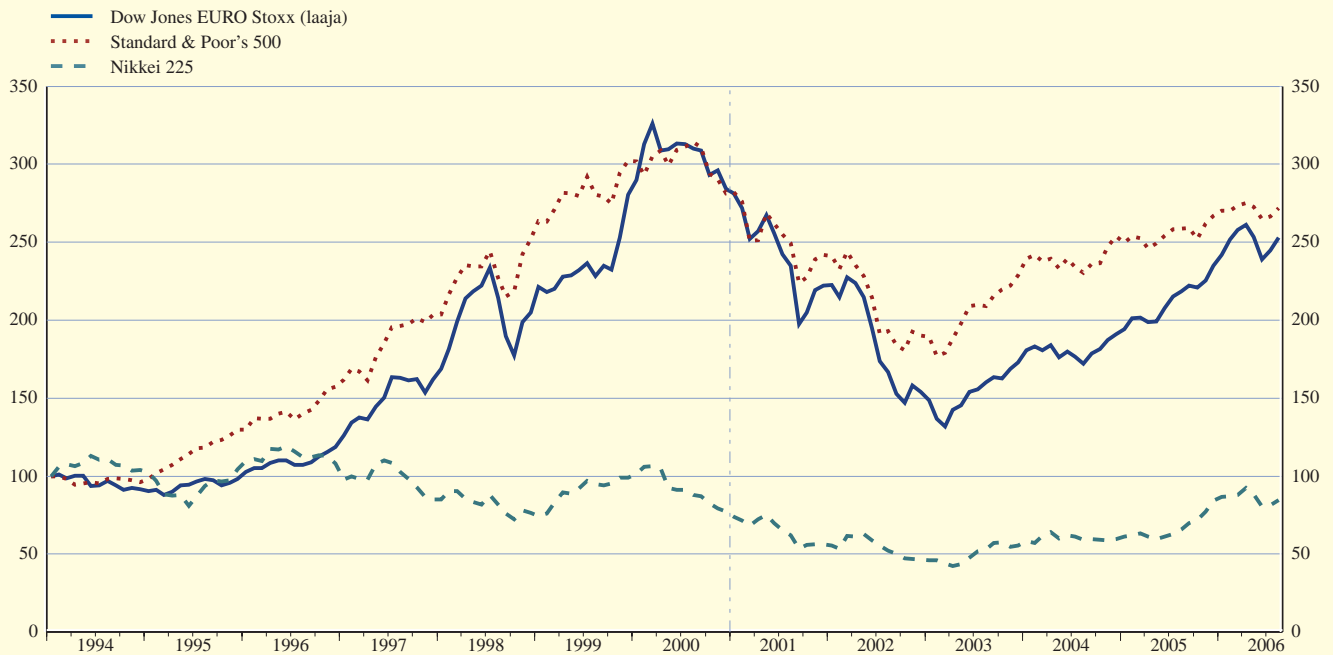
4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, jakson keskiarvo)

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani 225 -indeksi
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveyden- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2003	213,3	2 422,7	212,5	144,9	193,8	259,5	199,3	213,5	275,2	210,7	337,5	304,5	964,9	9 312,9
2004	251,1	2 804,8	251,4	163,4	219,9	300,5	238,2	258,6	298,3	266,3	399,2	395,9	1 131,1	11 180,9
2005	293,8	3 208,6	307,0	181,3	245,1	378,6	287,7	307,3	297,2	334,1	433,1	457,0	1 207,4	12 421,3
2005 II	280,1	3 063,7	291,1	177,7	232,4	354,5	271,2	291,7	284,8	321,7	423,0	455,7	1 182,2	11 282,4
2005 III	303,4	3 308,0	311,9	185,0	256,7	411,3	293,4	318,6	303,8	346,0	439,7	466,5	1 223,6	12 310,9
2005 IV	315,2	3 433,1	334,0	185,5	262,8	411,8	316,8	327,6	325,0	358,6	423,4	478,3	1 231,6	14 487,0
2006 I	347,6	3 729,4	373,1	199,2	286,5	423,6	358,4	379,7	354,5	413,3	415,8	522,4	1 283,2	16 207,8
2006 II	348,2	3 692,9	386,0	199,6	285,5	412,8	357,5	387,5	358,0	417,7	403,5	539,1	1 280,9	16 190,0
2005 elo	303,1	3 303,3	311,5	185,7	257,1	405,8	293,4	318,9	297,6	343,9	444,7	473,0	1 224,3	12 205,0
2005 syys	308,4	3 351,8	321,7	184,4	263,0	429,3	298,5	322,9	305,7	357,0	436,5	462,5	1 225,6	12 986,6
2005 loka	306,8	3 340,1	322,4	182,4	260,6	405,3	302,6	317,3	312,4	347,7	434,0	466,8	1 192,0	13 384,9
2005 marras	312,7	3 404,9	330,8	183,2	259,3	411,2	316,4	322,3	322,9	354,0	418,2	471,6	1 238,7	14 362,0
2005 joul	325,7	3 550,1	348,4	190,8	268,4	418,5	330,8	342,7	339,2	373,5	418,5	496,1	1 262,4	15 664,0
2006 tammi	335,5	3 626,9	356,5	196,1	276,1	429,6	340,6	361,4	344,6	391,3	414,6	519,2	1 277,7	16 103,4
2006 helmi	349,0	3 743,8	375,9	198,0	288,5	424,3	361,7	383,9	351,7	417,8	409,1	513,8	1 277,2	16 187,6
2006 maal	358,0	3 814,9	386,5	203,1	294,9	417,4	372,5	393,6	366,3	430,4	422,7	532,9	1 293,7	16 325,2
2006 huhti	362,3	3 834,6	399,0	204,8	299,9	433,6	372,9	404,0	381,1	429,3	415,8	545,4	1 301,5	17 233,0
2006 touko	351,7	3 726,8	392,2	200,9	287,9	415,8	362,7	394,5	358,9	420,4	401,0	542,2	1 289,6	16 430,7
2006 kesä	331,8	3 528,7	367,8	193,6	269,8	390,7	338,2	365,2	336,0	404,4	394,8	530,2	1 253,1	14 990,3
2006 heinä	339,6	3 617,3	389,0	196,6	277,0	409,5	348,2	369,8	321,7	415,7	393,3	548,6	1 261,2	15 133,2
2006 elo ^(p)	350,7	3 740,9	399,3	200,7	289,0	418,4	366,1	375,5	323,8	442,1	394,8	525,0	1 286,4	15 770,7

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

Lähde: EKP.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset (vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						
	Indeksi 2005 = 100	Yhteensä		Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elin- tarvikkeet	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	
		Yhteensä pl. jalostamatto- mat elintarvik- keet ja energia										
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	83,4	59,2	40,8	100,0	11,8	7,4	30,7	9,2	40,8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2002	93,9	2,2	2,5	1,7	3,1	-	-	-	-	-	-	
2003	95,8	2,1	2,0	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-	
2004	97,9	2,1	2,1	1,8	2,6	-	-	-	-	-	-	
2005	100,0	2,2	1,5	2,1	2,3	-	-	-	-	-	-	
2005 II	99,9	2,0	1,5	1,8	2,3	0,7	0,3	0,2	0,1	4,5	0,5	
2005 III	100,3	2,3	1,4	2,4	2,2	0,8	0,6	0,0	0,0	5,6	0,6	
2005 IV	101,0	2,3	1,5	2,4	2,1	0,4	0,7	0,6	0,2	0,4	0,5	
2006 I	101,0	2,3	1,4	2,6	1,9	0,4	0,5	0,6	0,1	1,3	0,4	
2006 II	102,4	2,5	1,5	2,7	2,0	0,8	0,4	0,4	0,3	3,9	0,5	
2006 maalis	101,5	2,2	1,4	2,4	1,9	0,1	0,3	-0,4	0,1	0,5	0,1	
2006 huhti	102,2	2,4	1,6	2,6	2,2	0,4	0,0	0,2	0,1	2,8	0,2	
2006 touko	102,5	2,5	1,4	2,9	1,8	0,2	0,1	0,3	0,1	1,0	0,2	
2006 kesä	102,5	2,5	1,5	2,7	2,0	0,2	0,1	0,5	0,1	-0,1	0,2	
2006 heinä	102,4	2,4	1,6	2,6	2,1	0,3	0,2	0,9	-0,1	1,4	0,3	
2006 elo ²⁾	.	2,3	

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvik- keet	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Yhteensä	Muut teolli- suustuotteet kuin energia	Energia	Vuokrat					
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	19,3	11,8	7,4	39,9	30,7	9,2	10,3	6,3	6,4	2,9	14,5	6,6
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	2,0	3,2	-0,3	4,2	3,4
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,4	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4
2004	2,3	3,4	0,6	1,6	0,8	4,5	2,4	1,9	2,8	-2,0	2,4	5,1
2005	1,6	2,0	0,8	2,4	0,3	10,1	2,6	2,0	2,7	-2,2	2,3	3,1
2005 II	1,2	1,6	0,8	2,1	0,3	8,8	2,7	2,1	2,4	-2,0	2,3	3,4
2005 III	1,4	1,8	0,8	2,8	0,1	12,7	2,5	2,1	2,6	-2,2	2,3	3,0
2005 IV	1,9	2,2	1,4	2,7	0,4	11,1	2,5	1,9	2,7	-2,7	2,3	2,7
2006 I	1,8	2,0	1,4	3,0	0,3	12,2	2,5	2,0	2,4	-3,3	2,2	2,3
2006 II	2,0	2,2	1,6	3,1	0,6	11,6	2,5	2,1	2,8	-3,6	2,3	2,2
2006 helmi	1,8	1,9	1,7	3,0	0,3	12,5	2,6	2,1	2,6	-3,4	2,3	2,2
2006 maalis	1,6	2,3	0,6	2,7	0,5	10,5	2,6	2,1	2,3	-3,5	2,1	2,3
2006 huhti	1,8	2,2	1,2	2,9	0,6	11,0	2,6	2,1	3,1	-3,7	2,7	2,1
2006 touko	2,0	2,2	1,5	3,4	0,6	12,9	2,5	2,1	2,6	-3,5	1,9	2,2
2006 kesä	2,2	2,2	2,1	3,0	0,7	11,0	2,5	2,1	2,8	-3,6	2,2	2,3
2006 heinä	2,7	2,3	3,2	2,6	0,5	9,5	2,5	2,1	2,8	-3,5	2,5	2,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Viittaa ajanjaksoon 2006.

2) Arvio perustuu alustaviin tietoihin, jotka kattavat 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden tuottajahinnat sekä rakentamisen, asuntojen ja raaka-aineiden hinnat

Osuus kokonais- indeksistä, % ⁵⁾	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista										Rakenta- minen ¹⁾	Asun- tojen hinnat ²⁾	Raaka-aineiden maailman- markkinahinnat ³⁾		Öljyn hinta ⁴⁾ (euroa/ barreli)	
	Kokonais- indeksi 2000 = 100	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita							Energia			Yhteensä	Kokonais- indeksi ilman energiaa		
			Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kulutustavarat									
							Yhteensä	Kestävät	Ei- kestävät							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
2002	101,9	-0,1	0,3	0,5	-0,3	0,9	1,0	1,3	1,0	-2,3	2,7	6,8	-4,1	-0,9	26,5	
2003	103,4	1,4	0,9	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,8	2,1	6,8	-4,0	-4,5	25,1	
2004	105,7	2,3	2,5	2,0	3,5	0,7	1,3	0,7	1,4	3,9	2,6	7,2	18,4	10,8	30,5	
2005	110,1	4,1	3,2	1,8	2,9	1,3	1,1	1,3	1,0	13,4	3,1	7,7	28,5	9,4	44,6	
2005	II	109,4	3,9	3,1	1,9	3,1	1,5	0,9	1,4	0,8	12,1	3,0	8,1 ⁶⁾	22,4	2,2	42,2
	III	110,8	4,2	3,0	1,3	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	15,7	3,0	-	33,5	11,6	50,9
	IV	111,9	4,4	2,8	1,4	1,7	1,1	1,4	1,2	1,4	15,6	3,0	7,3 ⁶⁾	34,2	23,2	48,6
2006	I	113,9	5,2	3,2	1,7	2,3	1,0	1,5	1,4	1,5	19,0	-	-	36,4	23,6	52,3
	II	115,8	5,8	3,9	2,7	4,4	1,2	1,7	1,6	1,8	17,4	-	-	30,0	26,2	56,2
2006	maalis	114,4	5,1	3,0	1,8	2,6	1,1	1,5	1,4	1,5	17,5	-	-	27,4	20,0	52,6
	huhti	115,4	5,5	3,5	2,2	3,4	1,2	1,6	1,5	1,6	17,7	-	-	35,0	25,4	57,6
	touko	115,8	6,1	4,3	2,7	4,5	1,1	1,7	1,7	1,7	18,7	-	-	36,2	31,5	55,7
	kesä	116,1	5,8	4,0	3,0	5,2	1,2	1,8	1,6	1,9	15,9	-	-	20,0	22,0	55,4
	heinä	-	-	21,6	26,7	58,8
	elo	-	-	15,8	26,9	58,1

3. Työkustannukset työtuntia kohden⁷⁾

Osuus kokonais- indeksistä, % ⁵⁾	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittein			Lisätieto: sopimus- palkka- indikaattori
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva- maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
1	2	3	4	5	6	7	8	
2002	107,5	3,5	3,3	4,4	3,2	4,3	3,6	2,7
2003	110,8	3,1	2,9	3,9	3,0	4,0	2,9	2,4
2004	113,5	2,4	2,3	2,8	2,7	3,1	2,2	2,1
2005	116,3	2,4	2,2	2,7	2,6	2,1	2,4	2,1
2005	II	116,0	2,6	2,2	3,3	2,5	2,5	2,5
	III	116,5	2,0	2,1	1,2	2,4	1,3	1,8
	IV	117,2	2,1	2,0	2,7	2,3	1,0	2,1
2006	I	117,8	2,2	2,5	1,2	2,5	2,1	2,0
	II	2,3

Lähteet: Eurostat, HWWA (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 13 ja 14), Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 15), Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 6 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 7) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 8).

- 1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.
- 2) Yhdenmukaistamattomiin lähteisiin perustuva euroalueen asuntointindikaattori.
- 3) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin.
- 4) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
- 5) Vuonna 2000.
- 6) Toisen (neljännen) neljänneksen tiedot viittaavat vuoden alkupuoliskon (jälkipuoliskon) keskiarvoihin. Koska jotkin kansalliset tiedot ovat saatavissa vain vuositasolla, puolivuosi-
siarvot johdetaan osittain vuositiedoista. Puolivuositiedot eivät siten ole yhtä tarkkoja kuin vuositiedot.
- 7) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muualla luokittelemattomat palvelut. Kattavuuserojen vuoksi arvioitujen erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

4. Yksikkötyökustannukset, työkustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonais- indeksi 2000 = 100	Yhteensä	Toimialoittain					
			Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8
Yksikkötyökustannukset¹⁾								
2002	104,3	2,3	2,0	1,0	3,4	1,5	3,1	3,0
2003	106,4	2,0	5,8	0,5	3,8	2,6	1,2	3,1
2004	107,4	0,9	-8,7	-1,3	1,9	0,6	2,6	2,3
2005	108,5	1,1	4,9	-0,3	2,9	0,2	1,8	1,9
2005 I	108,3	1,3	2,9	-0,4	4,3	0,8	1,5	1,6
II	108,5	1,1	6,6	0,2	3,4	0,6	2,1	1,4
III	108,2	0,8	4,8	0,1	1,7	-0,4	1,7	1,9
IV	109,0	1,0	5,4	-1,2	2,3	-0,3	1,8	2,8
2006 I	109,3	0,9	0,9	-0,9	2,5	-0,4	2,5	2,4
Työkustannukset työntekijää kohden								
2002	105,0	2,5	3,1	2,2	2,6	2,5	2,6	3,0
2003	107,5	2,4	3,0	2,6	3,0	2,4	2,0	2,5
2004	109,9	2,2	1,6	3,1	2,5	1,7	2,4	2,1
2005	111,9	1,8	2,0	1,9	1,4	1,8	2,0	1,8
2005 I	111,2	1,7	2,8	1,8	0,7	2,0	2,0	1,7
II	111,6	1,6	2,3	2,0	1,7	1,7	2,4	1,1
III	111,9	1,8	1,6	2,1	1,5	1,7	1,9	1,6
IV	112,7	2,0	1,2	1,7	1,7	1,7	1,9	2,8
2006 I	113,3	2,0	-0,2	2,4	2,6	1,6	2,1	1,9
Työn tuottavuus²⁾								
2002	100,7	0,3	1,0	1,2	-0,8	0,9	-0,4	0,0
2003	101,1	0,4	-2,6	2,1	-0,8	-0,2	0,8	-0,5
2004	102,4	1,3	11,2	4,5	0,6	1,1	-0,2	-0,2
2005	103,1	0,7	-2,8	2,2	-1,5	1,6	0,2	-0,1
2005 I	102,6	0,4	-0,1	2,1	-3,5	1,2	0,4	0,0
II	102,9	0,5	-4,0	1,8	-1,6	1,1	0,3	-0,3
III	103,4	0,9	-3,0	2,0	-0,2	2,1	0,2	-0,3
IV	103,4	1,0	-4,0	2,9	-0,6	2,0	0,0	0,0
2006 I	103,7	1,0	-1,1	3,3	0,1	2,0	-0,4	-0,5

5. Bruttokansantuotteen deflaattorit

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä				Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	105,0	2,6	2,0	1,9	3,2	1,4	-0,4	-2,0
2003	107,1	2,1	2,0	2,1	2,3	1,2	-1,3	-1,8
2004	109,2	1,9	2,1	2,0	2,4	2,4	0,9	1,4
2005	111,2	1,9	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	3,8
2005 I	110,4	1,9	2,3	2,0	2,3	2,8	2,7	3,9
II	110,8	1,7	2,1	1,9	1,7	2,2	2,1	3,2
III	111,3	1,8	2,4	2,1	2,2	2,0	2,2	3,9
IV	112,2	2,0	2,5	2,3	2,9	2,4	2,7	4,1
2006 I	112,4	1,8	2,7	2,3	2,1	2,8	3,0	5,5

Lähteet: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna arvonlisäyksellä (määrä) työntekijää kohden.
- 2) Arvonlisäys (määrä) työntekijää kohden.
- 3) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat hyödykkeisiin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ¹⁾		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ¹⁾	Tuonti ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)</i>									
2002	7 250,9	7 062,8	4 145,0	1 465,8	1 465,5	-13,5	188,1	2 624,5	2 436,3
2003	7 458,2	7 298,1	4 279,9	1 524,1	1 494,9	-0,8	160,1	2 624,3	2 464,2
2004	7 737,0	7 579,8	4 429,3	1 576,5	1 561,0	13,0	157,2	2 815,7	2 658,4
2005	7 991,7	7 878,9	4 584,4	1 631,2	1 637,3	26,0	112,8	3 009,9	2 897,1
2005 I	1 970,0	1 934,5	1 129,2	400,6	400,1	4,7	35,5	723,7	688,3
II	1 986,1	1 955,5	1 139,1	405,6	406,9	3,9	30,6	739,8	709,2
III	2 007,3	1 982,8	1 153,9	409,0	413,2	6,6	24,5	766,9	742,4
IV	2 028,3	2 006,0	1 162,2	415,9	417,1	10,8	22,2	779,6	757,3
2006 I	2 044,4	2 026,7	1 174,8	417,3	424,9	9,7	17,7	814,1	796,4
<i>Osuus BKT:stä prosentteina</i>									
2005	100,0	98,6	57,4	20,4	20,5	0,3	1,4	-	-
<i>Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu³⁾)</i>									
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>									
2005 II	0,4	0,6	0,3	0,9	1,2	-	-	1,7	2,2
III	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	-	-	2,7	2,9
IV	0,3	0,5	0,2	0,0	0,1	-	-	0,7	1,3
2006 I	0,6	0,3	0,6	0,4	0,9	-	-	3,8	2,9
II	0,9	-	-	.	.
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>									
2002	0,9	0,4	0,9	2,3	-1,5	-	-	1,8	0,3
2003	0,8	1,4	1,2	1,6	0,8	-	-	1,3	3,0
2004	2,1	2,0	1,6	1,0	2,4	-	-	6,8	6,8
2005	1,3	1,5	1,4	1,2	2,3	-	-	4,1	4,8
2005 II	1,2	1,6	1,4	1,1	2,3	-	-	3,2	4,6
III	1,6	1,6	1,8	1,4	3,0	-	-	5,3	5,5
IV	1,7	1,7	1,1	1,5	2,7	-	-	5,0	5,3
2006 I	2,0	2,0	1,7	2,0	3,4	-	-	9,2	9,6
II	2,4	-	-	.	.
<i>Vaikutus BKT:n neljännesvuositaseeseen prosenttimuutoksen prosenttiyksikköinä</i>									
2005 II	0,4	0,5	0,2	0,2	0,2	-0,1	-0,1	-	-
III	0,6	0,6	0,3	0,1	0,2	-0,1	0,0	-	-
IV	0,3	0,5	0,1	0,0	0,0	0,4	-0,2	-	-
2006 I	0,6	0,3	0,3	0,1	0,2	-0,4	0,4	-	-
II	0,9	-	-
<i>Vaikutus BKT:n vuotuisen prosenttimuutoksen prosenttiyksikköinä</i>									
2002	0,9	0,4	0,5	0,5	-0,3	-0,3	0,5	-	-
2003	0,8	1,3	0,7	0,3	0,2	0,2	-0,5	-	-
2004	2,1	1,9	0,9	0,2	0,5	0,3	0,2	-	-
2005	1,3	1,5	0,8	0,2	0,5	0,0	-0,2	-	-
2005 II	1,2	1,6	0,8	0,2	0,5	0,1	-0,4	-	-
III	1,6	1,5	1,0	0,3	0,6	-0,4	0,0	-	-
IV	1,7	1,7	0,6	0,3	0,6	0,2	0,0	-	-
2006 I	2,0	2,0	1,0	0,4	0,7	-0,1	0,0	-	-
II	2,4	-	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 7.3 taulukon 1 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.
- 3) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

2. Arvonlisäys toimialoittain

	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)							Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)								
2002	6 517,0	152,2	1 377,2	373,0	1 391,9	1 749,6	1 473,1	733,9
2003	6 701,4	150,8	1 381,1	389,0	1 425,5	1 826,4	1 528,6	756,7
2004	6 944,7	151,9	1 432,9	414,4	1 474,0	1 894,3	1 577,2	792,3
2005	7 160,3	142,3	1 468,8	434,6	1 524,6	1 965,1	1 624,9	831,4
2005 I	1 767,7	35,7	363,2	105,5	376,1	485,2	401,9	202,3
II	1 781,9	35,2	366,7	107,5	379,8	488,5	404,2	204,2
III	1 796,8	35,5	367,6	109,7	384,1	493,9	406,1	210,5
IV	1 813,9	35,9	371,3	111,9	384,7	497,4	412,7	214,3
2006 I	1 829,7	35,7	374,0	113,3	386,0	507,8	412,9	214,7
Osuus arvonlisäyksestä prosentteina								
2005	100,0	2,0	20,5	6,1	21,3	27,4	22,7	-
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu¹⁾)								
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä								
2005 I	0,4	-3,8	0,1	-0,8	0,6	1,0	0,7	-0,3
II	0,4	-1,8	0,6	1,7	0,7	0,3	0,0	0,3
III	0,5	0,6	0,6	0,0	0,8	0,6	0,2	1,6
IV	0,3	0,2	0,5	0,7	0,6	0,1	0,1	-0,1
2006 I	0,6	-0,4	1,0	-0,5	0,6	1,0	0,4	0,4
Vuotuinen prosenttimuutos								
2002	1,0	-0,4	-0,2	0,0	1,4	1,4	1,7	0,2
2003	0,7	-4,8	0,5	0,2	0,3	1,5	1,0	1,4
2004	2,2	10,1	2,6	2,2	2,0	2,0	1,6	0,8
2005	1,3	-4,1	1,0	0,8	2,2	1,9	0,8	1,0
2005 I	1,4	-1,0	0,8	-0,5	2,1	2,2	1,1	-0,8
II	1,1	-4,7	0,3	0,8	1,8	2,0	0,9	1,5
III	1,5	-4,5	1,0	1,4	2,6	2,0	1,0	2,1
IV	1,7	-4,9	1,8	1,6	2,7	2,1	1,0	1,5
2006 I	1,9	-1,4	2,7	1,9	2,7	2,0	0,7	2,2
Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
2005 I	0,4	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,3	0,1	-
II	0,4	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	-
III	0,5	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	-
IV	0,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-
2006 I	0,6	0,0	0,2	0,0	0,1	0,3	0,1	-
Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
2002	1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	0,4	-
2003	0,7	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	0,2	-
2004	2,2	0,2	0,5	0,1	0,4	0,5	0,4	-
2005	1,3	-0,1	0,2	0,0	0,5	0,5	0,2	-
2005 I	1,4	0,0	0,2	0,0	0,4	0,6	0,2	-
II	1,1	-0,1	0,1	0,0	0,4	0,5	0,2	-
III	1,5	-0,1	0,2	0,1	0,6	0,5	0,2	-
IV	1,7	-0,1	0,4	0,1	0,6	0,6	0,2	-
2006 I	1,9	0,0	0,6	0,1	0,6	0,6	0,2	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista										Raken- taminen
		Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita							Energia	
				Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat				
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät		
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	82,9	82,9	75,0	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	0,4	100,3	0,3	0,1	0,1	0,3	-0,1	-0,4	-4,4	0,4	2,8	0,6
2004	2,2	102,3	2,0	2,1	1,9	2,2	3,3	0,5	0,1	0,6	2,0	0,1
2005	1,0	103,6	1,2	1,2	1,1	0,7	2,6	0,6	-0,8	0,9	1,2	-0,4
2005 II	1,1	103,1	0,6	0,8	0,4	-0,5	2,3	0,6	-1,6	1,0	1,0	0,1
2005 III	1,2	104,0	1,4	1,5	1,4	0,8	2,9	1,6	-0,1	1,8	0,4	1,0
2005 IV	1,8	104,7	2,1	2,2	2,2	2,2	2,9	1,3	2,1	1,2	1,8	0,6
2006 I	3,8	105,9	3,4	3,5	3,4	2,9	5,1	2,1	2,7	2,0	3,8	1,4
2006 tammi	2,5	105,6	2,9	2,2	2,2	1,9	4,1	0,9	2,6	0,7	6,0	-0,9
2006 helmi	3,0	105,6	2,9	3,1	2,8	1,8	5,6	2,5	2,2	2,5	2,3	2,8
2006 maaliskuu	5,7	106,4	4,2	5,1	5,0	4,8	5,6	2,9	3,4	2,8	3,1	4,6
2006 huhti	.	105,7	1,6	0,7	0,6	2,4	2,2	0,1	-1,0	0,3	1,3	.
2006 touko	.	107,6	5,2	5,9	6,2	6,4	7,6	3,9	7,7	3,3	-0,8	.
2006 kesä	.	107,6	4,4	4,6	5,3	6,6	4,5	2,6	3,7	2,5	1,6	.
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>												
2006 tammi	0,0	-	0,2	0,2	0,1	0,3	1,1	-0,5	0,1	-0,6	-0,7	-3,1
2006 helmi	-0,4	-	0,0	0,1	0,0	-0,6	0,6	0,6	-0,3	0,7	-0,5	1,0
2006 maaliskuu	1,2	-	0,8	0,7	1,1	1,4	0,6	0,2	0,5	0,1	0,5	-0,5
2006 huhti	.	-	-0,7	-0,4	-1,0	-0,3	-1,0	-0,5	-1,1	-0,4	-2,5	.
2006 touko	.	-	1,8	2,1	2,5	2,2	2,8	1,7	4,3	1,3	-1,7	.
2006 kesä	.	-	0,0	-0,2	0,0	0,2	-0,9	-0,4	-1,4	-0,2	3,2	.

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

	Teollisuuden uudet tilaukset		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti							Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Tehdasteollisuus ²⁾ (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin						Yhteensä (kp), tuhansia ³⁾	Yhteensä
	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintar- vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
									Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous- esineet			
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	98,4	0,2	101,3	-0,2	2,2	103,7	0,7	1,3	0,2	-1,8	0,6	911	-1,5
2004	105,3	7,3	106,2	5,1	2,3	105,2	1,5	1,2	1,7	1,8	3,3	922	1,1
2005	110,8	4,6	110,7	3,7	2,2	106,6	1,3	0,7	1,7	2,1	1,2	935	1,4
2005 III	110,4	4,5	111,3	3,9	2,5	106,8	1,5	0,5	2,2	2,5	1,9	942	4,7
2005 IV	117,4	7,4	113,3	4,2	2,3	107,2	1,2	0,6	1,7	2,7	1,6	934	-1,2
2006 I	117,7	12,4	115,5	9,0	2,3	107,4	0,9	0,3	1,4	1,4	2,4	947	2,0
2006 II	118,3	8,0	118,0	6,2	3,1	107,9	1,7	0,8	2,4	.	.	963	2,4
2006 tammi	115,5	9,2	115,2	8,0	2,9	107,7	1,4	0,7	1,8	4,1	2,1	946	2,1
2006 helmi	119,6	14,1	115,3	7,2	2,8	107,5	1,3	1,2	1,5	2,3	2,4	942	2,6
2006 maaliskuu	118,0	13,7	115,8	11,4	1,4	106,9	0,1	-0,9	1,0	-2,2	2,6	953	1,5
2006 huhti	117,1	3,9	116,4	-0,4	3,2	107,9	2,2	1,4	2,5	1,7	3,3	958	1,8
2006 touko	120,3	14,9	119,9	13,1	2,9	107,7	1,4	-0,4	3,0	4,1	4,7	972	8,9
2006 kesä	117,4	5,3	117,9	6,1	3,1	108,1	1,6	1,4	1,6	.	.	959	-2,5
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>													
2006 tammi	-	-6,7	-	-0,4	0,6	-	0,5	0,8	0,2	0,7	0,1	-	2,3
2006 helmi	-	3,6	-	0,1	0,0	-	-0,1	0,0	-0,3	-1,4	-0,1	-	-0,4
2006 maaliskuu	-	-1,3	-	0,4	-0,4	-	-0,6	-1,1	-0,1	-1,6	0,2	-	1,1
2006 huhti	-	-0,8	-	0,5	0,7	-	0,9	0,9	0,9	2,7	0,6	-	0,5
2006 touko	-	2,7	-	3,0	0,2	-	-0,2	-0,7	0,2	0,9	1,1	-	1,5
2006 kesä	-	-2,4	-	-1,7	0,4	-	0,4	1,0	-0,3	.	.	-	-1,4

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 12 ja 13 (ACEA, European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Vuonna 2000.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2000 näiden alojen osuus oli 62,6 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuosittiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Suhdanekyselyt

	Talouden luottamusindikaattori ²⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100) 1	Tehdasteollisuus				Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾ 6	Yhteensä ⁵⁾ 7	Kuluttajien luottamusindikaattori ³⁾				
		Teollisuuden luottamusindikaattori						Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 8	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana 9	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 10	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana 11	
		Yhteensä ⁵⁾ 2	Tilaukanta 3	Valmistuote-varastot 4	Tuotanto-odotukset 5							
2002	94,5	-11	-25	11	3	81,2	-11	-1	-12	27	-3	
2003	93,6	-11	-25	10	3	81,0	-18	-5	-21	38	-9	
2004	99,4	-5	-16	8	10	81,6	-14	-4	-14	30	-8	
2005	98,1	-7	-17	11	6	81,3	-14	-4	-15	28	-8	
2005 II	96,1	-10	-20	13	3	81,0	-14	-3	-16	31	-7	
2005 III	97,7	-8	-18	11	6	81,0	-15	-4	-17	29	-8	
2005 IV	100,1	-6	-15	10	7	81,5	-12	-4	-15	22	-9	
2006 I	102,6	-2	-9	9	11	82,3	-11	-3	-11	20	-8	
2006 II	106,5	2	-1	6	13	83,0	-9	-3	-10	16	-8	
2006 helmi	102,7	-2	-10	8	11	-	-10	-3	-11	19	-8	
2006 maaliskuu	103,6	-1	-6	8	12	-	-11	-3	-12	21	-7	
2006 huhti	105,7	1	-1	7	13	82,5	-10	-3	-8	22	-8	
2006 touko	106,7	2	-2	6	14	-	-9	-3	-10	14	-7	
2006 kesä	107,1	3	2	5	12	-	-9	-4	-11	13	-9	
2006 heinä	107,8	4	3	5	13	83,6	-8	-3	-10	13	-6	

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palvelualojen luottamusindikaattori			
	Yhteensä ⁵⁾ 12	Tilaukanta 13	Työllisyys-odotukset 14	Yhteensä ⁵⁾ 15	Tämänhetkinen suhdanne-tilanne 16	Varastojen määrä 17	Suhdanne-näkymät 18	Yhteensä ⁵⁾ 19	Suhdanne-näkymät 20	Kysyntä-tilanne 21	Kysyntä-näkymät 22
2002	-17	-25	-10	-15	-18	17	-11	2	-3	-4	14
2003	-18	-25	-11	-11	-14	17	-2	4	-5	3	14
2004	-14	-22	-6	-9	-14	14	0	11	7	8	17
2005	-9	-15	-3	-9	-14	14	2	11	6	10	17
2005 II	-11	-18	-5	-10	-16	13	-1	9	0	9	17
2005 III	-9	-16	-2	-9	-15	15	1	11	6	10	17
2005 IV	-5	-11	0	-6	-11	16	9	14	10	13	18
2006 I	-4	-10	2	-4	-5	16	8	15	11	14	19
2006 II	-2	-8	3	0	0	14	15	19	15	18	23
2006 helmi	-5	-12	2	-5	-5	16	7	14	8	13	21
2006 maaliskuu	-3	-10	4	-1	-1	14	11	15	11	13	21
2006 huhti	-3	-9	3	-1	-1	16	15	18	14	17	23
2006 touko	-2	-8	3	-1	-2	15	13	20	16	20	23
2006 kesä	-2	-7	3	2	3	12	17	19	14	19	23
2006 heinä	1	-3	5	-1	1	15	13	19	15	17	25

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuskien erotus.

2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palvelualojen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palvelualojen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on pienempi kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on keskimääräistä negatiivisempi, ja jos arvo on yli 100, näkemys on keskimääräistä positiivisempi. Indikaattoria on laskettu tammikuusta 1985 lähtien.

3) Ranskalaisiin kyselylomakkeisiin tehtyjen muutosten vuoksi tulokset eivät tammikuusta 2004 alkaen ole täysin vertailukelpoisia aiempien tulosten kanssa.

4) Tietoja kerätään tammii-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.

5) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakkeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.3 Työmarkkinat¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Työllisyys

	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoittain					
	Milj. henkilöä (kp.)		Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdas- teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus- toiminta, kiinteistö- ja vuokraus- palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
Osuus, % ²⁾	100,0	100,0	84,4	15,6	4,4	17,7	7,7	24,9	15,0	30,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	134,878	0,7	0,8	0,0	-1,3	-1,4	0,7	0,6	1,9	1,9
2003	135,375	0,4	0,1	1,9	-2,3	-1,6	1,1	0,5	0,8	1,5
2004	136,125	0,6	0,5	0,8	-1,4	-1,7	1,5	0,7	1,7	1,3
2005	137,067	0,7	0,8	-0,1	-1,0	-1,2	2,3	0,7	1,8	1,1
2005 I	136,720	0,9	0,9	0,5	-1,0	-1,1	3,4	1,0	1,8	1,1
II	136,920	0,7	0,7	0,3	-0,7	-1,7	2,4	0,8	1,7	1,2
III	137,121	0,6	0,8	-0,6	-1,4	-1,0	1,5	0,4	1,8	1,2
IV	137,507	0,6	0,9	-0,8	-0,8	-1,1	2,1	0,6	2,0	0,9
2006 I	137,953	0,9	1,1	-0,4	-0,3	-0,5	1,9	0,4	2,5	1,1
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä (kp.)</i>										
2005 I	0,168	0,1	0,2	-0,3	-0,8	-0,5	0,8	0,4	0,3	0,2
II	0,200	0,1	0,2	0,1	0,1	-0,3	0,4	0,2	0,2	0,3
III	0,201	0,1	0,3	-0,6	0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,6	0,2
IV	0,387	0,3	0,3	0,1	-0,3	-0,2	1,0	0,2	0,9	0,2
2006 I	0,446	0,3	0,3	0,3	-0,3	0,0	0,4	0,3	0,6	0,4

2. Työttömyys

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾			
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset	
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta
Osuus, % ²⁾	100,0		75,6		24,4		48,5		51,5	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	11,760	8,3	8,740	7,0	3,020	16,8	5,515	6,9	6,245	10,1
2003	12,548	8,7	9,420	7,5	3,128	17,6	5,975	7,4	6,573	10,5
2004	12,899	8,9	9,751	7,6	3,149	18,0	6,186	7,6	6,713	10,5
2005	12,543	8,6	9,485	7,3	3,058	17,7	6,085	7,4	6,458	10,0
2005 II	12,685	8,7	9,607	7,4	3,078	17,7	6,164	7,5	6,521	10,1
III	12,388	8,5	9,411	7,3	2,977	17,3	6,046	7,4	6,342	9,9
IV	12,210	8,3	9,213	7,1	2,996	17,5	5,879	7,2	6,330	9,8
2006 I	11,917	8,1	8,933	6,9	2,984	17,4	5,730	7,0	6,187	9,6
II	11,535	7,9	8,684	6,7	2,851	16,7	5,623	6,9	5,912	9,2
2006 tammi	12,070	8,2	9,074	7,0	2,996	17,4	5,778	7,0	6,292	9,8
helmi	11,920	8,1	8,926	6,9	2,995	17,4	5,732	7,0	6,189	9,6
maalis	11,760	8,0	8,799	6,8	2,961	17,3	5,680	6,9	6,081	9,4
huhti	11,616	8,0	8,717	6,8	2,899	17,0	5,644	6,9	5,971	9,3
touko	11,521	7,9	8,678	6,7	2,844	16,7	5,621	6,9	5,901	9,2
kesä	11,467	7,8	8,657	6,7	2,809	16,5	5,603	6,8	5,864	9,1

Lähde: Eurostat.

- 1) Työllisyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Vuonna 2005.
- 3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
- 4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

6

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä 1	Tulot										Pääomatulot		Lisätieto: verot yhteensä ²⁾ 14
		Välittömät verot 3	Koti- taloudet 4	Yritykset 5	Välilliset verot 6	EU:n toi- mielinten saamat 7	Sosiaali- turva- maksut 8	Työnantaja 9	Vakuutettu 10	Myynnit 11	Pääoma- verot 13			
												2	12	
1997	47,1	46,6	11,9	9,0	2,6	13,3	0,7	17,2	8,6	5,4	2,3	0,5	0,3	42,7
1998	46,6	46,3	12,2	9,5	2,3	13,9	0,6	16,2	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	42,6
1999	47,1	46,8	12,6	9,7	2,5	14,2	0,6	16,1	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	43,1
2000	46,7	46,4	12,7	9,8	2,7	13,9	0,6	15,9	8,2	4,8	2,2	0,3	0,3	42,8
2001	45,8	45,6	12,3	9,6	2,4	13,6	0,6	15,7	8,2	4,7	2,2	0,2	0,3	41,8
2002	45,3	45,0	11,9	9,4	2,2	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,3	0,3	41,3
2003	45,2	44,6	11,5	9,1	2,1	13,5	0,4	15,8	8,3	4,7	2,1	0,6	0,5	41,3
2004	44,8	44,3	11,4	8,8	2,3	13,6	0,3	15,6	8,2	4,6	2,1	0,5	0,4	41,0
2005	45,2	44,7	11,7	8,9	2,5	13,7	0,3	15,6	8,2	4,5	2,2	0,5	0,3	41,3

2. Euroalue – menot

	Yhteensä 1	Menot								Pääomamenot			Lisätieto: perus- menot ³⁾ 14	
		Yhteensä 2	Palkan- saaja- korvaukset 3	Välituote- käyttö 4	Korko- menot 5	Tulon- siirrot 6	Sosiaali- etuudet ja avustukset 7	Tuki- palkkiot 8	EU:n toimi- elinten maksamat 9	Inves- toinnit 10	Pääoman siirrot 12	EU:n toimi- elinten maksamat 13		
														11
1997	49,7	46,1	10,9	4,8	5,0	25,4	22,6	2,1	0,6	3,6	2,4	1,2	0,1	44,7
1998	48,9	45,1	10,6	4,6	4,6	25,2	22,2	2,1	0,5	3,8	2,4	1,3	0,1	44,2
1999	48,4	44,6	10,6	4,8	4,1	25,2	22,2	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,4
2000	47,7	43,9	10,4	4,8	3,9	24,8	21,8	2,0	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	43,8
2001	47,7	43,8	10,3	4,8	3,8	24,9	21,8	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,9
2002	47,8	44,0	10,4	4,9	3,5	25,2	22,3	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,0	44,3
2003	48,3	44,3	10,5	4,9	3,3	25,5	22,7	1,8	0,5	4,0	2,5	1,4	0,1	44,9
2004	47,6	43,8	10,4	5,0	3,1	25,3	22,5	1,8	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	44,5
2005	47,6	43,8	10,4	5,0	3,0	25,3	22,5	1,7	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	44,5

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusali- jäämä (-) / -ylijäämä (+) 6	Julkinen kulutus ⁴⁾						Kollektiiv- iset kulutus- menot 13	Yksilölliset kulutus- menot 14
	Yhteensä 1	Valtio 2	Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turva- rahoitot 5		Yhteensä 7	Palkan- saaja- korvaukset 8	Välituote- käyttö 9	Luontois- muotoiset tulosiirrot 10	Kiinteän pääoman kuluminen 11	Myynnit (miinus) 12		
1997	-2,6	-2,4	-0,4	0,1	0,1	2,4	20,1	10,9	4,8	4,9	1,9	2,3	8,2	11,9
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,3	19,8	10,6	4,6	4,8	1,9	2,3	8,0	11,7
1999	-1,4	-1,7	-0,1	0,1	0,4	2,7	19,9	10,6	4,8	4,9	1,9	2,3	8,1	11,8
2000	-1,0	-1,4	-0,1	0,1	0,5	2,9	19,8	10,4	4,8	4,9	1,8	2,2	8,0	11,8
2001	-1,9	-1,7	-0,4	0,1	0,4	2,0	19,8	10,3	4,8	5,0	1,8	2,2	7,9	11,9
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,2	10,4	4,9	5,1	1,8	2,1	8,0	12,2
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,3	20,5	10,5	4,9	5,2	1,8	2,1	8,0	12,5
2004	-2,8	-2,4	-0,3	-0,2	0,1	0,3	20,4	10,4	5,0	5,2	1,8	2,1	8,0	12,4
2005	-2,4	-2,1	-0,3	-0,2	0,2	0,6	20,4	10,4	5,0	5,2	1,8	2,2	8,0	12,5

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	0,0	-3,7	-4,9	-0,3	-3,2	-0,4	-2,9	2,0	-2,0	-0,5	-2,9	4,1
2003	0,1	-4,0	-5,8	0,0	-4,2	0,2	-3,4	0,2	-3,1	-1,5	-2,9	2,5
2004	0,0	-3,7	-6,9	-0,1	-3,7	1,5	-3,4	-1,1	-1,9	-1,1	-3,2	2,3
2005	0,1	-3,3	-4,5	1,1	-2,9	1,0	-4,1	-1,9	-0,3	-1,5	-6,0	2,6

Lähteet: Euroalueetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämä/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä vuonna 2000 saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen alijäämä/ylijäämä nämä tulot mukaan laskettuna on 0,0 % BKT:stä). EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.
- 5) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot sekä swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

6.2 Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojen mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaateet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996	75,1	2,8	17,0	7,9	47,4	58,7	32,5	10,0	16,1	16,4
1997	74,2	2,8	16,0	6,5	48,9	56,2	31,1	11,8	13,3	18,0
1998	72,8	2,7	15,0	5,6	49,4	53,0	29,3	12,8	10,9	19,8
1999	72,1	2,9	14,2	4,3	50,7	48,4	27,4	9,8	11,3	23,7
2000	69,6	2,7	13,1	3,7	50,1	43,9	24,0	8,9	11,0	25,6
2001	68,3	2,8	12,3	4,0	49,2	42,0	22,9	8,0	11,1	26,3
2002	68,1	2,7	11,7	4,6	49,2	40,0	21,6	7,6	10,8	28,2
2003	69,3	2,1	12,3	5,1	49,9	39,1	21,6	8,3	9,2	30,3
2004	69,9	2,2	11,9	5,1	50,7	37,9	20,8	8,3	8,9	31,9
2005	70,7	2,4	11,7	4,9	51,7	36,9	20,3	8,2	8,4	33,8

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turva- rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva- korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen- valuutat ⁵⁾	Muut valuutat
1996	75,1	63,0	5,9	5,7	0,5	11,6	63,5	7,1	19,1	26,3	29,8	72,5	2,6
1997	74,2	62,2	6,1	5,4	0,6	9,9	64,3	6,8	18,1	26,0	30,1	71,4	2,8
1998	72,8	61,2	6,1	5,2	0,4	8,9	64,0	6,3	15,6	27,0	30,3	70,1	2,7
1999	72,1	60,6	6,0	5,1	0,4	7,7	64,4	5,6	13,4	28,3	30,5	70,1	2,0
2000	69,6	58,3	5,9	4,9	0,4	6,8	62,8	4,9	13,2	28,9	27,4	67,8	1,8
2001	68,3	57,1	6,1	4,8	0,4	7,2	61,2	3,7	13,6	27,5	27,2	66,8	1,5
2002	68,1	56,7	6,3	4,8	0,4	8,2	59,9	3,9	15,2	25,8	27,2	66,8	1,3
2003	69,3	57,0	6,6	5,1	0,6	8,6	60,8	4,0	14,4	26,6	28,3	68,3	1,0
2004	69,9	57,5	6,7	5,2	0,4	8,5	61,4	3,9	14,4	27,4	28,0	68,8	1,0
2005	70,7	58,1	6,8	5,3	0,5	8,7	62,0	3,8	14,4	28,0	28,4	69,7	1,1

3. Euroalueen maat

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	103,2	60,3	110,7	52,5	58,2	32,1	105,5	6,5	50,5	66,0	55,5	41,3
2003	98,5	63,8	107,8	48,9	62,4	31,1	104,2	6,3	51,9	64,4	57,0	44,3
2004	94,7	65,5	108,5	46,4	64,4	29,4	103,8	6,6	52,6	63,6	58,7	44,3
2005	93,3	67,7	107,5	43,2	66,8	27,6	106,4	6,2	52,9	62,9	63,9	41,1

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituina sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 tämä käsittää ecumääräisen, kotimaan valuutan määräisen ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttojen määräisen velan.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaateet				Velkojat			
		Lainanotto- tarve ²⁾	Arvostus- tekijät ³⁾	Luokittelu- muutokset ⁴⁾	Valuutta- kurssi- vaikutukset ennen vuotta 2001 ⁵⁾	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvopaperit	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton- antaja ⁶⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Muut luoton- antajat ⁷⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	1,9	2,3	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,3	-1,1	3,3	-0,3	-0,2	2,1	2,2
1998	1,8	2,3	-0,3	-0,1	-0,1	0,1	-0,3	-0,6	2,6	-0,8	-0,4	1,5	2,5
1999	2,0	1,6	0,4	0,1	-0,1	0,2	-0,2	-1,2	3,1	-2,6	-0,9	-2,5	4,6
2000	1,0	1,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,5	-0,4	1,9	-2,1	-2,0	-0,4	3,1
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,5	1,3	0,0	-0,1	-0,5	1,8
2002	2,1	2,7	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,7	1,6	-0,6	-0,5	-0,2	2,7
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,2	0,6	0,9	2,9
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,2	2,6	0,3	0,0	0,3	2,8
2005	3,1	3,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	0,0	2,6	0,2	0,2	0,2	2,9

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

Velan muutos	Ali- jäämä (-)/ ylijäämä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Muut ¹⁰⁾	
		Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset								Arvos- tustekijät	Luokit- telumuut- okset		
			Yhteensä	Käteinen ja talle- tukset	Lainat	Arvo- pape- rit ¹¹⁾	Osakkeet ja osuudet	Yksityistä- mistulot	Pääoma- sijoitukset	Valuutta- kurssi- vaikutukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1997	1,9	-2,6	-0,7	-0,6	0,1	-0,2	0,0	-0,5	-0,7	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,1
1998	1,8	-2,3	-0,5	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,4	-0,7	0,2	-0,3	0,0	-0,1	0,1
1999	2,0	-1,4	0,6	0,0	0,4	0,1	0,0	-0,5	-0,8	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2
2000	1,0	0,0	1,0	1,1	0,7	0,2	0,2	0,0	-0,4	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
2001	1,9	-1,8	0,0	-0,4	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,2	-0,1	0,0	0,1	0,5
2002	2,1	-2,5	-0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,4	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1
2004	3,1	-2,8	0,3	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	-0,4	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0
2005	3,1	-2,4	0,7	0,7	0,3	0,1	0,2	0,1	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,1	-0,1

Lähde: EKP.

- Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: $(\text{velka}[t] - \text{velka}[t-1]) / \text{BKT}(t)$.
- Talustoimista johtuva rahoitustarve.
- Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopapereiden preemiot tai diskonttaukset).
- Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
- Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja velkojen muutosten välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 2001 useita eri valuuttakursseja.
- Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat talustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
- Ei sisällä johdannaisia.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

	Yhteensä	Tulot						Pääomatulot		Lisätieto: verot yhteensä ²⁾	
		1	2	Välittömät verot	Välikilliset verot	Sosiaaliturva- maksut	Myyntit	Tulot omai- suudesta	8		Pääomaverot
2000	I	43,6	43,1	11,1	13,1	15,5	1,9	0,7	0,6	0,3	39,9
	II	47,8	47,3	13,9	13,4	15,8	2,1	1,2	0,5	0,3	43,4
	III	44,2	43,8	11,9	12,6	15,7	2,0	0,8	0,5	0,2	40,4
	IV	50,0	49,5	14,0	14,2	16,6	2,9	1,0	0,5	0,3	45,0
2001	I	42,4	41,9	10,5	12,7	15,3	1,8	0,9	0,4	0,2	38,7
	II	46,9	46,5	13,5	13,0	15,6	2,0	1,6	0,4	0,2	42,3
	III	43,5	43,1	11,6	12,3	15,5	1,9	0,9	0,4	0,3	39,7
	IV	49,2	48,7	13,5	13,9	16,3	2,9	1,1	0,5	0,3	44,0
2002	I	42,1	41,6	10,1	12,7	15,5	1,7	0,8	0,5	0,2	38,6
	II	45,7	45,1	12,6	12,7	15,5	2,0	1,5	0,6	0,3	41,1
	III	43,6	43,0	11,2	12,7	15,4	2,0	0,8	0,5	0,3	39,6
	IV	49,2	48,5	13,4	14,1	16,2	2,9	0,9	0,7	0,3	44,0
2003	I	42,1	41,5	9,8	12,8	15,6	1,7	0,7	0,5	0,2	38,5
	II	46,0	44,5	12,1	12,7	15,8	1,9	1,3	1,5	1,2	41,7
	III	43,0	42,4	10,8	12,7	15,5	1,9	0,7	0,6	0,2	39,2
	IV	49,4	48,3	13,1	14,3	16,2	2,9	0,8	1,1	0,3	43,9
2004	I	41,6	41,0	9,6	12,8	15,4	1,7	0,7	0,6	0,3	38,1
	II	45,2	44,4	12,2	13,1	15,4	2,0	0,9	0,8	0,6	41,2
	III	42,8	42,2	10,7	12,6	15,4	1,9	0,7	0,6	0,3	39,0
	IV	49,6	48,4	13,0	14,5	16,2	2,9	0,8	1,1	0,4	44,2
2005	I	42,5	41,8	10,0	13,0	15,4	1,7	0,6	0,7	0,3	38,7
	II	45,1	44,3	11,9	13,3	15,3	2,0	0,9	0,8	0,3	40,9
	III	43,7	42,9	11,1	12,9	15,4	1,9	0,8	0,8	0,3	39,7
	IV	49,6	48,6	13,4	14,5	16,1	2,9	0,9	0,9	0,3	44,3
2006	I	42,9	42,3	10,4	13,2	15,3	1,6	0,9	0,6	0,3	39,2

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

	Yhteensä	Menot							Pääomamenot			Alijäämä (-)/ ylijäämä (+)	Perusali- jäämä (-)/ -ylijäämä (+)	
		Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustukset	Tuki- palkkiot	Investoinnit	Pääoman siirrot	11			12
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2000	I	46,3	43,0	10,2	4,6	4,1	24,1	20,8	1,3	3,4	2,0	1,4	-2,7	1,4
	II	46,3	42,9	10,3	4,6	3,9	24,1	20,8	1,4	3,4	2,3	1,1	1,5	5,4
	III	43,2	42,8	10,1	4,6	4,0	24,2	20,9	1,5	0,4	2,5	1,1	1,0	5,0
	IV	49,9	46,0	11,1	5,3	3,8	25,9	22,1	1,6	3,8	3,1	1,5	0,2	3,9
2001	I	45,8	42,4	10,1	4,2	4,0	24,1	20,9	1,3	3,4	1,9	1,5	-3,4	0,6
	II	46,3	42,8	10,3	4,6	3,9	24,1	20,8	1,3	3,5	2,3	1,2	0,6	4,5
	III	46,1	42,4	10,0	4,6	3,8	24,1	20,8	1,4	3,7	2,5	1,3	-2,7	1,2
	IV	51,1	46,2	11,0	5,7	3,6	25,9	22,1	1,7	5,0	3,2	1,8	-1,9	1,7
2002	I	46,3	42,8	10,3	4,3	3,7	24,5	21,2	1,3	3,5	1,9	1,6	-4,2	-0,5
	II	46,8	43,3	10,3	5,0	3,6	24,4	21,2	1,3	3,5	2,3	1,2	-1,1	2,4
	III	46,9	43,2	10,0	4,7	3,5	24,9	21,4	1,4	3,8	2,5	1,3	-3,3	0,2
	IV	50,9	46,4	11,0	5,7	3,3	26,4	22,6	1,6	4,5	2,8	1,7	-1,7	1,6
2003	I	47,1	43,5	10,4	4,5	3,5	25,1	21,6	1,3	3,6	1,9	1,7	-5,0	-1,5
	II	47,5	43,9	10,4	4,7	3,4	25,3	21,8	1,3	3,6	2,3	1,3	-1,5	1,9
	III	47,1	43,4	10,2	4,8	3,3	25,1	21,6	1,3	3,7	2,5	1,2	-4,1	-0,8
	IV	51,2	46,3	11,0	5,7	3,1	26,5	22,8	1,5	4,9	3,2	1,7	-1,8	1,3
2004	I	46,6	43,1	10,3	4,6	3,2	25,0	21,5	1,2	3,4	1,9	1,5	-5,0	-1,8
	II	46,8	43,4	10,4	4,9	3,1	24,9	21,5	1,2	3,4	2,3	1,1	-1,6	1,5
	III	46,2	42,8	10,0	4,6	3,2	25,0	21,5	1,3	3,4	2,4	1,0	-3,4	-0,2
	IV	50,9	45,9	10,9	5,7	3,0	26,2	22,6	1,4	5,0	3,1	1,9	-1,3	1,7
2005	I	47,0	43,5	10,3	4,6	3,2	25,4	21,6	1,2	3,5	1,9	1,6	-4,5	-1,3
	II	46,6	43,1	10,3	4,9	3,1	24,8	21,6	1,1	3,5	2,3	1,2	-1,5	1,6
	III	46,0	42,5	9,9	4,7	3,0	24,8	21,5	1,2	3,5	2,4	1,1	-2,4	0,7
	IV	51,0	46,0	11,1	5,7	2,9	26,3	22,6	1,3	5,0	3,1	1,8	-1,4	1,5
2006	I	45,8	42,5	10,1	4,4	3,0	25,0	21,4	1,1	3,3	1,9	1,4	-2,9	0,1

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämä/ylijäämä koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääriä lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.5 Neljännesvuositainen velka ja velan muutos
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain¹⁾

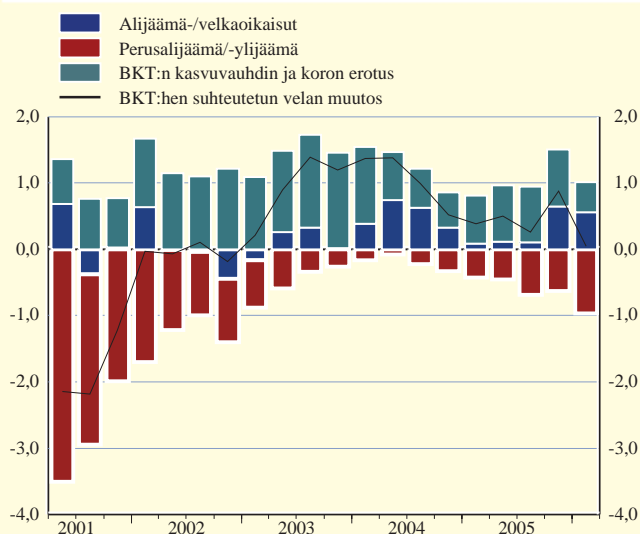
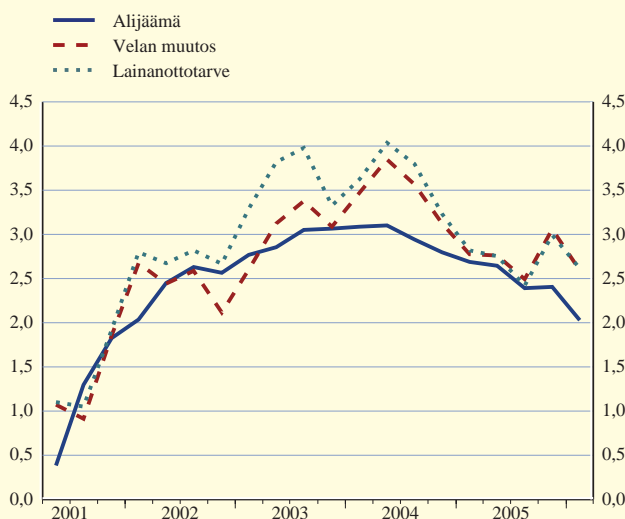
	Yhteensä	Rahoitusvaateet			
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5
2003 II	70,2	2,7	11,6	5,5	50,3
2003 III	70,4	2,7	11,6	5,5	50,5
2003 IV	69,3	2,1	12,3	5,1	49,9
2004 I	70,8	2,1	12,4	5,5	50,9
2004 II	71,6	2,2	12,3	5,5	51,6
2004 III	71,4	2,3	12,1	5,6	51,5
2004 IV	69,9	2,2	11,9	5,1	50,7
2005 I	71,2	2,2	11,9	5,3	51,8
2005 II	72,1	2,4	11,7	5,3	52,7
2005 III	71,7	2,4	11,8	5,3	52,2
2005 IV	70,7	2,4	11,7	4,9	51,7
2006 I	71,3	2,5	11,7	5,1	52,0

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (-)/ yliäämä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut								Lisätieto: lainanotto- tarve
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja luokittelumuutokset	Muut	
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvopaperit	Osakkeet ja osuudet			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003 II	4,5	-1,5	3,0	3,3	2,0	0,1	0,0	1,2	0,1	-0,4	4,4
2003 III	2,7	-4,1	-1,4	-1,2	-1,3	0,0	-0,1	0,2	-0,1	-0,1	2,8
2003 IV	-1,9	-1,8	-3,8	-3,9	-2,1	-0,3	-0,1	-1,3	-0,5	0,7	-1,4
2004 I	8,8	-5,0	3,8	2,1	1,4	0,0	0,2	0,5	-0,1	1,9	8,9
2004 II	6,0	-1,6	4,4	4,0	3,4	0,1	0,3	0,3	0,0	0,3	6,0
2004 III	1,6	-3,4	-1,8	-1,0	-1,4	0,0	0,2	0,1	-0,3	-0,5	1,9
2004 IV	-3,4	-1,3	-4,7	-3,4	-2,6	0,1	-0,1	-0,7	0,0	-1,3	-3,4
2005 I	7,3	-4,5	2,8	2,5	1,4	0,3	0,4	0,4	0,2	0,1	7,1
2005 II	5,8	-1,5	4,3	3,7	2,7	0,3	0,3	0,4	0,2	0,5	5,6
2005 III	0,6	-2,4	-1,8	-2,5	-2,5	-0,1	0,3	-0,3	0,0	0,7	0,5
2005 IV	-1,1	-1,4	-2,5	-0,8	-0,3	-0,2	-0,4	0,0	-0,1	-1,6	-1,0
2006 I	5,2	-2,9	2,3	1,6	1,1	0,1	0,7	-0,3	-0,2	0,9	5,4

K28 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

K29 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Kantatiedot vuosineljännekseltä t ilmoitetaan prosentteina neljänneksen t ja kolmen edeltävän neljänneksen BKT:n summasta.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, nettomääräiset virrat)

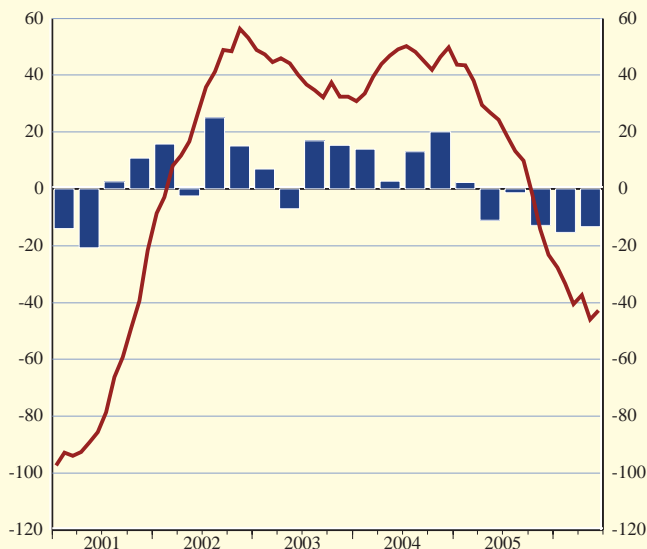
1. Yhteenveto maksutaseesta

	Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- anto/otto ulkomaile/ta (sarakeet 1-6)	Rahoitustase						Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoituk- set	Arvo- paperi- sijoituk- set	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	32,4	106,1	19,5	-37,2	-56,0	12,9	45,4	-1,3	-12,3	74,9	-13,0	-79,1	28,2	-44,1
2004	49,9	105,3	29,0	-28,0	-56,4	17,5	67,3	-10,9	-41,2	60,3	-5,0	-37,5	12,5	-56,4
2005	-23,1	54,1	34,8	-43,8	-68,2	12,5	-10,6	79,1	-156,3	155,4	-15,2	76,5	18,8	-68,5
2005 II	-11,2	18,1	10,3	-23,6	-16,0	4,0	-7,2	49,5	-14,7	107,8	1,3	-48,0	3,1	-42,3
2005 III	-1,4	16,0	9,6	-7,1	-19,8	2,8	1,5	34,6	-97,6	89,8	-0,4	40,8	2,0	-36,0
2005 IV	-12,8	4,9	10,8	-12,3	-16,2	4,7	-8,1	-23,7	-20,2	-49,1	-8,8	45,6	8,8	31,9
2006 I	-15,2	-4,6	5,1	-0,7	-15,1	2,3	-12,9	84,6	-14,6	31,2	-8,5	69,9	6,6	-71,7
2006 II	-13,3	5,7	11,8	-15,3	-15,6	2,0	-11,3	57,0	-10,9	115,5	-0,9	-45,3	-1,4	-45,7
2005 kesä	2,2	8,8	4,7	-5,0	-6,4	2,1	4,3	13,5	-7,7	96,7	1,0	-77,9	1,4	-17,7
2005 heinä	3,0	9,5	4,5	-5,5	-5,5	0,8	3,8	1,0	-85,1	77,1	1,4	5,0	2,6	-4,8
2005 elo	-2,7	1,0	1,5	1,0	-6,2	0,8	-2,0	0,4	-12,0	-13,3	-0,7	26,5	-0,1	1,6
2005 syys	-1,6	5,5	3,6	-2,6	-8,1	1,2	-0,4	33,2	-0,5	26,0	-1,2	9,3	-0,5	-32,8
2005 loka	-7,5	1,7	4,7	-8,5	-5,5	0,6	-6,9	-12,8	-7,9	-1,9	-4,3	1,0	0,2	19,7
2005 marras	-5,6	1,5	2,9	-4,9	-5,0	0,9	-4,6	2,2	-3,9	-43,7	-0,3	48,9	1,2	2,4
2005 joul	0,3	1,7	3,2	1,1	-5,7	3,2	3,4	-13,2	-8,5	-3,6	-4,2	-4,3	7,4	9,7
2006 tammi	-11,4	-7,2	1,1	-0,9	-4,3	0,8	-10,6	4,0	0,9	-34,2	-2,8	42,3	-2,1	6,6
2006 helmi	-0,9	0,4	2,3	0,2	-3,8	1,0	0,1	14,0	-26,9	19,1	-3,3	23,0	2,1	-14,2
2006 maal	-3,0	2,2	1,7	0,1	-6,9	0,5	-2,5	66,5	11,4	46,4	-2,4	4,6	6,6	-64,1
2006 huhti	-7,3	0,4	3,2	-5,1	-5,9	0,5	-6,8	4,9	-1,9	-5,2	-5,6	18,8	-1,2	1,9
2006 touko	-11,5	0,9	4,1	-11,3	-5,2	0,7	-10,8	37,1	-0,4	49,3	2,3	-12,6	-1,7	-26,2
2006 kesä	5,5	4,4	4,5	1,2	-4,6	0,8	6,3	15,1	-8,7	71,4	2,4	-51,5	1,5	-21,4
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>														
2006 kesä	-42,8	22,0	37,4	-35,4	-66,7	11,8	-30,9	152,4	-143,4	187,4	-18,6	111,0	16,0	-121,5

K30 Vaihtotase

(miljardia euroa)

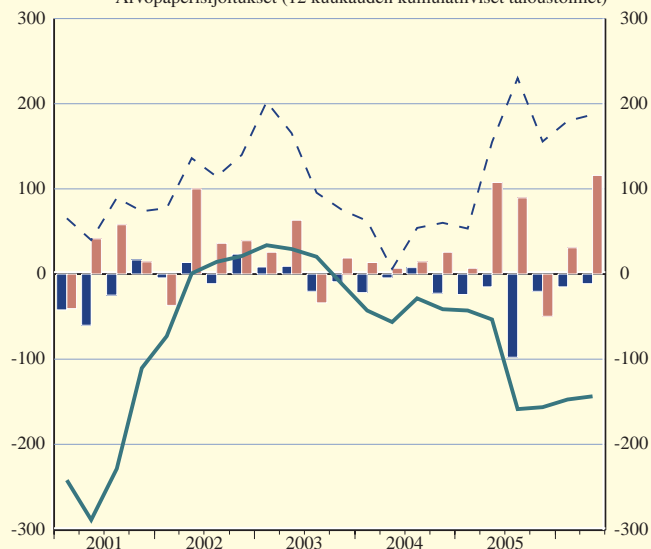
■ Taloustoimet neljännesvuosittain
— 12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet

K31 Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa)

■ Suorat sijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
■ Arvopaperisijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
— Suorat sijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)
- - - Arvopaperisijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

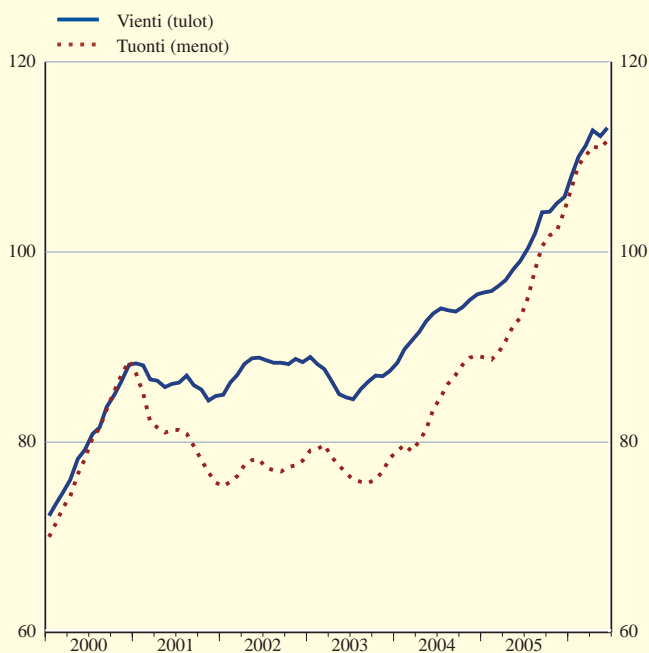
(miljardia euroa, virrat)

2. Vaihtotase ja pääomansiirrot

	Vaihtotase										Pääomansiirrot		
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä-korvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2003	1 693,2	1 660,8	32,4	1 036,0	929,9	331,8	312,3	243,3	280,5	82,1	138,1	23,7	10,8
2004	1 843,0	1 793,2	49,9	1 128,2	1 022,9	362,1	333,1	270,9	298,9	81,9	138,3	24,1	6,6
2005	2 022,6	2 045,7	-23,1	1 220,0	1 166,0	397,3	362,5	321,6	365,4	83,6	151,8	23,4	10,9
2005 II	503,4	514,5	-11,2	305,2	287,1	97,3	87,0	83,8	107,3	17,1	33,1	5,8	1,8
III	509,7	511,1	-1,4	309,0	293,0	108,9	99,3	76,5	83,6	15,3	35,1	4,6	1,8
IV	548,7	561,5	-12,8	327,4	322,4	105,8	95,0	93,3	105,7	22,2	38,4	8,1	3,5
2006 I	536,9	552,1	-15,2	328,1	332,7	96,0	90,9	83,6	84,3	29,2	44,3	5,3	3,0
II	572,9	586,3	-13,3	342,3	336,5	105,5	93,7	108,5	123,8	16,6	32,2	4,3	2,2
2006 huhti	173,9	181,2	-7,3	107,4	107,0	32,3	29,1	29,3	34,4	4,9	10,8	1,1	0,6
touko	196,6	208,1	-11,5	116,1	115,2	35,8	31,7	39,0	50,3	5,7	10,9	1,4	0,7
kesä	202,4	196,9	5,5	118,7	114,4	37,4	32,9	40,3	39,1	6,0	10,6	1,8	1,0
	Kausivaihtelusta puhdistettu												
2005 II	491,6	490,6	1,0	297,1	279,2	95,9	88,7	77,0	87,3	21,5	35,4	.	.
III	513,5	522,6	-9,1	312,5	301,8	100,7	92,8	80,2	91,0	20,0	37,0	.	.
IV	531,8	553,4	-21,5	317,4	313,1	104,5	93,4	88,1	107,9	21,9	39,1	.	.
2006 I	554,3	564,9	-10,6	333,5	330,2	105,8	95,3	89,3	96,6	25,7	42,9	.	.
II	566,5	569,3	-2,8	339,2	335,1	105,1	96,9	101,4	102,3	20,8	34,9	.	.
2005 loka	171,3	178,4	-7,1	102,3	102,2	34,3	31,1	27,8	33,2	6,9	11,9	.	.
marras	179,6	191,0	-11,4	106,5	103,9	35,8	31,6	30,2	42,5	7,1	13,0	.	.
joulu	181,0	184,0	-3,0	108,5	106,9	34,3	30,7	30,1	32,2	7,9	14,2	.	.
2006 tammi	177,2	178,2	-1,0	109,0	109,3	35,6	32,0	29,4	29,2	3,2	7,7	.	.
helmi	193,7	198,4	-4,7	112,5	111,2	36,2	32,3	28,1	31,9	16,9	23,0	.	.
maalis	183,5	188,4	-4,9	112,1	109,7	34,0	31,0	31,8	35,4	5,6	12,3	.	.
huhti	183,0	182,2	0,9	113,8	112,4	34,7	31,3	28,1	26,1	6,4	12,4	.	.
touko	190,4	198,1	-7,6	110,7	110,6	35,1	32,5	37,6	42,8	7,0	12,2	.	.
kesä	193,0	189,0	4,0	114,6	112,1	35,3	33,1	35,7	33,4	7,4	10,4	.	.

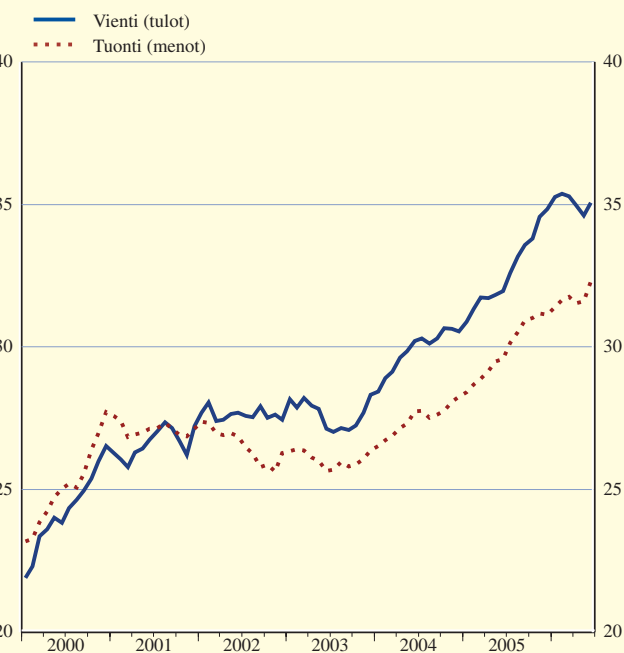
K32 Tavarat

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

K33 Palvelut

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa)3. Tuotannontekijäkorvaukset
(virrat)

	Palkansaaja- korvaukset		Sijoitusten tuotot											
			Yhteensä		Suorat sijoitukset				Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	14,8	7,2	228,5	273,3	66,3	56,3	10,0	10,2	18,6	53,5	65,5	80,7	68,1	72,6
2004	15,3	7,7	255,6	291,1	87,0	72,0	12,1	11,8	23,8	56,9	67,5	79,0	65,2	71,5
2005	15,4	9,3	306,2	356,1	97,4	97,6	13,0	13,2	30,8	71,1	79,8	79,3	85,2	94,9
2005 I	3,7	1,6	64,3	67,1	18,7	14,8	2,9	2,8	6,1	11,3	17,5	17,3	19,1	20,9
2005 II	3,8	2,3	80,0	105,0	27,4	26,1	3,3	3,5	9,9	30,2	19,5	22,0	19,9	23,1
2005 III	3,8	2,8	72,6	80,7	19,9	22,3	2,9	2,9	7,6	15,8	21,5	17,0	20,7	22,7
2005 IV	4,0	2,5	89,3	103,2	31,3	34,4	3,9	3,9	7,3	13,8	21,3	23,0	25,4	28,1
2006 I	4,0	1,7	79,6	82,5	18,5	13,7	4,3	3,3	7,9	15,9	22,6	20,2	26,3	29,5

4. Suorat sijoitukset
(nettomääräiset virrat)

	Euroalueelta ulkomaille						Ulkomailta euroalueelle							
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
		Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	-147,2	-130,0	-1,9	-128,2	-17,1	0,0	-17,1	134,9	124,4	3,1	121,3	10,5	0,1	10,5
2004	-141,7	-152,0	-17,3	-134,7	10,3	0,1	10,2	100,5	86,5	1,2	85,3	14,0	0,6	13,4
2005	-232,7	-171,9	-9,2	-162,7	-60,7	0,4	-61,1	76,4	45,7	-0,1	45,8	30,7	1,1	29,7
2005 II	-28,4	-23,6	-1,9	-21,8	-4,7	0,0	-4,8	13,7	4,2	0,4	3,8	9,5	-0,1	9,6
2005 III	-115,9	-92,0	-4,9	-87,1	-23,9	0,1	-24,0	18,3	5,5	0,9	4,7	12,8	0,4	12,3
2005 IV	-47,2	-33,0	-0,1	-32,9	-14,2	0,2	-14,4	27,0	18,0	-1,7	19,7	9,0	0,4	8,6
2006 I	-42,0	-34,6	-1,4	-33,2	-7,4	0,6	-8,0	27,4	23,3	0,6	22,7	4,1	-0,3	4,5
2006 II	-38,4	-24,8	-5,0	-19,8	-13,5	-0,9	-12,6	27,4	16,3	0,7	15,6	11,1	0,5	10,6
2005 kesä	-18,8	-19,0	0,4	-19,4	0,3	0,0	0,3	11,0	-0,4	0,4	-0,8	11,4	-0,3	11,8
2005 heinä	-93,1	-85,9	-3,3	-82,6	-7,1	0,1	-7,2	8,0	10,4	0,2	10,1	-2,4	0,0	-2,4
2005 elo	-11,7	-4,7	-0,5	-4,1	-7,0	0,0	-7,0	-0,4	-0,8	0,2	-1,0	0,4	0,1	0,3
2005 syys	-11,2	-1,4	-1,0	-0,3	-9,8	0,0	-9,9	10,7	-4,1	0,4	-4,5	14,7	0,3	14,4
2005 loka	-11,5	-0,7	0,3	-1,1	-10,8	0,0	-10,8	3,7	5,9	0,2	5,7	-2,2	0,3	-2,5
2005 marras	-8,6	-5,9	0,2	-6,1	-2,7	0,0	-2,7	4,8	3,6	-1,7	5,2	1,2	0,2	1,0
2005 joul	-27,0	-26,4	-0,7	-25,7	-0,7	0,2	-0,9	18,6	8,5	-0,2	8,7	10,0	0,0	10,1
2006 tammi	-4,1	5,9	-0,5	6,4	-10,0	0,1	-10,1	5,0	6,3	0,2	6,2	-1,4	0,3	-1,7
2006 helmi	-36,0	-31,0	-1,3	-29,7	-5,0	0,3	-5,3	9,1	11,2	0,3	10,9	-2,1	0,2	-2,3
2006 maal	-2,0	-9,6	0,3	-9,9	7,6	0,3	7,4	13,4	5,8	0,1	5,6	7,6	-0,9	8,4
2006 huhti	-12,8	-2,6	-1,6	-1,0	-10,2	-0,3	-9,9	10,8	3,9	0,2	3,8	6,9	0,1	6,8
2006 touko	-15,4	-13,7	-3,1	-10,7	-1,7	-0,3	-1,4	15,0	9,8	0,4	9,4	5,3	0,2	5,0
2006 kesä	-10,2	-8,5	-0,4	-8,1	-1,7	-0,3	-1,4	1,5	2,6	0,1	2,5	-1,1	0,2	-1,3

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, virrat)

5. Arvopaperisijoitukset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit										
	Saamiset			Velat	Joukkolainat					Rahamarkkinapaperit					
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset		Saamiset				Velat	Saamiset				Velat	
				Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä		Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Julkisyhteisöt			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2003	-0,3	-13,9	-64,4	-2,6	110,3	-2,4	-45,0	-128,3	-0,2	198,9	0,2	-45,9	23,7	0,6	42,2
2004	0,0	-22,4	-81,0	-3,4	128,1	1,2	-81,8	-97,1	-2,1	254,9	-0,1	-43,2	-13,7	0,1	15,4
2005	-0,1	-15,6	-124,9	-3,9	279,5	-0,7	-124,6	-161,4	-0,5	255,8	0,1	-11,6	-3,8	0,1	62,9
2005 II	0,0	21,7	-22,8	-0,8	25,0	-0,7	-39,5	-34,3	-0,1	158,1	-0,4	-9,1	-5,2	-2,4	14,9
2005 III	-0,1	-4,9	-26,9	-1,1	150,7	-0,4	-21,3	-49,7	0,1	24,5	0,1	-7,1	1,6	0,2	23,4
2005 IV	0,0	-4,8	-53,9	-0,9	62,5	0,6	-28,1	-36,4	-0,1	26,4	0,1	-1,4	5,8	5,9	-19,8
2006 I	0,0	-17,8	-80,1	-0,6	121,3	-0,1	-52,4	-34,8	-0,2	85,6	0,7	2,0	-9,7	-3,8	16,6
2006 II	0,0	11,5	1,9	.	45,6	-0,1	-19,8	-26,2	.	111,1	-2,2	-8,8	-1,0	.	3,5
2005 kesä	0,0	5,1	-1,8	-	49,9	0,2	-11,0	-17,1	-	71,4	0,0	3,5	-0,3	-	-3,1
2005 heinä	-0,1	-3,5	-14,8	-	111,4	0,2	-4,1	-14,5	-	-2,4	-0,6	0,0	-1,6	-	7,0
2005 elo	0,0	2,0	-8,8	-	23,4	-0,5	-5,7	-13,8	-	-6,9	0,3	-11,5	-0,1	-	8,2
2005 syys	0,0	-3,4	-3,4	-	15,9	-0,2	-11,5	-21,4	-	33,7	0,4	4,4	3,3	-	8,2
2005 loka	0,0	4,6	-10,8	-	-4,5	0,6	-17,4	-14,8	-	24,7	0,0	6,4	4,0	-	5,3
2005 marras	0,0	-6,7	-21,4	-	10,6	0,1	-3,6	-15,7	-	5,5	0,1	-5,1	0,0	-	-7,4
2005 joulou	0,0	-2,7	-21,7	-	56,4	-0,2	-7,1	-5,9	-	-3,7	0,0	-2,7	1,8	-	-17,7
2006 tammi	0,0	-5,4	-38,6	-	35,0	0,2	-31,3	-1,9	-	1,3	0,4	2,7	-7,2	-	10,7
2006 helmi	0,0	-3,7	-23,8	-	35,9	-0,2	-7,2	-17,2	-	23,1	0,3	1,5	-2,3	-	12,7
2006 maalisk	0,0	-8,7	-17,7	-	50,3	-0,1	-13,9	-15,7	-	61,3	0,0	-2,2	-0,2	-	-6,7
2006 huhti	0,0	2,6	-6,0	-	-8,8	0,2	-4,8	-14,5	-	24,6	-0,8	-7,3	-0,8	-	10,4
2006 touko	0,0	3,4	9,5	-	-7,3	0,1	-10,0	-10,0	-	63,4	-1,3	-2,8	-1,7	-	6,0
2006 kesä	0,0	5,5	-1,5	-	61,8	-0,4	-5,0	-1,7	-	23,0	-0,1	1,3	1,4	-	-13,0

6. Muut sijoitukset sektoreittain

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit		
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Käteinen ja talletukset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat	
								Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat			Saamiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2003	-253,1	174,1	-0,8	10,0	-0,4	-	-3,4	-152,6	134,8	-50,7	52,3	-101,9	82,5	-99,3	-	32,7
2004	-312,5	275,0	-0,2	6,9	-2,3	-2,0	-3,6	-259,4	246,9	-20,1	-3,6	-239,3	250,5	-50,6	-10,5	24,7
2005	-564,8	641,3	-1,2	6,1	5,1	-2,3	-2,4	-385,3	477,0	-99,6	50,6	-285,6	426,4	-183,4	-22,4	160,6
2005 II	-156,6	108,5	-1,3	0,3	-7,6	-8,6	-1,9	-97,1	45,0	-18,5	22,5	-78,6	22,5	-50,5	18,0	65,2
2005 III	-108,4	149,2	0,4	4,3	7,7	4,7	1,2	-87,8	122,9	-21,9	14,6	-65,8	108,3	-28,9	-18,9	20,8
2005 IV	-121,5	167,2	-0,8	-3,4	-2,3	-1,1	-2,0	-73,7	113,3	-37,7	3,2	-36,0	110,1	-44,7	7,9	59,3
2006 I	-222,2	292,0	-3,4	9,7	7,5	3,8	-3,6	-136,2	222,0	-13,3	12,5	-122,9	209,5	-90,1	-12,9	63,9
2006 II	-125,3	80,0	0,5	1,8	-13,7	-13,9	-0,4	-63,3	13,5	-32,8	24,7	-30,5	-11,2	-48,8	2,8	65,1
2005 kesä	-27,5	-50,5	-0,7	0,7	-2,5	-5,5	-0,2	-16,7	-70,6	-6,1	11,4	-10,6	-82,1	-7,5	6,1	19,7
2005 heinä	-43,6	48,6	0,3	-1,1	-0,7	-4,6	0,9	-38,6	48,2	-6,3	5,5	-32,3	42,7	-4,5	-3,3	0,6
2005 elo	19,6	6,9	0,2	0,8	6,3	8,4	0,5	20,1	-2,0	-1,4	3,1	21,4	-5,1	-7,0	-6,5	7,6
2005 syys	-84,4	93,7	-0,1	4,6	2,1	0,9	-0,2	-69,2	76,6	-14,3	6,0	-54,9	70,7	-17,3	-9,0	12,6
2005 loka	-53,9	54,9	0,0	-1,0	0,7	-0,3	1,8	-46,4	50,7	-3,8	1,2	-42,7	49,5	-8,2	3,5	3,4
2005 marras	-149,6	198,5	-0,9	1,7	-1,2	1,3	0,2	-113,3	170,9	-0,9	-3,2	-112,4	174,1	-34,2	-6,0	25,7
2005 joulou	82,0	-86,3	0,1	-4,1	-1,8	-2,1	-4,1	86,0	-108,3	-33,1	5,2	119,1	-113,5	-2,3	10,3	30,2
2006 tammi	-103,6	145,9	0,1	8,1	3,8	2,3	-2,4	-71,1	117,7	6,6	-1,0	-77,7	118,8	-36,4	-16,3	22,5
2006 helmi	-46,8	69,8	-4,4	0,2	1,3	1,0	-1,2	-4,0	36,3	-7,4	9,9	3,4	26,4	-39,7	-5,7	34,4
2006 maalisk	-71,8	76,3	1,0	1,3	2,4	0,5	0,0	-61,1	68,0	-12,5	3,7	-48,6	64,3	-14,0	9,2	7,0
2006 huhti	-92,5	111,3	0,2	-2,3	-5,4	-5,1	4,3	-65,7	83,1	-6,2	10,2	-59,5	72,8	-21,5	2,0	26,2
2006 touko	-78,5	66,0	0,0	5,5	-4,7	-5,1	-4,8	-46,4	42,0	-9,1	3,6	-37,3	38,4	-27,5	-6,9	23,3
2006 kesä	45,7	-97,3	0,3	-1,4	-3,5	-3,7	0,1	48,7	-111,6	-17,5	10,8	66,3	-122,4	0,2	7,7	15,6

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa, virrat)

7. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	-0,8	0,0	10,0	0,0	-0,1	0,7	-0,3	0,9	-1,0	0,0	-3,7	0,3
2004	0,1	-0,3	6,9	0,1	0,0	-0,6	1,4	-2,0	-1,7	0,0	-3,5	0,0
2005	-1,0	-0,1	6,1	0,0	0,0	6,6	8,9	-2,3	-1,5	0,0	-2,2	-0,3
2005 I	0,5	0,0	4,9	0,0	0,0	7,8	5,0	2,7	-0,5	0,0	0,6	-0,3
II	-1,2	-0,1	0,3	0,0	0,0	-7,1	1,5	-8,6	-0,5	0,0	-2,0	0,0
III	0,4	0,0	4,3	0,0	0,0	8,0	3,3	4,7	-0,3	0,0	1,3	-0,1
IV	-0,8	0,0	-3,4	0,0	0,0	-2,1	-1,0	-1,1	-0,2	0,0	-2,1	0,0
2006 I	-3,4	0,0	9,6	0,1	0,0	7,8	4,0	3,8	-0,3	0,0	-3,2	-0,4

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2003	-152,1	-0,5	134,8	-0,1	-1,2	-95,8	-9,6	-86,3	-2,3	4,2	28,4	0,2
2004	-256,3	-3,1	244,0	2,9	-6,0	-39,5	-29,0	-10,5	-5,1	8,6	13,4	2,7
2005	-381,2	-4,0	475,0	2,0	-7,8	-163,3	-140,9	-22,4	-12,3	9,0	147,9	3,7
2005 I	-124,8	-1,9	193,0	2,8	-2,7	-53,9	-24,5	-29,4	-2,7	3,0	7,0	5,2
II	-97,0	-0,1	43,8	1,2	-5,4	-43,1	-61,1	18,0	-2,1	1,1	62,8	1,3
III	-82,5	-5,2	120,2	2,7	2,0	-24,3	-5,4	-18,9	-6,6	0,5	22,1	-1,7
IV	-77,0	3,3	118,0	-4,7	-1,7	-42,1	-49,9	7,9	-0,9	4,4	56,0	-1,1
2006 I	-132,3	-3,9	216,1	5,9	-3,4	-78,5	-65,7	-12,9	-8,1	4,9	53,8	5,2

8. Valuuttavaranto

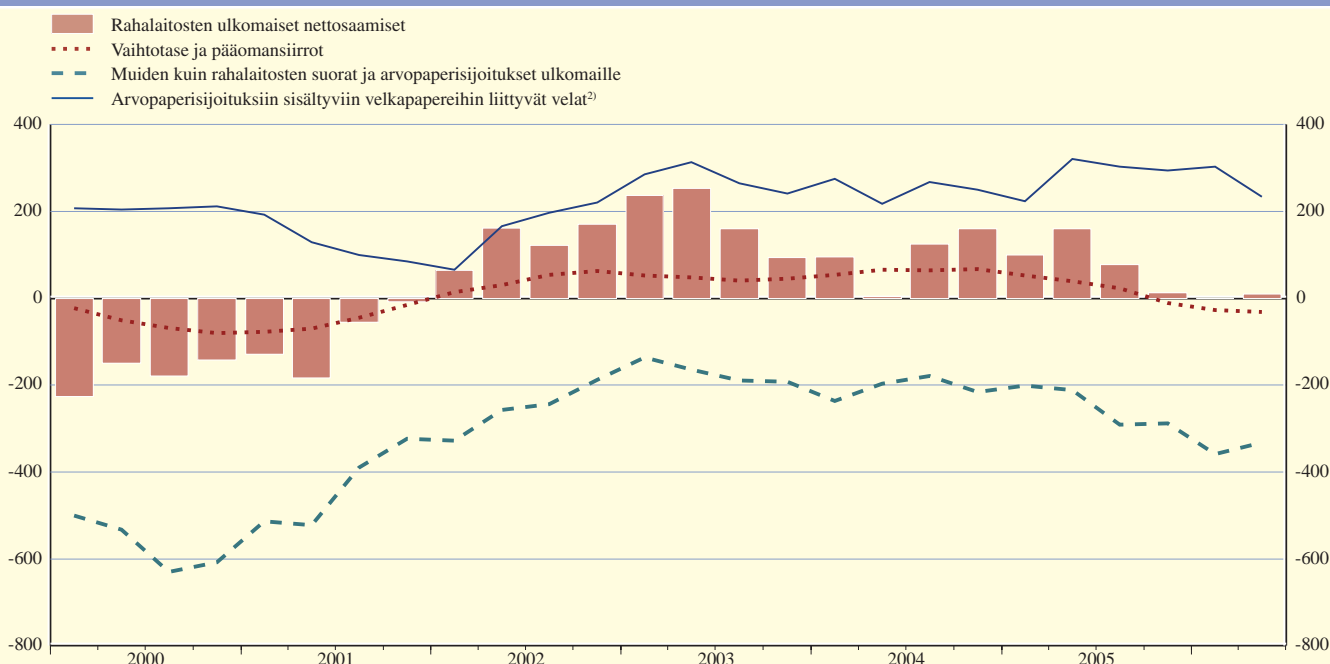
	Yhteensä	Kulta	Erietyiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset	
						Rahaviran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	28,2	1,7	0,0	-1,6	28,1	-2,5	1,9	-0,1	22,1	6,7	0,1	0,0
2004	12,5	1,2	0,5	4,0	6,9	-3,8	4,0	0,4	18,3	-11,9	-0,1	0,0
2005	18,8	3,9	-0,2	8,6	6,5	0,1	7,8	0,0	-4,8	3,5	0,0	0,0
2005 I	4,8	0,8	0,0	1,6	2,4	5,2	-1,1	0,0	1,3	-2,9	0,0	0,0
II	3,1	1,3	0,0	1,3	0,5	-4,4	1,1	0,0	0,9	2,9	0,0	0,0
III	2,0	0,5	0,0	2,6	-1,1	1,6	0,9	0,0	-4,9	1,4	-0,1	0,0
IV	8,8	1,2	-0,1	3,0	4,6	-2,3	6,9	0,0	-2,0	2,1	0,0	0,0
2006 I	6,6	0,8	0,0	3,4	2,4	6,2	-4,8	0,0	-3,7	4,6	0,0	0,0

Lähde: EKP.

7.2 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys (miljardia euroa, virrat)

	M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyvät maksutaseen erät											Lisätieto: M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutokset
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset			Muut sijoitukset		Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät	Sarakkeet 1-10 yhteensä	
		Euroalueelta ulkomaille (muut kuin rahalaitokset)	Ulkomailta euroalueelle	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat				
					Muut kuin rahalaitokset	Osakkeet ¹⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	45,4	-145,3	134,8	-169,0	114,5	241,3	-99,7	29,3	-13,0	-44,1	94,2	93,7
2004	67,3	-124,5	99,9	-191,9	118,0	250,4	-52,9	21,2	-5,0	-56,4	126,2	160,8
2005	-10,6	-223,8	75,3	-290,1	236,0	294,6	-178,4	158,2	-15,2	-68,5	-22,5	12,5
2005 II	-7,2	-26,5	13,8	-62,2	-0,8	178,6	-58,1	63,3	1,3	-42,3	59,9	64,4
2005 III	1,5	-111,1	17,9	-75,0	155,3	41,1	-21,1	22,0	-0,4	-36,0	-6,0	-19,2
2005 IV	-8,1	-47,2	26,6	-84,5	47,5	2,8	-47,0	57,3	-8,8	31,9	-29,7	-8,2
2006 I	-12,9	-41,2	27,7	-124,6	116,2	80,2	-82,6	60,3	-8,5	-71,7	-57,1	-37,9
2006 II	-11,3	-32,4	26,9	-25,4	39,2	110,3	-62,5	64,8	-0,9	-45,7	63,1	75,8
2005 kesä	4,3	-19,2	11,4	-19,2	46,2	78,9	-10,0	19,5	1,0	-17,7	94,9	100,7
2005 heinä	3,8	-89,8	8,0	-31,0	118,4	2,8	-5,3	1,5	1,4	-4,8	5,1	0,0
2005 elo	-2,0	-11,1	-0,4	-22,6	25,0	0,2	-0,7	8,1	-0,7	1,6	-2,6	1,9
2005 syys	-0,4	-10,2	10,3	-21,5	11,9	38,0	-15,2	12,4	-1,2	-32,8	-8,5	-21,1
2005 loka	-6,9	-11,9	3,4	-21,5	-5,3	24,0	-7,5	5,3	-4,3	19,7	-5,0	-5,2
2005 marras	-4,6	-8,8	4,6	-37,2	10,6	-1,4	-35,4	25,9	-0,3	2,4	-44,4	-44,9
2005 joul	3,4	-26,5	18,6	-25,8	42,2	-19,8	-4,1	26,1	-4,2	9,7	19,7	41,9
2006 tammi	-10,6	-3,7	4,7	-47,7	31,5	4,4	-32,6	20,0	-2,8	6,6	-30,2	2,7
2006 helmi	0,1	-35,0	8,9	-43,2	31,1	29,8	-38,4	33,3	-3,3	-14,2	-31,0	-19,1
2006 maal	-2,5	-2,6	14,2	-33,7	53,6	46,0	-11,6	7,0	-2,4	-64,1	4,0	-21,5
2006 huhti	-6,8	-10,9	10,8	-21,3	-13,0	25,4	-27,0	30,5	-5,6	1,9	-15,8	-6,0
2006 touko	-10,8	-12,0	14,8	-2,2	-9,8	65,3	-32,2	18,5	2,3	-26,2	7,5	17,4
2006 kesä	6,3	-9,6	1,3	-1,8	62,0	19,6	-3,3	15,7	2,4	-21,4	71,4	64,3
<i>12 kuukauden kumulatiiviset talustoimet</i>												
2006 kesä	-30,9	-232,0	99,1	-309,5	358,2	234,4	-213,2	204,4	-18,6	-121,5	-29,7	10,5

K34 Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät (miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä rahamarkkinarahasto-osuuksia.

2) Ei sisällä euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia enintään kahden vuoden velkapapereita.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain
(miljardia euroa)

1. Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi-elimet					
2005/II – 2006/I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Saamiset												
Vaihtotase	2 098,7	766,6	44,1	66,7	407,6	189,0	59,3	27,0	52,6	139,2	357,9	755,3
Tavarat	1 269,6	438,6	29,8	45,5	212,1	151,1	0,1	16,5	34,2	70,7	190,5	519,0
Palvelut	408,0	144,9	8,0	10,9	100,6	20,4	4,9	5,6	11,5	39,7	77,0	129,3
Tuotannontekijäkorvaukset	337,2	121,4	5,8	9,7	85,0	15,3	5,5	4,5	6,1	22,4	83,7	99,2
josta: pääomakorvaukset	321,6	116,0	5,7	9,6	83,2	15,1	2,3	4,4	6,0	16,3	82,1	96,7
Tulonsiirrot	83,8	61,8	0,4	0,6	9,9	2,1	48,8	0,4	0,8	6,3	6,7	7,8
Pääomansiirrot	23,9	20,8	0,0	0,0	0,9	0,1	19,7	0,0	0,1	0,5	0,6	1,9
Velat												
Vaihtotase	2 139,2	682,0	36,6	63,9	333,4	155,7	92,3	20,5	80,9	132,3	332,7	890,8
Tavarat	1 235,2	352,4	26,2	42,5	160,0	123,7	0,0	9,8	52,0	62,8	120,9	637,4
Palvelut	372,2	117,4	6,6	8,8	77,9	23,8	0,2	5,5	7,4	30,3	83,2	128,3
Tuotannontekijäkorvaukset	380,9	114,1	3,4	11,8	86,8	6,7	5,3	3,8	21,2	33,8	120,1	87,9
josta: pääomakorvaukset	371,5	108,9	3,4	11,7	85,6	2,9	5,3	3,7	21,1	33,2	119,1	85,5
Tulonsiirrot	150,9	98,2	0,4	0,8	8,6	1,4	86,8	1,5	0,3	5,4	8,5	37,2
Pääomansiirrot	10,1	1,3	0,0	0,1	0,9	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	1,2	6,9
Netto												
Vaihtotase	-40,6	84,6	7,4	2,8	74,2	33,3	-33,0	6,5	-28,3	6,9	25,2	-135,5
Tavarat	34,4	86,2	3,6	3,0	52,0	27,4	0,1	6,7	-17,8	8,0	69,6	-118,4
Palvelut	35,9	27,5	1,4	2,1	22,7	-3,4	4,7	0,1	4,1	9,4	-6,2	1,0
Tuotannontekijäkorvaukset	-43,7	7,3	2,4	-2,1	-1,8	8,6	0,2	0,7	-15,1	-11,4	-36,4	11,3
josta: pääomakorvaukset	-49,9	7,1	2,4	-2,1	-2,4	12,2	-3,0	0,7	-15,1	-16,9	-37,0	11,2
Tulonsiirrot	-67,1	-36,4	0,0	-0,2	1,2	0,7	-38,1	-1,0	0,5	1,0	-1,8	-29,4
Pääomansiirrot	13,8	19,5	0,0	0,0	0,1	-0,1	19,5	-0,1	0,0	0,0	-0,7	-5,0

2. Maksutase: suorat sijoitukset

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi-elimet						
2005/II – 2006/I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Suorat sijoitukset	-147,2	-99,0	-2,4	8,7	-93,8	-11,6	0,1	1,3	2,1	4,5	4,3	-18,0	-42,4
Ulkomaille	-233,5	-152,2	-2,3	-0,3	-124,6	-24,9	0,0	-4,6	-0,7	-0,8	-13,0	-16,3	-46,0
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	-183,2	-140,0	-4,6	-6,6	-104,1	-24,8	0,0	-3,9	-0,6	-4,6	10,0	-6,8	-37,4
Muu pääoma	-50,3	-12,2	2,3	6,3	-20,6	-0,1	0,0	-0,7	0,0	3,8	-23,1	-9,5	-8,6
Euroalueelle	86,4	53,1	-0,1	9,1	30,8	13,2	0,1	5,9	2,7	5,3	17,4	-1,7	3,6
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	51,0	39,2	-0,5	7,8	29,9	1,9	0,0	4,8	2,3	-0,4	-3,7	5,2	3,7
Muu pääoma	35,4	14,0	0,4	1,2	0,9	11,3	0,1	1,1	0,4	5,8	21,0	-6,9	0,0

Lähde: EKP.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain
(miljardia euroa)

3. Maksutase: arvopaperisijoitukset, saamiset vaateittain

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet						
2005/II – 2006/I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvopaperisijoitukset, saamiset	-509,5	-182,2	-7,8	-12,0	-136,3	-16,4	-9,7	-9,7	-28,8	-0,3	-98,6	-73,1	-116,9
Osakkeet	-189,7	-35,3	0,3	-5,2	-29,8	-0,6	0,0	-4,3	-26,1	0,8	-43,7	-18,0	-63,2
Velkapaperit	-319,8	-146,9	-8,1	-6,8	-106,6	-15,7	-9,7	-5,3	-2,7	-1,1	-54,9	-55,1	-53,7
Joukkolainat	-297,2	-112,2	-6,5	-6,4	-69,9	-18,8	-10,5	-5,4	-13,0	-0,8	-65,4	-49,0	-51,4
Rahamarkkinapaperit	-22,6	-34,7	-1,6	-0,4	-36,7	3,1	0,8	0,1	10,3	-0,3	10,5	-6,2	-2,3

4. Maksutase: muut sijoitukset sektoreittain

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2005/II – 2006/I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Muut sijoitukset	108,3	3,9	-5,2	14,6	-11,2	-12,3	18,0	-6,8	24,7	-21,7	37,8	29,0	12,2	29,2
Saamiset	-608,7	-393,7	-11,2	7,5	-360,7	-27,7	-1,7	-8,2	3,3	-34,1	-24,5	-68,2	-2,3	-81,1
Julkisyhteisöt	5,3	-0,5	0,6	-0,2	-1,8	1,3	-0,4	0,0	0,0	-0,1	0,6	0,3	-1,4	6,3
Rahalaitokset	-399,8	-221,8	-9,5	6,4	-191,0	-26,3	-1,4	-6,7	4,2	-27,4	-32,9	-51,1	-0,5	-63,5
Muut sektorit	-214,2	-171,4	-2,3	1,3	-167,9	-2,6	0,1	-1,4	-0,8	-6,7	7,8	-17,3	-0,4	-23,9
Velat	717,0	397,6	6,0	7,0	349,5	15,4	19,7	1,4	21,4	12,4	62,3	97,2	14,5	110,3
Julkisyhteisöt	-6,4	-2,3	0,0	0,0	-2,6	0,0	0,4	0,0	-0,1	-3,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,4
Rahalaitokset	514,1	220,7	5,4	6,0	188,4	13,4	7,6	1,9	20,7	7,4	38,0	95,2	14,8	115,4
Muut sektorit	209,3	179,2	0,7	1,1	163,7	2,0	11,8	-0,5	0,8	8,0	24,5	2,0	0,0	-4,7

5. Ulkomainen varallisuus

(ajanjakson lopun kannat)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2004	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Suorat sijoitukset	33,1	-273,1	-10,4	-11,8	-361,5	110,8	-0,2	22,7	-4,0	35,3	-63,5	-30,9	0,0	346,7
Ulkomaille	2 265,1	759,8	26,1	71,1	537,6	125,1	0,0	66,8	55,9	220,3	486,6	272,2	0,0	403,5
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut	1 825,7	608,4	22,9	43,8	432,7	108,9	0,0	58,3	50,5	171,0	377,2	255,7	0,0	304,8
Muu pääoma	439,3	151,4	3,1	27,2	104,9	16,2	0,0	8,5	5,4	49,4	109,4	16,5	0,0	98,7
Euroalueelle	2 231,9	1 032,9	36,5	82,8	899,1	14,3	0,2	44,1	59,8	185,1	550,2	303,0	0,1	56,8
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut	1 642,1	814,3	23,0	67,4	719,4	4,4	0,1	40,4	48,8	129,6	387,7	177,0	0,0	44,2
Muu pääoma	589,9	218,6	13,4	15,4	179,8	9,9	0,1	3,7	11,1	55,4	162,4	126,1	0,0	12,6
Arvopaperisijoitukset, saamiset	2 984,0	941,1	45,1	100,8	680,8	56,8	57,6	63,4	174,3	91,9	1 050,2	310,3	28,4	324,4
Osakkeet	1 238,7	315,3	6,6	32,9	261,4	14,4	0,0	12,6	109,5	82,3	483,3	106,8	0,9	128,0
Velkapaperit	1 745,3	625,8	38,5	67,9	419,4	42,4	57,6	50,8	64,8	9,7	566,9	203,5	27,5	196,3
Joukkolainat	1 458,6	513,8	34,4	58,7	322,5	41,1	57,1	48,7	39,9	8,5	463,5	185,9	27,1	171,2
Rahamarkkinapaperit	286,7	112,1	4,1	9,2	96,9	1,3	0,5	2,1	25,0	1,2	103,4	17,6	0,3	25,1
Muut sijoitukset	-195,9	34,7	26,1	30,2	90,7	20,8	-133,0	3,6	20,0	-68,9	-42,6	-232,8	-13,4	103,4
Saamiset	2 940,3	1 472,4	53,8	67,1	1 261,0	85,5	5,0	14,5	85,0	174,1	415,3	258,2	39,8	481,0
Julkisyhteisöt	98,6	10,4	1,1	0,0	4,1	2,2	3,1	0,0	0,2	0,1	2,8	1,2	34,3	49,6
Rahalaitokset	2 004,7	1 136,1	45,0	54,2	971,8	64,0	1,1	7,4	67,1	106,8	244,4	171,5	4,8	266,7
Muut sektorit	837,0	325,9	7,8	12,9	285,2	19,3	0,8	7,1	17,7	67,2	168,1	85,6	0,7	164,6
Velat	3 136,2	1 437,6	27,7	36,9	1 170,3	64,8	138,0	10,9	65,0	243,0	457,9	491,1	53,2	377,5
Julkisyhteisöt	43,6	24,0	0,0	0,2	5,3	0,0	18,5	0,0	0,9	0,1	4,1	0,3	2,9	11,3
Rahalaitokset	2 539,5	1 143,3	23,9	20,5	955,2	52,2	91,6	6,9	44,5	207,0	355,4	449,5	48,7	284,2
Muut sektorit	553,2	270,2	3,8	16,2	209,8	12,5	27,9	4,0	19,6	35,9	98,4	41,3	1,6	82,1

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson lopun kannat)

1. Yhteenveto ulkomaisesta varallisuudesta

	Yhteensä 1	Yhteensä, % BKT:stä 2	Suorat sijoitukset 3	Arvopaperi- sijoitukset 4	Johdannaiset 5	Muut sijoitukset 6	Valuuttavaranto 7
Ulkomainen nettovarallisuus							
2001	-389,0	-5,6	422,9	-834,8	2,5	-372,3	392,7
2002	-703,6	-9,7	184,5	-937,6	-12,0	-304,6	366,1
2003	-809,3	-10,9	43,1	-914,0	-8,3	-236,8	306,6
2004	-946,2	-12,2	33,1	-1 049,4	-14,8	-195,9	280,8
2005 IV	-1 061,1	-13,3	259,1	-1 306,9	-16,8	-316,6	320,1
2006 I	-1 215,1	-14,6	282,4	-1 425,4	-3,9	-395,3	327,1
Saamiset							
2001	7 758,3	110,8	2 086,0	2 513,0	129,9	2 636,7	392,7
2002	7 429,3	102,5	2 008,7	2 292,7	136,0	2 625,9	366,1
2003	7 934,3	106,5	2 152,0	2 634,6	158,0	2 683,1	306,6
2004	8 632,6	111,4	2 265,1	2 984,0	162,3	2 940,3	280,8
2005 IV	10 511,3	131,4	2 564,9	3 758,2	232,0	3 636,1	320,1
2006 I	11 044,9	133,1	2 608,6	3 978,7	280,4	3 850,1	327,1
Velat							
2001	8 147,3	116,4	1 663,1	3 347,8	127,4	3 009,0	-
2002	8 132,9	112,2	1 824,3	3 230,2	147,9	2 930,5	-
2003	8 743,6	117,3	2 108,9	3 548,6	166,3	2 919,8	-
2004	9 578,8	123,6	2 231,9	4 033,4	177,2	3 136,2	-
2005 IV	11 572,4	144,7	2 305,8	5 065,1	248,8	3 952,7	-
2006 I	12 260,0	147,7	2 326,2	5 404,0	284,3	4 245,4	-

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille						Ulkomailta euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)			Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)		
	Yhteensä 1	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 2	Muut kuin rahalaitokset 3	Yhteensä 4	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 5	Muut kuin rahalaitokset 6	Yhteensä 7	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 8	Muut kuin rahalaitokset 9	Yhteensä 10	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 11	Muut kuin rahalaitokset 12
2001	1 557,6	124,1	1 433,5	528,4	2,1	526,3	1 165,5	43,9	1 121,6	497,6	2,8	494,8
2002	1 547,4	133,3	1 414,1	461,4	1,6	459,7	1 293,1	42,1	1 251,0	531,2	2,9	528,3
2003	1 702,8	125,9	1 577,0	449,2	1,4	447,8	1 526,9	46,6	1 480,3	582,0	2,9	579,1
2004	1 825,7	139,9	1 685,9	439,3	1,2	438,1	1 642,1	46,1	1 596,0	589,9	3,4	586,5
2005 IV	2 038,6	156,7	1 881,9	526,2	4,8	521,4	1 683,4	49,9	1 633,5	622,4	4,7	617,7
2006 I	2 085,0	155,8	1 929,2	523,6	4,7	518,9	1 718,2	48,2	1 670,1	608,0	4,3	603,7

3. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja sijoittajasektoreittain

	Osakkeet				Velat	Velkapaperit										
	Saamiset			Velat		Saamiset			Velat	Rahamarkkinapaperit			Velat			
	Eurojärjestelmä 1	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 2	Muut kuin rahalaitokset			Eurojärjestelmä 6	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 7	Muut kuin rahalaitokset		Eurojärjestelmä 11	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 12	Muut kuin rahalaitokset				
			Julkisyhteisöt 3					Muut sektorit 4				Julkisyhteisöt 8		Muut sektorit 9	Julkisyhteisöt 13	Muut sektorit 14
2001	0,6	38,5	6,7	1 068,8	1 643,9	2,0	424,8	8,2	783,5	1 517,4	2,8	135,1	0,2	41,8	186,5	
2002	0,7	43,6	8,3	799,2	1 364,3	6,4	402,9	8,0	784,6	1 654,4	1,2	189,4	1,3	47,1	211,5	
2003	1,7	53,6	11,5	1 008,2	1 555,0	8,3	459,2	8,0	842,5	1 744,1	1,1	191,5	0,6	48,4	249,5	
2004	2,1	74,1	15,8	1 146,7	1 782,6	6,2	538,4	9,7	904,3	2 011,2	1,0	231,6	0,5	53,7	239,6	
2005 IV	2,9	105,4	23,3	1 521,3	2 438,0	6,7	698,4	9,9	1 076,8	2 319,2	0,8	251,7	0,3	60,7	307,9	
2006 I	2,9	125,0	24,3	1 645,2	2 684,3	6,7	736,9	9,8	1 110,2	2 378,6	0,2	246,3	4,1	67,0	341,1	

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, ajanjakson lopun kannat)

4. Muut sijoitukset vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt									
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat				
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat		
1	2	3	4	5	Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset	6	7	8	9	10	11	12
2002	3,6	0,1	57,2	0,2	1,3	59,4	54,7	4,7	54,5	0,1	42,2	13,8		
2003	4,4	0,6	65,3	0,2	1,4	54,2	50,1	4,1	39,1	0,0	40,2	3,8		
2004	4,5	0,1	73,0	0,2	1,4	57,6	51,0	6,7	39,6	0,0	40,1	3,5		
2005 IV	5,4	0,2	80,1	0,2	1,3	56,1	46,0	10,0	41,8	0,0	41,1	3,6		
2006 I	8,2	0,2	89,5	0,3	1,3	48,2	41,9	6,3	41,7	0,0	39,6	3,3		

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit									
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat				
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat		
13	14	15	16	17	Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset	18	19	20	21	22	23	24
2002	1 686,3	60,8	2 251,1	48,5	174,5	492,6	204,4	288,1	92,7	104,4	365,2	47,8		
2003	1 739,6	38,4	2 242,9	30,9	170,3	538,4	208,7	329,8	96,7	106,6	383,5	46,3		
2004	1 955,8	44,3	2 424,3	42,0	172,3	558,6	227,5	331,1	106,2	109,5	394,7	48,9		
2005 IV	2 447,4	56,2	3 039,5	54,0	176,9	723,1	363,9	359,2	127,8	124,6	544,9	64,7		
2006 I	2 574,9	55,5	3 234,7	54,6	183,0	803,0	431,5	371,5	134,1	130,5	614,6	78,4		

5. Valuuttavaranto

	Valuuttavaranto													Lisätieto		
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Yhteensä	Valuuttasaamiset					Johdan- naiset	Muut saamiset	Saamiset	Velat	
		Miljardia euroa	Mil- joonaa troy- unssia				Käteinen ja talletukset	Arvopaperit			Raha- viran- omaiset ja BIS					Pankit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Eurojärjestelmä															
2002	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	120,2	38,5	0,4	0,0	22,4	-26,3
2003	306,6	130,0	393,543	4,4	23,3	148,9	10,0	30,4	107,7	1,0	80,2	26,5	0,9	0,0	20,3	-16,3
2004	280,8	125,4	389,998	3,9	18,6	132,9	12,5	25,5	94,7	0,5	58,5	35,6	0,2	0,0	19,1	-12,8
2005 IV	320,1	163,4	375,861	4,3	10,6	141,7	12,7	21,4	107,9	0,6	69,6	37,7	-0,2	0,0	25,6	-17,9
2006 I	327,1	179,7	373,695	4,3	6,9	136,3	6,5	26,0	103,7	0,5	71,2	31,9	0,1	0,0	27,7	-19,4
2006 huhti	336,8	191,7	373,166	4,2	6,7	134,1	5,5	25,5	102,8	-	-	-	0,4	0,0	25,0	-17,0
2006 touko	333,2	188,3	370,982	4,2	6,2	134,5	4,9	25,0	104,0	-	-	-	0,6	0,0	25,9	-20,4
2006 kesä	323,8	178,9	370,694	4,2	7,8	133,0	5,4	22,0	105,3	-	-	-	0,2	0,0	26,9	-19,0
2006 heinä	330,1	183,3	369,890	4,2	7,6	135,0	4,4	25,6	104,9	-	-	-	0,1	0,0	26,3	-19,7
	Josta Euroopan keskuspankin hallussa															
2002	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2
2003	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	0,0	14,9	7,3	0,0	0,0	2,8	-1,5
2004	35,1	7,9	24,656	0,2	0,0	27,0	2,7	3,3	21,1	0,0	9,7	11,3	0,0	0,0	2,6	-1,3
2005 IV	41,5	10,1	23,145	0,2	0,0	31,2	5,1	2,5	23,6	0,0	10,6	12,9	0,0	0,0	2,9	-0,9
2006 I	40,6	11,2	23,145	0,2	0,0	29,3	2,6	3,6	23,1	0,0	15,3	7,8	0,0	0,0	3,9	-0,5
2006 huhti	41,7	11,9	23,145	0,2	0,0	29,7	2,2	5,8	21,7	-	-	-	-0,1	0,0	2,4	-0,5
2006 touko	41,2	10,8	21,312	0,2	0,0	30,2	1,2	6,2	22,8	-	-	-	0,0	0,0	2,7	-1,0
2006 kesä	39,2	10,3	21,312	0,2	0,0	28,7	1,3	2,4	25,1	-	-	-	0,0	0,0	3,5	0,0
2006 heinä	41,0	10,6	21,312	0,2	0,0	30,3	1,1	4,5	24,7	-	-	-	0,0	0,0	2,6	-0,7

Lähde: EKP.

7.5 Ulkomaankauppa

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

1. Arvot, määrät ja yksikköarvot tuoteryhmittäin

	Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
	Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Öljy		
			Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)													
2002	2,0	-3,0	1 083,4	512,5	227,8	309,5	949,1	984,4	559,5	163,1	234,5	717,3	105,2
2003	-2,3	0,5	1 060,1	501,2	222,8	300,5	925,0	990,6	554,2	164,0	240,9	716,3	109,0
2004	8,9	9,4	1 147,4	547,7	247,0	313,4	997,4	1 075,3	604,7	183,5	256,1	769,9	129,5
2005	7,4	12,7	1 237,5	588,2	266,8	331,0	1 068,9	1 217,0	697,7	202,6	273,4	842,5	184,4
2005 I	3,3	8,9	291,6	138,5	62,9	78,4	255,6	278,8	158,8	44,7	64,5	198,3	37,1
2005 II	6,2	11,2	302,8	144,5	64,2	81,2	258,9	292,9	167,3	49,9	66,3	201,6	41,6
2005 III	10,0	15,1	319,0	150,5	70,3	85,1	274,8	318,5	184,4	53,1	70,2	217,6	52,7
2005 IV	9,8	15,1	324,1	154,7	69,4	86,3	279,6	326,7	187,3	54,9	72,4	225,0	53,0
2006 I	16,3	22,9	332,5	158,7	70,8	89,1	285,3	336,4	196,7	51,6	73,6	224,3	55,8
2006 II	9,2	14,0	337,4	159,4	71,2	88,7	291,0	340,8	200,1	51,1	73,7	231,6	37,0
2006 tammi	14,8	23,5	110,3	52,4	23,9	29,5	95,1	111,1	64,5	17,3	24,7	74,6	18,2
2006 helmi	15,3	23,0	110,1	52,7	23,5	29,7	95,1	112,9	65,6	17,3	24,4	75,4	17,7
2006 maal.	18,5	22,4	112,1	53,7	23,3	29,9	95,1	112,3	66,5	17,0	24,6	74,3	19,9
2006 huhti	5,3	8,9	111,9	52,9	23,4	29,0	96,5	113,0	65,1	17,0	24,2	76,5	17,6
2006 touko	14,2	19,8	112,5	53,3	23,7	29,9	96,8	113,7	67,8	17,1	24,7	77,1	19,4
2006 kesä	8,2	13,5	112,9	53,3	24,0	29,9	97,8	114,0	67,3	17,1	24,9	78,0	.
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)													
2002	2,9	-0,7	107,9	105,0	106,2	115,0	108,2	98,2	98,9	89,6	104,1	96,3	101,4
2003	1,0	3,8	109,0	105,9	108,0	114,8	109,2	101,9	100,6	95,2	110,3	100,0	104,9
2004	9,1	6,7	118,3	115,4	121,2	119,8	118,3	108,0	104,3	107,8	118,5	107,5	105,7
2005	4,4	4,5	124,0	119,2	129,3	123,8	124,2	113,4	106,8	119,8	123,3	115,2	109,6
2005 I	1,0	2,5	118,7	114,4	123,2	119,2	120,1	109,5	105,1	107,3	119,1	110,1	108,2
2005 II	4,2	5,3	122,3	118,3	124,8	122,4	121,0	111,8	105,8	119,3	121,4	111,4	105,9
2005 III	6,7	5,4	127,0	121,1	135,9	126,4	127,1	115,6	108,4	124,3	125,4	118,2	113,3
2005 IV	5,6	4,8	128,0	122,9	133,4	127,1	128,5	116,7	108,1	128,6	127,2	121,1	110,8
2006 I	11,1	8,7	129,3	124,4	134,5	129,8	129,8	116,6	109,6	118,0	128,2	118,6	109,2
2006 II	3,0	2,4	130,8	124,8	134,5	128,1	132,0	117,1	109,1	118,4	128,4	122,0	103,7
2006 tammi	9,3	7,7	128,8	123,2	136,2	129,0	129,9	115,9	108,6	118,1	128,6	118,3	109,7
2006 helmi	10,4	8,3	128,7	123,9	134,0	129,9	130,0	117,0	109,3	119,1	127,0	119,7	101,6
2006 maal.	13,4	10,0	130,5	126,1	133,1	130,4	129,5	117,0	110,9	116,8	128,9	117,8	116,4
2006 huhti	1,2	-2,2	130,6	124,7	134,1	126,1	132,0	116,6	106,9	117,3	126,8	121,3	99,7
2006 touko	9,0	7,1	131,0	125,0	134,9	130,2	131,9	117,7	111,3	119,4	130,0	122,7	107,7
2006 kesä
Yksikköarvoindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)													
2002	-0,9	-2,3	100,1	99,1	99,2	102,4	100,1	97,8	95,7	99,6	101,9	100,0	84,5
2003	-3,2	-3,1	96,9	96,1	95,4	99,5	96,6	94,8	93,3	94,2	98,8	96,1	85,0
2004	-0,2	2,4	96,7	96,3	94,2	99,5	96,2	97,1	98,1	93,0	97,8	96,1	99,5
2005	2,8	7,7	99,4	100,2	95,3	101,7	98,2	104,6	110,4	92,4	100,3	98,1	136,8
2005 I	2,3	6,2	97,9	98,4	94,4	100,1	97,1	99,4	102,3	91,1	98,0	96,7	111,6
2005 II	2,0	5,5	98,7	99,2	95,1	101,0	97,7	102,3	107,1	91,6	98,9	97,1	128,2
2005 III	3,0	9,2	100,1	100,9	95,7	102,4	98,7	107,5	115,2	93,4	101,4	98,8	151,5
2005 IV	4,0	9,8	100,9	102,2	96,2	103,3	99,3	109,3	117,2	93,4	103,0	99,7	155,9
2006 I	4,7	13,2	102,5	103,6	97,3	104,4	100,3	112,6	121,5	95,6	104,0	101,5	166,7
2006 II	4,1	10,9	102,6	103,6	97,3	104,8	100,3	113,3	123,6	94,2	103,3	101,4	174,4
2006 tammi	5,0	14,7	102,4	103,5	97,5	104,3	100,3	112,3	120,6	96,0	104,1	101,6	162,6
2006 helmi	4,5	13,6	102,4	103,5	97,2	104,3	100,2	113,0	122,0	95,3	104,1	101,5	170,8
2006 maal.	4,5	11,3	102,7	103,8	97,3	104,7	100,5	112,4	121,9	95,6	103,7	101,5	166,8
2006 huhti	4,1	11,3	102,5	103,3	97,0	104,9	100,1	113,5	123,6	94,8	103,7	101,6	172,6
2006 touko	4,8	11,8	102,7	103,9	97,6	104,7	100,4	113,1	123,7	93,7	103,0	101,2	176,2
2006 kesä

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (määräindeksit ja yksikköarvoindeksien puhdistus kausivaihtelusta).

7.5 Ulkomaankauppa
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

2. Maaryhmittäin ja maittain

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdys- vallat	Aasia			Afrikka	Latina- lainen Amerikka	Muut maat
		Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat					Kiina	Japani	Muut Aasian maat			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Vienti (fob)</i>															
2002	1 083,4	25,3	37,1	205,7	112,1	27,1	64,0	21,4	184,1	29,9	33,1	140,5	59,5	43,4	100,3
2003	1 060,1	24,9	38,7	194,8	117,6	29,2	63,4	24,9	166,3	35,2	31,3	135,4	59,5	37,9	101,0
2004	1 147,4	25,7	41,8	203,9	128,0	35,6	66,1	31,8	173,7	40,3	33,1	149,9	63,8	40,3	113,4
2005	1 237,5	28,6	44,9	202,9	142,3	43,1	70,2	34,6	184,8	43,6	34,0	165,9	72,9	46,8	123,0
2005 I	291,6	6,7	11,0	49,9	33,3	9,8	17,4	8,0	43,3	10,2	8,5	38,9	17,1	11,0	26,5
2005 II	302,8	7,0	11,1	49,8	33,8	10,7	16,9	8,2	45,5	10,1	8,4	40,6	17,2	11,2	32,2
2005 III	319,0	7,3	11,4	51,5	36,2	11,3	17,9	9,0	47,2	11,4	8,5	43,9	19,3	12,3	31,8
2005 IV	324,1	7,6	11,4	51,8	39,0	11,2	18,0	9,4	48,8	11,8	8,6	42,4	19,2	12,3	32,5
2006 I	332,5	7,5	11,6	52,8	40,9	12,1	17,9	9,8	50,4	12,5	8,8	43,9	19,0	13,3	32,0
2006 II	337,4	5,1	8,0	35,7	28,5	12,6	18,2	9,8	48,9	12,7	8,3	44,7	19,0	13,4	15,1
2006 tammi	110,3	2,5	3,9	17,7	13,5	4,0	6,1	3,2	16,8	4,0	3,0	14,5	6,3	4,6	10,3
2006 helmi	110,1	2,5	3,8	17,4	13,8	4,0	5,9	3,3	16,6	4,2	3,0	14,8	6,5	4,4	9,8
2006 maaliskuu	112,1	2,5	3,9	17,7	13,7	4,1	5,9	3,3	16,9	4,2	2,8	14,5	6,2	4,3	12,0
2006 huhti	111,9	2,4	3,9	17,8	14,5	4,0	6,0	3,2	16,4	4,2	2,7	15,2	6,3	4,4	10,7
2006 touko	112,5	2,6	4,0	17,9	14,0	4,3	6,1	3,3	16,4	4,2	2,8	14,4	6,3	4,2	11,9
2006 kesä	112,9	4,3	6,1	3,3	16,1	4,3	2,8	15,1	6,4	4,8	-7,6
<i>Prosenttiosuus koko viennistä</i>															
2005	100,0	2,3	3,6	16,4	11,5	3,5	5,7	2,8	14,9	3,5	2,8	13,4	5,9	3,8	9,9
<i>Tuonti (cif)</i>															
2002	984,4	23,0	35,6	149,7	93,5	42,0	52,1	17,7	125,6	61,7	52,7	142,8	67,8	39,4	80,8
2003	990,6	23,7	36,9	138,9	102,0	47,4	50,4	19,3	110,3	74,5	52,2	141,2	68,9	39,8	85,1
2004	1 075,3	25,3	39,6	144,0	107,1	56,4	53,4	22,8	113,8	92,1	53,9	163,2	72,8	45,1	85,7
2005	1 217,0	25,3	41,9	151,2	116,7	75,3	58,1	24,8	120,4	117,6	52,9	188,4	95,2	53,1	95,8
2005 I	278,8	6,1	10,0	36,2	27,2	17,1	13,5	6,3	28,7	26,2	12,9	41,0	20,3	12,1	21,1
2005 II	292,9	6,4	10,3	36,7	28,7	18,2	14,4	5,8	30,1	27,9	12,6	46,5	21,9	12,2	21,3
2005 III	318,5	6,3	10,6	39,0	29,9	19,8	15,0	6,1	30,7	31,1	13,6	49,9	26,8	13,9	25,7
2005 IV	326,7	6,5	11,0	39,3	31,0	20,2	15,1	6,6	30,9	32,4	13,8	51,0	26,2	14,9	27,7
2006 I	336,4	6,7	11,4	41,0	32,4	23,7	15,1	6,8	31,8	33,5	13,8	52,6	26,7	15,6	25,3
2006 II	340,8	4,4	7,6	29,3	22,6	24,6	15,3	7,4	31,7	34,4	13,5	51,6	26,7	15,7	5,4
2006 tammi	111,1	2,2	3,8	13,3	10,6	7,7	5,1	2,2	10,7	11,2	4,6	17,7	8,6	5,2	8,2
2006 helmi	112,9	2,1	3,8	13,7	11,0	7,7	5,0	2,3	10,7	11,1	4,7	17,6	9,2	5,2	8,7
2006 maaliskuu	112,3	2,3	3,8	14,0	10,7	8,2	5,0	2,3	10,5	11,2	4,4	17,3	9,0	5,2	8,4
2006 huhti	113,0	2,2	3,8	14,7	11,3	7,8	5,0	2,6	10,4	11,1	4,3	16,3	8,6	5,1	9,7
2006 touko	113,7	2,2	3,8	14,6	11,3	8,5	5,1	2,5	10,5	11,4	4,5	18,6	9,1	5,2	6,3
2006 kesä	114,0	8,3	5,2	2,4	10,7	11,8	4,7	16,7	9,0	5,4	-10,7
<i>Prosenttiosuus koko tuonnista</i>															
2005	100,0	2,1	3,5	12,5	9,6	6,2	4,8	2,0	9,9	9,6	4,4	15,5	7,8	4,4	7,9
<i>Tase</i>															
2002	99,0	2,3	1,5	56,0	18,6	-14,9	12,0	3,8	58,5	-31,8	-19,6	-2,3	-8,3	4,0	19,5
2003	69,5	1,1	1,7	56,0	15,5	-18,2	12,9	5,5	56,0	-39,3	-20,9	-5,7	-9,4	-1,8	15,9
2004	72,1	0,5	2,2	59,9	20,9	-20,8	12,6	8,9	60,0	-51,8	-20,8	-13,3	-9,0	-4,8	27,6
2005	20,5	3,2	2,9	51,7	25,6	-32,3	12,1	9,8	64,4	-74,0	-18,9	-22,5	-22,4	-6,4	27,2
2005 I	12,8	0,6	1,0	13,7	6,1	-7,3	3,9	1,7	14,6	-16,0	-4,5	-2,0	-3,1	-1,2	5,4
2005 II	9,9	0,6	0,9	13,1	5,1	-7,5	2,4	2,4	15,4	-17,8	-4,2	-5,9	-4,7	-1,0	10,9
2005 III	0,5	1,0	0,7	12,5	6,2	-8,5	2,9	2,9	16,5	-19,7	-5,1	-6,0	-7,5	-1,6	6,1
2005 IV	-2,6	1,0	0,4	12,4	8,1	-9,0	2,9	2,8	17,9	-20,5	-5,2	-8,6	-7,0	-2,6	4,8
2006 I	-3,9	0,8	0,2	11,8	8,6	-11,6	2,8	3,0	18,5	-21,0	-5,0	-8,8	-7,7	-2,3	6,7
2006 II	-3,4	0,6	0,4	6,4	5,9	-12,0	2,8	2,4	17,3	-21,7	-5,2	-7,0	-7,7	-2,3	9,7
2006 tammi	-0,8	0,3	0,0	4,4	2,9	-3,8	1,0	1,0	6,2	-7,1	-1,7	-3,2	-2,3	-0,5	2,0
2006 helmi	-2,7	0,4	0,1	3,7	2,8	-3,7	0,9	1,0	5,9	-6,9	-1,7	-2,7	-2,7	-0,9	1,1
2006 maaliskuu	-0,3	0,2	0,1	3,7	3,0	-4,1	0,9	0,9	6,4	-7,0	-1,6	-2,8	-2,7	-0,9	3,6
2006 huhti	-1,1	0,2	0,2	3,1	3,2	-3,8	1,0	0,7	6,0	-7,0	-1,6	-1,2	-2,3	-0,7	1,0
2006 touko	-1,2	0,4	0,2	3,3	2,6	-4,2	1,0	0,9	5,9	-7,2	-1,7	-4,2	-2,8	-1,0	5,6
2006 kesä	-1,1	-4,0	0,9	0,9	5,4	-7,5	-1,9	-1,6	-2,6	-0,6	3,1

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (kauppatase ja sarakkeet 5, 12 ja 15).

VALUUTTAKURSSIT

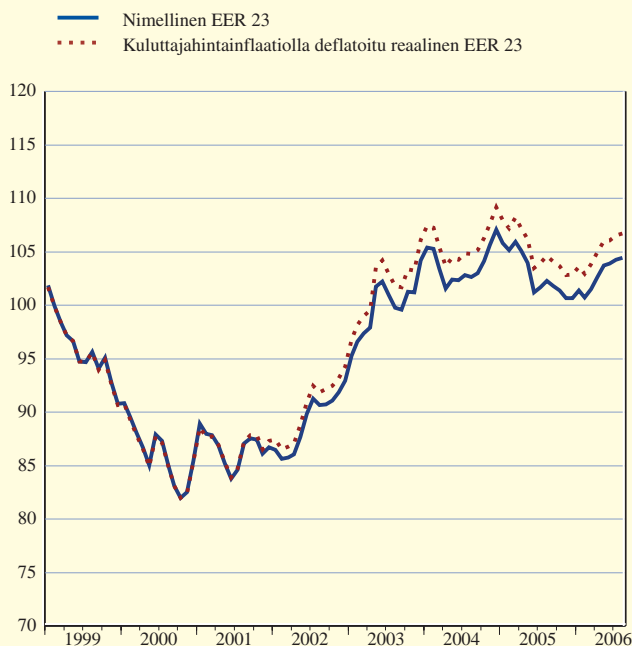
8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾

(jakson keskiarvo, 1999/I = 100)

	EER 23						EER 42		
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2003	99,9	101,7	102,2	101,2	96,0	99,3	106,6	101,6	
2004	103,8	105,9	105,2	104,9	100,6	103,4	111,0	105,4	
2005	102,9	105,2	103,6	104,2	98,5	101,4	109,5	103,5	
2005 II	103,4	105,6	104,2	104,6	99,0	102,1	110,1	104,1	
III	101,9	104,2	102,4	103,0	97,2	100,1	108,3	102,5	
IV	100,9	103,1	101,1	102,4	96,2	99,3	107,2	101,1	
2006 I	101,2	103,5	102,1	102,5	96,5	99,5	107,2	101,0	
II	103,5	105,7	104,4	.	.	.	109,9	103,4	
2005 elo	102,3	104,6	102,9	-	-	-	108,7	102,8	
syys	101,8	104,1	101,9	-	-	-	108,2	102,4	
loka	101,4	103,6	101,5	-	-	-	107,8	101,8	
marras	100,7	102,9	100,9	-	-	-	106,9	100,8	
joulu	100,7	102,9	101,0	-	-	-	106,9	100,7	
2006 tammi	101,4	103,6	101,9	-	-	-	107,5	101,3	
helmi	100,7	103,0	101,7	-	-	-	106,6	100,4	
maalis	101,5	103,8	102,5	-	-	-	107,4	101,2	
huhti	102,7	105,0	103,7	-	-	-	108,6	102,3	
touko	103,8	106,0	104,7	-	-	-	110,3	103,7	
kesä	103,9	106,1	104,7	-	-	-	110,9	104,2	
heinä	104,3	106,5	104,9	-	-	-	111,0	104,4	
elo	104,4	106,7	104,9	-	-	-	111,1	104,4	
				<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>					
2006 elo	0,2	0,2	0,1	-	-	-	0,0	0,0	
				<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>					
2006 elo	2,1	2,0	2,0	-	-	-	2,2	1,6	

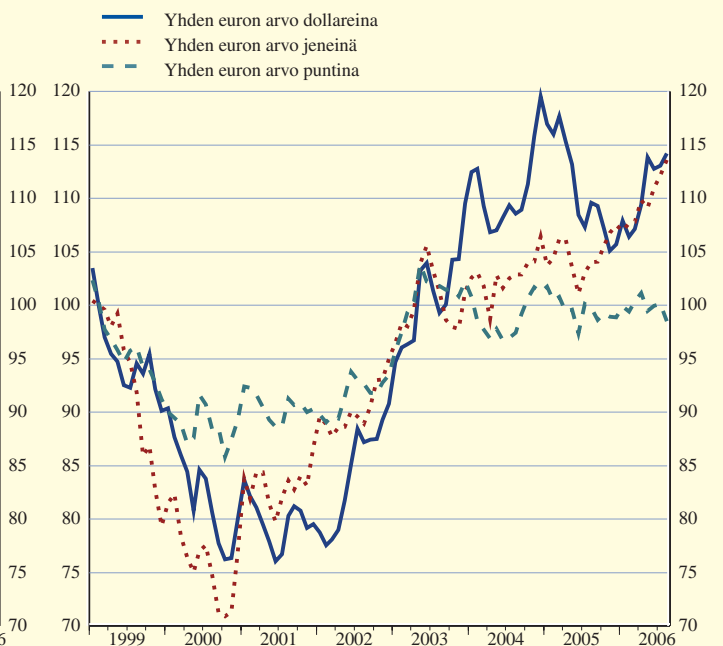
K35 Euron efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausikeskiarvoja, 1999/I = 100)

K36 Euron valuuttakursseja

(kuukausikeskiarvoja, 1999/I = 100)

Lähde: EKP.

1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

8.2 Euron valuuttakurssit

(jakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Tanskan kruunu 1	Ruotsin kruunu 2	Englannin punta 3	Yhdysvaltain dollari 4	Japanin jeni 5	Sveitsin frangi 6	Etelä-Korean won 7	Hongkongin dollari 8	Singaporen dollari 9	Kanadan dollari 10	Norjan kruunu 11	Australian dollari 12
2003	7,4307	9,1242	0,69199	1,1312	130,97	1,5212	1 346,90	8,8079	1,9703	1,5817	8,0033	1,7379
2004	7,4399	9,1243	0,67866	1,2439	134,44	1,5438	1 422,62	9,6881	2,1016	1,6167	8,3697	1,6905
2005	7,4518	9,2822	0,68380	1,2441	136,85	1,5483	1 273,61	9,6768	2,0702	1,5087	8,0092	1,6320
2005 IV	7,4586	9,4731	0,67996	1,1884	139,41	1,5472	1 231,69	9,2157	2,0065	1,3956	7,8785	1,5983
2006 I	7,4621	9,3525	0,68625	1,2023	140,51	1,5590	1 173,72	9,3273	1,9567	1,3894	8,0227	1,6274
2006 II	7,4581	9,2979	0,68778	1,2582	143,81	1,5631	1 194,34	9,7618	1,9989	1,4108	7,8314	1,6838
2006 helmi	7,4641	9,3414	0,68297	1,1938	140,77	1,5580	1 157,96	9,2640	1,9448	1,3723	8,0593	1,6102
2006 maal.	7,4612	9,4017	0,68935	1,2020	140,96	1,5691	1 171,84	9,3270	1,9486	1,3919	7,9775	1,6540
2006 huhti	7,4618	9,3346	0,69463	1,2271	143,59	1,5748	1 168,67	9,5182	1,9643	1,4052	7,8413	1,6662
2006 touko	7,4565	9,3310	0,68330	1,2770	142,70	1,5564	1 202,04	9,9019	2,0133	1,4173	7,7988	1,6715
2006 kesä	7,4566	9,2349	0,68666	1,2650	145,11	1,5601	1 207,64	9,8210	2,0129	1,4089	7,8559	1,7104
2006 heinä	7,4602	9,2170	0,68782	1,2684	146,70	1,5687	1 205,89	9,8600	2,0083	1,4303	7,9386	1,6869
2006 elo	7,4609	9,2098	0,67669	1,2811	148,53	1,5775	1 231,42	9,9627	2,0185	1,4338	7,9920	1,6788
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>												
2006 touko	0,0	-0,1	-1,6	1,0	1,3	0,6	2,1	1,0	0,5	0,2	0,7	-0,5
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>												
2006 touko	0,0	-1,4	-1,3	4,2	9,2	1,6	-1,9	4,3	-1,2	-3,2	1,0	4,0
	Tšekin korona 13	Viron kruunu 14	Kyproksen punta 15	Latvian lati 16	Liettuan liti 17	Unkarin forintti 18	Maltaan liira 19	Puolan zloty 20	Slovenian tolar 21	Slovakian korona 22	Bulgarian lev 23	Uusi Romanian leu ¹⁾ 24
2003	31,846	15,6466	0,58409	0,6407	3,4527	253,62	0,4261	4,3996	233,85	41,489	1,9490	37 551
2004	31,891	15,6466	0,58185	0,6652	3,4529	251,66	0,4280	4,5268	239,09	40,022	1,9533	40 510
2005	29,782	15,6466	0,57683	0,6962	3,4528	248,05	0,4299	4,0230	239,57	38,599	1,9558	3,6209
2005 IV	29,304	15,6466	0,57339	0,6965	3,4528	251,84	0,4293	3,9152	239,51	38,494	1,9558	3,6379
2006 I	28,599	15,6466	0,57449	0,6961	3,4528	254,56	0,4293	3,8346	239,51	37,456	1,9558	3,5638
2006 II	28,378	15,6466	0,57538	0,6960	3,4528	266,83	0,4293	3,9482	239,63	37,690	1,9558	3,5172
2006 helmi	28,407	15,6466	0,57436	0,6961	3,4528	251,57	0,4293	3,7941	239,49	37,390	1,9558	3,5393
2006 maal.	28,650	15,6466	0,57530	0,6961	3,4528	260,85	0,4293	3,8837	239,55	37,478	1,9558	3,5074
2006 huhti	28,501	15,6466	0,57613	0,6960	3,4528	265,47	0,4293	3,9177	239,60	37,374	1,9558	3,4892
2006 touko	28,271	15,6466	0,57510	0,6960	3,4528	262,37	0,4293	3,8954	239,63	37,578	1,9558	3,5072
2006 kesä	28,386	15,6466	0,57504	0,6960	3,4528	272,39	0,4293	4,0261	239,65	38,062	1,9558	3,5501
2006 heinä	28,448	15,6466	0,57500	0,6960	3,4528	277,49	0,4293	3,9962	239,65	38,377	1,9558	3,5715
2006 elo	28,194	15,6466	0,57585	0,6960	3,4528	274,41	0,4293	3,9046	239,62	37,669	1,9558	3,5271
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>												
2006 elo	-0,9	0,0	0,1	0,0	0,0	-1,1	0,0	-2,3	0,0	-1,8	0,0	-1,2
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>												
2006 elo	-4,7	0,0	0,5	0,0	0,0	12,2	0,0	-3,4	0,0	-2,6	0,0	-
	Kiinan juan renmindi ²⁾ 25	Kroatian kuna ²⁾ 26	Islannin kruunu 27	Indonesian rupia ²⁾ 28	Malesian ringgit ²⁾ 29	Uuden-Seelannin dollari 30	Filippiinien peso ²⁾ 31	Venäjän rupla ²⁾ 32	Etelä-Afrikan randi 33	Thaimaan baht ²⁾ 34	Uusi Turkin liira ³⁾ 35	
2003	9,3626	7,5688	86,65	9 685,54	4,2983	1,9438	61,336	34,6699	8,5317	46,923	1 694 851	
2004	10,2967	7,4967	87,14	11 127,34	4,7273	1,8731	69,727	35,8192	8,0092	50,077	1 777 052	
2005	10,1955	7,4008	78,23	12 072,83	4,7119	1,7660	68,494	35,1884	7,9183	50,068	1,6771	
2005 IV	9,6057	7,3831	73,86	11 875,37	4,4881	1,7124	64,821	34,1294	7,7706	48,780	1,6132	
2006 I	9,6793	7,3426	78,43	11 178,36	4,4814	1,8128	62,292	33,8349	7,4067	47,273	1,6026	
2006 II	10,0815	7,2786	92,72	11 479,67	4,5853	2,0172	65,819	34,1890	8,1745	47,981	1,8473	
2006 helmi	9,6117	7,3191	76,57	11 048,98	4,4487	1,7741	61,776	33,6802	7,3079	47,014	1,5830	
2006 maal.	9,6581	7,3300	83,74	11 009,15	4,4514	1,8956	61,499	33,4973	7,5171	46,836	1,6071	
2006 huhti	9,8361	7,3111	91,94	10 956,51	4,4918	1,9733	63,077	33,7987	7,4656	46,619	1,6381	
2006 touko	10,2353	7,2731	91,69	11 536,41	4,6107	2,0240	66,622	34,5386	8,0859	48,534	1,8400	
2006 kesä	10,1285	7,2575	94,38	11 850,97	4,6364	2,0462	67,259	34,1587	8,8431	48,541	2,0258	
2006 heinä	10,1347	7,2509	94,33	11 582,39	4,6527	2,0551	66,291	34,1393	8,9892	48,197	1,9712	
2006 elo	10,2141	7,2893	90,08	11 649,96	4,7078	2,0220	65,712	34,2755	8,9034	48,192	1,8802	
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>												
2006 elo	0,8	0,5	-4,5	0,6	1,2	-1,6	-0,9	0,4	-1,0	0,0	-4,6	
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>												
2006 elo	2,6	-1,1	14,9	-5,2	1,9	14,4	-4,4	-2,1	12,0	-4,8	13,7	

Lähde: EKP.

1) Tiedot ajalta ennen heinäkuuta 2005 viittaavat Romanian leuhun; uusi Romanian leu vastaa kymmentätuhatta vanhaa Romanian leuta.

2) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssit näille valuutoille 1.4.2005 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

3) Tiedot ajalta ennen tammikuuta 2005 viittaavat Turkin liiraan; uusi Turkin liira vastaa miljoonaa vanhaa Turkin liiraa.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Tšekki	Tanska	Viro	Kypros	Latvia	Liettua	Unkari	Malta	Puola	Slovenia	Slovakia	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
YKHI													
2004	2,6	0,9	3,0	1,9	6,2	1,2	6,8	2,7	3,6	3,7	7,5	1,0	1,3
2005	1,6	1,7	4,1	2,0	6,9	2,7	3,5	2,5	2,2	2,5	2,8	0,8	2,1
2005 IV	2,2	2,0	4,0	1,9	7,5	3,0	3,2	3,5	1,2	2,6	3,7	1,1	2,1
2006 I	2,4	2,0	4,4	2,3	7,0	3,3	2,4	2,5	0,9	2,3	4,2	1,2	2,0
2006 II	2,5	2,0	4,5	2,6	6,5	3,6	2,7	3,4	1,4	3,1	4,6	1,9	2,2
2006 maal.	2,4	1,8	4,0	2,6	6,6	3,1	2,4	2,9	0,9	2,0	4,3	1,5	1,8
2006 huhti	2,3	1,8	4,3	2,5	6,1	3,4	2,4	3,5	1,2	2,8	4,4	1,8	2,0
2006 touko	2,8	2,1	4,6	2,5	7,1	3,6	2,9	3,5	1,5	3,4	4,8	1,9	2,2
2006 kesä	2,3	2,1	4,4	2,6	6,3	3,7	2,9	3,3	1,5	3,0	4,5	1,9	2,5
2006 heinä	2,4	2,0	4,5	2,8	6,9	4,4	3,2	3,6	1,4	1,9	5,0	1,8	2,4
Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä ¹⁾													
2003	-6,6	1,0	2,4	-6,3	-1,2	-1,2	-6,4	-10,2	-4,7	-2,8	-3,7	0,1	-3,3
2004	-2,9	2,7	1,5	-4,1	-0,9	-1,5	-5,4	-5,1	-3,9	-2,3	-3,0	1,8	-3,3
2005	-2,6	4,9	1,6	-2,4	0,2	-0,5	-6,1	-3,3	-2,5	-1,8	-2,9	2,9	-3,5
Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä ¹⁾													
2003	30,0	44,4	6,0	69,7	14,4	21,2	56,7	71,3	43,9	29,1	42,7	51,8	39,0
2004	30,6	42,6	5,4	71,7	14,6	19,5	57,1	76,2	41,9	29,5	41,6	50,5	40,8
2005	30,5	35,8	4,8	70,3	11,9	18,7	58,4	74,7	42,5	29,1	34,5	50,3	42,8
Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosenteina, ajanjakson keskiarvo													
2006 helmi	3,41	3,48	-	3,96	3,60	3,53	6,71	4,38	4,79	3,72	3,75	3,42	4,05
2006 maal.	3,58	3,70	-	3,97	3,60	3,75	7,00	4,35	4,79	3,80	4,01	3,55	4,19
2006 huhti	3,85	3,98	-	4,07	3,60	3,92	7,00	4,19	5,03	3,73	4,27	3,84	4,37
2006 touko	3,93	4,02	-	4,07	3,60	4,13	6,85	4,24	5,27	3,73	4,50	3,89	4,49
2006 kesä	4,05	4,03	-	4,03	4,14	4,34	7,26	4,27	5,55	3,87	4,66	3,93	4,50
2006 heinä	4,04	4,06	-	4,21	4,32	4,28	7,55	4,31	5,56	3,86	5,42	3,96	4,49
3 kk:n korko vuotuisina prosenteina, ajanjakson keskiarvo													
2006 helmi	2,00	2,66	2,62	3,24	4,03	2,61	-	3,18	4,26	3,84	3,34	2,11	4,58
2006 maal.	2,08	2,85	2,87	3,19	3,97	2,75	-	3,20	4,12	3,53	3,75	2,23	4,59
2006 huhti	2,11	2,92	2,91	3,22	3,91	2,84	6,26	3,24	4,14	3,50	3,86	2,27	4,63
2006 touko	2,12	2,98	2,92	3,22	4,48	2,90	-	3,24	4,15	3,50	3,96	2,31	4,70
2006 kesä	2,16	3,08	3,06	3,19	4,16	3,00	-	3,45	4,17	3,38	4,20	2,47	4,73
2006 heinä	2,29	3,20	3,18	3,20	4,43	3,13	6,90	3,63	4,19	3,34	4,92	2,56	4,73
BKT:n määrä													
2004	4,2	1,9	7,8	3,9	8,6	7,0	5,2	-0,5	5,3	4,2	5,4	3,7	3,1
2005	6,1	3,2	9,8	3,8	10,2	7,5	4,1	2,4	3,3	3,9	6,1	2,7	1,8
2005 IV	6,9	3,3	11,5	3,6	10,6	8,2	4,2	2,0	4,7	5,0	7,4	3,3	1,8
2006 I	7,4	2,6	11,1	3,1	13,1	8,2	4,3	-1,3	4,6	4,7	6,3	4,4	2,3
2006 II	8,6	4,0	.	5,6	.	6,6	5,0	2,6
Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä													
2004	-6,5	2,4	-12,2	-4,9	-11,9	-6,4	-8,3	-6,0	-3,9	-2,5	-3,3	6,9	-1,5
2005	-1,9	2,7	-9,9	-5,3	-11,2	-5,6	-6,6	-7,8	-1,1	-1,5	-8,6	6,2	-2,0
2005 III	-4,1	4,2	-8,9	4,9	-11,1	-6,4	-7,7	6,6	-1,3	0,6	-4,7	6,8	-3,4
2005 IV	-2,4	1,6	-8,5	-19,7	-13,8	-5,2	-5,4	-20,8	-1,2	-4,9	-14,9	5,5	-1,9
2006 I	0,4	-0,6	-13,4	-13,0	-12,8	-9,3	-6,1	-12,6	-1,6	-2,2	-7,6	8,2	-2,6
Yksikkötyökustannukset													
2004	1,8	0,3	2,9	0,8	6,6	0,7	5,2	1,7	-1,5	3,8	3,2	-0,6	2,1
2005	-0,6	1,1	3,8	1,5	5,8	3,8	.	0,0	0,4	.	1,1	1,4	.
2005 III	0,6	-0,7	4,1	-	-	2,9	-	-1,4	-	-	1,1	0,6	.
2005 IV	-1,3	1,4	5,6	-	-	6,7	-	-1,1	-	-	1,2	2,6	.
2006 I	-0,6	2,2	5,1	-	-	6,9	-	.	-	-	3,7	-1,3	.
Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)													
2004	8,3	5,5	9,7	4,6	10,4	11,4	6,1	7,3	19,0	6,3	18,2	7,7	4,7
2005	7,9	4,8	7,9	5,3	8,9	8,2	7,2	7,3	17,7	6,5	16,3	7,8	4,7
2005 IV	7,8	4,1	7,1	5,3	7,9	6,9	7,5	7,5	17,2	6,8	15,7	7,7	5,0
2006 I	7,7	4,2	5,8	5,4	7,8	6,0	7,4	8,1	15,4	6,4	14,3	7,8	5,1
2006 II	7,4	3,9	5,2	5,5	7,4	5,5	7,4	8,4	15,5	6,5	14,4	.	.
2006 maal.	7,7	4,2	5,6	5,4	7,6	5,9	7,3	8,3	15,3	6,4	14,3	7,8	5,2
2006 huhti	7,5	4,0	5,3	5,4	7,5	5,8	7,4	8,4	15,7	6,5	14,4	.	5,3
2006 touko	7,4	3,9	5,1	5,6	7,4	5,4	7,3	8,3	15,6	6,5	14,4	.	5,4
2006 kesä	7,3	3,9	5,0	5,6	7,3	5,3	7,3	8,5	15,3	6,5	14,3	.	.
2006 heinä	7,2	.	4,2	5,6	7,5	5,5	7,6	.	15,0	.	14,0	.	.

Lähteet: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Reuters ja EKP:n laskelmat.

1) Osuudet on laskettu käyttämällä BKT:tä, joka ei sisällä välillisiä rahoituspalveluja.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

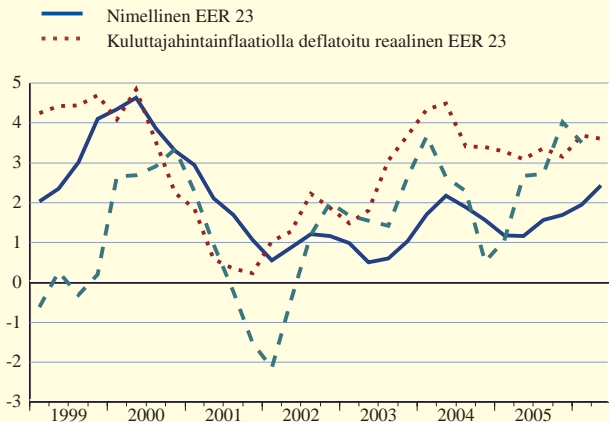
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Kuluttajahintaindeksi	Yksikkötyökustannukset ¹⁾ (tehdasteollisuus)	BKT:n määrä	Teollisuustuotannon volyymindeksi (tehdasteollisuus)	Työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ²⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valuuttakurssi ⁴⁾ , yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden bruttovelka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
2002	1,6	0,3	1,6	0,3	5,8	8,0	1,80	4,60	0,9456	-3,8	45,2
2003	2,3	0,8	2,5	0,7	6,0	6,4	1,22	4,00	1,1312	-5,0	47,9
2004	2,7	0,1	3,9	5,0	5,5	5,0	1,62	4,26	1,2439	-4,7	48,6
2005	3,4	0,5	3,2	3,9	5,1	6,1	3,56	4,28	1,2441	-3,8	49,0
2005	II	2,9	1,1	3,1	3,4	5,1	3,28	4,16	1,2594	-3,5	48,6
	III	3,8	0,3	3,4	3,1	5,0	3,77	4,21	1,2199	-4,4	48,6
	IV	3,7	-0,9	3,1	4,3	4,9	7,4	4,48	1,1884	-3,7	49,0
2006	I	3,6	0,2	3,7	4,8	4,7	8,2	4,76	1,2023	-2,9	49,6
	II	4,0	-0,2	3,6	5,7	4,6	9,1	5,21	1,2582	.	.
2006	huhti	3,5	-	-	6,0	4,7	8,6	5,07	1,2271	-	-
	touko	4,2	-	-	5,4	4,6	9,2	5,18	1,2770	-	-
	kesä	4,3	-	-	5,9	4,6	9,4	5,38	1,2650	-	-
	heinä	4,1	-	-	5,8	4,8	9,5	5,50	1,2684	-	-
	elo ⁶⁾	.	-	-	.	.	.	5,42	1,2810	-	-
Japani											
2002	-0,9	-3,2	0,1	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,06	-8,4	143,9
2003	-0,3	-3,8	1,8	3,2	5,2	1,7	0,06	0,99	130,97	-7,8	151,3
2004	0,0	-5,2	2,3	5,5	4,7	1,9	0,05	1,50	134,44	-5,6	157,9
2005	-0,3	-0,5	2,6	1,1	4,4	1,8	0,06	1,39	136,85	.	.
2005	II	-0,1	0,9	2,7	0,3	4,4	1,7	0,05	1,28	135,42	.
	III	-0,3	0,3	2,7	-0,2	4,3	1,7	0,06	1,36	135,62	.
	IV	-0,7	-2,1	4,0	3,0	4,5	1,9	0,06	1,53	139,41	.
2006	I	-0,1	-1,6	3,4	3,2	4,2	1,7	0,08	1,58	140,51	.
	II	0,2	.	2,2	4,2	4,1	1,4	0,21	1,90	143,81	.
2006	huhti	-0,1	-1,4	-	3,6	4,1	1,7	0,11	1,91	143,59	-
	touko	0,1	-3,3	-	4,0	4,0	1,3	0,19	1,91	142,70	-
	kesä	0,5	.	-	5,0	4,2	1,2	0,32	1,87	145,11	-
	heinä	0,3	.	-	.	.	0,6	0,40	1,91	146,70	-
	elo ⁶⁾	.	.	-	.	.	.	0,41	1,82	148,44	-

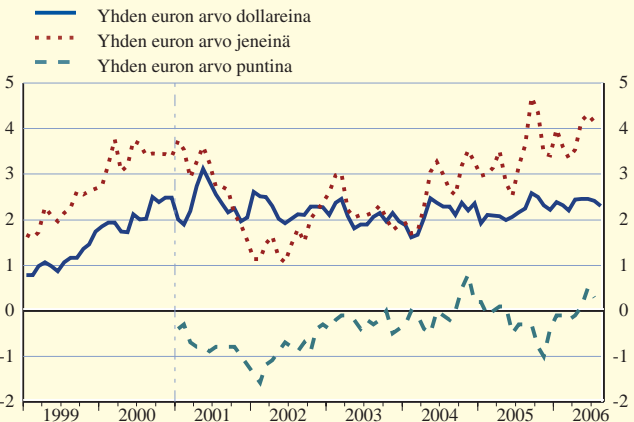
K37 Bruttokansantuetteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosittain)

K38 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani], euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Reuters (sarakkeet 7 ja 8), EKP:n laskelmat (sarake 11).

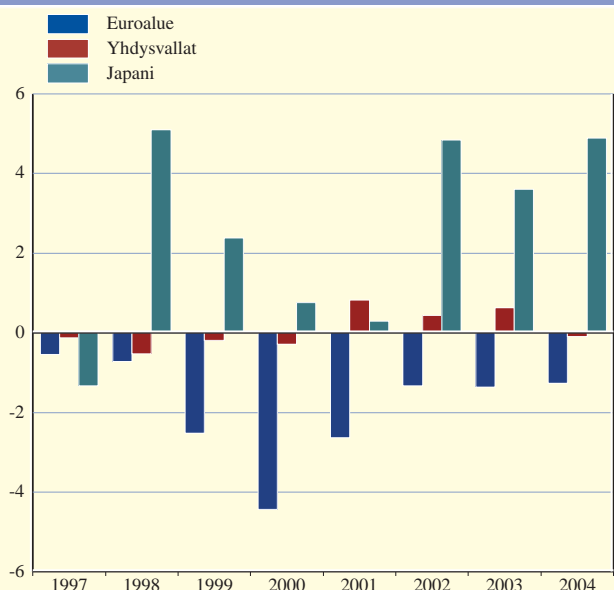
- 1) Yhdysvaltain tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta.
- 2) Ajanjakson keskiarvo, M3 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 3) Lisätietoja osissa 4.6 ja 4.7.
- 4) Lisätietoja osassa 8.2.
- 5) Julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

9.2 Yhdysvallat ja Japani
(prosenttia BKT:stä)

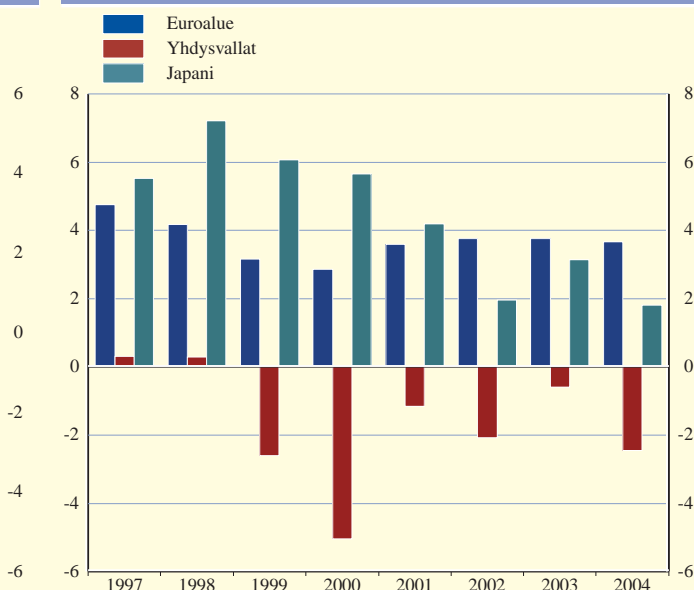
2. Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾				
	Brutto- säästö	Pääoman bruttomuodostus	Netto- luotonanto ulkomaille	Pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Rahoitus- varojen netto- hankinta	Brutto- säästö	Velkojen netto- hankinta	Arvopaperit ja osakkeet	Pääoma- menot ²⁾	Rahoitus- varojen netto- hankinta	Brutto- säästö ³⁾	Velkojen netto- hankinta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Yhdysvallat														
2002	14,2	18,4	-4,4	7,0	7,0	1,2	7,7	0,8	-0,1	13,0	4,5	11,4	6,6	
2003	13,4	18,5	-4,6	6,8	6,8	0,8	8,0	0,1	0,3	13,3	8,4	11,3	9,0	
2004	13,4	19,6	-5,6	7,3	7,0	4,2	8,0	4,2	0,3	13,5	7,1	11,0	9,6	
2005	13,4	20,1	-6,3	7,4	7,3	2,3	8,2	2,2	-0,6	13,7	4,6	9,5	9,5	
2004	II	13,3	19,8	-5,6	7,4	7,0	3,0	8,1	2,7	-0,5	13,6	6,5	10,7	9,2
	III	13,5	19,8	-5,5	7,3	7,1	4,1	8,4	4,0	-0,1	13,6	6,8	10,9	8,9
	IV	13,5	19,9	-6,2	7,5	7,2	4,1	7,3	5,1	0,8	13,6	8,2	11,4	10,7
2005	I	13,4	20,2	-6,4	7,6	7,2	2,5	7,7	3,1	0,3	13,7	4,8	10,0	8,4
	II	13,2	19,8	-6,0	7,2	7,3	2,3	8,1	2,1	-0,1	13,9	4,6	9,4	10,1
	III	13,6	19,9	-5,9	7,2	7,4	2,4	8,6	1,7	-1,7	13,8	5,1	9,9	10,4
	IV	13,2	20,5	-6,9	7,7	7,4	2,1	8,3	2,0	-1,0	13,5	4,0	8,8	9,0
2006	I	13,8	20,7	-6,7	7,8	7,5	2,1	8,5	2,1	-0,6	13,7	6,6	8,4	10,8
Japani														
2002	25,3	23,3	2,8	12,8	13,2	-1,7	16,0	-7,5	-0,9	4,9	-0,2	7,7	-2,1	
2003	25,6	22,9	3,1	13,3	13,4	2,3	17,0	-5,4	0,2	4,7	0,3	7,1	-0,7	
2004	25,5	22,9	3,6	13,3	13,6	4,2	17,7	-0,5	1,0	4,7	3,1	6,6	-1,0	
2005	.	23,2	.	.	.	4,4	.	1,5	1,2	.	2,9	.	0,7	
2004	II	21,4	20,2	3,6	.	.	-13,7	.	-11,2	0,6	7,9	.	-6,2	
	III	23,9	22,9	3,9	.	.	10,2	.	0,0	0,1	-1,3	.	1,9	
	IV	26,1	21,4	3,0	.	.	11,7	.	14,0	2,6	9,7	.	-0,6	
2005	I	31,5	25,4	3,7	.	.	10,3	.	-3,4	-1,7	-12,1	.	2,9	
	II	.	23,7	.	.	.	-15,3	.	-13,8	2,2	8,9	.	-6,3	
	III	.	23,5	.	.	.	6,3	.	6,2	0,8	-2,4	.	2,8	
	IV	.	23,9	.	.	.	15,9	.	16,2	3,1	15,8	.	3,5	
2006	I	.	23,7	.	.	.	9,2	.	-2,4	-2,2	-7,2	.	5,5	

K39 Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto
(prosenttia BKT:stä)

K40 Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

- 1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 2) Japanin osalta pääoman bruttomuodostus. Yhdysvaltain osalta pääomamenot sisältävät kestävien kulutustavaroiden hankinnat.
- 3) Yhdysvalloissa bruttosäästöä kasvattaa kestävien kulutustavaroiden kulutus.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T15
K7	Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille	T16
K8	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituslaitokset)	T17
K9	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituslaitokset)	T17
K10	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K11	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K13	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K14	Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä	T24
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut	T30
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistettut ja puhdistamattomat tiedot	T32
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T33
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T34
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T35
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T36
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T38
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T38
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T39
K24	3 kk:n rahamarkkinakorot	T39
K25	Valtion lainojen tuotot euroalueella	T40
K26	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot	T40
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T41
K28	Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos	T54
K29	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T54
K30	Vaihtotase	T55
K31	Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset	T55
K32	Tavarat	T56
K33	Palvelut	T56
K34	Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät	T60
K35	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T67
K36	Euron valuuttakursseja	T67
K37	Bruttokansantuotteen määrä	T70
K38	Kuluttajahintaindeksi	T70
K39	Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto	T71
K40	Kotitalouksien nettoluotonanto	T71

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukauteen t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukauteen t lasketaan seuraavasti:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Joistakin neljännesvuosisarjoista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä). Näissä sarjoissa neljännesvuosittaiset taloustoimet saadaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KUUKAUSISARJOJEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t on

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen perusjaksoksi on nyt asetettu joulukuu 2001. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdasta ”Money, banking and financial markets”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukauteen t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jomppakumpaa seuraavista kaavoista:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa g vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa g. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$h) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa f ja g.

NELJÄNNESVUOSISARJOJEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä on

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksoneksi eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa g.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla². Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausipuhdistettuja aikasarjoja. Tämä

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivulla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa "Money, banking and financial markets".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

koskee varsinkin raha-aggregaattia M3, joka johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät³. Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauseiä. Näin saadaan taloustoimien kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivään liittyvät tekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta.

Jos T_t on taloustoimien arvo vuosineljänneksenä t ja L_t on kanta vuosineljänneksen t lopussa, vuosineljänneksen t kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$j) \quad \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPEREIDEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksin perusteella. Jos N_t^M on talous-

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2001) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukauteena.

toimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t on

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2001. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodologia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Syynä on se, että näin tehdään ero raha-aggregaattien ”taloustoimien” ja arvopaperien ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” eri hankintatapojen välillä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t . Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$o) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euro-määräisiä.

ARVOPAPERIEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopaperien liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausipuhdistettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksone voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$p) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa ”Money, banking and financial markets”.

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T74). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T74). Tavaroiden, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen luvut on korjattu työpäivävaihtelusta. Tavaroiden, palvelujen ja tuotannontekijäkorvausten työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Tavaroiden tuloterän luvut on myös korjattu pääsiäispyhien vaikutuksesta. Näiden sarjojen puhdistus kausivaihtelusta on tehty työpäivä- ja juhlapyhäkorjattuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavara kauppaa, palveluja, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuositain tai tarvittaessa.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.int) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen osassa ”Data services” on käytettävissä hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja voi saada EKP:stä sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 30.8.2006 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Kaikki tiedot kattavat 12 maata käsittävän euroalueen, ellei toisin mainita. Rahataloutta, yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä (YKHI), sijoitusrahastoja ja rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksona kuuluvat euroalueeseen. Tämä on osoitettu asianomaisissa taulukoissa alaviittein ja kuvioissa katkovivoin. Näissä aikasarjoissa vuotta 2001 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2000 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Kreikan euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Tšekki, Tanska, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia, Slovakia, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 (EKT 95) ja IMF:n maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssimuutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja. Joulukuuhun 2003 asti pitoajanjakso alkoi kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyi seuraavan kuukauden 23. päivänä. EKP ilmoitti 23.1.2003 rahapolitiikan ohjausjärjestelmän muutoksista, jotka pantiin täytäntöön 10.3.2004. Muutosten seurauksena pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapoliti-

kan virityksestä. Siirtymäajan pitoajanjaksoksi määriteltiin 24.1.–9.3.2004.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosenttivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaeraan. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsammavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa sekkitilit (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa varantovelvoitteen ylittävät talletukset (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilisaldot. Sarakkeessa varantovaje (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilisaldot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. Vähimmäisvarantojen korko (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määrittellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta

taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Sarakkeessa luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) esitetään likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotus. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty yhteisön oikeudessa, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liiketoimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on vähäisiä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten erät euroalueella oleviin rahalaitoksiin; niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamia ja velkoja. Tilastot raha-aggregaateista ja niiden vastaeristä on puhdistettu kausivaihtelusta ja kaupankäyntipäivän vaikutuksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen

ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin, vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen mukaan. Osassa 2.6. esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä.

Osiin 2.2–2.6 sisältyy taloustoimia, jotka on laskettu kantojen muutosten perusteella siten, että muutokset on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Osassa 2.7 esitetään valikoitujen erien arvostusmuutoksia, joita käytetään taloustoimien määriä johdettaessa. Osassa 2.2–2.6 esitetään myös taloustoimien vuotuisiin prosenttimuutoksiin perustuvia kasvuvauhteja. Osassa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti rahaja pankkitilastojen sektorikäsitteissä ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettua asetusta koskevissa ohjeissa ”Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” (EKP, marraskuu 2002) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta 1.12.1998 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen EKP/1998/16¹, sellaisena kuin se on muutettuna viimeksi asetuksella EKP/2003/10².

1 EYVL L 356, 30.12.1998, s. 7.

2 EUVL L 250, 2.10.2003, s. 19.

Tämän asetuksen mukaan tase-erä ”Rahamarkkinapaperit” on yhdistetty erään ”Velkapaperit” rahalaitosten taseen sekä saamis- että velkapuolella.

Osassa 2.9 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) neljännesvuositaseiden kantatiedot. Taseet on laskettu yhteen, ja siten velkoihin lasketaan mukaan rahastojen hallussa olevat muiden rahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen varat/velat on jaoteltu rahastotyyppin (osakerahastot, pitkän ja keskipitkän koron rahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot ja muut rahastot) ja sijoittajatyypin (yleisölle tarjottavat rahastot ja rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot) mukaan. Osassa 2.10 esitetään sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyyppin ja sijoittajatyypin mukaan.

RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO

Osissa 3.1 ja 3.2 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilinpidon neljännesvuositilastot. Ei-rahoitussektori käsittää julkisyhteisöt (EKT 95:ssä S.13), yritykset (EKT 95:ssä S.11) ja kotitaloudet (EKT 95:ssä S.14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (EKT 95:ssä S.15). Tilastoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta ja ne sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset rahoitustaloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa (velat) käsittelevässä osassa tiedot on jaoteltu EKT 95:n sektoriluokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan (”lyhytaikaiset” tarkoittaa alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään vuoden pituisia ja ”pitkäaikaiset” yli vuoden pituisia velkoja). Rahalaitoksista hankittu rahoitus on esitetty erikseen aina kuin se on ollut mahdollista. Rahoituksen käyttöä (rahoitusvarat) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain.

Osassa 3.3 esitetään euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen (EKT 95:ssä S.125) neljän-

nesvuosittaiset rahoitustilinpäiden tiedot. Kuten osissa 3.1 ja 3.2, tilastot sisältävät kausivaihtelusta puhdistamattomat kantatiedot ja rahoitustaloustoimet, ja niissä esitetään rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja.

Näissä kolmessa osassa neljännesvuositiedot perustuvat kansallisen tilipäiden neljännesvuositilastoihin, rahalaitosten taseisiin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Osissa 3.1 ja 3.2 on myös käytetty lähteenä Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) kansainvälisiä pankkitilastoja.

Osassa 3.4 esitetään euroalueen säästämistä, (reaali- ja rahoitus-)investointeja ja rahoitusta koskevat vuotuiset tiedot. Yritysten ja kotitalouksien tiedot esitetään erikseen. Näistä vuotuisista tilastoista saadaan entistä yksityiskohtaisempaa tietoa rahoitusvarojen hankinnasta, ja ne ovat yhdenmukaisia kahdessa edellisessä osassa esitettyjen neljännesvuositietojen kanssa.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksone kuuluvat euroalueeseen.

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita koskevat tilastot sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden (velkapapereiden) liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään osissa 4.1–4.3. Osassa 4.4 esitetään tilastoja noteeratuista osakkeista. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on

enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin velkapapereihin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin ja määritetään määrääjain uudelleen. Euroalueella olevia velkapapereiden liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Tilastot euromääräisistä arvopapereista osissa 4.1–4.3 sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden euromääräisten arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut. Lisäksi siinä esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet, joista näytetään erikseen tiedot euromääräisistä ja kaikkien valuuttojen määräisistä velkapapereista, kaikista velkapapereista yhteensä ja pitkäaikaisista velkapapereista. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, mukaan lukien vuositason korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Nämä tiedot on saatu laskennallisten kantojen indeksistä, joka on puhdistettu kausivaihtelusta. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mu-

kaan eriteltyinä. Liikkeeseenlaskijoiden sektori-
luokitus on EKT 95:n mukainen. Euroopan kes-
kuspankki sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkä-
aikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vas-
taa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien
liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten
velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 tau-
lukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laske-
mien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden
kannat) vastaa suurin piirtein osan 2.1 taulukon
2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen
velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit).
Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapa-
pereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhti-
teensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella
olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteen-
sä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä-
ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapape-
reiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nolla-
korkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikke-
eseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta
puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit
(jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liik-
keeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan).
Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa
institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takai-
sin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mu-
kaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten,
valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista talous-
toimista johtumattomien muiden vastaavien
muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta
puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuosita-
solle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisä-
tietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

Osan 4.4 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euro-
alueella olevien liikkeeseen laskemien noteerat-
tujen osakkeiden kannat liikkeeseenlaskijan sek-
torin mukaan jaoteltuna. Yritysten liikkeeseen
laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot
vastaavat osassa 3.2 esitettyjä neljännes-
vuosisarjoja (velkojen pääerät, sarake 21).

Osan 4.4 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euro-
alueella olevien liikkeeseen laskemien noteerat-

tujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikke-
eseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Kasvu-
vauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita
syntyy, kun liikkeeseenlaskija myy tai lunastaa
osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoit-
uksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Ta-
loustoimiin sisältyy liikkeeseenlaskijan ensim-
mäinen noteeraus pörssissä sekä uusien instrumet-
tien luominen tai poistaminen. Vuotuisiin kasvu-
vauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokit-
telun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista
johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista,
joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euro-
alueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin
talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten
kunkin instrumenttikategorian korko lasketaan
euroalueen maiden korkojen painotettuna keski-
arvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoimin-
nan volyyimejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoimin-
noittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturi-
teeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen
koron kiinnitysajan mukaan. Uudet rahalaitosten
korkotilastot korvaavat aiemmat kymmenen siir-
tymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pank-
kikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikat-
sauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen
ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen
rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima
yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talle-
tusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999
on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyt-
tämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keski-
arvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koske-
via tietoja vuoden 1998 loppuun asti. Yön yli
-talletusten korkoja edustavat joulukuuhun 1998
asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden otto-
lainauskorot (bid rates). Osan 4.6 sarakkeessa 1
esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight
index average) tammikuusta 1999 alkaen. Nämä
korot ovat ajanjakson lopun korkoja joulukuuhun
1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvo-
ja. Yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuu-

kauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin valtion lainojen tuottoja. Joulukuuhun 1998 asti euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat ajanjakson lopun tietoihin ja kymmenen vuoden lainojen tuotot ajanjakson keskiarvoihin. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja. Yhdysvaltojen ja Japanin kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työkustannuksista työtuntia kohden, BKT:stä ja sen käytöstä, arvonlisäyksestä toimialoittain, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä ja henkilöautojen rekisteröinneistä perustuvat työpäivien määrällä korjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osa 5.1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksiin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen luokitukseen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Con-

sumption by Purpose, COICOP). YKHIin sisältyvät kotitalouksien todelliset monetaariset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), teollisuuden tuotantoa, uusia tilauksia ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan EU:n neuvoston 19.5.1998 antamaa lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa asetusta (EY) N:o 1165/98³. Tuotteiden loppukäytön mukainen erittely teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa koskevissa taulukoissa vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luokitukset C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001⁴ on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat (osan 5.1 taulukko 2) mittaavat euroalueen euromääräisten tuontihintojen muutoksia perusvuoteen verrattuna.

Työkustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 3) mittaavat teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen keskimääräisiä työkustannuksia työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä⁵ ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003⁶. Euroalueen työkustannuksista työtuntia kohden on saatavissa työkustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työnantajan sosiaaliturvamaksut”, jälkimmäinen erä sisältää työnantajan työvoiman perusteella maksamat verot, mutta ei työnantajan saamia tukipalkkioita) ja toimialoittain jaoteltuja tilastoja. EKP laskee sopimuspalkkaindikaatto-

3 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.

4 EYVL L 86, 27.3.2001, s. 11.

5 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.

6 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.

rin (osan 5.1 taulukon lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 5) ja työllisyystilastot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla lasketut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan lukuun ottamatta moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien myyntiä sekä korjausta. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyystilastot (osan 5.3 taulukko 2) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskeamisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

JULKINEN TALOUS

Osassa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi

konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Taulukossa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista EKT 95:n määritelmien mukaisesti. Määritelmät on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000⁷. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osassa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat EDP B.9:ää, joka määritellään 25.2.2002 annetussa Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 351/2002 neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93 muuttamisesta EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään neljännesvuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista. Niiden määritelmät perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston 10.6.2002 antamaan asetukseen (EY) N:o 1221/2002⁸ julkisyhteisöjen neljännesvuositilinpidosta. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkakoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot

⁷ EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.

⁸ EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.

kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n 16.7.2004 antamia Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2004/15)⁹ ja Eurostatin ohjeita. Lisätietoja euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä löytyy EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (marraskuu 2005) ja työryhmäraporteista ”Task Force on portfolio investment collection systems” (kesäkuu 2002), ”Portfolio investment income: task force report” (elokuu 2003) ja ”Foreign direct investment Task Force Report” (maaliskuu 2004). Kaikki nämä on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös tilastojen laatua käsittelevän EKP:n ja komission (Eurostat) työryhmän raportti ”Report on the quality assessment of balance of payments and international investment position statistics” (kesäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmfb.org). Työryhmän suosituksiin perustuva euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti ”Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report” on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Rahoitustaseen nettomääräisten taloustoimien esittämisessä noudatetaan IMF:n maksutasekäsikirjan merkintätapaa: saamisten lisäys merkitään miinuksella ja velkojen lisäys plussalla. Vaihtotaseen ja pääomansiirtojen sekä tulot että menot ovat plusmerkkisiä.

⁹ EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Viimeaikaisimpia kuukausihavaintoja tulee pitää ennakkotietoina. Tilastotietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkaistaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamismetodeissa on tapahtunut muutoksia.

Osan 7.1 taulukossa 2 esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut ovat soveltuvin osin myös työpäivien määrällä korjattuja ja niistä on puhdistettu karkauspäivän ja/tai pääsiäispyhien vaikutukset. Taulukossa 5 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei vielä voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Taulukoissa 6 ja 7 erittely ”lainat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisen vastapuolen sektoriin, eli saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi. Erittely vastaa muissa tilastoissa (esimerkiksi rahalaitosten konsolidoidussa taseessa) käytettyä erittelyä ja on IMF:n maksutasekäsikirjan ohjeiden mukainen.

Osassa 7.2 on maksutaseen rahataloudellinen esitys, jossa kuvataan M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyviä maksutaseen eriä. Tilastoissa käytetään samaa merkintätapaa kuin maksutaseessa lukuun ottamatta sarakkeessa 12 esitettyjä M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksia, joissa plusmerkki tarkoittaa saamisten lisäystä tai velkojen vähentymistä. Arvopaperisijoituksiin liittyvissä veloissa (sarakkeet 5 ja 6) maksutaseen taloustoimet käsittävät rahalaitosten liikkeeseen laskemien osakkeiden ja velkapapereiden ostot ja myynnit euroalueella lukuun ottamatta rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita. Metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kehikko 1 kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

Osassa 7.3 esitetään maakohtainen erittely euroalueen maksutaseesta (taulukot 1–4) ja ulkomaisesta varallisuudesta (taulukko 5). Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksittäin tai ryhmänä, minkä lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukossa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin nähden (EKP:tä lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisesti euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan tiettyjä tarkoituksia varten myös offshore-rahoituskeskuksista ja kansainvälisistä organisaatioista. Taulukoissa 1–4 esitetään maksutaseen kumulatiivisesta taloustoimista viimeisiltä neljältä neljännekseltä. Taulukossa 5 on ulkomaisen varallisuuden maakohtainen erittely vuoden 2003 lopussa. Tiedot eivät kata arvopaperisijoituksin liittyviä velkoja, johdannaisia tai valuuttavarantoa koskevia taloustoimia tai varallisuusasemaa. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot osassa 7.4 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden ulkopuoliset saamiset ja velat eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös kehikko 9 joulukuun 2002 Kuukausikatsauksessa). Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja poikkeuksena suorien sijoitusten kantatiedot, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaista varallisuutta koskevat neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuuden neljännesvuositilastot perustuvat osittain rahoitustaloustoimiin, omaisuushintoihin ja valuuttakehitykseen nojautuviin arvioihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat sekä EKP:n hallussa oleva osuus valuuttavarannoista esitetään osan 7.4 taulukossa 5. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa. Taulukon 5 tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttava-

rannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat kullan ostosta ja myynneistä 26.9.1999 tehdyn ja 8.3.2004 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Pääasiallinen tilastotietojen lähde on Eurostat. EKP laskee määräindeksit Eurostatin arvo- ja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja korjataan työpäivien määrillä Eurostatissa.

Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeissa 4–6 ja 9–11 olevat tuoteryhmäerittelyt noudattavat Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden (sarakeet 7 ja 12) ja öljyn (sarake 13) tuoteryhmäerittely noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 2) euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1–7.3). Viime vuosina ero on ollut tuonnin osalta noin 5 % (EKP:n arvio), josta suurin osa liittyy siihen, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tuonnin arvoon (kulut, vakuutus ja rahti hintaan luetuina).

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssiindeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen

kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisen kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997 ja 1999–2001, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laadittu linkittämällä vuoden 1999 alussa toisiinsa vuosien 1995–1997 ja vuosien 1999–2001 painoihin perustuneet indeksit. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 23 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 13 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 42 -ryhmään kuuluvat EER 23 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Bulgaria, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Romania, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä deflaattoreina kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita, tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksia sekä koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on syyskuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa 10 ”Euron efektiivisten valuuttakurssi-indeksien valuuttapainojen tarkistus ja uusien euroindikaattoreiden laskeminen” sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 2 ”The effective exchange rates of the euro” (L. Buldorini, S. Makrydakis ja C. Thimann, helmikuu 2002). Julkaisut ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

8.1.2004

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

12.1.2004

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2004 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 15 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettua suurempi likviditeetin tarve vuonna 2004. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin vastaisuudessa suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää vuoden 2005 alussa.

5.2., 4.3.2004

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

10.3.2004

EKP:n neuvoston 23.1.2003 tekemän päätöksen mukaisesti eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden maturiteetti lyhennetään kahdesta viikosta yhteen viikkoon ja eurojärjestelmän vähimmäisvarantojen pitoajanjakson ajoitusta muutetaan siten, että pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan mitoituksesta, eikä kuukauden 24. päivänä.

1.4., 6.5, 3.6., 1.7., 5.8., 2.9., 7.10., 4.11., 2.12.2004, 13.1.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

14.1.2005

EKP:n neuvosto päättää kasvattaa jaettavan likviditeetin määrää jokaisessa vuonna 2005 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 25 miljardista eurosta 30 miljardiin euroon. Määrän lisäämisestä päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen ennakoitu kasvu vuonna 2005. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2006 alussa.

3.2., 3.3., 4.4., 4.5., 2.6., 7.7., 4.8., 1.9., 6.10., 3.11.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

1.12.2005

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 6.12.2005. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin 6.12.2005 lähtien.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2003 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

16.12.2005

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2006 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 30 miljardista eurosta 40 miljardiin euroon. Määrän lisäyksestä päätettäessä otetaan huomioon kaksi seikkaa. Ensinnäkin pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen odotetaan kasvavan edelleen vuonna 2006. Toiseksi eurojärjestelmä on päättänyt, että pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden avulla katetaan hieman aiempaa suurempi osuus likviditeettitarpeesta. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2007 alussa.

12.1., 2.2.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,25 %, maksuvalmiusluoton korko 3,25 % ja talletuskorko 1,25 %.

2.3.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.3.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin 8.3.2006 lähtien.

6.4., 4.5.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,50 %, maksuvalmiusluoton korko 3,50 % ja talletuskorko 1,50 %.

8.6.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.6.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin 15.6.2006 lähtien.

6.7.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,75 %, maksuvalmiusluoton korko 3,75 % ja talletuskorko 1,75 %.

3.8.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.8.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,0 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,0 prosenttiin 9.8.2006 lähtien.

31.8.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ

TARGET-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2006 toisella neljänneksellä TARGETissa välitettiin päivittäin keskimäärin 336 362 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 2 152 miljardia euroa päivässä eli eniten sitten TARGETin käyttöönoton. Siten maksujen päivittäinen määrä kasvoi 10 % ja arvo 7 % edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2005 vastaavaan ajankohtaan verrattuna maksujen määrä kasvoi 15 % ja arvo 12 %. TARGETin markkinaosuus arvolla mitattuna oli 89 % eli pysyi suurena, ja se kasvoi määrällä mitattuna 1 prosenttiyksikön eli 60 prosenttiin. TARGET-maksuliikenteen vilkkain päivä oli 18.4.2006, pääsiäislomien jälkeinen päivä, jolloin välitettiin yhteensä 467 389 maksua.

JÄSENVALTIOIDEN SISÄISET MAKSUT

TARGETissa välitettiin keskimäärin 258 376 jäsenvaltioiden sisäistä maksua pankkipäivää kohti vuoden 2006 toisella neljänneksellä. Näiden maksujen yhteenlaskettu arvo oli 1 403 miljardia euroa päivässä. Siten maksujen määrä kasvoi 10 % ja arvo 7 % edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2005 vastaavaan ajankohtaan verrattuna maksujen määrä kasvoi 10 % ja arvo 16 %. Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen osuus kaikkien TARGET-maksujen määrästä oli 76,8 % ja arvosta 65,2 %. Jäsenvaltioiden sisäisen maksun keskimääräinen arvo pysyi 5,4 miljoonassa eurossa. Kaikista jäsenvaltioiden sisäisistä maksuista 63 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 10 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 152 jäsenvaltioiden sisäistä yli miljardin euron maksua. Jäsenvaltioiden sisäisen maksuliikenteen vilkkain päivä oli 18.4.2006, pääsiäislomien jälkeinen päivä, jolloin välitettiin yhteensä 352 387 maksua.

MAKSUT JÄSENVALTIOSTA TOISEEN

Jäsenvaltiosta toiseen välitetyjä TARGET-maksuja oli vuoden 2006 toisella neljänneksellä päivittäin keskimäärin 77 986, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli keskimäärin 749 miljardia euroa. Päivittäiset maksut kasvoivat edellisestä neljänneksestä 9 % sekä määrällä että arvolla mitattuna. Pankkien välisten maksujen määrä kasvoi 8 % ja arvo 9 % edellisestä neljänneksestä. Asiakasmaksujen määrä kasvoi vastaavasti 23 % ja arvo 9 % edellisestä neljänneksestä. Pankkien välisten maksujen osuus jäsenvaltiosta toiseen välitettyjen TARGET-maksujen päiväkeskiarvosta oli määrällä mitattuna 48 % ja arvolla mitattuna 95 %. Näiden maksujen keskimääräinen arvo laski edellisen neljänneksen 19,2 miljoonasta eurosta 19,0 miljoonaan euroon, kun taas asiakasmaksujen keskimääräinen arvo nousi 858 700 eurosta 951 550 euroon. Kaikista jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä maksuista 64 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa ja 10 % oli arvoltaan yli miljoona euroa. Päivittäin välitettiin keskimäärin 55 yli miljardin euron maksua jäsenvaltiosta toiseen. Jäsenvaltioiden välisen maksuliikenteen vilkkain päivä toisella neljänneksellä oli pääsiäislomien jälkeinen päivä, 18.4.2006, jolloin välitettiin yhteensä 115 002 maksua.

TARGETIN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

TARGETin käytettävyyssaste vuoden 2006 toisella neljänneksellä oli 99,92 %, kun se ensimmäisellä neljänneksellä oli ollut 99,88 %. TARGETin käytettävyyteen vaikuttaneiden häiriöiden lukumäärä oli 12 eli 2 vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Käytettävyyssasteen laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan. Vuoden 2006 toisella neljänneksellä 2 häiriötä kesti yli 2 tuntia. Tiedot TARGETin kunkin kansallisen osan sekä EKP:n maksumekanismiin (EPM) käytettävyyssasteesta käyvät ilmi taulukosta 3. Nyt tarkasteltavalla neljänneksellä jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä TARGET-maksuista suoritettiin 97,05 % alle 5 minuutissa. Suorittaminen kesti 5–15 minuuttia 2,42 prosentissa

Taulukko 1. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	18 952 096	19 441 665	19 774 574	19 949 738	20 854 425
Päiväkeskiarvo	291 541	295 161	320 888	306 721	336 362
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	4 518 137	4 389 389	4 592 102	4 646 007	4 835 115
Päiväkeskiarvo	69 515	66 650	71 752	71 418	77 986
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	14 433 959	15 052 276	15 944 755	15 303 728	16 019 310
Päiväkeskiarvo	222 025	228 511	249 136	235 303	258 376
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 856 745	11 590 400	12 132 235	11 600 246	12 024 168
Päiväkeskiarvo	182 452	175 942	189 665	178 399	194 328
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	1 760 484	1 677 545	1 716 063	1 672 785	1 664 581
Päiväkeskiarvo	27 098	25 481	26 847	25 738	24 880
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	183 226	148 838	135 414	133 846	172 023
Päiväkeskiarvo	2 811	2 258	2 117	2 058	2 579

Taulukko 2. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	124 726	121 300	126 557	130 350	133 405
Päiväkeskiarvo	1 919	1 841	1 977	2 005	2 152
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	41 846	41 140	42 675	44 730	46 416
Päiväkeskiarvo	644	624	668	688	749
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	82 881	80 160	83 883	85 621	86 989
Päiväkeskiarvo	1 275	1 217	1 311	1 317	1 403
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	10 850	10 787	10 820	11 142	11 936
Päiväkeskiarvo	167	164	169	171	193
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	4 102	3 864	3 760	3 629	3 891
Päiväkeskiarvo	63	59	59	56	62
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	117	106	109	122	112
Päiväkeskiarvo	2	2	2	2	2

Taulukko 3. TARGETin kansallisten osien sekä EKP:n maksumekanismin käytettävyysaste

TARGETin kansallinen osa	Käytettävyysaste II/2006 %
Belgia	100,00
Tanska	100,00
Saksa	99,70
Kreikka	99,93
Espanja	99,93
Ranska	99,83
Irlanti	100,00
Italia	100,00
Luxemburg	100,00
Alankomaat	100,00
Itävalta	99,28
Puola	100,00
Portugali	100,00
Suomi	100,00
Ruotsi	100,00
Iso-Britannia	100,00
EKP:n maksumekanismi	99,90
Koko TARGET	99,92

ja 15–30 minuuttia 0,32 prosentissa maksuista. Suoritusaika oli yli 30 minuuttia keskimäärin 155 maksussa, kun maksuja oli 77 986 päivittäin.

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2005

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista tammikuusta 2005 alkaen. Working Paper Series -julkaisusarjasta ovat mukana ainoastaan kesä–elokuussa 2006 ilmestyneet julkaisut. Ellei toisin mainita, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.int niin kauan kuin varastoa riittää.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivulta (<http://www.ecb.int>).

VUOSIKERTOMUS

Vuosikertomus 2004. Huhtikuu 2005.

Vuosikertomus 2005. Huhtikuu 2006.

LÄHENTYMISRAPORTTI

Lähentymisraportti. Toukokuu 2006.

KUUKAUSIKATSAUKSEN ARTIKKELIT

The new Basel Capital Accord: main features and implications. Tammikuu 2005.

Financial flows to emerging market economies: changing patterns and recent developments. Tammikuu 2005.

Bank market discipline. Helmikuu 2005.

Initial experience with the changes to the Eurosystem's operational framework for monetary policy implementation. Helmikuu 2005.

Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts. Helmikuu 2005.

Asset price bubbles and monetary policy. Huhtikuu 2005.

Comparability of statistics for the euro area, the United States and Japan. Huhtikuu 2005.

The ESCB-CESR standards for securities clearing and settlement in the European Union. Huhtikuu 2005.

Monetary policy and inflation differentials in a heterogeneous currency area. Toukokuu 2005.

Consolidation and diversification in the euro area banking sector. Toukokuu 2005.

The evolving framework for corporate governance. Toukokuu 2005.

The Harmonised Index of Consumer Prices: concept, properties and experience to date. Heinäkuu 2005.

The Lisbon strategy – five years on. Heinäkuu 2005.

The use of harmonised MFI interest rate statistics. Heinäkuu 2005.

The reform of the Stability and Growth Pact. Elokuu 2005.

The role of “Emerging Asia” in the global economy. Elokuu 2005.

The euro banknotes: developments and future challenges. Elokuu 2005.

Money demand and uncertainty. Lokakuu 2005.

Assessing the performance of financial systems. Lokakuu 2005.

Price-setting behaviour in the euro area. Marraskuu 2005.

Developments in corporate finance in the euro area. Marraskuu 2005.

Economic and financial relations between the euro area and Russia. Marraskuu 2005.

The predictability of the ECB's monetary policy. Tammikuu 2006.

Hedge funds: developments and policy implications. Tammikuu 2006.

Assessing house price developments in the euro area. Helmikuu 2006.

Fiscal policies and financial markets. Helmikuu 2006.

The importance of public expenditure reform for economic growth and stability. Huhtikuu 2006.

Portfolio management at the ECB. Huhtikuu 2006.
Monetary and exchange rate arrangements of the euro area with selected third countries and territories. Huhtikuu 2006.
The contribution of the ECB and the Eurosystem to European financial integration. Toukokuu 2006.
The single list in the collateral framework of the 14 May Eurosystem. Toukokuu 2006.
Equity issuance in the euro area. Toukokuu 2006.
Measures of inflation expectations in the euro area. Heinäkuu 2006.
Competitiveness and the export performance of the euro area. Heinäkuu 2006.
Sectoral money holdings: determinates and recent developments. Elokuu 2006.
The evolution of large-value payment systems in the euro area. Elokuu 2006.

TILASTOTASKUKIRJA

Saatavissa kuukausittain elokuusta 2003 alkaen.

LEGAL WORKING PAPER SERIES

- 1 Löber K. M., The developing EU legal framework for cleaning and settlement of financial instruments. Helmikuu 2006.
- 2 Athanassiou P., The application of multilingualism in the European Union context. Maaliskuu 2006.

OCCASIONAL PAPER SERIES

- 22 Musso A. ja Westermann T., Assessing potential output growth in the euro area – a growth accounting perspective. Tammikuu 2005.
- 23 Berg J., Van Rixtel A., Ferrando A., de Bondt G. ja Scopel S., The bank lending survey for the euro area. Helmikuu 2005.
- 24 Genre V., Momferatou D. ja Mourre G., Wage diversity in the euro area – an overview of labour cost differentials across industries. Helmikuu 2005.
- 25 Wolswijk G. ja de Haan J., Government debt management in the euro area: recent theoretical developments and changes in practices. Maaliskuu 2005.
- 26 Mörttinen L., Poloni, P., Sandars P. ja Vesala J., Analysing banking sector conditions: how to use macro-prudential indicators. Huhtikuu 2005.
- 27 Enderlein H., Lindner J., Calvo-Gonzalez O. ja Ritter R., The EU budget: how much scope for institutional reform? Huhtikuu 2005.
- 28 Martin R., Roma M. ja Vansteenkiste I., Regulatory reforms in selected EU network industries. Huhtikuu 2005.
- 29 Altissimo F., Georgiou E., Sastre T., Valderrama M. T., Sterne G., Stocker M., Weth M., Whelan K. ja Willman A., Wealth and asset price effects on economic activity. Kesäkuu 2005.
- 30 Task force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, Competitiveness and the export performance of the euro area. Kesäkuu 2005.
- 31 Sturm M. ja Siegfried N., Regional monetary integration in the member states of the Gulf Cooperation Council. Kesäkuu 2005.
- 32 International Relations Committee Task Force, Managing financial crises in emerging market economies – experience with the involvement of private sector creditors. Kesäkuu 2005.
- 33 Schmiedel H. ja Schönenberger A., Integration of securities market infrastructure in the euro area. Heinäkuu 2005.
- 34 Garbaravicius T. ja Dierick F., Hedge funds and their implications for financial stability. Elokuu 2005.

- 35 Petschnigg R., The institutional framework for financial market policy in the USA seen from an EU perspective. Syyskuu 2005.
- 36 Angeloni I., Flad M. ja Mongelli F. P., Economic and monetary integration of New Member States: helping to chart the route. Syyskuu 2005.
- 37 Bê Duc L., de Bondt G., Calza A., Marqués Ibáñez D., van Rixtel A. ja Scopel S., Financing conditions in the euro area. Lokakuu 2005.
- 38 Briotti M. G., Economic reactions to public finance consolidation: a survey of the literature. Lokakuu 2005.
- 39 Annenkov A. ja Madaschi C., Labour productivity in the Nordic EU countries: a comparative overview and explanatory factors 1980–2004. Lokakuu 2005.
- 40 Mongelli F. P., Dorrucci E. ja Agur I., What does European institutional integration tell us about trade integration? Joulukuu 2005.
- 41 Leiner-Killinger N., Madaschi C. ja Ward-Warmedinger M., Trends and patterns in working time across euro area countries 1970–2004: causes and consequences. Joulukuu 2005.
- 42 Dierick F., Pires F., Scheicher M. ja Spitzer K. G., The New Basel Capital Framework and its implementation in the European Union. Joulukuu 2005.
- 43 International Relations Committee Task Force, The accumulation of foreign reserves. Helmikuu 2006.
- 44 Monetary Policy Committee of the ESCB Task Force, Competition, productivity and prices in the euro area services sector. Huhtikuu 2006.
- 45 Benalal N., Diaz del Hoyo J. L., Pierluigi B. ja Vidalis N., Output growth differentials across the euro area countries: some stylised facts. Toukokuu 2006.
- 46 Altissimo F., Ehrmann M. ja Smets F., Inflation persistence and price-setting behaviour in the euro area – a summary of the IPN evidence. Kesäkuu 2006.
- 47 Morris R., Ongena H. ja Schuknecht L., The reform and implementation of the Stability and Growth Pact. Kesäkuu 2006.
- 48 International Relations Committee Task Force on Enlargement, Macroeconomic and financial stability challenges for acceding and candidate countries. Heinäkuu 2006.
- 49 Bindseil U. ja Papadia F., Credit risk mitigation in central bank operations and its effects on financial markets: the case of the Eurosystem. Elokuu 2006.
- 50 Laganà M., Peřina M., von Köppen-Mertes I. ja Persaud A., Implications for liquidity from innovation and transparency in the European corporate bond market. Elokuu 2006.
- 51 Maddaloni A., Musso A., Rother P. C., Ward-Warmedinger M. ja Westermann T., Macroeconomic implications of demographic developments in the euro area. Elokuu 2006.

WORKING PAPER SERIES

- 635 Christoffel K., Kuester K. ja Linzert T., Identifying the role of labour markets for monetary policy in an estimated DSGE model. Kesäkuu 2006.
- 636 Chmelarova V. ja Schnabl G., Exchange rate stabilisation in developed and underdeveloped capital markets. Kesäkuu 2006.
- 637 Bauer A., Eisenbeis R., Waggoner D. ja Zha T., Transparency, expectations and forecasts. Kesäkuu 2006.
- 638 Giacomini R. ja Rossi B., Detecting and predicting forecast breakdowns. Kesäkuu 2006.
- 639 Moessner R., Optimal monetary policy with uncertainty about financial frictions. Kesäkuu 2006.
- 640 Vermeulen P., Employment stickiness in small manufacturing firms. Kesäkuu 2006.
- 641 Bernadell C., Coche J. ja Nyholm K., A factor risk model with reference returns for the US dollar and Japanese yen bond markets. Kesäkuu 2006.
- 642 Pál R., Financing constraints and firms' cash policy in the euro area. Kesäkuu 2006.

- 643 Levine P., McAdam P. ja Pearlman J., Inflation forecast-based rules and indeterminacy: a puzzle and a resolution. Kesäkuu 2006.
- 644 Gaspar V., Smets F. ja Vestin D., Adaptive learning, persistence and optimal monetary policy. Kesäkuu 2006.
- 645 Lünnemann P. ja Wintr L., Are internet prices sticky? Kesäkuu 2006.
- 646 Angelini E., Boissay F. ja Ciccarelli M., The Dutch block of the ESCB multi-country model. Kesäkuu 2006.
- 647 de Castro Fernández F. ja Hernández de Cos P., The economic effects of exogenous fiscal shocks in Spain: a SVAR approach. Kesäkuu 2006.
- 648 de Walque G., Smets F. ja Wouters R., Firm-specific production factors in a DSGE model with Taylor price-setting. Kesäkuu 2006.
- 649 Leith C. ja von Thadden L., Monetary and fiscal policy interactions in a New Keynesian model with capital accumulation and non-Ricardian consumers. Kesäkuu 2006.
- 650 Hillebrand E. ja Schnabl G., A structural break in the effects of Japanese foreign exchange intervention on yen/dollar exchange rate volatility. Kesäkuu 2006.
- 651 De Santis R. A. ja Lührmann M., On the determinants of external imbalances and net international portfolio flows: a global perspective. Heinäkuu 2006.
- 652 Hoffmann J. ja Kurz-Kim J.-R., Consumer price adjustment under the microscope: Germany in a period of low inflation. Heinäkuu 2006.
- 653 Claeys S. ja Hainz C., Acquisition versus greenfield: the impact of the mode of foreign bank entry on information and bank lending rates. Heinäkuu 2006.
- 654 Vetlov I. ja Warmedinger T., The German block of the ESCB multi-country model. Heinäkuu 2006.
- 655 Pogorelec S., Fiscal and monetary policy in the enlarged European Union. Heinäkuu 2006.
- 656 Paesani P., Strauch R. ja Kremer M., Public debt and long-term interest rates: the case of Germany, Italy and the United States. Heinäkuu 2006.
- 657 Brand C., Buncic D. ja Turunen J., The impact of ECB monetary policy decisions and communication on the yield curve. Heinäkuu 2006.
- 658 Fuss C. ja Vermeulen P., The response of firms' investment and financing to adverse cash flow shocks: the role of bank relationships. Heinäkuu 2006.
- 659 Eleftheriou M., Gerdesmeier D. ja Roffia B., Monetary policy rules in the pre-EMU era: is there a common rule? Heinäkuu 2006.
- 660 Angelini E., D'Agostino A. ja McAdam P., The Italian block of the ESCB multi-country model. Heinäkuu 2006.
- 661 Annicchiarico B., Giammarioli N. ja Piergallini A., Fiscal policy in a monetary economy with capital and finite lifetime. Heinäkuu 2006.
- 662 Gropp R., Lo Duca M. ja Vesala J., Cross-border bank contagion in Europe. Heinäkuu 2006.
- 663 Adam K. ja Billi R. M., Monetary Conservatism and Fiscal Policy. Heinäkuu 2006.
- 664 Onorante L., Fiscal convergence before entering EMU. Heinäkuu 2006.
- 665 Kamps A., The euro as invoicing currency in international trade. Elokuu 2006.
- 666 Ernst E., Gong G., Semmler W. ja Bukeviciute L., Quantifying the impact of structural reforms. Elokuu 2006.
- 667 Nikolaou K., The behaviour of the real exchange rate: evidence from regression quantiles. Elokuu 2006.
- 668 Ewerhart C., Cassola N. ja Valla N., Declining valuations and equilibrium bidding in central bank refinancing operations. Elokuu 2006.
- 669 Konieczny J. D. ja Rumler F., Regular adjustment: theory and practice. Elokuu 2006.

- 670 Gómez R. ja de Cos Hemández P. H., The importance of being mature: the effect of demographic maturation on global per-capita GDP. Elokuu 2006.
- 671 Moneta F. ja Ruffer R., Business cycle synchronisation in East Asia. Elokuu 2006.

MUITA JULKAISUJA

Eurosetelien palauttaminen kiertoon – toimintamalli väärennösten havaitsemista ja setelien laatuun perustuvaa lajittelua varten luottolaitoksille ja muille rahaa ammattimaisesti käsitteleville laitoksille. Tammikuu 2005.

Review of the international role of the euro. Tammikuu 2005.

Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Tammikuu 2005.

Banking structures in the new EU Member States. Tammikuu 2005.

TARGET 2 -seurantaportti. Helmikuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Helmikuu 2005.

Review of the application of the Lamfalussy framework to EU securities markets legislation. Helmikuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Payment and securities settlement systems in the accession countries – Addendum incorporating 2003 figures. Helmikuu 2005.

Statistics and their use for monetary and economic policy-making. Maaliskuu 2005.

Letter from ECB President to the Chairman of the International Accounting Standards Board of 13 April 2005: in support of the current proposal to amendments to IAS 39 – The fair value option. Huhtikuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Euro money market study 2004. Toukokuu 2005.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli – menettelykuvaus eurojärjestelmän vastapuolille.

Toukokuu 2005 [englanninkielistä versiota lukuun ottamatta saatavissa vain verkkosivuilta].

Regional economic integration in a global framework – proceedings of the G20 Workshop held in Beijing, 22–23 September 2004. Toukokuu 2005.

TARGET Annual Report 2004. Toukokuu 2005.

The New EU Member States: Convergence and Stability. Toukokuu 2005.

Financial stability review. Kesäkuu 2005.

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Vakalis, Member of the European Parliament. Kesäkuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Opas siitä, miten kansalliset viranomaiset kuulevat Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi. Kesäkuu 2005.

Assessment of SORBNET-EURO and BIREL against the Core Principles: connection of SORBNET-EURO to TARGET via the Banca d'Italia and its national RTGS system BIREL. Kesäkuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Information guide for credit institutions using TARGET. Kesäkuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Statistical classification of financial markets instruments. Heinäkuu 2005.

Reply of the ECB to the public consultation by the CEBS on the consolidated financial reporting framework for credit Institutions. Heinäkuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2003 figures (Blue Book, August 2005). Elokuu 2005.

Eurosystem contribution to the public consultation by the European Commission on the Green Paper on Financial Services Policy (2005–2010). Elokuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

Central banks' provision of retail payment services in euro to credit institutions – policy statement. Elokuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].

EKP:n tilastot: lyhyt kuvaus. Elokuu 2005.
 A assessment of euro retail payment systems against the applicable core principles. Elokuu 2005.
 Indicators of financial integration in the euro area. Syyskuu 2005.
 EU banking structures. Lokakuu 2005.
 EU banking sector stability. Lokakuu 2005.
 Second progress report on TARGET2. Lokakuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Legal aspects of the European System of Central Banks. Lokakuu 2005.
 European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2005.
 Large EU banks' exposures to hedge funds. Marraskuu 2005.
 Green paper on the enhancement of the EU framework for investment funds. Eurosystem contribution to the Commission's public consultation. Marraskuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 The European Commission's Green Paper on mortgage credit in the EU. Eurosystem contribution to the public consultation. Joulukuu 2005 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Financial stability review. Joulukuu 2005.
 Review of the international role of the euro. Joulukuu 2005.
 The Eurosystem, the Union and beyond. Joulukuu 2005.
 Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in acceding countries – Statistical tables. Tammikuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Data collection from credit institutions and other professional cash handlers under the Framework for banknote recycling. Tammikuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Euro Money Market Survey 2005. Tammikuu 2006.
 Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Helmikuu 2006.
 Towards a single euro payments area – objectives and deadlines (4th Progress Report). Helmikuu 2006 [englanninkielistä versiota lukuun ottamatta saatavissa vain verkkosivuilta].
 Handbook for the compilation of flows statistics on the MFI balance sheet. Helmikuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Methodological notes for the compilation of the revaluation adjustment. Helmikuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 National implementation of regulation ECB/2001/13. Helmikuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Payment and securities settlement systems in the European Union and in the acceding countries – Addendum incorporating 2004 data (Blue Book). Maaliskuu 2006.
 ECB statistics: an overview. Huhtikuu 2006.
 TARGET Annual Report 2005. Toukokuu 2006.
 Financial Stability Review. Kesäkuu 2006.
 Business continuity oversight expectations for systemically important payment systems (SIPS). Kesäkuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Communication on TARGET2. Heinäkuu 2006 [saatavissa vain verkkosivuilta].
 Government Finance Statistics Guide. Elokuu 2006.
 Implementation of banknote recycling framework. Elokuu 2006.

ESITTEITÄ

The current TARGET system. Elokuu 2005.
 TARGET2 – innovation and transformation (update 2005). Elokuu 2005.
 The euro area at a glance. Elokuu 2005.
 ECB statistics: a brief overview. Elokuu 2005.
 The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks. Toukokuu 2006.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, lasku.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko (eli näissä operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja) sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi luokiteltujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin näiden pankkien välisille maturiteetiltaan eripituisille enintään 12 kuukauden talletuksille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi perustamissopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehdyt kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien tilausaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosysteem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat jo ottaneet euron käyttöön.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokursi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. EKP julkistaa euron nimelliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit suhteessa kahden kauppakumppanimaaryhmän valuuttoihin: EER 23 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 13 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 tärkeintä EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 42 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 23 -kauppakumppanimaat ja 19 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisen hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): Eurojärjestelmän ensisijainen tavoite. EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Impliittinen volatilitteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatilitteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa

varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen tai kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli-talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n keskipitkän aikavälin vuotuinen kasvuvauhti, joka on sopuinnossa hintavakauden kanssa. Nykyisin M3:n vuotuisen kasvun viitearvo on 4½ %.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Osakkeet (equities): Omistusosuus yrityksen pääomasta. Osakkeisiin kuuluvat pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntotyypiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtoien ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kuukausittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat eurojärjestelmä, euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, ja kaikki muut euroalueella olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat lähinnä rahamarkkinarahastot.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen impliisittistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vasta-puolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindeksinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaeraan. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys luottoriskiltään samanlaisten mutta maturiteetiltaan erilaisten velkapapereiden koron tai tuoton ja maturiteetin välisestä suhteesta tiettyinä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan kiinteähintaisena bruttokansantuotteena jaettuna joko työllisten kokonaismäärällä tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset/työntekijä (compensation per employee): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden kokonaismäärällä.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppa menettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullat, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Varantojen vähimmäismäärä, jonka luottolaitoksen edellytetään pitävän eurojärjestelmässä. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella suunnilleen yhden kuukauden pituisena pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (talletukset, lainat ja arvopaperit johdannaisia lukuun ottamatta) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää lainat, talletusvelat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja yritysten eläkerahastojen vastuavelat (jotka johtuvat työnantajien suorista eläkevastuista työntekijöiden hyväksi) ajanjakson lopussa markkina-arvoon arvostettuina. Neljännesvuosittaisessa rahoitustilinpidossa velkaan ei tietojen puutteellisuuden vuoksi kuitenkaan sisällytetä ei-rahoitussektorin myöntämiä lainoja (esimerkiksi konsernin sisäisiä lainoja) tai euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämiä lainoja, vaikka nämä erät sisällytetään vuotuisen rahoitustilinpitoon.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintaindikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty kiinteähintaiseksi bruttokansantuotteeksi työllistettyä kohden).

